Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1937

9. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 3,00

FORELØBIG FORTEGNELSE OVER DE VIGTIGSTE

KILDE- OG LITTERATURFORKORTELSER

Aarb. = Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.
AM = Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS = Acta Philologica Scandinavica.
Ark. = Arkiv för nordisk filologi.
B = Boniteringssager.
BL = Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU = Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
BrN GG = Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik.
BU = Boniterings- og Udskiftningssager.
ChrK = Chr. Knudsens Samlinger fra Als, Ny kgl. S. 2683, 4to, I—XXX.
Coupon = Couponbøger (Kort) til TM.
Danckw = Teksten i Danckwerts Landesbeschreibung.
DAtl = Pontoppidan, Den Danske Atlas.
DF = Danske Folkemaal.
DgP = Danmarks gamle Personnavne, udg. af Gunnar Knudsen og Mar. Knudsen.
DS = Danmarks Stednavne Nr. 1 ff.
DSt = Danske Studier.
Feilb. = Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål.
FT = Folketælling.
Förstem. NO. = Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Gst = Danske Generalstabskort.
Hellq. EO = E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok.
Hellq. Sjön. = E. Hellquist, Svenska sjönamn.
I = Indberetning til Stednavneudv.
Jb = Jordebog.
Jenssen-Tusch = H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne.
J. Sørensens Kort = Danske Søkort af Jens Sørensen, udg. af Johs. Knudsen.
K = Kort.
Kok = J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland.
Kort Fm = Kort over danske Folkemaal.
L = Landmaalingssager.
LB = Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl = Langebeks Diplomatarium.
Lind Bin. = E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn.
Lind Dopn. = E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn.
LU = Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate = M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden.
M = Matrikel.
MB = Markbog i Rigsarkivet.
Mejer = Mejers Kort i Danckwerts Landesbeschreibung.
Molbech = Dansk Dialect-Lexikon.
Moth = Moths Ordbog, cit. efter Kalkar.
NE = Rygh, Norske Elvenavne.
NecrRip = Necrologium Ripense (SRD V).
NG = Norske Gaardnavne.
NoB = Namn och Bygd.
Oda. Personn. = O. Nielsen, Oldanske Personnavne.
ODS = Ordbog over det danske Sprog.
OGB = Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län.
Oldekop = Oldekop, Topographie des Herzogtums Schleswig.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis v. Schleswig-Holstein 1890.
Postadr9 = Postadressebog, 9. Udg.
Reg = Register.
RO = Ribe Oldemoder.
SchLüb = Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch.
Schmidt-Petersen NF = Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands.
SJb = Slesvigbispens Jordebog.
Sk = Skatteliste.
SOÄ = Ortnamnen i Älvsborgs län.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum.
TGst = Tyske Generalstabskort.
TM = Tysk Matrikel.
Torp NEO = Torp, Nynorsk etymologisk ordbok.
Trap[1] = Trap, Hertugdømmet Slesvig.
Trap[4] = Trap, Danmark, 4. Udg.
U = Udskiftningssager.
UBl = Blandinger, udg. af Universitets-Jubilæets danske Samfund.
VJb = Valdemars Jordebog.
VSK = Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO = Videnskabernes Selskabs Ordbog.
ÆDA = Ældste danske Archivregistraturer.

KØBSTÆDER OG FLÆKKER.

3233. SØNDERBORG KØBSTAD.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Sønderborg, Købstad og Slot [ˈsʏnəˌb0rə, ˈsønəˌb0rə]. Som Eksempler kan anføres: Annal 936—1317 (Stephanius, SRD II 175) Synderburgh; 15/7 1256 (LB) Synderburg; 25/11 1261 Sundherburg; Annal 1268—1523 (SRD VI 232) Synderborg; 26/7 1283 (LB) Sønderborg; 27/7 1283 Sunderburgh; 28/12 1289 Sunderborgh; 14/8 1306 (Hvitfeldt) Sønderborg; 28/12 1320 Synderborgh; 30/3 1326 (Hvitfeldt) Sønderborg; 21/9 1326 Sønderburgh; 7/11 1334 (Afskr.) Synderborch; Annal 1340—1500 (SRD I p. 263), 5/2 1344 Sunderborgh; 22/3 1344 Synderborgh; 3/5 1344 Svnderborgh; 23/6 1344 Synderborgh; 20/8 1344 (LDipl) Synderburgh; 20/8 1344 (LB) Synderburg; 26/6 1348 Synderborgh; 17/4 1351 [Sy]nderburgh; 8/12 1351, 26/4 1353, 13/12 1354, 3/12 1357 Synderborgh; 19/6 1358 Sunderborch; 13/11 1363 Synderborgh; 1/1 1373, 2/7 1385 Sunderborgh; 23/6 1391 Sunderborch; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Sunderborg, Sunderborch; 6/10 1397, 18/4 1400 (Vidisse 7/4 1423), udat. 1401—1450 (DiplFl I 380) Sunderborgh; 14/8 1410 Sondæborgh; 29/7 1413 Sunderborgh; Gildebog c. 1420 (DiplFl I p. 237, 255), 5/1 1423 (Voss) Sunderborch; 6/1 1423 (Kejserproc. 1424) Sunderborg, Sunderbork, Sunderborch; 6/1 1423 (Kejserproc. 1424) Sunderborg, Sunderburg; 19/1 1423 (Kejserproc. 1424) Sunderborg; 25/2 1437 (RegChr I) Sunderborch; Regnsk 1450 (DiplFl II p. 902) Sunderborg; 26/12 1477, 20/8 1480, 1/12 1480 Sunderborch; Sk 1483 Sunderborgh; 27/7 1522 (LB) Sunderborch; Sk 1543, Jb 1565 Sunderborch; Jb 1585 Sunderburgk, Sunderborch; Jb 1587 Sunderborg; Reg 1604, Jb 1605, Jb 1617 Sunderborch; Mejer 1649 Sonderborg; Danckw 1652 Sonderburg; DAtl Synderborg; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Sønderborg; TGst Sonderburg; Postadr9, Gst Sønderborg. — Oprindelig Navn paa Slottet, senere ogsaa paa Byen. Sønderborg er ældre end Nordborg, der har faaet sit Navn som Parallel til Sønderborg.

Aabenraavej. Postadr. 1935 Aabenraavej. — I Sundeved.

Adalbert Strasse. — Nu Helgolandsgade.

Ahlmannsvej. K c. 1910 Hebbel Str.; Postadr9, Trap[4] Ahlmannsvej. — Efter Nicolai Ahlmann (1809—90), tysk Rigsdagsmand.

Alsgade. K c. 1910 Alsen Str.; Postadr9, Trap[4] Alsgade.

H. C. Andersensgade. K c. 1910 Schiller Str.; Postadr9 H. C. Andersensgade.

Amtsforvaltergade. DAtl Amtsforvalter-Gaden. — Senere Pottemagergade og Provstegade (ChrK IX 240), nu Rosengade.

Ankersgade. K c. 1910 Klinke Str.; Postadr9, Trap[4] Ankersgade. — I Sundeved. Efter Løjtnant Johan Anker (1837—76). Klinke var en tysk Pioner fra Krigen 1864.

Arnkilsgade. K c. 1910 Arnkiel Str.; Postadr9, Trap[4] Arnkilsgade. — Af Arnkil i Ulkebøl S., 3255.

Augustenborg Landevej. Trap[4] Augustenborg Landevej.

Bagergade. K c. 1910 Bäcker Str.; Postadr9 Bagergade. — Før Nonnegangen.

Bag Møddingen [*bax ɛ mo̤rɪ̯ŋə, bax ɛ ˈmo̤ɹɪ̯ŋ*]. DAtl Mistphal el. Mödding-Gade; ChrK IX 239 bag Møddingerne; Trap[1] Bag Mødding Gade. — Nu Bjærggade.

Bag Raadhuset [*ɜbax ɛ ˈ˜raɪ̯hus*]. FT 1835 Hinterm Rathhause; Trap[1], Trap[4] Bag Raadhuset. — Samme Gade som Lille-Raadhusgade.

Baudissin Strasse. — Nu du Platsgade.

Batterivej. Postadr9 Batterivejen; K 1928 Batterivej. — Efter en ældre dansk Skanse fra før 1864, som findes paa Kortet i Trap[1].

Bellevue. TM Bellevüe; TGst, ChrK XXIII 85 Bellevue; Opt 1921 [*bæləˈvy*]. — Nu Strandpavillonen.

Biehlsmølle. Chr K IX 240 Biehls Mølle. — Identisk med Vester-Grubbemølle.

Birkeallé. Postadr 1935 Birkeallé. — Paa Sundeved.

Bismarck Strasse. — Nu Østergade.

Bjærggade. K c. 1910 Berg Str.; Postadr9 Bjerggade; Trap[4] Bjærggade. — Jfr. Bag Møddingen, et ældre Navn paa Gaden.

Blegen. Jb c. 1730 der Bleichhoff; Heimat-Blätter I 3-4 der Bleichhof, Bleichenweg; Adressebog 1936 Blegen. — Gaard og Vej. Gaarden havde i 18.—19. Aarh. Blegeprivilegium (Heimat-Blätter I 4). Jfr. Blegen ndfr. u. Naturnavne.

Blomstergade. K c. 1910 Wieland Str., Lessing Str.; Postadr9 Blomstergade; Trap[4] Blomsterg. — De tyske Navne betegner hver sin Del af den nuværende Blomstergade.

Bom [*ɛ b0m*]. — Udtrykket „fra *ɛ b0m* til *ɛ br0*." „fra Bommen til Broen" betyder „hele Byen igennem". Bom er ved Bygrænsen og Bro er Broen over Als Sund.

Borgmestersgyde. ChrK IX 240 Borgermesters Gyde. — Andet Navn paa Høtgergade.

Brandtsgade. K c. 1910 Brands Weg; Postadr9 Brandtsgade. — Efter Overrentemester Peter Brandt (1644—1701).

Brogade [*ˈbr0ˌ˜ga·*]. Oldekop Brückenstrasze; K c. 1910 Brücken Str.; Postadr9 Brogade; Trap[4] Brog.

Brohovedvej. Postadr9 Brohovedvej. — Vejen har Navn efter nogle ældre Befæstninger, der findes afsat paa Kortet i Trap[1].

Brorsonsvej. K c. 1910 Theodor Storm Allee; Postadr9 Brorsonsvej.

Bryggerivej. K c. 1910 Brauerstrasse; Postadr9 Bryggerivej.

Brændte Gade [*ˈbrɛ.nˈ˜ga·*]. ChrK IX 239 den brændte Gade; Trap[1] Brændte Gade. — Andet Navn paa Skt. Jørgensgade. Gaden nedbrændte d. 27. Nov. 1660 (Pontoppidan, Theatrum Daniæ 244).

Castenskjoldsgade. Adressebog 1936 Castenskjoldsgade. — I Sundeved. Efter C. V. B. Castenschiold, som er kendt fra Forsvaret af Dybbøl 1864.

Christian den Tiendes Bro. — Navn paa den nye Bro over Als Sund, som har afløst den ældre Pontonbro Frederik den Syvendes Bro.

Damgade. K c. 1910 Teich Str.; Postadr9, Trap[4] Damgade. — Ved Mølledammen.

Drachmannsgade. Adressebog 1936 Drachmannsgade.

Dybbølgade. K c. 1910 Düppel Str.; Postadr9 Dybbølsgade; Trap[4], Postadr 1935 Dybbølgade. — Paa Sundeved.

Engelshøjgade. K c. 1910 Prinz Heinrich Str.; Postadr9 Engelhøjgade; Trap[4], Postadr 1935 Engelshøjgade. — Efter Engelshøj ndfr. u. Naturnavne samt Gaarden Engelshøj i Ulkebøl S., 3255.

Feld Strasse. — Nu Herman Bangsvej.

Finsensgade. K c. 1910 Geibel Str.; Postadr9, Trap[4] Finsensgade. — Efter S. H. S. Finsen (1824—86), Borgmester i Sønderborg, senere Indenrigsminister.

Fiskergade. Mejer 1649 Fischerstraß; Resens Atlas 1677 Fiskergade; DAtl Fisker-Gaden. — Senere Havbogade (ChrK IX 239).

Fiskergangen. DAtl Fisker-Gangen. — Fører ned til Havnen.

Fiskersti. Trap[1] Fiskersti. — Sti fra Høruphav i Hørup S., tidligere benyttet af Fiskerne, naar de skulde til Sønderborg.

Foran Raadhuset [*ɜfɔ ɛ ˈraiˌhus*]. FT 1835 Strasse vor dem Rathhause; Trap[1], Trap[4] Foran Raadhuset. — Nu ogsaa Store-Raadhusgade.

Frederik den Syvendes Bro. Trap[1] Kong Frederik den Syvendes Bro over Alssund; Trap[4] „Frederik den Syvendes Bro". — Den ældre Pontonbro over Als Sund.

Fuglegade. DAtl Fugle-Gaden; Trap[1] Fugle Gade. — Nu Østergade.

Færgegaard. VSK Færgegaard; Schröder 1837 das Fährhaus; Trap[1] Færgehuus. — I Sundeved ved det forhenværende Færgested, som anføres paa Kortet i DAtl som Færgestedet.

Geibel Strasse. — Nu Finsensgade.

Georg Hansensvej. Postadr 1935 Georg Hansensvej. — Efter Georg Hansen, en Sønderborger som har testamenteret sine Ejendomme til Byen.

Goethegade. K c. 1910 Goethe Str.; Postadr9, Trap[4] Goethegade.

Grimsbjærg [*ˈgrimsˌbjɛrə*]. K c. 1910 Grimms Berg. — Efter Borgmester Grimm (1869—1883). Samme Gade som Slotsbakken.

Gärtner Strasse. — Nu Østergade.

Hans Hansens Bjærg. Trap[1] H. Hansens Bjerg. — Se Hans Hansens Bjærg ndfr. under Naturnavne. Navn paa en Gade i Forlængelse af Brændte Gade, mellem denne og Nørrebro, nu Skt. Jørgensbjærg.

Hattemagerstræde. Trap[1], ChrK IX 240 Hattemagerstræde. — Nu Kasernegade, tidligere Krumgade (ChrK IX 240).

Havbogade [*ˈhauˑbɔˌgaˑ*]. ChrK IX 239 Havbogade; Trap[1] Havbo Gade; K c. 1910 Norder Str.; Postadr9, Trap[4] Havbogade. — Tidligere Fiskergade (ChrK IX 239). Ligger nede ved Als Sund, og Havbo kan betyde „en som bor ved Havet", jfr. at Havbo i Vestjy. betyder „klitbo ved Vesterhavet" (Feilb.). Efterleddet kan dog ogsaa være Subst. Bo „Bolig" eller Bod „Skur, Hytte".

Havnegade. TM Hafenstrasze; K c. 1910 Hafen Str.; Postadr9 Nørre-, Sønderhavnegade; Trap[4] N.-, S. Havneg.

Hebbel Strasse. — Nu Ahlmannsvej.

Helgolandsgade. K c. 1910 Adalbert Str.; Postadr9, Trap[4] Helgolandsgade. — Tidligere Schmidtsvej.

Herder Strasse. K c. 1910 Herder Str. — Gaden har aldrig været anlagt; nu udgaaet af Byplanen.

Herman Bangsvej. K c. 1910 Feld Str.; Postadr9 Herman Bangsgade; Postadr 1935 Herman Bangsvej.

Hertugens Grubbemølle. DAtl Hertugens Gruper-Mølle. — Jfr. Grubbemølle i Tibirke S., Holbo H. (DS II p. 67) samt Vester-Grubbemølle ndfr.

Hertug Hansvej. K c. 1910 Langenvorwerker Allee; Postadr9 Hertug Hansvej; Trap[4] Hertug Hans Vej. — Efter Hertug Hans d. Yngre (død 1622).

Hestemølle. DAtl Heste-Møllen.

Hohe Burgstrasse. FT 1835 Hohe Burgstrasse. — Formodentlig lig Slotsbakken, s. d.

Hospitalsgade. K c. 1910 Hospital Str.; Postadr 1935 Hospitalsgade. — Efter det gl. Skt. Jørgens Hospital ved Kirken.

Humletorvet [*ɛ ˈhomølˌtɔrə*]. Mejer 1649 Howmarkt; DAtl det gamle Humle Market; Trap[1] Humle Torvet; K c. 1910 Hopfen Markt; Postadr9, Trap[4] Humletorvet. — Jfr. Silde-Klaras Plads.

Hønekilde Trappe [*ˈhönˑkilˌtrap, ɛ ˈhönkɛlˌtrap*]. — Gang med Trappe fra Kirken ned til Havbogade, har Navn efter Hønekilde ndfr. u. Naturnavne.

Høtgergade. DAtl Høtger-Gaden. — Omtrent hvor nu Jærnbanegade er. Af nty. Hötger „Hattemager" (Mensing u. Hoot). Jfr. Borgmestergyde ovfr.

Høtorvet. Reesens Atlas 1677 Høemarchet; FT 1835 Platz oder Heumarkt. — Nu Humletorvet.

Jomfrustien [*ɛ ˈjɔmfruˌsdiˑ*]. K c. 1910 Jungfern Stieg; Postadr9 Jomfrustien.

Jærnbanegade. Oldekop Bahnhofstrasze; Postadr9 Jernbanegade; Trap[4] Jærnbaneg.

Jærnbanegyde. Postadr9 Jernbanegyde.

Jærnbanestien. Postadr 1935 Jernbanestien.

Skt. Jørgensbjærg. K c. 1910 St. Jürgensberg; Postadr9 Skt. Jørgensbjerg. — Den nederste Del af Skt. Jørgensgade, tidligere Hans Hansens Bjærg. Jfr. Skt. Jørgensby ndfr.

Skt. Jørgensby. Sønderborg Kirkeregnsk 1616 S. Jurgensby; Resens Atlas 1677 St. Jørgens bye; FT 1835 Sct. Jürgensbye; Schröder 1837 St. Jürgensbye. — I Resens Atlas Navn paa en Gade, som er identisk med Skt. Jørgensgade, i Schröders Topographie er det Navn paa en Bydel.

Skt. Jørgensgade. DAtl St. Iörgens-Gade; K c. 1910 Sankt Jürgens Str.; Postadr9 Skt. Jørgensgade; Trap[4] Skt. Jørgensg. — Jfr. Skt. Jørgensby ovfr.

Skt. Jørgens Hospital. Jb 1565 S. Jurgen; Jb 1587 des Hospitals S. Georgij; Sønderborg Kirkeregnsk 1597 S. Jurgen; Jb 1605 des S. Jürgen Armenhaues; Jb 1617 des S. Jurgen Armenhaues; Schröder Topographi 1837 St. Jürgens Hospital; Trap[1] St. Jørgens Hospital, St. Jørgens Kloster; K 1928 St. Jürgens Hospital; Trap[4] Skt. Jørgens Hospital. — Ifl. Trap[4] nævnt allerede 1307 som „Hospitale in Søndræborgh Alsø", og til dette sigtes ogsaa i Brev af $^{25}/_{2}$ 1437, hvor der tales om de spedalske i Sønderborg. Af Helgennavnet Jørgen.

Skt. Jørgens Kapel. $^{18}/_{4}$ 1400 (Vid $^{7}/_{3}$ 1423 hos Pontoppidan Ann. c. 1740), $^{7}/_{3}$ 1423 (o. 1470) Capella Sancti Georgii.

Kaiser Wilhelm Allee. — Nu Kongevejen, s. d.

Kammen. Resens Atlas 1677 Kammen. — Betegnelse for en Bro fra Byen ind til Slottet.

Kapitelsport. Fra Als og Sundeved X 1935 23 „e Kapitelsport". — Dør fra Provstegaardens Have ud til Batterivej.

Kasernegade. K c. 1910 Kasernen Str.; Postadr9 Kasernegade. — Nyt Navn paa Hattemagerstræde.

Kastanieallé. K c. 1910 Kastanien Allee; Postadr9, Trap[4] Kastanieallé.

Kauffmanns Mølle [ˈ*kaʃmans* ˈ*møl*·]. DAtl I. Kiöbmands Gruper-Mølle; L 1796 Hr. Kaufmands Möl. — Efter Mølleren Asmus Kaufmann (L1796).

Kedelsmedbjærg [ˌ*kɛ*·*lsmaj*ˈ*bjɛrə*, ˈ*ki*·*lsmaj*ˌ*bjɛrə*]. Trap[1] Kjedelsmed Bjerg; Kok II p. 216 Kedelsmedbjerg. — Navn paa en Gade, der tidligere hed Kedelsmedgade, nu Stengade. Jfr. Naturnavnet Kedelsmedbjærg ndfr.

Kedelsmedgade. DAtl Kiedelsmed-Gaden; FT 1835 Kesselschmiedstrasse. — Ældre Navn paa Kedelsmedbjærg, s. d.

Kirkeallé. Trap[1] Kirke Alleen; K c. 1910 Kirchen Allee; Postadr9 Kirkeallé; Trap[4] Kirkeallee.

Kirkebakken. Postadr 1935 Kirkebakken. — Navn paa en Gade fra Nørrebro til Klostergade.

Kirkegade. DAtl Kirkens-Gade; Trap[1] Kirke Gade; ChrK IX 239 Kirkegade; K c. 1910 Kirchen Str.

Klingenbjærg. Sønderborg Kirkeregnsk 1544 de tofft op dem klingenberge; Sønderborg Kirkeregnsk 1578 de Tofft vp dem klingeberge. — Et tysk Gadenavn, som har fundet Vej til flere danske Byer. Forleddet Klinge synes at betyde „en Bæk eller et Vandløb, som sprænger sig Vej i en Kløft i Bjerget, et Udtryk afledt af Lyden af det mellem Stene strømmende Vand" (Hugo Matthiessen, Gamle Gader, p. 17).

Klinke Strasse. — Nu Ankersgade.

Klostergade. Postadr9 Klostergade.

Kobbelgaard. L 1796 Koppelgaarden.

Kocks Passage. Postadr9 Kocks Passage. — Efter Købmand, fhv. Borgmester J. H. Kock.

Kongevejen. K c. 1910 Kaiser Wilhelm Allee; Postadr9 Kongevejen; Trap[4] Kongevej, Kongevejen.

Krumgade. DAtl Krume-Gaden. — Af Adj. krum. Kaldes siden Hattemagerstræde (ChrK IX 240).

Kærvej. Postadr 1935 Kærvej. — Efter Landsbyen Kær, Ulkebøl S.

Körner Strasse. — Nu Parkgade.

Ladegaard [ˈlaj·ˌgå, ˈlaj·ˌgɔ]. Mejer 1649 Vorwarck; Danckw 1652 Meyerhoff oder Vorwerck; Jb c. 1730 Langenvorwerck beym Schloße; Regnsk 1733 Guht Langenvorwerck, Langenvor Werck; Dok 25/6 1751 (ChrK IV 59) Langenvorwerck; 20/3 1764 Gute Langenvorwerck; DAtl Langenvorwerk Gd, Ladegaard; VSK Ladegaard; Gst 1857—58 Ladegd.; Trap[1] Sønderborg Ladegaard; TM Langenvorwerk; TGst Langenvorwerck; Trap[4] Sønderborg Ladegd., Ladegaard, Ladegaarden; Postadr9, Gst Ladegaard.

Ladegaardsvej. Postadr 1935 Ladegaardsvej.

Langbro, Gd [ɛ ˈlaŋ·br0]. Gildebog 1461 (DiplFl I 245) Lagghebro; Gildebog 1490 (DiplFl I 250) Langhebro; Oldekop Düpellangbrück; I 1912 Dybbøllangbro; Postadr9 Dybbøl Langbro; Gst Langebro; Trap[4] Langbro. — Ifl. Kok II p. 249 „ved det forrige Overfartssted til Sønderborg, hvor der formod. har gået en lang Bro ud i Vandet".

Langbrogade. K c. 1910 Langenbrück Str.; Postadr9 Langbrogade; Trap[4] Langebrogade. — I Sundeved; af Gaardnavnet Langbro, se ovfr.

Langenvorwerker Allee. — Nu Hertug Hansvej, s. d.

Lerbjærg. K c. 1910 Lemberg; Postadr9 Lerbjerg. — Gade. Jfr. Lerbjærg ndfr. u. Naturnavne.

Lessing Strasse. — Nu en Del af Blomstergade.

Liliegade. Sønderborg Kirkeregnsk 1590 der kleinen strate; DAtl Lillie-Gaden; ChrK IX 240 Lillegade; Trap[1] Lille Gade; K c. 1910 Lilien Str.; Postadr9 Liliegade.

Lillehus [ɛ ˈlɪl·ˌhus]. — Tidligere Navn paa den nuværende Strandpavillon. Maaske at sammenstille med ænyda. Lillehus, „Vandhus, Lokum", jfr. Lillehusagre i Hviding S., 3085.

Lindeallé. Postadr 1935 Lindeallé.

Lundbysgade. Adressebog 1936 Lundbysgade.

Lyshøj. K 1928, Postadr 1935 Lyshøj. — Kvarter og Vej.

Løkken. K c. 1910 Schul Str.; Postadr9, Trap[4] Løkken. — Gade. Løkke, se Indl.

Løngang [ɛ ˈlön·ˌgaŋ]. Trap[1] Løngangen; TM Löngang; ChrK IX 240 Løngangen; Postadr9, Trap[4] Løngang. — Før Sti, nu Gade.

Maltmølle. DAtl Malt-Möllen.

Mariegade. K c. 1910 Marien Str.; Postadr9 Mariegade. — Hed tidligere Plantebedgade, se ndfr.

Marietrappe [mɒˈrj.əˌtrap]. — Lille Trappe parallel med Hønekilde Trappe.

Skt. Marie Kirke. Mejer 1649 Marienkirch; Resens Atlas 1677 St. Marie Kirche; DAtl St. Iörgens Kirke; Schröder 1837 die Marienkirche; Schmidt 1852, Trap[1] Mariekirken; K c. 1910 St. Marien Kirche. — Paa Kortet i DAtl betegnes Skt. Marie Kirke fejlagtigt som Skt. Jørgens Kirke.

Mellemgade. Sønderborg Kirkeregnsk 1544 in de middelstrate; K c. 1910 Mittel Str.; Postadr9 Mellemgade.

Midtmølle. Trap[1] Midt Mølle. — Tidligere Kauffmanns Mølle.

Mølby [ˈmøt·ˌby]. Gst 1857—58 Mølby; Trap[1] Mølby, Møllebye; K c. 1910 Mölby Str.; Postadr9 Mølby; Trap[4] Mølby, Mølbygade. — Gade og Bydel.

Møllebakken. K 1928, Postadr 1935 Møllebakken. — Navn paa Fortsættelsen af Møllegade.

Møllegade. K c. 1910 Mühlen Str.; Postadr9 Møllegade.

Nonnegangen. DAtl Nonne Gangen. — Nu Bagergade.

Norder Strasse. — Nu Havbogade.

Nygade. K c. 1910 Neuer Weg; Adressebog 1936 Nygade.

Nystaden [ˈny·ˌsdaj]. Gst, Trap[4] Nystad. — Kvarter i den østlige Del af Byen.

Nørrebro [ɛ ˈnörə·ˌbro.]. Jb 1595 an der Norderschipbrügge; Resens Atlas 1677 Nørrebrogade; Politianordn. 1698 (ChrK II 26) Norder Brücke; DAtl Nørre-Broe; Trap[1] Nørrebro; K c. 1910 Norder Brücke; Postadr9, Trap[4] Nørrebro. — Navn paa Bydel, Torv og Gade, oprindelig Skibsbro.

Oehlenschlägersgade. K c. 1910 Uhland Str.; Postadr9 Oehlenschlägersgade; Trap[4] Øhlenschlægersg.

Oliemølle [ɛ ˈø·lə‚mǫ̈lə]. Trap[1] Oliemølle, Olie Mølle. — 2 Lokaliteter.

Parkgade. K c. 1910 Körner Str.; Postadr9, Trap[4] Parkgade.

Perlegade [ˈ*pæ·ɹl*‚ˈ*ga·*]. Mejer 1649 Perlenstraß; Resens Atlas 1677 Perlegade; DAtl Perle-Gaden; FT 1835 Perlenstrasse; Schröder Topographi 1837 Perlenstraße; K c. 1910 Perl Str.; Postadr9, Trap[4] Perlegade. — Samme Gade som Storegade ndfr.; Perle betyder her muligvis „Juvel", idet Anledningen til Navnet kan være, at der her har boet een eller flere Juvelhandlere, jfr. Silkegade ndfr.

Plantebedgade [ɛ ˈ*plant*‚ˈ*baj·*]. DAtl Plante Beed-Gaden; FT 1835 Planzbeeten; ChrK IX 239—240 Plantebed, Plantebedet; Trap[1] Plantebed Gade. — Den nuværende Mariegade. Subst. Plantebed betegner i Fællesskabets Tid et fælles Bed til Kaalplanter (jfr. Feilberg: Dansk Bondeliv I[3] p. 236 f.), her formentlig Navn paa Plantebedene (Køkkenhaven) til det Ernst-Güntherske Palais, der optog hele Østsiden af Mariegade (Heimat-Blätter I 10, II 85).

du Platsgade. K c. 1910 Baudissin Str.; Postadr9 du Platsgade. — Efter Officeren Claude du Plat (1809—64).

Pottemagergade. FT 1835 Töpferstrasse; Trap[1] Pottemager Gade; ChrK IX 240 Pottemagergade. — Ogsaa Provstegade og tidligere Amtsforvaltergade (ChrK IX 240), nu Rosengade.

Prinz Heinrich Strasse. — Nu Engelshøjgade.

Provstegade. ChrK IX 240 Provstegade. — Har vel Navn efter Provstegaarden, en grundmuret Barokgaard, som ligger i Gaden. Ogsaa Pottemagergade, tidligere Amtsforvaltergade (ChrK IX 240), nu Rosengade.

Puling, Hs [*pu.lɨŋ*].

Raadhusgade, Store-, Lille- [ɛ ˈ*sdo.ə-*, ɛ ˈ*lil·* ˈ*raj·hus*‚ˈ*ga·*]. DAtl Store-Gaden Vesten Raadhuset, Store-Gaden Østen Raadhuset; K c. 1910 Große-, Kleine Rathaus Str.; Postadr9 Store-, Lille Raadhusgade; Trap[4] Ste-, Lle Raadhusg. — Ogsaa Foran Raadhuset.

Raadhustorvet. Mejer 1649 Grosemarckt; DAtl Torvet; Resens Atlas 1677 Raadhuusit oc store Torf; Trap[1] Torvet; Oldekop Marktplatz; Postadr9, Trap[4] Raadhustorvet.

Rebslagergade. K c. 1910 Reifer Str.; Postadr9 Rebslagergade.

Reimersgade. Postadr9 Reimersgade. — Efter J. P. Reimers (1826—1922), Slagtermester i Sønderborg, dansk Patriot, boede paa Hjørnet af Reimersgade og Løkken.

Rendsborggyde [ˈ*ränsb0rə*‚ˈ*gy·*]. Resens Atlas 1677 Rensborg; DAtl Rensborger-Gade; FT 1835 Rendsburger Strasse; Trap[1] Rendsborger-Gade. — Begyndelsen af nuvær. Rønhavegade.

Ringgade. Postadr 1935 Ringgade.

Ringridervej. K 1928, Postadr 1935 Ringridervej.

Rojum. K 1928 Kolonihaver „Rojum"; Adressebog 1936 Rojum. — Kolonihavekvarter og Fortsættelse af Goethegade. Topografisk Forbindelse med Rojum, Hs. i Ulkebøl S., 3255.

Rosengade [ˈ*ro·sga·*, ɛ ˈ*ro.sən*‚ˈ*ga·*]. K c. 1910 Rosen Str.; Postadr9 Rosengade; Trap[4] Roseng. — Forhen Pottemagergade.

Rugmølle. Jb c. 1685 de Roggen Windtmöhl; DAtl Rug-Møllen; Trap[1] Rugmølle.

Rysselgyde [ˈ*rysə*‚ˈ*gy·ə*, *œ* ˈ*rɣsə*‚ˈ*gjɣs·*]. DAtl Rüssel-Gaden; Trap[1] Rysle Gyde; ChrK IX 240 Ruselgade. — Nuværende Mellemgade. Oprindelig af jy. Ryssel „Ribbeen paa Svin" (Molbech efter Moth). Formodentlig stammer Navnet fra et Slagterskilt, idet flere Gader i Købstæderne har Navn efter Skilte (Hugo Matthiessen, Gamle Gader, p. 81).

Rønhavegade. DAtl Rönnhav-Gade; Trap[1] Rönhavsgyde; K c. 1910 Röhnhof Str.; Postadr9 Rønhavegade. — Efter Rønhave i Ulkebøl S., 3255.

Schiller Strasse. — Nu H. C. Andersensgade.

Scharfenberggade. Adressebog 1936 Scharfenberggade.

Schmidtsvej [ˈ*smeds* ˈ*vaj*]. — Nu Helgolandsgade.

Schulenburg Strasse. K c. 1910 Schulenburg Str. — Nu Batterivej.

Schul Strasse. — Nu Løkken.

Silde-Klaras Plads [*silə*ˈ*ʳkla.rɒs* ˈ*plas*]. — Samme Plads som Humletorvet. Efter Udtalen kan Forleddet være et Persontilnavn, dannet af Fiskenavnet Sild. Eller det kan være Kvindenavnet Sille (en Forkortelse af Cæcilie).

Silkegade. DAtl Silke-Gaden; Trap[1] Silke Gade. — Nu Bryggerivej, Sidevej til Perlegade. Rimeligvis en Gade, hvor der har boet een eller flere Klædehandlere eller Silkevævere, jfr. Perlegade ovfr.

Skippergade. DAtl Skipper-Gaden; FT 1835 Schifferstrasse. — Senere Søndergade (ChrK IX 239).

Skippergang. DAtl Skipper-Gangen. — Fører ned til Stranden.

Skolevej. K c. 1910 Schul Allee; Postadr9, Trap[4] Skolevej.

Skovvejen. Postadr9 Skovvejen. — Fortsættelse af Hertug Hansvej.

Skrænten. Postadr 1935 Skrænten. — Navn paa en Gade i Sundeved ved Banegaarden.

Slotsbakken. Dok 1618 Hauß vnd Hoff auf dem Berge vor dem Schlosse; Postadr9 Slotsbakken. — Samme Gade som Grimsbjærg.

Slotsgade [ˈ*slɔds*ˌ*ʳga·*]. DAtl Slott-Gaden; FT 1835 Schlossstrasse; Trap[1] Slots Gade; K c. 1910 Schloß Str.; Postadr9 Slotsgade; Trap[4] Slotsg.

Slotsmølle. Trap[1] Slotsmølle.

Slotspladsen. Trap[4] Slotspladsen.

Smallegade. 1910 (Medd. fra J. Raben) Sophienterasse; Postadr9 Smallegade.

Sophienterrasse. — Nu Smallegade.

Stengade. K c. 1910 Stein Str.; Postadr9 Stengade; Trap[4] Steng. — Tidligere Kedelsmedbjærg. Af det tyske Familienavn Stein.

Stjærnegade. DAtl Stierne-Gaden; Trap[1] Stjernegade; K c. 1910 Stern Str.; Postadr9 Stjernegade. — Gaden har muligvis Navn efter et Skilt eller et Hus, jfr. Stjærnegade i Helsingør (Hugo Matthiessen, Gamle Gader p. 81).

Storegade [*ɛ* ˈ*sd0·ɹ*ˌ*ga·*]. Trap[1] Store Gade. — Samme Gade som Perlegade ovfr. Jfr. Raadhusgade ovfr.

Store-Sandvej. DAtl Store Sand Veyen.

Strandpromenaden. K c. 1910 Strand Promenade; Trap[4] Strandpromenaden.

Strandvej. K c. 1910 Strand Weg; Postadr9, Trap[4] Strandvej.

Sundgade. TM Sundstrasze, Sandstrasze; Postadr9, I 1923 Sundgade. — Paa Sundeved.

Sundquistgade. Trap[4] Sundquistgade; Postadr 1935 Sundqvistgade. — Efter en Borger i Sønderborg, som testamenterede Byen sin Formue.

Sønderbro. Resens Atlas 1677 Synderbrogade; Politianordn. 1698 (ChrK II 26) Syder Brycke; DAtl Gaden til Søndrebroe, Søndre Broe; Trap[1] Gade til Sønderbro, Sønder Bro; K c. 1910 Süder Brücke; Postadr9, Trap[4] Sønderbro. — Gade og Torv, oprindelig Skibsbro.

Søndergade. ChrK IX 239 Søndergade; Trap[1] Sønder Gade; K c. 1910 Süder Str.; Postadr9 Søndergade; Trap[4] Sønderg. — Tidligere Skippergade.

Søndre Landevej. Postadr 1935 Søndre Landevej. — Fortsætter Finsensgade østpaa til Høruphav og Skovby.

Theodor Storm Allee. — Nu Brorsonsvej.

Toldforvaltergade. Heimat-Blätter I 9 Zollverwalterstraße.

Tyrkskær, Gd. Opt. 1933 Tørres-kær. — Af Naturnavnet Tyrkskær.

Torvet. — Jfr. Raadhustorvet ovfr.

Uhland Strasse. — Nu Oehlenschlägersgade.

Ved Mølledammen. Postadr9, Postadr 1935 Ved Mølledammen. — Navn paa en Gade.

Vendeplads [*ɛ* ˈ*vɛ·n*ˌ*plas*]. — Lille Udvidelse af Gaden i Havbogade ved Hønekilde Trappe, hvor man kan vende.

Vester-Grubbemølle. DAtl Vestre Gruper-Møllen. — Identisk med Biehlsmølle hos ChrK IX 240. Jfr. Grubbemølle i Tibirke S., Holbo H. (DS II p. 67).

Wieland Strasse. — Nu en Del af Blomstergade.

Visk [*ɛ vesg*]. — Samme Gade som Voldgade ndfr. Visk er en dansk Gengivelse af ty. Wisch. Gaden ligger ved Blegen, som er et Engareal, s. d. ndfr. u. Naturnavne.

Voldgade. K c. 1910 Wall Str.; Postadr9, Trap[4] Voldgade. — Jfr. Visk ovfr.

Æblegade. DAtl Æble-Gaden; FT 1835 Apfelstrasse; ChrK IX 239 Eblegade; Trap[1] Æble Gyde; K c. 1910 Aepfel Str.; Postadr9 Æblegade.

Ørstedsgade. Trap[4] Ørstedsgade.

Østergade. K c. 1910 Gärtner Str.; Heimat-Blätter I 8 Bismarckstrasse; Postadr9 Østergade. — Tidligere Fuglegade.

B. NATURNAVNE.

Armeløkke. Jb 1585 in der beiden Armen Lucken; Jb 1625 in der Armen Korn Lucke; Jb 1662 Armlücke. — Af Adj. arm „fattig"; Løkken hørte til Skt. Jørgens Hospital.

Ballastbro. Meddelelse fra J. Raben 1937 Ballastbroen, Ballastbrücke.

Ballastløkke. Jb 1722 Ballast Gründe; TM Ballastlück.

Baneløkke. TM Bahnlücke.

Blegen [*ɛ ˈble·x*]. Heimat-Blätter I 2 Die Bleiche; Trap[4] Blegen. — Eng. Af Subst. Bleg „Blegeplads", jfr. Bleg i Tønder Kbst., 3092.

Bolum. Jb c. 1685 I Stük tyder grund in Bolum. — Forleddet kan være Dyrenavnet sønderjy. Bolle „Tyr" og Efterleddet Subst. Holm, se Indl.

Borgkobbel. K 1809 Borgerkobbel; K 1860 Borg Kobbel; TM Borgkobbel; I 1912 Borg Koppel.

Borgmesterløkke. Trap[1] Borgmesterlykken; TM Burgermeisterkoppel; I 1912 Borgermesterlykke.

Brohoved. TM Beim Brückenkopf. — I Sundeved. Jfr. Brohovedvej u. Bebyggelsesnavne.

Brænbæk. L 1796 Brænn Bæk; TM Brehnbek, Brähnbeck. — Af Planten. jy. Bræn „Bregne".

Bulbro. Jb 1683 boelbrükke, Boelbrücke. — Subst. Bulbro „Plankebro".

Byfogedløkke. Trap[1] Byfogedlykken; TM Stadtvogtlücke; I 1912 Byfogedlykke.

Byskriverløkke. Trap[1] Byskriverlykke.

Bødkerdam [*ɛ ˈbøi·gəˌdam*]. — Her har tidligere ligget en Dam.

Damsklint [*ˈdamsˌklint*]. K 1860, TM, I 1912 Damsklint. — Klint og Skov ved Ladegaard. Dam, se Indl.

Egsager. Jb c. 1685 Egsacker. || **Egsøre.** Sønderborg Kirkeregnsk 1597 vp Exorfelde; Jb c. 1685 Egsøhr; TM Exöer, Exoer. — Gen. af Trænavnet Eg.

Engelshøj [*ˈæŋəlˌsø.s ˈbjɛʀə, ˈæŋəlshöjs ˌbjɛrə*]. Jb c. 1685 Engelß Roy; Trap[4] Engelshøj. — Af Mandsn. eller Slægtsn. Engel.

Eskeskobbel [*ˈɛsgəs ˈkɔfəl*]. K 1860 Æskes Kobbel; TM Eskeskobbel; I 1912 Eskes Koppel. — Forleddet er Gen. af Kollektivet glda. æski „Eskelund" el. muligvis Mandsn. glda. Esge.

Galgebjærg. Jb 1585 galgenberg dike; I 1912 Galgebjerg. || **Galgemark.** (Her?) Sønderborg Kirkeregnsk 1590 Callie plate; L 1796 Galg-Marken; TM Galgenfeld. — I Sønderborg Kirkeregnsk er Callie rimeligvis Fejlskrift for Gallie.

Grotten. K 1809, 1847 (Fra Als og Sundeved X 1935 28) Grotten. — Nu forsvundet Gravhøj paa Ladegaardens Mark.

Hans Hansens Bjærg. ChrK IX 239 Hans Hansens Bjerg. — Navn paa den Bakke, hvor Gaden Hans Hansens Bjærg findes.

Hesselkobbel [*ˈhæsəlˌkɔfəl*]. K 1860 Hessel Kobbel; Maalerids Hesselkobbel; TM Kesselkobbel. — Af jy. Hessel „Nøddebusk".

Hospitalsløkke. Jb 1685 Hospitals Lükke. — Hører til Skt. Jørgens Hospital.

Høgebjærg [*ˈhy·xəˌbjɛrə*]. K 1860 Høibjerg; TM Högebjerg; I 1912 Hoibjerg; Gst Hyggebjærg. — Skulde efter Udtaleformen at dømme snarest

indeholde Fuglenavnet Høg. Imidlertid oplyser Direktør Raben, at der her har ligget flere Gravhøje, Tomterne ses endnu.

Hønekilde [ɛ ˈhönkɛl]. — Ved Havbogade, var iflg. stedlig Tradition en Kilde, hvorfra man hentede de smaa Børn, *di l0.ɛ de.ə ɔ svam i.*, „de laa og svømmede i den", jfr. Hønekilde Trappe ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Johannesdam. Trap[1], ChrK IX 240 Johannes Dam. — Navn paa en Dam i Byen, i DAtl Maren Lauritses Dam (ChrK IX 240).

Skt. Jørgensbjærg. DAtl Det gamle St. Iörgens Bierg. || **Skt. Jørgensløkke.** Jb 1585 S. Jurgens lücke; Jb 1678 Sct: Jürgenß Lücke.

Kaadnerland. Trap[1] Kaadnerland. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kedelsmedbjærg. ChrK IX 239 Kjedelsmedbjerg. — Jfr. Gadenavnet Kedelsmedbjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Krabbesløkke. TM Krabbeslyk. — Af Familienavnet Krabbe.

Kurhusskoven. K c. 1910 Kurgarten; Trap[4] Kurhuslunden. — Lyst anlæg.

Ladegaardsmade. Feilb. I p. 188 *Lajgors Maj·*; Feilb. III p. 743 *Lajgårsmaj.* || **Ladegaardsmark.** Jb 1705, Jb ældre end 1722 Vorwercksfeldt; Jb 1722 Vorwercksfeld; Jb c. 1730 Vorwerks feldt; Jb 1751 Vorwercks-Feld. — Af Gaardnavnet Ladegaard.

Lerbjærg [œ ˈle.əˌbjɛrə]. Jb c. 1685 Lemberg; L 1796 Leerbierget, Synden Leerbierget; Trap[1] Leerbjerg.

Løkken. TM Lycke; Trap[4] Løkken. — Lystanlæg. Jfr. Gadenavnet Løkken ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Madammensløkke. TM Madamenslück. — Madammen betyder vel her Jordemoderen.

Maren Lauritses Dam. DAtl Marn Laurtzes Dam. — Navn paa et Vandsted, siden Johannesdam.

Midtkobbel [ˈmedˌkɔfəl]. K 1860 Midt Kobbel; TM Midtkobbel; I 1912 Midt Koppel. || **Midtskov.** Dok [25]/[8] 1751 (ChrK IV 59) Mittelholt.

Mølledam [ɛ ˈmœl·ˌdam]. K 1809 Möldam; Trap[1] Mølle Dammen; TM Mölledamm; ChrK IX 240 Mølledam; K c. 1910 Mühlen Teich; Trap[4] Mølledammen. — Har Navn efter Rugmølle. Samme Lokalitet som Vandstedet ndfr. || **Møllehøj.** Jb c. 1685 Mølhøy, Möhlhöy. || **Møllemark.** Jb c. 1685 Möhlenfelde; TM Mühlenfeld. || **?Møllersløkke.** TM Mølleslück.

Papegøjebjærg. TM Papegoyberg; I 1912 Papagoibjerg. || **Papegøjekobbel** [pɔbəˈgœjˌkɔfəl]. K 1809 Papagöikoppel; K 1860 Papegöie Kobbel; TM Papegoikobbel; I 1912 Papagoikoppel. || **Papegøjeled.** L 1796 Papegoy Led. — Papegøjekobbel er det Sted, hvor Kvarteret Nystad er bygget. Navnet har sikkert Forbindelse med Fugleskydning, idet der vel har været en Fuglestang til at skyde til Papegøjen efter, jfr. Papegøjefenne i Tønder Købstad, 3092.

Skt. Pauli. TM Bei St. Pauli. — Opkaldelse efter Kvarteret Skt. Pauli i Hamborg.

Pulingstette [ˈpu·liŋˌsdɛ·d]. — Jfr. Puling ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Raadmandsløkke [ɛ ˈraj.mansˌløgə]. Trap[1] Raadmandslykke; TM Ratherrnkoppel, Rathsherrnkoppel; I 1912 Raadmannslykke. — Udtalen er Plur., og i TM og Trap[1] er det flere Lokaliteter.

Renden. Trap[1] Renden.

Rojumskobbel [ˈro·jəmsˈkɔfəl, ˈro·jəmsˌkɔfəl]. K 1860 Rydoms Kobbel; TM Roiomkobbel; I 1912 Rydomskoppel. — Af Husnavnet Rojum i Ulkebøl S., 3255.

Rytterhave [rydə ˈhaə·]. Jb c. 1685 Rütterhaue, Rytterhaw; Jb 1722, Jb c. 1730 Reuter Hau; K 1809 Rytter-Haverne; TM Riterhave. || **Rytteroft** [ɛ ˈrydəˌtast]. Jb 1722 Reuter Kuppel; I 1912 Vester-, Øster Ryttertoft.

Rævegrav. Sønderborg Kirkeregnsk 1544 de foskule, der foskulen.

Schmidtsmade [ˈsmedəs ˈmaj, ˈsmeds ˈma·j].

Sig. TM Im Siek. — Sig, se Indl.

Skipperløkke. TM Bei Skipperlück.

Skratmose [*sgradm0s, sgrad* ˈ⌐*mo·s*, ˈ*lįl·* ˈ*sgradm0s*, ˈ*lįl· sgrad*ˈ⌐*mo·s*]. K1860 Skrattemose; TM, I 1912, Gst Skratmose. — Forleddet Skrat betyder „daarlig, elendig", jfr. Adj. jy. skratten el. Subst. jy. Skratting „lille herregård el. större bondegård" (Feilb.), Subst. jy. Skratte „mager ko el. kvinde" (Feilb.), alle beslægtet med Verb. skrante og Adj. skranten. En anden Mulighed er Plantenavnet Skratte „Rhinantus".

Slotgab [ˈ*slɔɹ·*ˌ*gaf, slɔrəgaf, ɛ* ˈ*sl̥ɔ·*ˌ*gaf, ɛ* ˈ*slɔ*ˌ*gaf*]. — Sejlløbet mellem Sønderborg Slot og Sundeved.

Snedløkke. TM Sneilück, Bei Snedlück, Saulück; I 1923 Sneilük. — Sned, se Indl.

Sundsmark Ende [*sonsmaɹg* ˈ⌐*ɛ·n*]. — Landsbynavnet Sundsmark i Ulkebøl S., 3255.

Svenskedam. K 1809 Svenskensdams-Batteri; Heimat-Blätter I 2 Svenske Dam. — Efter Overleveringen findes her mange „Svenskegrave" (Heimat-Blätter I 2).

Sønderborg Bugt. Trap[4] Sønderborg Bugt. — Del af Østersøen, mellem Broager Land og Kegnæs. || **Sønderbrink.** TM Süderbrink. || **Sønderkobbel** [ˈ*synə*ˌ*kɔfəl̥*]. K 1860 Sønder Kobbel; TM Sonderkobbel; I 1912 Sønder Koppel. || **Søndermark.** TM Süderfeld. || **Søndertoft.** K 1860 Søndertoft; I 1912 Sønder Toft. || **Søndervisk.** Heimat-Blätter I 2 Süderwisch. — Grænser op til Blegen ovfr. u. Naturnavne og Visk ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Tandsbjærg [*tans*ˈ*bjɛrə*]. K 1860, TM, I 1912 Tandsbjerg; Gst Tansbjærg. — Af et Mandsn. svarende til oldn. Tannr, dannet af Appellativet Tand ligesom det beslægtede Mandsn. glda. Tanni.

Traadplads. Heimat-Blätter I 6 Traadplads. — Areal paa Blegen, hvor der blev tørret og bleget Traad. Virksomheden ophørte o. 1830. (Heimat-Blätter I 6—7).

Trekant. TM Trekant.

Tyrkskær. K 1860 Törks Kjär; TM Tyrriskjär; Maalerids Tyrkskær; I 1912 Torkskjær. — Rimeligvis af Folkenavnet Tyrk.

Vandstedet. Mejer 1649 Waterstede; DAtl Vandstedet. — Samme Lokalitet som Mølledam ovfr.

Verdens Ende. Trap[4] „Verdens Ende". — Enden af en brolagt Vej langs med Als Sund ved Grænsen mod Ulkebøl S.

Vesterkobbel [ˈ*væsdə*ˈ*kɔfəl̥*]. K 1809 Vesterkobbel; K 1860 Vester Kobbel; TM Westerkobbel; I 1912 Vesterkoppel. || **Vestermark.** Jb c. 1685 Im Westerfelde. || **Vestertoft.** K 1860 Vestertoft; I 1912 Vester Toft.

Vothmanns Have. Schröder Topographi 1837 der bekannte vormalige Vothmannsche Garten. || **Vothmanns Eng.** L 1796 Hr. Foortmands May, Hr. fooetmands May; Trap[1] Foolmands Eng; I 1912 Footmann's Eng. || **Vothmanns Løkke.** TM Vothmannslyk.

Ænderdam [*ɛ* ˈ⌐*ænə*ˌ*dam*]. Heimat-Blätter I 2 Ententeich. — Navn paa en tidligere Branddam nær Amtsbanegaarden. Udtaleformen med kort æ tyder paa, at Forleddet er Subst. Ænder, Plur. af And, eller det er en dansk Gengivelse af ty. Ententeich.

3256. AUGUSTENBORG FLÆKKE.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Augustenborg [*g0sdənb0rə*, Nik. Andersen: ˈ*gosdənborə*, *e slɔ*, *e* ˈ*hœrəgɔ*]. Resens Atlas Augustenborg; Dok 18/9 1700 (ChrK V 109) Augusteburg; 1774 (ChrK V 22) Gostenborg; DAtl, VSK, Gst 1857—58 Augustenborg; Trap[1] Augustenborg By, Augustenborg Slot, Augustenborg Hovedgaard; TGst Augustenburg; Postadr9 Augustenborg; Gst Augustenborg Hovedgaard, Augustenborg. — Augustenborg er oprindelig en Gaard, bygget af Hertug Hans d. Yngres Sønnesøn Ernst Günther paa den forsv. Landsby Stavnsbøls Jord; den fik Navn efter hans Gemalinde Augusta af Lyksborg.

Bagergyde. Trap[4] Bagergyden; Postadr9 Bagergade; Postadr. 1935 Bagergyde.

Havnevej. Trap[4] Havnevej.

Hjørnekro. Trap[4] e Hjørnkro. — Ældre Navn paa Augustenborg Hotel paa Hjørnet af Storegade og Kettingvej.

Jægerhuset. Trap[4] Jægerhuset.

Jægerplads. Trap[4] Jægerpladsen; Postadr 1935 Jægerplads.

Jærnbanegade. Postadr9 Jernbanegade.

Kastanieallé. TM Allee; (Her?) ChrK XI 205 Alleen; Postadr9 Kastanieallé.

Kettingvej. Postadr9, Trap[4] Kettingvej. — Sognebyen Ketting, 3257.

Kongebro. Heimat-Blätter I 166 Königsbrücke. — I Augustenborg Slotspark.

Mejerigaard. Gst 1857—58 Mejerigd. — Synes at svare til Augustenborg Hovedgaard paa det nye Generalstabskort.

Møllegade. Postadr9 Møllegade.

Osbækvej. Postadr9, Trap[4] Osbækvej. — Landsbyen Osbæk i Ketting S., 3257.

Palæet [*e paˈlæ·*]. TM Palais; Trap[4] Palæet. — Det hertugelige Enkesæde.

Palævej. Nik. Andersen Postadr9, Trap[4] Palævej. — Fører op til Palæet.

Poststien. Trap[4] Poststien.

Slotsallé. Postadr9 Slotsallé; Trap[4] Slots Alle, Slotsalléen.

Stavnsbøl, fsv. Lb [Nik. Andersen: ˈ*sdawnsbøl*]. Dag? 1298 (Cypræus) Stavesbol, Steuesbola, Struesbola; SJb 1464, Slesvig Biskops Gods 1523 Stauensbul; Jb 1634 Stauenßbüll; Mejer 1649 Staffensbyll; Danckw 1652 Stawensbüll; Jb 1660 Stavensbull; Dok 18/9 1700 (ChrK V 109) Staunsböl; Jb 1751 Stauensbüll. — Denne By laa, hvor nu Augustenborg ligger. Forleddet er Mandsn. glda. Stafn el. Stafnir, oldn. Tilnavn Stafn, jfr. Stavnsholt i Frederiksborg Amt (DS II p. 129).

Stavnsbølgade [ˈ*sdawnsbøl*ˌ*gaˑ*]. Postadr9 Stavensbølgade; Trap[4] Stavnsbølgade. — Efter den fsv. Landsby Stavnsbøl ovfr.

Stavnsbøl, Ny-. Trap[4] Ny-Stavnsbøl. — En Samling Statshusmandsbrug, oprettede 1923—24 ved Udstykningen af Augustenborg Hovedgaard. Opkaldelse af den gamle Landsby Stavnsbøl ovfr.

Storegade. Postadr9, Trap[4] Storegade.

Wasserallé. Heimat-Blätter I 166 Wasserallee. — I Augustenborg Slotspark.

B. NATURNAVNE.

Andersens Lind. Heimat-Blätter I 165 Andersen-Linde. — Træ i Augustenborg Slotspark. Efter Digteren H. C. Andersen.

Augustenborg Fjord [*ɛ haʊ*]. Mejer 1649 Förd; Gst 1857—58 Augustenborg Fjord; Trap[1] Augustenborg-Fjord; TGst Augustenburger Föhrde; Gst Augustenborg Fjord. || **Augustenborg Nor.** Gst 1857—58 Augustenborg Nor; Trap[1] Augustenborg-Nor; TM Augustenburg Noer; Trap[4] Noret. — Vig af Augustenborg Fjord. || **Augustenborg Park** [*ɛ paːig*]. K 1796 Lustholzung, Park; Trap[1] Augustenborg Skov; TM Augustenburg Holz; Trap[4] Slotsparken; Gst Augustenborg Park.

Barstrand. Mejer 1649 Baarstrandt. — Ved Sebbelev Nor. Af Adj. bar „nøgen".

Blomholm [*blomhɔlm*]. K 1796 Blumholm; TM Blomholm. || **Blomkær.** K 1796 Plommer Kjær; TM Blomkjaer, Blankjaer; ChrK XI 205 Blommekjær. — Jy. Blomme „Blomst".

Braldkobbel [ˈ*brɑl*·, ˈ*brɑl* ˌ*kɔfəl*]. K 1796 Brall-Koppel; TM Braldkobbel; ChrK XI 205 Brald. — Af Subst. Bralde „skarn og uhumskhed" (Kalkar).

Bøgehoved [*byɤəhöj*]. TM Bögehøj; ChrK XI 205 Bøgehoved. — Kløft ved Osbæk, forhen Skovparti, nu ryddet (ChrK XI 205).

Dæmning. ChrK XI 205 Den nye og gamle Dæmning, Paa Dæmning.

Edsege. Heimat-Blätter I 166, IV 150 Schwureichen, Struensee-Eichen; Trap[4] Eds-Ege. — Navn paa tre Ege i Augustenborg Park, hvorom det siges, „at herunder mødtes engang tre Stormænd for at lægge Raad op mod Griffenfeld" (Trap[4]).

Ekserserkobbel [*ægsəˈseˑəˌkɔfəl*]. — Har været benyttet af Militæret; hed tidligere Skovnakke.

Filipsbjærg. K 1796 Philipsberg; ChrK XI 205 Philipsbjerg; Trap[4] Filipsbjærg. — Banke med Gravhøje.

Fire Brødre. Trap[4] de fire Brødre. — Navn paa fire Ædelgraner i Augustenborg Park.

Frederiksholm. K 1796 Friedrichs Holm.

Hertugindebøgen. Trap[4] Hertugindebøgen. — Navn paa en Bøg i Augustenborg Park, formodentlig efter Hertuginde Louise Augusta (Trap[4]).

Husfogdens Have. TM, ChrK XI 205 Huusfogdens Have. — Af Husfoged „Et vist Slags Embedsmænd i Sønderjylland, som have Opsigt over de kongelige Bønder" (VSO).

?Højtoft. TM Hougtfof.

Jægerdam. TM Jägerteiche, Jägertiefe, Jægerdam; ChrK XI 205 Jægerdam.

Kaninø. Heimat-Blätter I 167 Kanincheninsel. — En lille Holm i Augustenborg Slotspark, hvor de hertugelige Prinser havde deres Kaniner. Efter Oplysning af Direktør Raben kaldes den med tilhørende Vandgrav Kanindam (Kaninchenteich).

Kongebøgen. Trap[4] Kongebøgen. — Navn paa en Bøg i Augustenborg Park.

Kronebøg. Heimat-Blätter I 166 Kronen-Buche. — Træ i Augustenborg Slotspark.

Lillehav [*ɛ ˈlɪl·ˌhaʊ*]. TM am Kleinhaff, Klein Haff; TGst Kl. Haff; ChrK XI 205, Trap[4], Gst Lillehav. — Navn paa den østlige Del af Augustenborg Nor. || **Lillekobbel** [ˈ*lɪlə*ˌ*kɔfəl*]. K 1796 Kleine Koppel; TM, ChrK XI 205, Trap[4] Lillekobbel. || **Lilleskov.** TM Lustgarten kleines Gebüsch; Trap[4] Lille-Skov. — Navn paa et Anlæg i Stavnsbølgade, ogsaa kaldet Rebslagerbanen.

Lusbjærg. K 1796 Lausberg. — Af Insektnavnet Lus.

Lyøboskobbel [ˈ*lʏˑbɔsˈkɔfəl*, *lʏboskɔfəl* ˈ*lʏˑbɔsˈsdæj*]. K 1796 Hans Lyboe; TM Lyøboeskobbel; ChrK XI 205 Lyboes Kobbel. — Af et Tilnavn Lyøbo „Person fra Lyø".

Malkested. ChrK XI 205 Malkested og Malkestedled. — Lidt udenfor Augustenborg, hvor en Markvej fører ind til Gaarden (ChrK XI 205).

Morholm [ˈmo.ˌhʌl.m]. K 1796 Mohr-Holm; TM Morholm, Mörholm; ChrK XI 205 Morholm ved Osbæk. — Af Subst. Mor „Mosejord".

Møllekobbel [ˈmœ̝l·ˌkɔfəl, ˈsdo·ə-, ˈliljə ˈmœ̝lˌkɔfəl]. K 1796 Mühlen-Koppel; TM Mölle Kobbel, Lille Möllekobbel; ChrK XI 205 Mollekobbel, Lillemøllekobbel.

Nederskov [ˈnɛ.əˌsgɔs, neə sgåskɔfəl]. K 1796 Nieder Holtz-Koppel; TM Neder Skovkobbel; ChrK XI 205 Nedreskov.

Nørreholm. TM Nörholm. || **Nørremark** [ˈnöˌmaɹig, nöəmaɹgs mo·s]. K 1796 Norder Mark; TM Nörremarks Mose; ChrK XI 205 Norremark.

Overskov [ˈˀɔəəˌsgɔs, ɔəə sgåskɔfəl]. K 1796 Ober Holtz-Koppel; TM Over Skovkobbel; ChrK XI 205 Overskov.

Palægaard [paˈlægɔɹ, Nik. Andersen: e paˈlæ·gɔ]. Trap[1] Palaishave; TM Garten zum Gefangenhause.

Piledam. K 1796 Pyldamm.

ʔPovlsskov. ChrK XI 205 Polskov.

Rebslagerbanen [æ ʁæfslaɹba·n]. TM Reiferbahn, Rebslagerbane; Trap[4] Rebslagerbanen. — Nu Navn paa et Anlæg, ogsaa kaldet Lilleskov.

Rundsten [ʁoŋˈsde·n].

Skovnakke [ˈsgaəˌnak]. K 1796 Schabernak; TM Skovnakke, Skovnak, Skarnak; ChrK XI 205 Skavnak. — Ældre Navn paa Ekserserkobbel, paa K 1796 omtydet til hty. Schabernack „Skælmstykke, Drilleri".

Skrambusk. ChrK XI 205 Skrambusk i Augustenborg Skov.

Stavnsbøl Fjord. Danckw 1652 Steffensbull förde. — Samme Farvand som Augustenborg Nor. Af Landsbynavnet Stavnsbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Svinkeholm [svæŋgəhʌlm]. K 1796 Schwinker Holm; TM Svinkeholm; ChrK XI 205 Svingeholm. — Af Subst. jy. Svinke „krumning, bugt, böjning" (Feilb.).

Takkemade [tɔxəˈmaj, tagəˈmaj]. K 1796 Take May; TM, ChrK XI 205 Takkemai. — Takke er en Sammensætning af Plantenavnet Tag „Rør til Tækkebrug" og Subst. Kær.

Tværvang [twæɹvaŋ]. ChrK XI 205 Tværvang. — To smaa Skovpartier, som er ryddede (ChrK XI 205).

Vallinghøj. K 1796 Wallinghøj.

Øre. ChrK XI 205 Øre. || **Ørehage** [æ ˈø.əˌha.x]. — Navn paa den yderste Del af Ørekobbel, som danner en lille Halvø, der strækker sig ud i Augustenborg Fjord. || **Ørekobbel** [ˈø.əˌkɔfəl]. K 1796 Oe-Koppel; TM Ökobbel. — Af Subst. Øre, se Indl.

Østerkobbel [ˈœ̝sdəˌkɔfəl]. K 1796 Norder-, Süder-, Oster Koppel; TM Österkobbel.

3265. NORDBORG FLÆKKE.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Nordborg [ˈnöˌbɒ̆.iə]. Som Eksempler kan anføres: Annal 1268—1523 (SRD VI, 227) Norborg; $^{12}/_{3}$ 1313 (LB), Dag? 1313 Norborgh; udat. 1313 (1575 ÆDA V 777) Norburg; $^{1}/_{1}$ 1373 Norborgh; udat. Erik af Pommeren Konge 1396—1439 Norræborch; udat. 1401—50 (DiplFl I 380) Norborgh; $^{14}/_{8}$ 1410 Norræborgh, Nørræborgh; udat. 1450—1513 Norborg, Norborch; $^{6}/_{1}$ 1423 (Kejserproc.), $^{19}/_{1}$ 1423 (Kejserproc.) Norborg; $^{13}/_{11}$ 1472 (RegChr I), $^{25}/_{11}$ 1479, $^{1}/_{12}$ 1480, $^{29}/_{8}$ 1480, 1511 (DiplFl I 253), Jb 1649 Norborch; Mejer 1649 Nordborg; Danckw 1652 Norburg; Resens Atlas 1677 Nørborg; Beskr. 1764, Jb 1770 Norburg; DAtl Norborg (Køb ing), Nordborg; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Nordborg; TGst Norburg; Postadr9 Nørborg; Gst Nordborg. — Af Komparativen glda. nørræ. Som Modsætning hertil har Borgen paa Syd-Als Navnet Sønderborg. Nordborg er oprindelig kun Navn paa Borgen i Nordborg Sø; Byen kaldtes ældst for Køb ing, men nu er Slottets Navn overført til Byen, jfr. Køb ing ndfr. samt Køb ingsmark i Nordborg Lands., 3266, u. Bebyggelsesnavne. Den optegnede Udtale stemmer med Skriftformen Nørborg.

Aichelbergske Gaard. Kirkebog 1743 (ChrK XXI 131) den Aichelbergske Gaard i Nordborg; U 1772 das sogenanten Eichelbergischen frey Guthe zu Norburg; 1790 (ChrK XIV 97) den aichelbergske Gaard el. Gods; Trap[1] Aichelbergske Gaard; TM Eichelberg. — Efter Amtmand i Nordborg J. F. v. Aichelberg, død 1692.

Bækgade [ɛ *bæk*]. ChrK XIV 48 ved Bækken; TM Bachstrasze; Postadr9, Trap[4] Bækgade.

Dalekisten, Hs. ChrK II 109 „ved Dalekisten". — Det er iflg. ChrK uvist, om Stedet ligger i Nordborg.

Druelund, Gd [*dʀu·loŋ*]. Gst 1857—58 Druelund; ChrK XXI 152 Drulund; TM, Postadr9, Gst Druelund.

Færgevej [ɛ ˈˈʃæʀəˌvæj].

?Gyssedam, Hs. ChrK II 108, XIV 48 Gyssedom.

Hadersleverens, Hs. 1790 (ChrK XIV 96) Hadersleverens.

Hingade [*hi.nˈˈgɑ·*]. 1790 (ChrK XIV 97), ChrK III 145, XIV 48 „hiin Gade"; Postadr9 Hingade. — Af Pron. hin „den anden", her betyder det „Gaden paa den anden Side", nemlig af Gammeldam, jfr. at paa Als betegnes Landskabet Sundeved som „hin Side" [ɛ ˈhjn ˈˈsi·].

Holmgade. ChrK XIV 48 Holmgade; TM Holmstrasze; Postadr9, Trap[4] Holmgade. — Efter Landsbyen Holm.

Jens Thonesens Plads. Postadr 1935 Jens Thonesens Plads.

Johan Hansens Vej. Postadr 1935 Johan Hansens Vej.

Jægergaarden. Kirkebog 1625, samme 1629, 1646 (ChrK XIV 98) Jægergaarden.

Karholm. ChrK III 113 Karholm; Opt. 1921 Kaholm [*kɑ·hålm*]. — Navn paa et Voldsted i Skoven af samme Navn, kaldes ogsaa Rødegaard, nu ogsaa Navn paa en Gaard.

Kastanieallé. Postadr9 Kastanieallé.

Kirkegaardsgyde. DAtl Kirkegaards-Gyden.

Kirkegade. FT 1860 Kirke Gaden; ChrK XIV 48 Kirkegade; TM Kirchenstrasze; Postadr9, Trap[4] Kirkegade.

Kirsebærgade. DAtl Kirsebær-Gaden; Kok II p. 221 Kirsbærgade.

Klyhnsmølle. Gst Klyhnsmølle. — Af Familienavnet Klyhn.

Klynevej [ɛ ˈkly·nˌvæj]. — Vejen til Stevning Mose. Af Familienavnet Klyhn, jfr. Klynsmølle ovfr.

Køb̊ing. Sk 1483 Tor Kopyngh; Sk 1543 Kopinck; Reg 1604 Köpingk; Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134), Nordborg Kirkebog 1622 Kiøbing; Jb 1649 Köpingh; Mejer 1649, Danckw 1652 Köping; Hagenbjærg Kirkebog 1671 (ChrK I 75) Kjøbing; Resens Atlas 1677 Kiöbing. — Køb̊ing „Købstad" er Navn paa den By, som voksede op omkring Slottet Nordborg, men det er nu kun bevaret i Køb̊ingsmark, Gde og Hse i Nordborg Landsogn, medens Borgens Navn Nordborg nu ogsaa anvendes om Byen.

Køb̊ingsgade. DAtl Köepings-Gaden. — Jfr. Køb̊ing ovfr.

Lillegade. DAtl lille Gaden.

Lysmose, Gd. Kirkebog 1776 (ChrK XXI 152) Lysmosegaard; VSK, Kirkeregnsk 1838 (ChrK XIII 181), Gst 1857—58 Lysmose; TM Lysemose; Postadr9, Gst Lysmose. — Af Naturnavnet Lysmose ndfr.

Løjtertoft. [*løjdəˈtɔs·t*]. Kirkebog 1737 (ChrK II 211) Löytertoft; Kirkebog 1744 (ChrK XXI 132) Løitertoft; 1790 (ChrK XIV 97) Loitetoft; ChrK III 145 Löittoft; Postadr9 Loitedtoft; Trap⁴ Løjtertoft; Postadr 1935 Løitertoft. — Gade i Nordborg, oprindelig Navn paa en Toft, se Løjtertoft ndfr. u. Naturnavne. Forleddet er et Adj. paa -er afledt af Løjt, Navn paa en By og en Halvø i Aabenraa Amt, beliggende lige overfor Nordenden af Als.

Nordborg Landevej. U c. 1770 Norburger Land-Straße.

Nyvej. ChrK III 145 „den nye Vei", XIV 48 „den nye Vei" el. „paa Dæmningen"; Postadr9 Nyvej. — Hos ChrK er det Navn paa Dæmningen over Gammeldam.

Nørregade. DAtl Nörre-Gaden.

Ridepladsen. DAtl Pladsen el. Markedet; ChrK XIV 48, Postadr9, Trap⁴ Ridepladsen.

Rødegaard. ChrK III 113 Rødegaard. — Navn paa et Voldsted i Skoven Karholm.

Sadlergade. TM Sattlerstrasze.

Skomagergade. ChrK XIV 48 Skomagergade; TM Schumacherstrasze; Postadr9, Trap⁴ Skomagergade.

Slotsbro. DAtl Slotts-Broen.

Slotsgade. DAtl Slotts-Gaden.

Slotsgrunden. Trap⁴, Postadr 1935 Slotsgrunden.

Stadsvej [ɛ ˈsdasˌvæj]. — Vejen fra Oksbøl til Nordborg.

Storegade [ɛ ˈsdu·əˈga·]. DAtl Store-Gaden; FT 1855, FT 1860 Store Gade; ChrK II 85 Storegade; ChrK III 145 den store Gade; TM Groszestrasze; Postadr9, Trap⁴ Storegade.

Søndergade. DAtl Sønder-Gaden; FT 1855, FT 1860 Sønder Gade; Postadr9, Trap⁴ Søndergade.

Søndergyde. DAtl Søndre-Gyden.

Tangsholm, Gd [*taŋsˈhɔl.m*]. 1790 (ChrK XIV 99), VSK, Gst 1857—58, Trap¹, TM, Postadr9, Gst Tangsholm. — Af en Enstavelsessideform til Subst. Tange, se Indl.

Tontoftgade. TM Tundtoftstrasze. — Af Bebyggelsesnavnet Tontoft i Nordborg Lands., 3266.

Ulbjærggade. ChrK XIV 48 Uldbjerggade; Postadr9 Ulbjerggade; Trap⁴ Ulbjærggade. — Af Bebyggelses- og Naturnavnet Ulbjærg i Holm, Nordborg Lands., 3266.

Vanrad, Hs. Bygningsbeskr 1730 hauß wanraad. — Oprindelig Marknavnet Vanrad, som findes mange Steder i Sønderjylland, se Vanrad i Arrild S., 3081.

Vestergade. DAtl Vestre-Gaden.

Vesterlund, Gde og Hse [*væsdəˈlo·ŋ*]. Trap¹ Vesterlund; TGst Wester Lund; Postadr9, Gst Vesterlund. — Af Naturnavnet Vesterlund ndfr.

?Zinckedam, Hs i Nordborg By. 1790 (ChrK XIV 98) Vid e Zinkedom, ChrK XIV 48 Zinkedom. — Efter en Familie Zinck (ChrK XIV 98).

Ærensport. DAtl Aerens-Porten. — Ved Landevejen til Oksbøl.

Østergade. DAtl Øster-Gaden.
Østerlund, Gde [ˈösdəˌlo.ŋ], ældre [ösdəˈlo.ŋ, ɛ lo.ŋ]. Gst 1857—58 Österlund; Trap[1] Østerlund; TM, TGst Osterlund; Postadr9, Gst Østerlund. — Af Naturnavnet Østerlund ndfr.

B. NATURNAVNE.

Apotekerhave [ɛ aʃəˈle·gəˌhas.]. || **Apotekerløkke.** TM Apothekerlykke. || ?**Apotekersbjærg.** TM Afteegsbjerg, Aftaegsbjerg.
Bjærg. TM Bjerg. || **Bjærghave.** TM Bjerghauge.
Brorsons Have. TM Brorsons Hauge.
Bæksmark. TM Bekkes Mark.
Damhave [ɛ ˈdamˌhas.]. TM Damhauge.
Degnetoft. TM Degnetoft.
Egeskov. ChrK III 118, TM Egeskov.
Ellenbjærg. TM Ellenbjerg.
Elveager. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Eluffue agger. — Ligger paa Kirkebjærg i Holm Løkke.
Enghave. TM Enghave.
Fabrikhave [ɛ faˈbrɨgˌhas.].
Fiskerhave. TM Fiskerhave.
Flintholm. TM Flintholm.
Forfeldshave. U 1772 Forfelds Have, Forfelds Hauve.
Fribjærg. TM Freiberg.
Fægtebro. ChrK III 135—36 Fægtebroen. — Bro udenfor Nordborg ved den Bæk, som kommer fra Oksbøl. Paa den anden Side Bækken i Hagenbjærg S. ligger Gaarden Fægtenborg, saa Broen har muligvis Navn efter denne.
Gaasehave. I 1912 Gåsehave.
Gammeldam [gamɔlˈdam, gamɔlˈdams ˈbjɛrə]. Kirkebog 1684 (ChrK II 95) Gammeldam; Beskr. 1764 Wiese Gammel Damm; K 1770 Gammeldam, Kleine Gammeldam; U c. 1770 Groß-, Klein Gammeldam; TM Gammeldamm, Gammeldammsbjerg, Gammeldammsmark, Ostre-, Westre Gammeldammsmark; Trap[1], Gst Gammeldam.
Grimsmade. I 1912 Grims Maj. — Af Mandsn. glda. Grim.
Hesselhøj. TM Norde-, Wester-, Sönder Hesselhoi.
Hoggebjærg [ɛ ˈhɔ·xˌbjɛ.iə]. || **Hoggehave** [ɛ ˈhɔ·xˌhas]. — Iflg. stedlig Meddelelse har disse Lokaliteter Navn efter en Mand.
Holm Løkke [ɛ hɔl.m]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Hollum Lycke; 9/4 1605 (ChrK VIII 101) Holmslöcke; U c. 1770 Holmslük, Holmluke, Holmsluke; U 1772 Holm Lücke; 8/7 1772 Holm Lycke; DAtl Holm Lykke. — Støder op til Holm Mark i Nordborg Landsogn.
Hule. TM Hule.
Humlegaard. I 1912 Humlegård.
Hushave [ɛ ˈhusˌhas]. TM Hushave, Hushauge.
Hustoft. TM Hustoft.
Indermark. TM Indermark, Idermark.
Jeppeshave. TM Nørre-, Söndre Jeppes Hauge. || **Jeppesmark.** TM Jeppes Mark.
Karholm [ˈkɑ·ˌhɔl.m]. U c. 1770 Mooß Karholm, Kærholm; K 1770 Karholm; Specification c. 1772 dem Holze Kærholm; ChrK III 118 Karholm; TM Karholm, Karholms Mose, Karholmsbjerg; Gst, Trap[4] Karholm.
Kildebjærg. TM Kildebjerg.
Kirkebjærg [kiigəˈbjɛrə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Kierckebierig; TM, ChrK III 82 Kirkebjerg.
Klynehave [ɛ ˈkly·nˌhas.]. TM Klyhnhauge. — Af Familienavnet Klyhn, jfr. Klyhnsmølle og Klynevej ovfr· u. Bebyggelsesnavne.
Kongenshave. DAtl Kongens Hauge.
Kontrollørhave. I 1912 Kontrollørhave.
Laaddenhøj. TM Store-, Lille Loddenhoi. — Af Adj. laadden.
Lammothave [ɛ ˈlam0tˌhas.].

Langager. TM Langager. || **Langhave.** TM Lang Have. || **Langmade.** TM Langmai. || **Langsø.** ChrK IX 24 Langesø. — Vistnok Navn paa Nordborg Sø.

Løjtertoft [*løjdəˈtɔs·t*]. DAtl Loiter-Toft; TM Loiter Toft. — Se Gadenavnet Løjtertoft ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lundbjærg. TM Lundbjerg.

Lysbjærg [*lys|bjɛiə*]. TM Lysbjærg.

Midthave [*ɛ ˈmed|has.*]. TM Midthauge.

Mikkelshøj [*ˈnö·ə-, ˈmed-, ˈsynə megəlsˈhöj.*]. Mejer 1649 Michelshoi; Kornregnsk 1698 auff Michels heu; Schröder 1837 Michelsberg; Gst 1857—58 Mikkelshøj; ChrK IX 241 Mikkels-Höy; TM Michelshoi, Nör-, Sönder Michelshöi; Gst Mikkelshøj. || **Mikkelsmark.** TM Michelsmark.

Moldthave [*ɛ ˈmɔlt|has.*]. TM Moldthage. — Ifl. stedlig Meddelelse har Stedet Navn efter en tidligere Ejer.

Møllebæk. DAtl Mølle-Bekken. || **Møllehave.** TM Møllehauge.

Nederhave [*ɛ ˈnæ·ə|has.*]. TM Nederhauge.

Nordborg Bæk. Trap[4] Nordborg Bæk. || **Nordborg Sø** [*ɛ sø.*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134) borreßøe; Mejer 1649 Borgsee; Jb 1770, U c. 1770 die Norburger See; K 1770 Norburger See; U 1771 (ChrK XIV 32) Borresø; U 1772, Specification c. 1772 Norburger See; Beskr. 1780 (ChrK IV 4) Norburg-Söe; Trap[1] Nordborg-Sø; Gst 1857—58 Nordborg Sø; TGst Norburger-See; TM Norburger See; Gst Nordborg Sø. — Jfr. Langsø ovfr. || **Nordborg Løkke.** 23/9 1772 Norburger Lücke; 16/4 1773 Norburger Lyke.

Nørrehule. TM Nørhule. || **Nørreløkke** [*ɛ ˈnö·ə|løk*]. TM Nörlykke.

Overhave [*ɛ ˈɔsə|has., ɛ ˈo.ə|has.*]. TM Overhauge, Övre Hauge. — To Lokaliteter.

Præstehave. I 1912 Præstehave.

Seifertsmark. TM Seifertsmark. — Af Slægtsnavnet Seifert.

Skovhave. TM Skovhauge. || **Skovhjørne.** TM Skovhjörne.

Skræpager [*ɛ ˈsgræb|axə*]. — Se Skræpeng i Lovtrup, Uge S., 3211.

Smalhave [*ɛ ˈsmal·ˈhas.*].

Soremark. TM Sore Mark. — Maaske af Adj. sur.

Stivkobbel. Kornregnsk 1698 Stieffkoppel; Fortegnelse udat. in die Stiue Koppel; TM Stivkoppel. — Af Verb. stive „opdæmme", jfr. Stivmose i Bolderslev, Bjolderup S., 3214.

Stævning [*ˈsdæs.niŋ* el. *ˈsdæs.niŋ ˈmo·s*]. Kornregnsk 1698 In die Steffning; Beskr 1764 Steffning; Jb 1770 K 1770 Steunung; U c. 1770 Steunung, der Steunungen; 7/9 1771 Steffning; U 1772 die Steunungen; Specification c. 1772 Steunung, Steunungen; K 1772 Steunung; Trap[1] Stevning Mose; TM Stevning, Stevning Moose, Wester-, Midt Stevning; Gst Stevning Mose. — Af jy. Stævning „Opdæmning af Vand", se Stævning i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

Søenge. TM Söenge. || **Søhave.** TM Söhave, Ovre-, Neder Söhauge. || **Sømade** [*ɛ ˈsø|ˈma·j*]. TM Søhmai, Sömai.

Søndermark [*ɛ ˈsynə|ma.ig*]. TM Söndermark. — To Lokaliteter.

Tørvemosemark. TM Törvemosemarken.

Vesterbjærg. TM Westerbjerg. || **Vesterhave.** TM Westerhauge. || **Vesterlund.** Kornregnsk 1698 In die wester lohn; Beskr. 1764 der Koppel Wester Lunde; K 1770 Wester Lunen; 25/6 1770 Vesterlunde; 7/9 1771 Westerlunde; U 1772 Westerlunen, Westerlunde; K 1772 Wester Lunen. || **Vestermade.** TM Westermai. || **Vestermark.** TM Westermark.

Ærtebjærg. TM Ertebjerg.

Østerbjærg. TM Osterbjerg. || **Østerhave.** TM Ostrehauge. || **Østerlund.** Beskr 1764 der Koppel Osterlunde; 25/6 1770 Oster Lunde; Jb 1770 die Koppel Oster Lunen; K 1770 Oster Lunen; U c. 1770 Koppel Osterlunde, Osterlunden; 7/9 1771 Osterlunde; U 1772 Osterluhnen, Osterlunde; TM Osterlund. || **Østermade.** TM Ostermai. || **Østermark.** TM Ostermark.

3240. NYBØL HERRED.

Former af Herredsnavnet se under Nybøl i Nybøl S., 3244.

Sundeved [*so.ŋə*, paa Als: ɛ ˈhi̯nˌˈsi·, ˈösə å. æ ˈso.ŋə ˈsi·]. VJb 1231 (13. Aarh.) Sundwith; $^{22}/_{2}$ 1271 (Cypræus) Sundewith; RegCapSlesv 1352 Sundewitherrit; $^{19}/_{7}$ 1358 Sundweth; Gildebog 1377 (DiplFl I 89) Sunwyd; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Zuntwyd, Sundwiith, Sundwyt; udat. 1401—50, $^{24}/_{3}$ 1411 Sundwith; $^{31}/_{12}$ 1414 (LDipl) Sundwich; $^{6}/_{12}$ 1425 Sundwyt; SJb 1436 Sundwit, Sundwyt; $^{24}/_{4}$ 1439 Sundewyt; $^{27}/_{12}$ 1451 Sundwidh; $^{16}/_{2}$ 1452 Sundwiit; $^{27}/_{3}$ 1455 ($^{22}/_{7}$ 1455) Sundwith; $^{28}/_{11}$ 1460 (Orig?) Sundwit; SJb 1462 Sundwid, Zundwyt; RegCapSlesv 1466 Sundwyt; $^{29}/_{9}$ 1470 (RegChr I) Sundtwith; $^{6}/_{1}$ 1474 (RegChr I) Sundewith; Sk 1483 Sundewyth; u. Aar o. D. (c. 1500 ÆDA V 14) Szuntwyth; u. Aar o. D. (c. 1500 ÆDA V 16) Szuntwydt; Slesvig Biskops Gods 1523 Sundewit; Sk 1533 Sundewith; Jb 1535, Sk 1543 Sundewytt; Reg 1572 Sundewit; u. Aar o. D. (1588 ÆDA V 469) Sundewith; Reg 1604, Jb 1634 Sundewitt; Mejer 1649 Sundewith; Danckw 1652 Sundewitt; Jb 1660 Sunnewit; Delingsakt 1661 Sundewith; U 1767—76 Sonnewitt; VSK Sundewit; Trap[1] Sundeved; TGst Sundewitt; Trap[4] Sundeved. — Gammelt Navn paa den Halvø, som udgør Nybøl Herred, sammensat af Subst. Sund, hvormed menes Als Sund, og Subst. glda. with „Skov", se Indl.

3241. DYBBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Dybbøl, Sb [*do̤bəl̥, do̤bo̤l̥*]. RegCapSlesv 1352, udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Duttebul; 18/4 1400 (Pontoppidan Ann. efter Vid. 7/3 1423) Duttebul, Duttebüll; SJb 1436 Duttebul, Duttenbul; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Duttebull; Sk 1483 Duttebuel; u. D. 1506 (17. Aarh.) Düttebul; Slesvig Biskops Gods 1523 Dutbul; Sk 1533 Dutbull; Jb 1535 Dutbul, Dutbull; Sk 1543 Duitbuil, døuttbøl; Jb 1543 Duthbull; Reg 1604 Duttbull; Jb 1604 Düttebül; Jb 1634 Düttebull; Mejer 1649 Dyppell; Mejer 1650 Dippell; Danckw 1652 Duppel; Jb 1660 Duttebull; Jb 1661, Jb 1685 Düttebüel; VSK Düpel K.; Gst 1857—58, Trap[1] Dybbøl; TGst Düppel; Postadr9, Gst Dybbøl. — Samme Navn som Dyttebøl i Gelting S., Angel (1427—59 (RegChr Imi) Duttebul). Formerne forudsætter et Personnavn (Tiln.) glda. *Dyttæ, et Navn, der muligvis ogsaa indgaar i det norske Stednavn Dytterud (NG II p. 388). Jfr. Tiln. oldn. Dyttr.

Batterup, Gde [*badəʀop*]. Gst 1857—58, Trap[1] Batterup; I 1912 Batrup; Postadr9, Trap[4] Batterup. — Efter Naturnavnet Batterup i Ragebøl; s. d.

Bomhus. Gst 1857—58 Bomhus. — Ved Landevejen til Sønderborg.

Brunhoved, Gd. Trap[4] Brunhoved; Opt 1921 [*ɛ ˈbru·n ˈho·i̯*]; Postadr 1936 Brunshoved.

Bøgely, Hs. Trap[4] Bøgely.

Degnegaard, Gd. Gst Degnegaarden.

Dybbøl Banke, Restauration. Heimat-Blätter III p. 7 Düppelhöh, Alt-Düppelhöh; Postadr9, Gst, Trap[4] Dybbøl Banke.

Dybbøl Bjærg, Gde [*æ bjɛɹə*] Dörfer Topographie 1805, Schröder 1837 Düppelberg; Gst 1857—58 Dybbøl Bjerg; Trap[1] Dybbølbjerg; Postadr9 Dybbøl Bjerg; Gst Dybbølbjærg.

Dybbøllund, Gd [*do̤bo̤l̥ˈlo.ŋ*]. Gst 1857—58 Dybbøllund; TGst Düppellund; I 1912, Postadr9, Gst Dybbøllund.

Dybbøl Mark, Gde og Hse. Schröder 1854 Dyppelmark; Trap[4] Dybbølmark.

Dybbøl Mølle. VSK Dyppel M.; Trap[1] Dybbøl Vindmølle; TGst Düppeler M.; Postadr9 Dybbøl Mølle; Gst Dybbøl Ml.

Dybbøl Sned, Gd [*snæi̯*]. Schröder 1854 Dyppelsnei; I 1912 Dybbølsnei; Postadr9 Dybbøl Sned; Gst Snedegaard; Trap[4] Dybbølsned. —Efter Naturnavnet Sned i Dybbøl.

Dybbøl Sten, Gd. I 1912 aa den stoe Sten; Postadr 1936 Dybbølsten. — Navn efter Barsten. Jfr. Naturnavnet Ved den store Sten ndfr. u. Dybbøl.

Dybbøl Søndermark, Gde og Hse. Postadr9, Trap[4] Dybbøl Søndermark.

Dybbøl Tving, Gde [*æ ˹tveŋ·*]. Gst 1857—58, Trap[1] Tvingen; TGst Tving; I 1912 i e Tving; Postadr9, Tving; Trap[4] Gst Dybbøl Tving. — Se Tving ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Dybbølvesten. VSK Vester og Ø. Düppel; Schröder 1854 Vester-Dyppel; Trap[1] Vester-Dybbøl; Trap[4] Dybbøl Vesten. — Den vestlige Del af Dybbøl By.

Dybbøløsten, Gde [*o̤sdən, do̤bo̤l̥ˈo̤sdən*]. U 1777—78 die 3 Bohlen im Osten; VSK Vester og Ø. Düppel; Schröder 1854 Øster-Dyppel (Dyppeløsten); Gst 1857—58 Øster Dybbøl; Trap[1] Øster-Dybbøl; TM Oesten; TGst Oster-Düppel; Postadr9, Gst Dybbøløsten; Trap[4] Dybbøl Østen. — Den østlige Del af Dybbøl By.

Essenæs, forsv. Bebygg. Mejer 1649 Eßenys; Danckw 1652 Essniss; Schröder 1837 Essenys. — Paa Mejers Kort er Eßenys og Oßenys (se ndfr. u. Ossenæs) to forskellige Lokaliteter i Nærheden af hinanden, men dette beror utvivlsomt paa en Fejl, da Danckwerth kun opfører een Bebyggelse Essniss. Formerne Essenys og Ossenys hos Schröder gaar tilbage til Mejer.

Fluehøj, Hs [ˈ*flʊs.ˌhy*]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Fluehøi; I 1912 Fluehøi, Flowhy. — Se Flovhøj ndfr. u. Naturnavne i Ragebøl.

Fredebo, Villa. Postadr9 Fredebo.

Frydendal, Gammel-, Hs [ˈ*gamǝl* ˈ*fʁy.dǝnˌdal*]. U 1777—78 Freudenthal, Freudenthall; Jb 1778 Fryden Dahl; VSK Frydendal; Dörfer Topographie 1805, Schröder 1837 Freudenthal; Gst 1857—58 Frydendal; TGst Alt-Frydendal; I 1912 gammel Frydendal; Postadr9 Gl.-Frydendal; Gst Gl Frydendal.

Frydendal, Ny-, Gd, Kro [ˈ*fʁy.dǝnˌdal*]. TGst Neu-Frydendal; I 1912 Frydendal (Kro); Postadr9 Ny-Frydendal; Gst Ny Frydendal; Trap[4] Frydendal.

Gaffel, Gd. VSK, Schröder 1854 Gaffel; I 1912 Gabøl. — Ogsaa som Naturnavn i Ragebøl. Hvis Navnet er et oprindeligt Bøl-Navn, kan det sammenstilles med Landsbynavnet Gabøl i Nustrup S., 3048. Maaske kunde der ligefrem foreligge Opkaldelse efter dette Navn.

Græsager, Gd. VSK Græsager. — Se Græsager ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Grønkær, Gd [ˈ*gʁönəˌkæ*]. Gst, Trap[4] Grønkær. — Se Grønkær ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Hvilhøj, Gde [ˈ*vi·tˌhy*]. Schröder 1854 Hvilehøi; TGst Wielhoi; I 1912 Hvilhy; Postadr9 Hvilhøj (Hvilehøj); Gst Hvilehøj; Trap[4] Hvilhøj. — Se Hvilhøj ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Hylskov, Gd. VSK Hylskov; Schröder 1854 Hyldeskov; Kok II p. 196 Hylskov. — I Dybbøl. Formodentlig opkaldt efter et Naturnavn, selv om dette ikke er overleveret. Forleddet er vel Trænavnet Hyld.

Hørløkke, Hs [æ ˈ*höˌlʏk*]. U 1777—78 Hörlücke; I 1912 Hørlyk. — I U 1777—78 Navn paa to Kaadnersteder.

Jeppeskær, Gd [ˈ*jʲbǝsˈkæ*]. — Se Jeppeskær u. Naturnavne i Dybbøl.

Langdam, Gd [*laŋˈdam*]. Gst Langdams Gd; Trap[4] Langdamsgd.; Postadr 1936 Langdamsgaard.

Langholm, Gd [*laŋˈhɔl.m*]. — Se Langholm ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl. Jfr. Trovshøj ndfr.

?Langkilde, Gd. VSK Langkild.

Langkær, Gd. VSK Langkier; Schröder 1854 Langkjær.

Li, Gd [*li.*]. Schröder 1837 Lye; Gst 1857—58, Trap[1] Liden; I 1912 e Lie, e Li; Postadr9 Lide (Lie); Gst Dybbøllide. — Se Li ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Lillemølle, Gd [*lɪlǝˈmǫl·*]. Gst 1857—58, Trap[1] Lillemølle; TGst Lillemölle; I 1912 Lilmøl; Gst Lillemølle; Trap[4] Lilleml. — Har Navn efter en gammel Vandmølle (I 1912).

Mindet, Villa. Gst Mindet. — Ved Indgangen til Kongeskansen.

Murende, Hs. I 1912 e Mureen. — Læsningen er usikker, men Navnet forklares i I 1912 som „den murede Ende" (d. v. s. Gavl) og angives at være Navn paa det sidste Hus i Byen.

Mærsk, Gd ell. Hs. I 1912 e Mærsk. — Se Naturnavnet Mærsk ndfr. u. Dybbøl.

Møllerbol, Gd. U 1777—78 de 3 Mark Gl. saa kaldet Møller Bohl.

Nørreballe, Gd. Gst Nørballe. — Gaard i Dybbøl By.

Ossenæs. Mejer 1649 Oßenys; Schröder 1837 Ossenys. — Se ovfr. u. Essenæs.

Palmose, Hse [*pal.mǝs*]. — Se Palmose ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Porsdam, Gd. Gst Porsdam. — Se Porsdam u. Naturnavne i Dybbøl.

Pythuse, Gde [*æ pǫt*]. Schröder 1854 Pyt; Gst 1857—58, Trap[1] Pythuse; TGst Potthäuser; I 1912 „e Pyt" eller Pythusene; Postadr9 Pythusene; Gst Pythuse.

Ragebøl, Lb [ˈ*ʁa.xˌbǫl*]. Udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439

Rakebul; $^{18}/_{4}$ 1400 (Pontoppidan Ann. efter Vid. $^{7}/_{3}$ 1423) Rakebul, Rakebull; Sk 1483 Rakesbul; Sk 1533 Rakebul; Jb 1535 Rachbul, rachebull; Reg 1604 Rakebull, Rackebull; Mejer 1649 Ragbill, Danckw 1652 Ragbull; VSK Rakkebølle; Gst 1857—58, Trap[1] Ragebøl; TGst Rackebüll; Postadr9, Gst Ragebøl. — Sandsynligvis samme Navn som Rabøllegaard i Holevad S., Baag H. (Mandt 1600 Ragbøll). Forudsætter et Mandsn. glda. *Raki, hvortil maaske kunde henføres Ragho Twonis filius $^{28}/_{4}$ 1280 (Æbelholtb.), der dog i Oda. Personn. p. 73 opføres som et Raghi, identisk med oldn. Ragi. Jfr. ohty. Raco, Förstemann NP Sp. 1200.

Ragebøl Mark, Gde og Hse. Trap[4] Ragebølmark.

Ragebølskov, Gde. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Ragebølskov; Postadr9 Ragebøl Skov; Trap[4] Ragebølskov.

Randersgaard, Gd [*ʁanɟəsˈgå.ə*]. Gst 1857—58 Randersgd; Trap[1] Randersgaard; TGst Randershof; I 1912, Postadr9, Gst Randersgaard. — Ifl. Kok II p. 314 opført af en Mand fra Randers i Slutningen af det 18. Aarh.

Rankvej, Gd. I 1912 Rankvaj. — Se Rankvej ndfr. u. Naturnavne i Ragebøl.

Ravnskobbel, Gd [*ˈʁasnsˌkɔfəl*]. Gst 1857—58, Trap[1] Ravnskobbel; TGst Ravenkoppel; Postadr9, Gst Ravnskobbel. — Formodentlig af et Slægtsnavn Ravn.

Rævehøj, Gde [*ˈʁǽsˌhy, ˈʁæfˌhöj.*]. Schröder 1854 Refhøi; TM Refkoi; TGst Refhoi; I 1912 Rævhy, Rævehøi; Postadr9, Gst, Trap[4] Rævhøj.

Sandbjærg Mølle. Trap[1] Sandbjerg Vindmølle; TGst Sandberg M; Postadr9 Sandbjerg Mølle. — Ved Sandbjærg i Sottrup S., 3242.

Skansegaard. Gst Skansegaard; Trap[4] Skansegd. — Ved Skanse III.

Skansehus, Restauration. Medd. fra J. Raben 1937 Skansehuset.

Stensgaard, Gd [*sdensˈgå.ə*]. Schröder 1854 Steenhof; Gst 1857—58 Stengd; Trap[1] Stengaard; TM, TGst Steinhöft; I 1912 Stengaard; Gst Stensgaard; Trap[4] Stengd.

Stovgaard, Lb [*sdɔ́sgå*]. $^{8}/_{9}$ 1492 Stowegarde; Sk 1533 Stogarde; Jb 1535 Stogardtt; Reg 1604 Stowgarde; Mejer 1649 Stowgarde; Danckw 1652 Stawgarde; VSK Staugd; Gst 1857—58 Stavgd; Trap[1] Stavgaard; TGst Staugaard; Postadr9, Gst Stovgaard. — Navnet forekommer oftere, f. Eks. Stovgaard, Hgd. i Tørring S., Vrads H. (udt. [*ståwgo*]; $^{27}/_{9}$ 1484 (LB) Stowegaard, stowgaard). Af Subst. glda. stovæ ‚Stue". Ordet Stue i Stednavne sigter maaske til Indførelsen af en ny Type Beboelseshuse med overdækket Ovn i Stedet for det aabne Ildsted midt paa Gulvet; se Hesselman i NoB 1930 p. 26 f.

Surløkke, Gde [*ˈˈsʏsəˌɬʏk, ˈˈsʏs.ˌɬʏk*]. VSK Suurlykke; Schröder 1837 Surlücke; Gst 1857—58 Surløkke; Trap[1] Surlykke; Kok II p. 365 Sodlykke (Suhrlyk); TGst Surlycke; I 1912 I Surlyk; Opt 1921 [*suˑəlyk*]; Postadr9, Gst Surløkke. — Udtalen viser, at Forleddet nu forstaas som Siv-, men da de ældre Skriveformer (jfr. ogsaa Naturnavnet Surløkke i Dybbøl) altid har Sur-, er dette vel den oprindelige Form. I saa Fald af Adj. sur.

Teglgaard. Mejer 1649 Thegelhoff.

Tinggaard, Gd [*teŋˈgå.ə*]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893, Postadr9, Gst Tinggaard. — Jfr. Tingvej ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Trovshøj, Gd. Gst Trovshøj Gd. — Samme Lok. som Langholm ovfr. Se Trovshøj ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

Vaskilde, Hs. Gst Vaskilde. — Se Vaskilde ndfr. u. Naturnavne i Dybbøl.

B. NATURNAVNE.

Dybbøl.

Aalkær [*ˈɔsə ˈåłˑˌɬæ, ˈnɛˑi ˈåłˑˌɬæ*]. TM Aalkjär. — Fiskenavnet Aal.

Ager. TM Ager, bei Ager.

Avnbjærg [*ˈasnˌbjɛ.iə*]. Opt 1828 Aunbjerghøy, Aunbierghøys 5 Ager; TM Awnbjerhöi; Gst Avnbjærg. — Forleddet er muligvis det samme som i Aventoft, Kværs S., 3228, og Avnbøl, Ullerup S., 3244; s. d.

Bandplet [*ˈbanɟˌplæt*]. I 1912 e Bandplet. — Navn paa et Vejkryds.

Barsten [*ba'sde.n*]. Mejer 1649 Barstein; Schröder 1837 Deggerstein, auch Barstein genannt; Trap[1] Degger- el. Barsteen; Gst Barsten; Trap[4] Dybbøl- eller Barsten. — Om Sagn, der knytter sig til Stenen, se Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 344 ff.

Basbjærg [*'bas|bjɛiə*]. TM Besbjerg, Basbjerg. — Forleddet er formodentlig Subst. Bast. Se u. Basbjærg i Hviding S., 3085.

?Basse. TM Bessee, Bessen?; I 1925 Basse. — Agerjord.

Bisholm [*ˈˈɔsə bæs|hɔl.m, ˈˈnæ·ə bæs|hɔl.m*]. TM Bisholm. — Formodentlig samme Sted som Biskopornum ndfr.

Biskopornum. SJb 1436 Biscop ornum. — Tilhørte Slesvigbispen (SRD VII p. 480).

Bjærgløkke [*æ 'bjɛiə|løyk*]. TM Bjerglükke, Bjerglyk, bei Bjerglyk. || **Bjærgmark.** U 1777—78 Bergmarck, Bergfeldt; Jb 1778 Bierg Marck, Biergemark; TM Bjergmark, Oester-Bjergmark, Wester Bjergmark.

Bloksbjærg [*'blɔgs|bjɛiə*]. TM Bloksbjerg. — Bakke ved Fjorden. Navnet forekommer flere Steder i Landet, baade som Bakkenavn (saal. i Ginnerup S., N.-Dyrs H. og i V.-Nebel S., Brusk H.) og Bebyggelsesnavn (forsv. Gd. i Ø.-Skerninge S., Sunds H. (Mandt 1610 Blocksbierg); Hs. i Adelby S., Angel (Flensb. Contractbuch 1749 Blocksberg)). Der foreligger rimeligvis overalt Opkaldelse efter ty. Blocksberg, Navn paa den højeste Top i Harzen, der spillede en stor Rolle i Heksetroen.

Borgesløkke. Jb 1783 Borges, Börgeslück, Borgeslück; U 1783 Borges Lück; K 1783 Borgeslück; TM Burghardslyk; I 1912 Borgens Lyk; I 1925 kaldes nu Burgardslyk efter en Mand, men det gamle Navn skal være Borgenslyk. — Kirkejord og Enklave til Ragebøl. Forleddet er uklart.

?Bredning. TM Brenning. — Se under Bredning i Seem S., 2707. Der er ingen topografisk Forbindelse med Bredning i Ragebøl.

?Bremerholm. TM Bremmosholm, Bremmesholm, Bremmerholm; I 1925 Bremmeholm (i gamle Papirer Brammeholm). — Muligvis Bremerholm, opkaldt efter den bekendte københavnske Lokalitet. Formerne i TM kunde dog tyde paa, at Forleddet var et oprindeligt *Bredmose.

?Brændkilde [*'bræŋ|kœl*]. TM Brenkiel; I 1912 Brenkeel. — Agerjord.

Brændsager. Jb 1778 i Brænds Marck paa Brændsager. || **Brændsmark** [*'bræŋs|ma.ig*]. U 1777—78 Brensmark, Brensmarck, Brens-Marck; Jb 1778 Brænds Mark, Brænds Marck; TM Brensmark. — Muligvis af et Subst. identisk med oldn. *brenni, n. beslægtet med brenna, f. „et ved Brænding ryddet Sted"; brenni antages af O. Rygh (NG II p. 151) at indgaa i Brensrud (<Brennisruð) og andre norske Stednavne.

Bussevraa [*'busə|vnå.*]. U 1777—78 Bussewraae, Buse-Wraa-Heck, Bußewraa-Heck; Jb 1778 Buße Vraa; TM Bussewraa; I 1912, Gst Bussevraa. — Agerjord og Kær. Støder op til Bussevraa i Ragebøl. Se u. Bussekilde i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Bygløkke. TM Büklük. — Plantenavnet Byg.

Bækkum. TM Bekkum; I 1925 Bekkung. || Bækkum Grue. TM Bekkungsgrue, Bekkungrue. — Sikkert Dat. Pl. af Bæk. Formen „Bekkung" er udviklet i Sammensætning med Grue. Grue, se Indl. || **Bækled.** U 1777—78 Beck-Heck, Bach-Hecke, Bach-Heck.

Bøffelkobbel Led. U 1777—78 Büffell-Koppel-Heck, Böffel-Koppel-Heck, (her?) Boßellhoffet-Hecke. — Efter Bøffelkobbel i Nybøl, Nybøl S., 3244.

?Bønnekilde [*'bɔ·n|kil*]. U 1777—78 Bön-Kiel, Böen-Kiel; TM Bönkiel; I 1925 Bønkil. — Snarest Plantenavnet Bønne. Efterleddet er maaske opr. Kil(e). Er det Ordet Kilde, kunde Forleddet maaske være Børne-.

Bønsager. U 1777—78 Böns Acker. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kunde Forledddet være det samme som i Landsbynavnet Bønstrup i Vamdrup S., Anst H. (8/10 1280 (RO) Bønstorp). En anden Mulighed er vel »Børnenes Ager«.

Chausséløkke. TM Chausselükke.

Damløkke. TM Damlük. — Dam, se Indl.

Deggersten. Se Barsten.

Degnebæk. U 1777—78 Deen-Beck, Deenbeck. — Navn paa et Areal. || **Degnens Toft** [æ ˈde.ns ˈtɔst]. U 1777—78 Küster-Tofft, des Küsters Toft.

Dybbøl Bjærg. Trap[1] Dybbølbjerg; Trap[4] Dybbølbjærg. || **Dybbøl Lund.** Reg 1604 Duttbullunde. || **Dybbøl Mark.** TM Düppelfeld, bei Düppelfeld. — Se Dybbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Døbbel [*døfəl*]. Opt 1828 Døffel; TM Düssel, Düffel; I 1925 Døffel. — Døbbel, se Indl.

Elle. TM i El. — Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Eskager [æ ˈæsgˌaxə]. TM Eskager. — Trænavnet Esk eller Kollektivet glda. æskæ „Askebevoksning".

Fiskerløkke. TM Fiskelük. || **Fiskersti** [æ ˈfesgəˌsdi]. TM Fiskesti. — Areal ved en Markvej, der fører ned til Stranden.

Fælled. U 1777—78 Fählet. — Fælled, se Indl.

Gaasepold. Jb 1778 Gaaspold.

Galgehøj [ˈgɑlˌhy]. Schmidt 1852 Galgebakken; Gst Galgebakke. — Ved Kongeskansen. Her er Tomter af tre Gravhøje (Medd. fra J. Raben 1937). || **Galgeløkke.** I 1912 e Gallelyk, Galgelykken.

Grue. Opt 1834 Østen Gruben; Opt 1837 vesten Gruben. || **Grueløkke.** TM Grulük, Grulükke. — Grue, se Indl.

?Grydersø. TM Grürresee; I 1925 Gryrrese. — Agerjord med lidt Eng. Forleddet er maaske et opr. *Grydager-. Jfr. Gryderhøj i Bov, Bov S., 3271.

Græsager. TM Gräsager.

Grøftekær. TM Gröftekjär.

Grønkær [ˈgrönˌkæ]. TM Grönnekjär, Grönnekjerweg. || Grønkær Vigvej [*grönəkæ ˈvi.xˌvæj*]. || **Grønvej.** U 1777—78 Der grüne Weg.

Hanekamp. TM Hanekamp, Hannkamp; I 1925 Hanekamp. — Navnet er formodentlig laant fra Tysk. Jfr. Hahnkamp som Marknavn i Neumünster (F. Prien, Neumünstersches Flurnamenbuch p. 154).

Hasselager. U 1777—78 Haßel-Ager, Haßell Ager, Hassell Ager, Haßell Ager. || **Hasselbjærg.** U 1777—78 Haßellberg.

Havløkke [ˈhasˌløk, ˈɔsdə ˈhasˌløk, ˈvæsdə ˈhasˌløk]. TM Hawlük, Hawlükke, Hwerlük, Howerlük, Hawlyk, bei Hawlyk, Howerlük, Howerlyk, bei Höwerlyk; I 1925 Havlyk. — Forskellige Lokaliteter ved Fjorden.

Hede [æ ˈhe·]. U 1777—78 auf die Heede, die Heyde; TM Heed; I 1912 aa e Hee.

Hjælmvraa. U 1777—78 Hielm Wraa, Hielm-Wraa; Jb 1778 Hielm Vraa Marck, Hielm Vraa Mark, Hielmvraa Marck, Hielmvraamarck, Hielm wra ager; Opt 1828 Vester-, Midt Hjelmvrae, Øster Hjelmwra. — Subst. Hjælm, brugt om en hjælmformet Bakke; jfr. Hjælm i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191. En anden Mulighed er dog Hjælm i Bet. „Træ-lade".

Hok. TM Hok. — Hok, se Indl.

Holdesmose. U 1777—78 Holdes-Moose. — Formodentlig udviklet af *Holdensmose, af Mandsn. sønderjy. Holden (Kok II p. 25).

Holle. TM Holle. — Agerjord. Maaske sønderjy. [*hål·ər*], Plur. af Hul (Feilb.).

Holm. Opt 1834 holm; Opt 1840 holmer. — Holm, se Indl.

Hovbjærg. TM Howbjerg, Hewbjerg; I 1925 Hovbjerre. — Bakke Vest for Dybbøl, omtrent paa Grænsen til Stenderup. || **Hovmarked** [æ ˈhɔsˌmæi.gə, æ ˈhɔsˌmæigə]. I 1912 e Hovmærke. — Navn paa et Vejkryds midt i Dybbøl By. Sidste Led er Ordet Marked, i Sundeved udt. [*mærkə*], her i Betydn. „torvet, hvorpå markedet holdes" (Feilb.). Forleddet er vel snarest Ordet Hov „Hoveri".

Husløkke. TM Wester-Huuslük, Wester Huuslük.

Hvilhøj. TM Hwilhöi, Hvilhöi. — Se u. Hvilhøj i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Hæsløkke. TM Hislük; I 1925 Hislyk (His sundevedsk Navn paa en Kornstak).

Hørløkke. TM Hörlükke, Hörlük. || **Hørløkkesmade.** TM Hörlüksmai. || **Hørløkkevej** [æ ˈhöiløkˌvæj]. — Hörlükke og Hörlük i TM er to

forskellige Lokaliteter. Den ene af dem staar formodentlig i topografisk Forb. med Huset Hørløkke. || **Hørtoft** [ˈhö˛tɔʊt]. I 1912 e Hørtovt.

Ivershøj [ɨsəsˈhy]. — Mandsn. Iver.

Jensløkke. U 1777—78 Iens Lück; Jb 1778 Ienslücke; (her?) Opt 1831 Jens Ø. Toft; TM Jenslük, Jennslük.

?**Jeppes.** U 1777—78 Ipess. — Snarest Gen. af Jeppe. || **Jeppeskær.** TM Ieppeskjär.

Kaadnerløkke. TM Kaadnerlük, Kaadnerlyk. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

?**Kakkesbjærg.** U 1777—78 Kackesberg. — Fejl for Klokkebjærg ndfr.?

?**Karen Peders.** TM Karnpähs?; I 1925 Karnpæs (æ udtalt langt). — Er sandsynligvis et Kvindenavn Karen Peders.

Kirkeled. U 1777—78 Kirchen Heck. || **Kirkeløkke.** TM Kirkelük. || **Kirkemark.** U 1777—78 Kirchfeldt, im Kirchen-Felde; Jb 1778 Kircke Mark. || **Kirkevej.** U 1777—78 Kirch-Weg, Kirchen Weg. || Kirkevejsløkke. TM Kirkeweislükke. — Vejen fra Ragebøl til Dybbøl Kirke.

Klavstoft. TM Klausetoft.

Klokkebjærg [æ ˈkɫɔg˛bjɛʀə]. I 1912 e Klokbjerre. — Bakke paa Vejen mellem Dybbøl og Ragebøl. Ifl. Opt. 1934 begynder Kirkeklokkerne at ringe, naar et Ligtog kommer hertil. Et Sagn i I 1912 fortæller, „at man en Gang skal have ringet saa stærkt med Dybbøl Kirkeklokke, at den fløj ud paa Bakken". || **Klokkegrav.** TM Klokgrav. — Ved Vejen fra Dybbøl til Ragebøl og antagelig i topografisk Forbindelse med det foregaaende Navn.

Kløverløkke [ˈkɫæ̊sə˛ɫyk]. TM Klöwerlük.

?**Kogsbøl Land.** Jb 1778 Kaxbølland. — Formodentlig Jord, der har hørt til Gaarden Kogsbøl i Emmerlev S., 3107.

Kohave. Jb 1778 Øster Koohayf; Opt 1828 Øster-, Vester Kohav; TM bei Kohaw. || **Koled.** U 1777—78 daß Kuh-Heck. || **Kotoft.** Opt 1830 Ø. Koetoft.

Kongeskansen. Gst, Trap[4] Kongeskansen. — Navn paa den preussiske Skanse 10, hvor Genforeningsfesten blev fejret i 1920 (Trap[4] IX p. 574).

Korsbjærg. U 1777—78 Creutz-Berg Heck; TM Korsbjerg; I 1912 Korsbjerre. || Korsbjærg Dam. TM Korsbjergdam. || **Korsmose.** TM Korsmose.

Krog. TM Krog. — Krog, se Indl.

Kæmpehøj. TM Kämpehoi, bei Kämpehoi. || **Kæmpeløkke.** TM Kämpelyk, bei Kämpelyk; Coupon 1872 Kämpellük. — Jfr. Kæmpeløkke i Røllum, Ensted S., 3223. Der er ingen topografisk Forb. mellem Kæmpehøj og Kæmpeløkke.

Købmandsdam [ḳjo̤maŋsˈdam]. U 1777—78 Kauffmanns-Damm; Jb 1778 Kiøbmands Dam; TM Kjobmanndsdam. — Familienavnet Købmand (Kaufmann). Jfr. Købmandsforte i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Langager. TM Langager. || **Langholm.** TM Langholm, Neder-, Ower Langholm. || **Langløkke.** TM Lang-Lück, Langlük, Sanglük, Lang Lyk, bei Langlyk.

Ler. Jb 1778 paa leer. || **Lerager** [æ ˈɫe·ə˛axə]. TM Leerager. || **Lerløkke.** TM Leerlükke.

Li. U 1777—78 Liie, Lüe, (her?) paa Hüe; TM Li. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Li, se Indl.

Lilleløkke [ˈlɨḭ·˛ɫyk]. TM Lillück, Lillük, Lil-Lükke, bei Lil-Lükke.

Lindhøj. TM Lil Lündhü, Stor-Lindhü. — Trænavnet Lind.

Luskær [ɫu.sḳæ]. I 1912 Luskjær. — Ifl. I 1912 Navn paa „et usselt Gadekær, maaske kun 10 m langt og halvt saa bredt". Af Ordet Lus.

Løgtved. U 1777—78 Löchtwedt; Jb 1778 Loytwert; TM Lögtwert. — Snarest Plantenavnet Løg.

Løkke. U 1777—78 in die Lücke; Jb 1778 i Lyken, Lyk Mark. || **Løkkemade.** TM Lükmai. — Løkke, se Indl.

Mandeløkke. Jb 1778 Mande lücke, Mander lücke. — Maaske af Mandsn. glda. Manni.

Midtløkke [ˈmed˛ɫyk]. Opt 1828 Vester-, Øster Midtlyk; TM Midlükke, Midlük, Mid-Lyk, Midlyk.

Mygbjærg [ˈmyg|bjɛiə]. U 1777—78 Mügeberg; Jb 1778 Muyebierg; TM Müggebjerg. — Insektnavnet Myg.

Mærsk. TM Mäsk. — Mærsk, se Indl.

Mølhøj [ˈmǫl.|höj]. TM Mölhoi. — Maaske et oprindeligt *Møgelhøj. Der er ingen topografisk Forb. med Møllebjærg og Mølleløkke ndfr.

Møllebjærg [æ ˈmǫl·|bjɛiə]. || **Mølleløkke** [æ ˈmǫl·|løk]. — Ved Dybbøl Mølle.

Mørkager. TM Mörkager.

Nederløkke. TM Nedlück, Nedlyk, Ned Lyk.

Nørreløkke [ˈnö|løk]. TM Nörrelük, Nörrelükke. || **Nørremade.** TM Normai. || **Nørremark.** U 1777—78 Nörmarck, Norderfelde; Jb 1778 Nørmark. || **?Nørrenav.** TM Norrenaw. || **Nørreskifter.** U 1777—78 die Norder-Schifften. || **Nørretoft.** Jb 1778 Nørtofft; Opt 1828 Norder Toft. ||

Oksholm. TM Oxeholm. — Dyrenavnet Okse.

Overløkke. TM Owerlük.

Paddekær [ˈpaj|kæ]. TM Packjar, bei Packjar; I 1912 Pakjær. — Padde i den sønderjy. Betydn. „Frø".

Palmose. Jb 1778 Palmos, Pallemooß. || Palmose Made [pal.mɔs ˈmaj]. TM Palmusmai, Palsmusmai? — Mose lige udenfor Byen. S. Navn som Palmose i Holm, Nordborg Lands., 3266. Formodentlig et oprindeligt *Palmemose, af Subst. jy. Palme „støvraklerne af salix caprea L. og sagtens også sillie og flere pilearter" (Feilb.). Disse Pilearter kaldes ifl. Outzen Palmtræer (Molbech Dial.-Lex. p. 402). Pilegrene med Rakler blev i Norden brugt i den katolske Tid i Stedet for Palmeblade ved Processionerne Palmesøndag.

Paradis [ˈpaʀa|di.s]. U 1777—78 Paradies; Jb 1778 den Have kaldet Paradiis; TM Paradies; Danske Sagn IV p. 351, I 1912 Paradis.

Pilholm. U 1777—78 Pielholm; Jb 1778 Piilholm; TM Pülholm. — Plantenavnet Pil.

Porsdam [pɔsˈdam]. TM Paasdam; I 1912 Påskdam, Postdam. — Plantenavnet Pors „Myrica gale".

Portløkke. TM Pootlük, Pootlück; I 1925 Potlyk (o udtalt langt).

Povlshøj. TM Paulshöi, bei Paulshöi.

Ragebøl Toft. U 1777—78 Rackebüller Tofft. — Se Ragebøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Rende [æ ˈʀæŋ·]. TM Renden. — Et lille Stykke Eng ell. Kær ved Byen.

Ringland [ˈʀiŋ|lanj]. TM Ringland. — Subst. Ring eller snarere Adj. ringe „daarlig".

Rojsten. TM Roisteen. — Roj, se Indl.

Sandager [æ ˈsaŋ.|axə].

Selehøj. U 1777—78 Seele-Hy, Seele-Hoy; Jb 1778 Sælehoys.

?Schoopeen. U 1777—78 Schoo-Peen. — Efterleddet er muligvis Fejl for -steen.

Sjøv [æ ʂjæs]. U 1777—78 Döppell-See; TM Sjöw; I 1912 e Sjøv. || **Sjøvmark** [æ ʂjæs|maig]. U 1777—78 Seefeldt, Seefelt, See-Felde; Jb 1778 Sieumarck, Sieumark, Sieu Marck; TM Sjöwmark. || **Sjøvstykke** [ˈǫsdə ˈʂjæs|sdøk, ˈvæsdə ˈʂjæs|sdøk]. — Sjøv er Navn paa et Mosehul. Sjøv, se Indl.

?Skoldfald [ˈˀɔsə ˈsgǫl.|fǫl, ˈˀnœ·ə ˈsgǫl.|fǫl]. U 1777—78 Scholl-Fooll, Scholl-Foll; TM Skolfold, bei Skolfold. — Ifl. I 1925 udtales det „første o langt", og denne Udtale er rimeligvis oprindeligere end den her optegnede. Maaske af Verb. skolde, sønderjy. [sko·l] (Feilb.). Efterleddet er snarest Ordet Fald; smlgn. Galgefald i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. Jfr. i saa Fald m. H. t. Navnets Betydning Subst. jy. Skoldrage „striber på marken med sten-undergrund, hvor kornet forbrænder i solheden" (Feilb.). En anden Mulighed er dog Trænavnet jy. Skolde „Poppel".

Skovled. U 1777—78 daß Schau-Heck. || **Skovløkke.** TM Skowlükke.

Smalling. TM Smalling, bei Smalling. — Snarest et opr. *Smaleng. En anden Mulighed er Subst. Smalling „Smalning". Feilb. har Ordet fra Løgstør i Betydningen „smalt sted på fjorden", og Smallingen forekommer som Marknavn i Nørrejyll., bl. a. i Tem S., Vrads H. (Opt. 1930—35).

Smedebro. U 1777—78 die Schmiede-Brücke. || **Smedebæk.** Jb 1778

Schmeybeck. || **Smedeland** [ˈsmæj·ˌlanj]. U 1777—78 des Schmidts Land im Osterschau.

Smørsti [æ ˈsmöiˌsdj]. — Sti mellem Dybbøl og Dybbøløsten.

Snabe [æ ˈsna·f]. TM Snaf. — Høj Agerjord. Snabe, se Indl.

Sned. U 1777—78 Schney, Schney-Felde, daß Schney Heck; Jb 1778 Sned; TM Snei, Schlei, Sneilük; I 1925 Snejlyk. — Sned, se Indl.

Spidsbjærg. TM Spitzberg.

Stakkehuun. TM Stakkehuun. — Fejl for -lund?

Stejlbjærg. Opt 1843 det steile Bjerg.

Stiløkke. TM Stie-Lück.

Storløkke. TM Stor-Lük.

Strandskanse. Heimat-Blätter III p. 7 Strandschanze.

Strogbjærg [ˈsdʀo.xˌbjɛʀə]. Jb 1778 Stooer Bierg; TM Strogbjerg; I 1925 Strogbjerre. — Bakke i Nærheden af Kysten. Formen Stooer Bierg maa ifl. Placeringen i Jb 1778 henføres hertil, men beror sikkert paa en Fejl. Forleddet forudsætter vistnok et glda. *Strokæ -, men Betydningen er uklar. Muligvis kan det sammenstilles med Strognæs i Errindlev S., Musse H. (udt. *sdra·unes*).

Stubløkke [æ ˈsdubˌløk]. TM Stubblükke. — Stub i Betydn. „Træstub". Støder op til Eskager ovfr.

Surløkke. U 1777—78 Surlücke, Sauer-Lückheck; Jb 1778 Surlyk; TM Suurlük. — Identisk med Bebyggelsesnavnet Surløkke, hvortil Formen Sauer-Lückheck maaske skal henføres. || **Surløkke Løkke** [ˈsyəlløkˌløk]. — Efter Bebyggelsen Surløkke.

Sønderbjærg. Jb 1778 Süder bierg. || **Sønderborgvej.** U 1777—78 der Sonderburger Weg. || **Sønderdel.** U 1777—78 Süder-Theil. || **Sønderløkke.** TM Sonderlükke, Sönderlük. || **Søndermade.** Opt 1828 Sønder Maj.

Tingvej [ˈtɛŋˌvæj]. U 1777—78 Der Weg von dem Dorffe über Nordrfeld nach Buse-Wraa-Heck, sonsten Ding-Weg genannt. — Vejen fører forbi Tinggaard.

Trondeled [tʀɔŋˈlæj, tʀɔŋ.ˈlæjs ˈløk]. U 1777—78 Tronner Heck, Tronner-Heck; TM Trünnelei; I 1912 Tronne Lei. — Ifl. I 1912 „et Sted, hvor der er tre Markled paa en Korsvei". Muligvis af Verb. jy. trønne, glda. throtnæ, i Agerskov udt. [tʀɔ̀n·], „bulne ud af fugtighed" (Feilb.).

Trovshøj. Medd. fra J. Raben 1937 Trovshøj. — Navn paa en Langdysse, ødelagt i 1869. Forleddet kunde maaske være Gen. af Ordet Trug.

Tullesager. U 1777—78 Tulles-Äcker, Tulles-Ager, Tulles Acker, Tülles-Acker; Jb 1778 Tulles ager; TM, I 1925 Fullesager. — Mandsn. sønderjy. Tulle (Kok II p. 54) eller muligvis et opr. Toledsager.

Tundam. U 1777—78 Thun-Damm, Klein Thun-Damm.

Tving. U 1777—78 Tweng, Twenge; TM Je Twing, Jn Twing. || Tvingforte. TM Twing Foot; I 1912 e Tvingfoet. || Tvinggrøft. TM Twing Graben. — Se u. Tving i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Tværbjærg. U 1777—78 Twerberg.

Tørvemose. TM Torremos, Törwemose Lyk.

Under Tinggaard. I 1912 ynne e Tinggaae. — Navn paa en Vej. Se Tinggaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vandløkke. TM Wandlökke.

Varpdal [æ ˈvaːbˌdal]. Jb 1778 warbdahl; TM Warpdal, bei Warpdal, Warpdahl? — Subst. Varp. Se u. Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201.

Vaskilde. U 1777—78 Waß-Kilde, Waß-Kielde; TM Waskeel. || Vaskildeforte [vasˈkeˑlˌ ˈfoˑt]. TM Waskeel Foot; I 1912 Vaskeelfoet, Vaskeeldfot. — Forleddet kunde være Subst. jy. Vas „Kvas", men er maaske snarest Gen. af Subst. Vad.

Ved den store Sten. TM beim großen Stein. — Areal ved Barsten.

Venemose. U 1777—78 Ween-Mooß, Ween-Moos-Schifften; Jb 1778 Weenmosses (Gen.). — Plantenavnet Hvene.

Vesterhave. Opt 1838 Vester Have. || **Vesterløkke.** U 1777—78 Wester-Lücke; Jb 1778 vester Lyk; TM Westerlökke, Westerlük, Wester Lyk. || **Vesterskov.** U 1777—78 Westerschau; Jb 1778 Vester skau, Vesterskauen. || **Vestertoft.** Opt 1828 Vester Toft; TM Wester Toft.

Viemose [*vi·m0s*]. Jb 1778 Wie Moose; TM Wimos; Gst Viemose. — Mose ved Kysten. Plantenavnet Vidie.

Vindbjærg. TM Windbjerg.

Vrøvl. TM Wröwl; (her?) I 1912 Hønsvrøvl. — Subst. Vrøvl „Hønserede". Jfr. Vrøvl i Brede S., 3116.

Østenforte [ˈø̜sdənˌfo·t]. I 1912 e Østenfoet. — Vejen til Dybbøløsten; se ovfr. u Bebyggelsesnavne.

Østerfælde. TM Oesterfeldstoft, Oesterfeldmuur; I 1925 Østerfæld. || **Østerhave.** Jb 1778 Øster Haue. || **Østerløkke.** U 1777—78 Oster-Lücke; Jb 1778 Øster Lyk; TM Oesterlük. || **Østerskov.** U 1777—78 Oster-Schau; Jb 1778 Østerskau, Øster skau ager. || **Østertoft.** Jb 1778 Øster Tofft; TM Oester Toft.

Ragebøl.

Altona. Jb 1783, B 1783, K 1783, TM Altona. — Areal umiddelbart ved Byen. Opkaldelse efter den bekendte By i Holsten.

Andersmose. B 1783 anners Moes.

Arnbjærg. Jb 1783 Ahrnbiere, Ahrnbierre; B 1783 Ahrenbiere; K 1783 Ahmbierre; TM Ahrnbjerre. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

Aslesig. Jb 1783 Aßlesieg, Aslesieg; B 1783 Askier Sieg; K 1783 Aslesieg. — Asle- er rimeligvis et sammensat Stednavn, selv om Oprindelsen er uklar. Som en Mulighed kan nævnes, at Endelsen kunde være glda. lō (i Stednavne) „lav Strækning" (se u. Lobæk, Tønder, Højer- og Lø Herreder, 3100), og Forleddet Trænavnet Ask.

Assenskær. Jb 1783 Aßekier, Assekier; B 1783 Asnis Kier; K 1783 Assekier; TM Assekjär; I 1912 Asneskjær; I 1925 Assenskjær. — Assens- er formodentlig Navnets rette Form, medens Skrivemaaderne med Asse- beror paa en Fejl. Stedet ligger inde i Landet, og Navnet kan næppe være sammensat med -næs. Muligvis Mandsn. glda. Asmund med yngre Gen. paa -s.

Batterup [*batʀəpˌbadəʀop*]. Jb 1783 Lille-, Lill Batrup; B 178 3 Lill Batrup; K 1783 Lill-Batrup; TM Battrup, Lil Battrup; I 1912 Battrup. — Areal paa Grænsen til Stovgaard. Efter dette Naturnavn er Gaardene Batterup opkaldt, men der er ingen Kontinuitet mellem den moderne Bebyggelse og den forsvundne Gaard eller Landsby, der maa antages engang at have ligget her. Navnet er snarest af samme Oprindelse som Battrup, Lb i Tiset S., Ning H. (udt. [*bå·drəp*]; 1484 (1660 ÆDA I 229) Bartrop; Mandt 1610 Battrup). Forleddet er da muligvis Mandsn. ell. Tiln. glda. Barni (DgP Sp. 96 f.; som Tiln. f. Eks. Dominus Jacobus Barne, Nyrop Gilde- og Lavsskraaer I 299), idet et oprindeligt *Barnathorp i Jylland kan gaa over til *Bartorp, *Bartrup ved Bortfald af n i Trekonsonantgruppe. Jfr. m. H. t. den videre Udvikling af art-Forbindelsen Subst. Part, der i Angel udtales [*pat*] (Feilb.). Personnavnet Barni forudsættes i flere andre Navne paa -thorp, bl. a. i Barup, Hellested S., Stevns H. (1/8 1256 Barnæthorp).

Bjærg [*bjɛʀə*]. K 1783, TM Bierre. || **Bjærgløkke.** B 1783 Biere Lück, Biere Lück oder Hell Ager; I 1912 Bjerglyk.

Bohøj [*b0ˈhy*]. Jb 1783 Bahoy, Bahoylük, Bahoylück; B 1783 Bahüy Lück; K 1783 Bahoy, Bahoylück; TM Bohye; I 1912 Bohy. — Støder op til Bohøj i Sottrup, Sottrup S., 3242; s. d.

Bredning [*bʀe·nɟŋ*]. Jb 1783 Brening; U 1783, K 1783 Breening; B 1783 Brenning Lück, (her?) Brien Lück; TM Breening; I 1912 Brening, Bredning. — Nu Agerjord, men formodentlig tidligere Eng. Stedet støder op til Langkær. Subst. jy. Bredning „et bredt sted i en eng el. et vandløb" (Feilb.).

Bremkær [*bʀæm·ɬkæ*]. Jb 1783 Brehmkier, Brahmkier; B 1783 Bremkier; K 1783 Brehmkier; TM Bromkjär; I 1912 Bremkjær. — Forleddet er vel snarest ænyda. breme „tornet Vækst" (Kalkar).

Bussevraa. Jb 1783 Busewra; B 1783 Bus Bro; K 1783 Busewra; TM Bussewraa. — Støder op til Bussevraa i Dybbøl; se ovfr.

Bækløkke. B 1783 Beck Lück; TM Beklük.

Degneløkke [*æ ˈdeˑnˌɟyk*].

Ejlkær. I 1912 Ejlkjær (maaske Iglekjær). — Subst. Igle, i Sundeved udt. [*æj·l*] (Feilb.).

Flovhøj. Jb 1783, K 1783 Flohoy; TM Flohöj. — Ogsaa som Husnavn med Udtalen [ˡʳ*flɔs*ˌ*hy*]; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Samme Navn, udt. [ˡʳ*flɔs·*ˌ*hy*], forekommer i Snogbæk, Sottrup S., 3242. Af Subst. Flue, snarest dog anvendt som Persontilnavn (Eks. Esgeri Flughæ $^{6}/_{11}$ 1355); jfr. ogsaa oldn. Tiln. Fluga.

Forvalterløkke. TM Forwalterlük.

Fuglsbjærg [ˡ*fɔslsˌbjɛrə*]. Jb 1783, K 1783 Voelsbierre; B 1783 Fauels Bierre; TM Voelsbjerre. — Subst. Fugl eller Mandsn. glda. Fughl.

Gaasefælled. B 1783 Goes Felled.

Gaffel. Jb 1783, K 1783 Gafel. — Se Gaffel ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Gregersmade. Jb 1783, K 1783 Gregersmay; TM Gregersmai; I 1912 Grejsmaj, Græsmade el. Gregersmade. — Mandsn. Gregers, udt. [*Græj·s*] (Feilb.).

Groager. Jb 1783 Groager; B 1783 Lill-, Store Gro Ager; K 1783 Groager. — Muligvis et oprindeligt *Graaager.

Holdenhøj [ˡ*hɔlənˌhy*]. Jb 1783 Hollenhoy, Ober Hollenhoy, Ober-Hollenhoy; B 1783 Hollenhoy, Hollen Hoy, lang Ager . . . oder ober Hollenhöy; K 1783 Hollenhoy, Ober Hollenhoy; TM Hollenhöj. — Mandsn. glda. Hal(f)dan (gen. -ar), sønderjy. Holden (Kok II p. 25).

Hussted. TM Huussted; I 1912 Husstej. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". „For 100 Aar siden laa der en Gaard, som brændte" (I 1912).

Hyldestub. Jb 1738 Hülstof, Hüllstof; U 1783 Hülstof; B 1783 Hüllstuff; K 1783 Hülstoff.

Hældeager. Jb 1783 Hellager; B 1783 Biere Lück oder Hell Ager, Hell Ager; K 1783 Helager. — Hælde, se Indl.

Højtoft [*hyˈtɔst*]. Jb 1783 Hoytoft, Högtoft; B 1783 Höy Taut; K 1783 Hoytofft; TM Höitoft; I 1912 Hytowt (Højtoft).

Johansmose. Jb 1783 Johannes Moos; TM Johannesmoos.

Kortager [*kɔ.idˈaxə*]. Jb 1783, K 1783, TM Kortager; I 1912 Kortagger, Kortager.

Kraagager [ˡ*krɔ.xˌaxə*]. Jb 1783, K 1783 Kragager; B 1783 Krag Ager; TM, I 1912 Krogager. — Se u. Kraagenge i Bylderup S., 3134.

Kragesmade. B 1783 Krages May.

Laaddenhøj [ˡʳ*lɔj.nˌhy*]. Jb 1783, K 1783 Lojenhoy; TM Loynhye; I 1912 Lojnhy. — Adj. laadden. Navnet sigter til Højens Bevoksning.

Landesmose. TM Landesmoos.

Langager. B 1783 lang Ager . . . . oder ober Hollenhöy. — Jfr. Holdenhøj ovfr. || **Langende.** Jb 1783 Langen; B 1783 Lang End; K 1783 Langen. — Agerjord. || **Langkær** [ˡ*laŋˌkæ*]. K 1783 Langkier; TM Langkjär. || **Langløkke.** TM Langlük. || **Langstreng** [*laŋˈsdrœŋ*]. Jb 1783, B 1783, K 1783, TM Langstreng.

Lilletoft. K 1783 Lilletoft; B 1783 Lill Taut; TM Lille Toft.

Løghøj. Jb 1783 Ober Löchhoy; B 1783 Lög Höy; K 1783 Ober-, Nedder Löchhoy. || **Løgmark.** Jb 1783 Nedder Löchmarck, Nedder Löchmark; B 1783 Lög Marck. — Plantenavnet Løg.

Made. Jb 1783, K 1783 May. — Made, se Indl.

Mastorn [*masˈtvå.*(*i*)*n*]. Jb 1783 Maastorn, Marstorn; B 1783 Moos Tworn; K 1783, TM Marstorn; I 1912 Mastvoen, Mastwaan. — Agerjord. Forleddet er maaske oprindelig Mose, jfr. Formen i B 1783, i tryksvag Stilling svækket til [*mas-*]. Stedet ligger ved Johansmose ovfr. En anden Mulighed er et oprindeligt Marks-.

Midtløkke. TM Midtlück.

Myrballe [ˡ*myˑˌbalə*]. Jb 1783 Mührballe; B 1783 Müer Balle; K 1783 Muhrballe, Mührballe; TM Mührballe. — Agerjord. Subst. Myr „Mose". Myrballe støder op til Assenskær, Langkær og Bremkær.

Mølleager [ˡ*mɔlˑˌaxə*]. K 1783 Möllager; TM Mölager; I 1912 Mølagger. — Formodentlig efter Lillemølle i Stovgaard; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nørreløkke. Jb 1783 Nörlück, Nörrelük; TM Nörrelück. || **Nørremade.**

Jb 1783 Normay, Nörremay. || **Nørremose.** Jb 1783, K 1783 Nörremoos. || **Nørretoft.** Jb 1783 Nörtoft, Nörretoft, Nörtöft; B 1783 Nör Taut.

?Pegdam. Jb 1783 Pehldamm, Pechdamm; B 1783 Picksdamm; K 1783 Pechdam. — Plantenavnet Pæk „sværdbladede Vandplanter" eller Subst. sønderjy. Peg „Beg". Navnet sigter i sidste Tilfælde til Vandets Farve. Jfr. Pegskifter i Løgumkloster Lands., 3119.

Pelbjærg [ˈpe·ɫˌbjɛʀə, ˈpj·ɫˌbjɛ.iə]. U 1777—78 Peelberg; Jb 1783 Pehlbierre, Ober Pehlbierre, Ober-Pehlbierre; B 1783 Pell Bre Lück, Auer Pell Bre Ager, Auer Pell Bree Ager, Auer Peel Bre Ager, Auer Peel biere Ager, Auer Pell biere Ager; K 1783 Pehlbierre, Ober Pehlbierre; TM Peelbjerre, Prolbjerre; I 1912 Pilbjerg, Peelbjerre eller Pilbjerre. — Forleddet er snarest Gen. af et Personnavn. Jfr. Tiln. glda. Pelæ (Eks. Johannis pelæ $^{8}/_{10}$ 1280 (RO)).

Pletmose. K 1783 Pletmoos. — Plet, se Indl.

Pugkær [ˈpuˌkʲæ]. Jb 1783 Pugkier; B 1783 Puckbier; K 1783 Pugkier; TM Puchkjär; I 1912 Pugkær. — Subst. sønderjy. Puge „Tudse".

Ragebøl Skov [ˈʀa.xəbœɫ ˈsgɔs]. Reg 1604 Rakebulholt; Gst Ragebøl Skov. — Se Ragebøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Rankvej [æ ˈʀaŋgˌvæj]. Jb 1783 Rankway, Ranckway; B 1783, K 1783 Ranckway. — Navn paa Vejen, der danner Grænsen mellem Ragebøl og Stovgaard. Navnet kommer ifl. Opt. 1934 af, at der var mange Brombærranker i Vejgrøfterne. Denne Forklaring beror dog muligvis paa en Folkeetymologi. I de ældre Kilder er Rankway Navn paa et Areal, og Skrivemaaden -way tyder snarest paa, at Endelsen er et oprindeligt -vad.

?Rødedynd. TM Röidon. — Navnet er vel snarest identisk med Rødedynd i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Rønsdam [ʀönsˈdam]. Jb 1783 Rönsdamm; B 1783 Höns damm; K 1783, TM Rönsdam; I 1912 Rønsdam, Rønsdams Foet. — Paa Grænsen til Sottrup, Sottrup S., 3242, og maa høre topografisk sammen med Rønsdam i denne By; se derunder.

Sillebjærg [ˈsiɫˌbjɛʀə]. Jb 1783 Sielbierre; B 1783 Sielbiere, Strump Ager oder Sielbierre; K 1783 Sielbierre; TM Sillbjerre; I 1912 Sildbjerg. — Forleddet er rimeligvis Plantenavnet Selje „Pil". Jfr. Silleholm i Varnæs, Varnæs S., 3225, hvor det er formodet, at Udtalen med palatalt l beror paa en Forvanskning. Det er dog muligt, at Overgangen til [ɫ] kan skyldes de palatale Omgivelser: glda. *Sæliu- > *Sili(æ)- > [siɫ·-].

Sivløkke [ˈʳsɥəˌɫɥk]. — Ved Vejen til Bebyggelsen Surløkke og rimeligvis identisk med dette Navn, der udtales [ˈʳsɥəˌɫɥk, ˈʳsɥs.ˌɫɥk].

Skarsten. Jb 1783 Skarsteen, Skarrsteen; B 1783 Nör Schosteen; K 1783 Skarsteen. — Forleddet er uklart. Muligvis i tryksvag Stilling udviklet af glda. skarth „Skaar", men ogsaa andre Forklaringer er mulige. Jfr. det flere Gange forekommende no. Stedn. Skarstein, hvor Forleddet forklares som Fuglenavnet oldn. skarfr „Skarv" eller no. Skarv „nøgen Fjeldgrund" (NG IX p. 226 f.). Med Skarsten kunde ogsaa sammenlignes Skarresten i Limfjorden (Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 237 f.).

Skidenforte. I 1912 e skirn Foet.

Skipold [ˈsgjˌp0ɫ; ˈo̤sdə, ˈvæsdə ˈsgjˌp0ɫ]. Jb 1783 Wester Skiefpähl; B 1783 Wester-, Oster Schiff Pehl; K 1783 Wester Skiefpähl. — Agerjord paa Grænsen til Stenderup. Forleddet er muligvis Ordet Skib. Jfr. u. Skibelund i Løgumkloster Flække, 3118.

Skovbæk [æ ˈsgɔsˌbæk]. Jb 1783 Skovbeck, Lille Skovbeck; B 1783 Nör-, Stoer-, Lill Schau Beck; K 1783 Skovbeck, Nörre Skovbeck; TM Skovbäk; I 1912, Gst Skovbæk. || **Skovløkke** [ˈsgɔsˌɫɥk]. Jb 1783 Skovlück oder Steenshoy; B 1783 Schau Lück, (her?) Schau Hug; K 1783 Skovlück; TM Skovlük, Lille-, Stor Skovlück; I 1912 Skovlyk. || **Skovskifte.** B 1783 Lill Steen Sick oder Schau Schift; K 1783, Jb 1783 Skoskift, Skovskift.

Skrædderløkke. Jb 1783 Skräderlück, Skrederlük; B 1783 Skreder Lück; K 1783 Skrederlück.

Sletmose. Jb 1783 Sletmoos; B 1783 Schlet Moes, Schlet Moes Lück; TM Sletmoor; I 1925 Sletmos. — Adj. slet „flad" eller maaske snarere Subst. Slæt „Høslæt".

Smedeager. Jb 1783 Smäager; B 1783 Schmey Ager; K 1783 Smee ager.

|| **Smedeløkke** [ˈsmæj·ˌløkˀ]. Jb 1783 Smeelück, Smeelük; K 1783 Smeelück; TM Smeilük. || **Smedemose.** Jb 1783 Smeemos; K 1783 Smeemoos.

Stenshøj. Jb 1783 Steenshoy; B 1783 Stenns Höy; K 1783 Steenshoy; TM Stenshöj. — Mandsn. Sten.

Stensig. B 1783 Lill Steen Sick oder Schau Schift.

Storetoft [æ ˈsdo·əˌtɔsd]. Jb 1783 Storetoft; B 1783 Stoer Taut; K 1783, TM Storetoft.

Stovgaard [ˈsdɔəˌgå]. Jb 1783 Staugaardtoft, Staugaardstoft. — Agerjord paa Grænsen til Stovgaard; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Den moderne Form er antagelig Ellipse for Stovgaard Toft som i Jb 1783. || **Stovgaard Tving** [sdɔəgå ˈˀtveŋ·]. Jb 1783 Stocketweng; B 1783 Stacke Tuseng; K 1783 Stockketweng; TM Staugaards-Twing. — Paa Grænsen til Stovgaard. Om Tving se u. Tving i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Stridspold [æ ˈsdʁjs.ˌpɔlˀ]. Jb 1783 Striedpoll; B 1783 Strieds Poll; K 1783 Striedpoll; TM, I 1912 Stridspold. — Subst. Strid i Betydningen „Retstrætte"; jfr. Stridskær i N.-Løgum S., 3117.

Strumpager. B 1783 Strump Ager oder Sielbierre. — Forudsætter et Subst. glda. *strump, identisk med eller laant fra mnty. strump „Stump, Stub".

Sønderdam. Jb 1783 Süderdamm; B 1783 Sünner damm, Nör Sünner damm; K 1783 Sünderdamm; TM Sönderdam. || **Søndermark** [ˈsyŋəˌmaˀg]. TM Lang Söndermark; I 1912 Lang Syndermark. || **Søndertoft.** Jb 1783 Südertoft, Sündertoft; B 1783 Sünner Taut.

Tagesbjærg [tasˈbjɛʁə]. Jb 1783 Togesbierre, Tagesbierre; B 1783 Tages Biere; K 1783 Tagesbierre; TM Pagesbjerre, Pogesbjerre; I 1912 Taggesbjerg; I 1925 Taggesbjerre. — Forleddet er vistnok Gen. af Mandsn. Tage (Kok II p. 51).

Tollekær. Jb 1783, B 1783 Tollekier; K 1783 Tolleskier. — Forleddet kan være Mandsn. glda. *Tolli, glsv. Tolle; jfr. Tollerup DS II p. 94.

Tordenholm [ˈtɔi.nˌhɔlˀm]. Jb 1783, K 1783 Tornholm; B 1783 Tarenholm; TM Tornholm; I 1912 Taarnholm (underligt, at den ikke hedder Twaanholm). — Subst. Torden. Jfr. Tordenpyt i Arrild S., 3081.

Trynbjærg. Jb 1783, K 1783 Trünbierre; TM Trünbjerre, Trünballe; I 1925 Trynbjerre. — Af Subst. Tryne, der maa sigte til Bakkens Form. Jfr. Tryne i Tumbøl, Felsted S., 3224.

Tørvemoseløkke. Jb 1783 Torremooslück, Törremooslük; B 1783 Torremoes, Torremoes Lück; K 1783 Törremooslück; TM Torremoos, Torremooslük.

Vestermark [ˈvæsdəˌmaˀg]. TM Westermark.

Vieager [ˈviˀ.ˌaxə]. Jb 1783 Wieager, Wiehager; B 1783 Wie Ager; K 1783, TM Wieager. — Plantenavnet Vidie. Vieager ligger mellem Sillebjærg (af Plantenavnet Selje) og Tollekær.

Ærteballe [ˈæˀ.dˌbalə]. Jb 1783 Ertballe; B 1783 Wester-, Oster-Ehtballe; K 1783, TM Ertballe; I 1912 Ærtballe.

Østerløkke. Jb 1783 Osterlück, Osterlük; K 1783 Osterlück; TM Osterlück.

Stovgaard.

Batteriløkke [æ badəˈʁjˌløkˀ]. I 1912 Batterilyk. — Efter et Batteri fra 1864 (I 1912).

Batterup. — Se ovfr. u. Ragebøl.

Fem Tønder [ˈfæm ˈtʏŋə]. I 1912 „di fem Tynne". — Formodentlig et Areal paa fem Tønder Land.

Kløverhave. I 1912 Kløverhave.

Koløkke. TM Kolyk.

Moseløkke [ˈmo·sˌløkˀ]. TM Moos.

Myrepold [ˈˀmy·əˌpɔlˀ]. — Subst. sønderjy. Myrepold „Myretue". Her skal før have været en Kæmpehøj (Opt. 1934).

Møllebugt [æ ˈˀmøl.ˌbɔxd]. Gst Møllebugt. — Efter Lillemølle; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nederløkke [ˈnɛ·əˌløkˀ].

Overløkke [ˈʳɔsəˌl̥yk].

?**Samtligtoft.** TM Samleeltoft; Maalerids Samledtoft. — Formodentlig Adj. jy. samtlig „fælles", i Angel udt. [*sam·lə*] (Feilb. u. samlet).

Stovgaard Kobbel. TM Staugaardskobbel. || **Stovgaard Skov.** Reg 1604 Stowgartz Holt; TM Staugaardiskov, Staugaardskov. — Se Stovgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Surløkke Hage [ˈʳsɥsəˌl̥yk ˈʳha·x]. Gst Surløkke Hage. — Pynt. Efter Gaardene Surløkke; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vesterløkke. TM Vesterlyk.

Vindhavn [ˈviŋˌhas.n]. TM Windhavn, Windhave. — Højt Areal ved Kysten. Forleddet er Ordet Vind, sidste Led muligvis Havn i Betydningen »Ankerplads«.

3242. SOTTRUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Sottrup, Sb [*sɔtʁɛp*]. Udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Sottorpp; (her?) $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc.) Santorpe; SJb 1436 Sottorp; Sk 1483, udat. (c. 1500 ÆDA V 17) Sottorpp; u. D. 1506 (17. Aarh.) Sattorp; Gildebog 1526? DiplFl I p. 80 Sottorp; Sk 1533 Satorp; Jb 1535 Satorpp; Jb 1543 Sottorpp; Sk 1543 Sottrup, Sotterop, Sattrop; Reg 1604 Sottrup; Mejer 1649 Satrup; Danckw 1652 Satterup; Delingsreces 1661, Reg 1689 Satrup; VSK Satrup K., Øster og Vest Satrup; Gst 1857—58 Vester Sottrup; Trap[1] Sottrup, Vester Sottrup; TGst Vester-Satrup; Postadr9 Sottrup (Vester-Sottrup); Gst Vr Sottrup. — Mandsn. glda. Sōti, der ogsaa indgaar i Sottrup i Bylderup S., 3134.

Abildgaardsbjærg, Hse. Lorenzen, Gamle og nye Minder fra Sundeved 1859 p. 1 Abildgaardsbjerg; Trap[4] Abildgaardsbjærg. — Se Abildgaardsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Almind, Hse. Trap[4] Almind. — Se Almind ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Baaslund, Gd [*bå.sloŋ*]. Schröder 1854, TGst, Gst, Trap[4] Baaslund. — Se Baaslund ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Bag Læspælen, Hs [*bɑx æ ˈlæ·sˌpæ·l*]. — Se Læspæl ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Basaa, Hse [*bɑsˈå.*]. Schrøder 1854 Basaa; TGst Baasaa; Postadr9, Gst, Trap[4] Basaa. — Ogsaa som Naturnavn (se ndfr. u. Sottrup), i Jb 1715 skrevet Baes Aes. Stedet ligger ved Snogbæk, men da dette Navn er gammelt (Landsbynavnet nævnes 1377; se ndfr.), er det lidet sandsynligt, at der foreligger et glt. Aanavn. Endelsen er snarest, i Overensstemmelse med Jb 1715, et oprindeligt -aas, hvad der ogsaa passer paa Naturforholdene. Forleddet er uklart.

Birkelund, Gd. Gst, Trap[4] Birkelund.

Bjærggaard. VSK Berggd; Gst 1857—58 Bjerggd; Trap[1], TGst Bjerggaard; Opt 1921 [*bjärəgœr*]; Gst Bjærggaard; Trap[4] Bjærggd., Bjærgegd. — Ved Bjærgløkke i Snogbæk.

Dal, Gde [*æ dal*]. Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9, Gst Dal. — I Snogbæk.

Damgaard, Gd. Postadr9 Damgaard; Trap[4] Damgd; Gst Damgaard. — I V.-Sottrup.

Dæmningen, Hse [*æ dæm.niŋ*]. Trap[4] Dæmning. — En Vej fører over Nydam paa en Dæmning her.

Filipsborg Mark, Gd. Postadr9 Philipsborg Mark. — Efter Filipsborg i Ullerup S., 3243.

Fuglsang, Gde [ˈ*fɔs·tˌsaŋ*]. Gst 1857—58 Fuglesang; TGst Vogelsang; Postadr9, Gst Fuglsang. — Se u. Fuglsang i N.-Løgum S., 3117.

Guldholm, Gd [ˈ*gulˌhɔl.m*]. VSK Guldholm. — Se Guldholm ndfr. u. Naturnavne i Snogbæk.

Havgaard, Gd. Trap[4] Havgd.; Gst Havgaard. — I V.-Sottrup.

?Højelle Løkke, Gd. VSK Hyel Lyk. — Ved Sottrupskov. Hører formodentlig sammen med Naturnavnet Højelle i Sottrup.

Iversskifte, Gd. Trap[4] Iverskifte. — I Sottrup.

Kasmose. Se under Ullerup S., 3243.

Kost, Hse. Schröder 1837 Kost; Kok II p. 235 Kost (Kvost). — Ifl.

Schröder II p. 244 Navn paa Fiskerhuse og Kaadnersteder ved Stranden Nord for Sandbjærg Skov. Kok II p. 235 formoder, at Stedet har faaet Navn efter et Sømærke.

Kværngaard, Gd. Postadr9 Kværnsgaard; Gst Kværngaard; Trap[4] Kværngd.; Postadr 1935 Kværngaard. — I V.-Sottrup.

Langmade. Sk 1533 Langmay; Jb 1535 Langemay; Schröder 1837 Langmai; Kok II p. 250 Langmade (Långmaj). — Ifl. Schröder II p. 183 to Gaarde, der blev nedlagt ved Godset Sandbjærgs Oprettelse. Efter Naturnavnet Langmade i Sottrup.

Lindegaard, Gd. Gst Lindegaard; Trap[4] Lindegd. — I Snogbæk.

Lindely, Gd. Trap[4] Lindely. — I V.-Sottrup.

Løghøj, Hse [ˈløːxˌhy]. Schröder 1854 Løghøigrav; Trap[4] Løghøj. — Se Løghøj ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Nederballe [ˈˀnæːəˌbalə]. Jb 1775 Neder Ballig. — Et andet Navn paa Ø.-Snogbæk.

Nederballe. Schröder 1854 Nedreballig. — Del af Sottrup.

Nydam. Hse. Trap[4] Nydammose; Postadr 1936 Nydam Huse. — Se Nydam ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Nygaard, Gd. Postadr9, Gst Nygaard. — I Snogbæk.

Nørremølle [nörəˈmœlˑ]. Jb 1535 Nora mole; Gst 1857—58 Nørreml.; Trap[1] Nørremølle; TGst Norder M.; Opt 1921 [nöˈmölˑ]; Postadr9, Gst Nørremølle.

Oldsmølle. Gst 1857—58, Trap[4] Oldsmølle. — Se ndfr. u. Oldstoft.

Oldstoft, Gd [ˈolsˌtɔst; ˈɔlˌsˌtɔst, før ˈɔləmɔsˌtɔst]. VSK, Gst 1857—58 Oldemarstoft; Postadr9 Oldemorstoft; Gst, Trap[4] Oldstoft; Postadr 1936 Oldstoft, Oldemorstoft. — Oldstoft og Oldsmølle ligger ved Osbæk og Osmark; se ndfr. u. Naturnavne i Snogbæk. Forleddet er rimeligvis oprindelig det samme som i disse Navne, og Formerne skyldes snarest en forvansket Skrivemaade; jfr. de vaklende Udtaleformer ovfr.

Overballe [ˈˀöəˌˀbalə]. Jb 1775 Overballig. — Et andet Navn paa V.-Snogbæk.

Osmark, Gde og Hse [ˈoːsˌmaːig]. Schröder 1854 Snabek-Osmark; Trap[4] Oldsmark; Gst Osmark. — Efter Naturnavnet Osmark i Snogbæk; se iøvrigt ovfr. u. Oldstoft.

Overballe. Schröder 1854 Øvreballig. — Del af Sottrup.

Palæet. TM Beim Palais; Trap[4] Palæet. — Hovedbygningen paa Sandbjærg.

Raahave, Gd [ˈʀɔˌhaːs.]. Mejer 1649 Raehoff; Danckw 1652 Rahehoff; VSK Raahave; Gst 1857—58 Rahav; Trap[1] Raahauge; Postadr9, Trap[4] Raahave. — Forleddet er snarest Dyrenavnet Raa. Raa i Betydningen „Grænse" kan ikke foreligge her.

Raahøj, Gd. VSK Raahøy. — Se Raahøj ndfr. u. Naturnavne i Snogbæk.

Reventlow. Dok 1682 Reventlaw; VSK Reventlau Gd. og M; Schröder 1837 Reventlau-Sandberg. — Et andet Navn paa Sandbjærg, Hovedsædet i Grevskabet Reventlow (se Trap[4] IX p. 578).

Sandbjærg, Gd [ˈsanˌbjɛʀə]. Udat. (1500 ÆDA V 14) Szantberggarde; Sk 1533 Santberg; Jb 1535 Santberge, Santberrick; Mejer 1649 Sandberg; Danckw 1652 Sandborg; Schröder 1837 Sandberg; Gst 1857—58 Sandbjerg; Trap[1] Sandbjerg Gaard, Sandbjerg Avlsgaard; TGst Sandberg; Postadr9 Sandbjerggaard; Gst Sandbjærg.

Sandbjærg Løkke, Gd [sanbjɛiəˈlyk]. Schröder 1854 Sandbjerglykke; TGst Sandberglück; Postadr9 Sandbjerg Løkke; Gst Sandbjærgløkke. — Løkke, se Indl.

Sandbjærg Nørremark, Gd. TGst Sandberg-Normark; Trap[4] Sandbj. Nørremark.

Sandbjærg Skovfogedhus, Hs. Trap[4] Sandbj. Skovfogedhus.

Sandbjærg Vandmølle. Gst 1857—58 Sandbjerg Vml; Trap[1] Sandbjerg Vandmølle.

Skovløkke, Gd. VSK Skovlyk. — Se Skovløkke ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Snogbæk, Lb [ˈsnɔˑˌbæk]. Gildebog 1377 DiplFl I 89 Schnogebek; $^{6}/_{1}$ 1423

(Kejserproc.) Snakenbech, Snakembeche; Sk 1483 Snabeke; udat. (c. 1500 ÆDA V 17) Snabeck; (her?) udat. (16 Aarh. ÆDA V 512 f.) Schnatbeke; Sk 1533 Snabeke; Jb 1535 Snabek, Snabeck; Jb 1543 Snabeke; Sk 1543 Snabek, Snabeke, Snabbeke, Snabeck; Reg 1572 Snabecke; Reg 1604 Schnabeck; Mejer 1649 Snabeck; Danckw 1652, Delingsreces 1661, Jb 1661 Schnabeck; VSK Ø. Snogbek; Gst 1857—58 Øster Snogbæk; Trap[1] Øster-Snogbæk; TGst Oster Schnabek; Postadr9 Ø.-Snogbæk; Gst Ør Snogbæk. — Udtalen med [ɔ·] tyder paa, at Forleddet har glda. ã. Muligvis af en til oldn. snákr, m. svarende Aflydsform til Ordet Snog.

Snogbæklund, Hs [ˈsnɔ.ˌbægˈlonˌ]. Schröder 1837 Schnabeklund; Trap[1] Schnabecklund (forsv.). — Oprindelig en Gaard i Snogbæk, der blev nedlagt af Hertug Hans d. Yngre (Trap[4] IX p. 578).

Snogbæk, Vester-. VSK V. Snogbek; Schröder 1837 Wester-Schnabek; Trap[1] Vester-Snogbæk; TGst Wester-Schnabeck; Postadr9 V.-Snogbæk; Gst Vr Snogbæk. — Del af Snogbæk.

Snogbæk Østermark, Gde. Postadr9, Trap[4] Snogbæk Østermark. — Se Østermark ndfr. u. Naturnavne i Snogbæk.

Snogbæk Østerskov, Gde. Postadr9, Trap[4] Snogbæk Østerskov. — Se Østerskov ndfr. u. Naturnavne i Snogbæk.

Solvang, Gd. Gst, Trap[4], Postadr 1936 Solvang. — Gaard i V.-Sottrup By.

Sottrup Fattiggaard, Hs. Postadr9 Sottrup Fattiggaard.

Sottrup Mark, Gde og Hse. Trap[4] Sottrupmark.

Sottrupskov, Fiskerleje [*sɔtʁəpˈsgɔs*]. Schröder 1854 Satrupskov; TGst Satrupholz; Postadr9, Gst Sottrupskov.

Sottrup Træer, Gd [*æ tʁæ·ə*]. Postadr9 Sottruptræer; Trap[4] Sottrup Træer.

Sottrup, Øster-. VSK Øster og Vest Satrup; Gst 1857—58 Øster Sottrup; Trap[1] Øster-Sottrup; TGst Oster-Satrup; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Sottrup, Øster; Postadr9 Ø.-Sottrup; Gst Ør Sottrup. — Del af Sottrup.

Sønderskov, Gd. TGst Sönderskov; Gst, Trap[4] Sønderskov. — Se Sønderskov ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Torsminde, Gd. Gst Torsminde.

Tværskifte, Gd. I 1912 i e Tværskøvt; Postadr9 Tværskifte; Trap[4] Sandbj. Tværskifte. — Se Tværskifte ndfr. u. Naturnavne i Sottrup.

Østergaard. Gst Østergaard.

Østerholm, Gd. VSK Østerholm. — I Snogbæk.

B. NATURNAVNE.

Sandbjærg.

Damhale [*dɑmˈʀhɑ·l*]. TM Damhale. — Et langstrakt Stykke Agerjord ved Mølledam.

Herskovhage [*hæ.i.sgɔsˈhɑ·x*]. — Fremspring paa Kysten ved Storskov, den Del af Sottrup Skov, der hører til Sandbjærg. Herskov maa derfor være at forstaa som Herreskov ɔ: den Skov, der er adelig Ejendom, i Modsætning til den tilstødende Bønderskov (se u. Sottrup).

Krudtgaardsløkke [ˈkʁugɑ̊.isˌløg]. TM Krudgaardlykke. — Sønderjy. Krudtgaard „Blomsterhave" (Feilb.).

Langmark [ˈlɑŋˌmɑ.ig, ˈlɑŋən ˈlɑŋˌmɑ.ig].

Lilleskov [*æ ˈlilˌsgɔs*]. TM Lillskov; Trap[4] Lilleskov; Gst Sottrup Lilleskov. || **Lilletoft** [*æ ˈlilˌtɔst*]. TM Lille Tofte.

Madammens Løkke [*mɑˈdɑm.ɔns ˈløg*]. — Paa Grænsen mellem Sottrup og Sandbjærg.

Midtløkke [ˈmedˌløg].

Mølledam [*æ ˈmœl·ˌdɑm*]. Schröder 1837 beim Mühlenteiche; Gst 1857—58 Mølledam; TM Mühlensee, Bei der Mühlensee; Gst Mølledam.

Nydam. Se u. Sottrup.

Pæretræsløkke [ˈpæ·ətʁæsˌløg]. — Her staar et stort Pæretræ i en Lavning.

Skovvang. TM Skovvangen.

Smedemark [ˈsmæj̯·ˌmaɹg]. TM Smedemark.

Storetoft [æ ˈsdo·əˌtɔst]. TM Storetoft. || **Storskov** [æ ˈsdo·əˌsgɔs]. Gst 1857—58, TM Storskov; TGst Grosses Holz; Danske Sagn III p. 379 Sandbjærg storskov; Trap[4] Storskov; Gst Sottrup Storskov.

Strandløkke. TM Strandlüke.

Troldhøj. Medd. fra J. Raben 1937 Troldhøj. — Gravhøj.

Vandgangsmark [æ ˈvaŋgaŋsˌmaɹg]. TM Vandgangstofte. — Subst. jy. Vandgang „vandledning, grøft" (Feilb.), her maaske dog i Betydningen „Vandingssted". Der ligger en Dam i den ene Ende af Marken.

Snogbæk.

Aakrog [ˈɔˌkʀɔx]. I 1912 Åkrog. — Ved Vandløbet Snogbæk, der paa Stedet kaldes [æ å.].

Agenkær [ˈasənˌk̟æ, ˈ⌜sdo·ə ˈasənˌk̟æ, ˈlj̯l̥· ˈasənˌk̟æ]. U 1774—75 Aggerkier Marck, Ackerkier Felde, Aggerskier; Jb 1775 Agenkier, Agenkier Mark; Jb 1782 Agenkier; TM Agerkjer; I 1912 Assenkjær. — Støder op til Agenkær i Blans, Ullerup S., 3243 (s. d). Udtalen [asən-] maa bero paa en sen Omdannelse.

Aspenhøj. TM Aspenhy.

Bag Dammen [bagəˈdam.]. TM Lage dam. — Agerjord v. Ø.-Snogbæk By. Udtaleangivelsen er formodentlig Fejl for [baxəˈdam.].

Basbjærg [ˈbasˌbjɛʀə]. U 1774—75 Basberg; Jb 1775 Baasbierg; TM Baasbjerg; I 1912 Øster-, Vester Basbjerg. — Forleddet er sikkert Subst. Bast. Jfr. Basbjærg i Hviding S., 3085 og Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bedager. U 1774—75 Breeacker Feld, Bieacker Feld, Beedaggers-Marck, Beede Aggers Marck, Beedagger, Beedagger Feld; Jb 1775 Beedager Mark. — Subst. ænyda. bed „Græsgang" (Kalkar) eller det tilsvarende Verb. Jfr. u. Arrebedet DS II p. 98.

Bennesmade. Jb 1775 Bonsmay; I 1912 Bennesmaj. — Hvis Formen i I 1912 er den rigtige, er Forleddet antagelig Gen. af Mandsn. sønderjy. Benne (Kok II p. 7), en Form af Benedikt (DgP Sp. 103 ff.).

Bjærg [æ bjɛʀə]. TM Bjerg. — To forskellige Lokaliteter. || **Bjærgløkke** [ˈbjɛɹ.ˌl̥yk]. TM Berglyk, Bjerglyk. || **Bjærgtoft** [ˈ⌜bjɛɹəˌtɔst]. TM, I 1912 Bjergtoft.

?**Blæskær.** U 1774—75 Bläsklär, Bläßklär, Bläsklier. — Endelsen er formodentlig en forskrevet Form for -kær. Forleddet er Subst. Blis, brugt i Betydningen „lys Plet". Jfr. Bliskærsig i Arrild S., 3081 og Bliskær i Stollig, Løjt S., 3211.

Bodhøj. TM Bodhy. — Paa Grænsen til Sottrup, men ingen topografisk Forb. med Bohøj i denne By.

Bojsted. U 1774—75 Nordboystedt, Süder boystedt, Sonderboystedt, Nord boystedt, Boystedtbeck, Norbyshoy (r. fra Borgshoy); TM Boisted. — Forleddet er snarest Subst. Bod „Hytte, Skur". Altsaa „Sted, hvor der har ligget en Bod".

?**Borgshøj.** U 1774—75 Borgshoy (r. t. Norbyshoy), Borgshoy in Nordboystedt; I 1912 Bonneshy.

Brandholm Led. U 1774—75 Branholm-Heck, Brannholm-Heck.

Brattingsborg. U 1774—75 Bratensburg, Brattens Burgs Hoy. — Maa være det poetiske Brattingsborg, der forekommer over hele Norden som Navn paa Borge og Voldsteder; se Brattingsborg paa Samsø DS I p. 3. Formodentlig samme Lokalitet som Sprættenborg ndfr., en Form, der i saa Fald beror paa en sen Omdannelse.

Bredmade. U 1774—75 Bromay; Jb 1775 Breed May; TM Bredmai.

Brændbjærg [ˈ⌜bʀæŋ̥·ˌbjɛɹə]. U 1774—75 Brembierg, Bremberg, Brenbie[r]g; Jb 1775 Brenbierg; TM, I 1912 Brendbjerg. — Snarest af Verb. brænde. Navnet kunde være brugt om en Bavnehøj.

Buksebjærg [ˈbɔssˌbjɛɹə, ˈbɔssˌbjɛʀə]. TM Bausbjerg. — Jfr. Buksebjærg i Horsbyg, Egvad S., 3203.

Bulbro. U 1774—75 Bohlbra, Bohlsbra, Bohlbrücke, Baalbrücke, Balbröe Hecke. — Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bøndermose. TM Bendmos; I 1912 Bynnemos.

Dale [ˈda·l]. TM Dalen; I 1912 Daler.

Damsted. Jb 1775 Damsted. — Se u. Damsted i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Dunnermose [dɔnəm0s]. — Det er usikkert, om der foreligger Plantenavnet Dunnemos „Dunhammer", brugt som Stednavn, eller en Sammensætning paa -mose. I sidste Tilfælde kunde Forleddet være det usammensatte Navn paa Dunhammer, som Jenssen-Tusch (p. 251) opfører fra Vendsyssel i Formen dunner. Jfr. Dunnermose i Roager S., 3084.

Dybkær [ˈdy.fˌɟæ]. Jb 1775 Dybkier; TM Dybkjer, Dyfkjer; I 1912 Dybkjær.

Dyndmade. TM Dynmai.

Dyrkær [ˈdyˌɟæ]. — Forleddet er formodentlig Ordet Dyr i Betydn. „Dyrevildt".

Ejlkær [ˈæj.nˌɟæ]. TM Eilkjer; I 1912 Egnkjær. — Formen i TM er antagelig den oprindelige, og Forleddet er da Ordet Igle, i Sundev. udtalt [æj·l] (Feilb.).

Ellemose [ˈœl·mos]. Jb 1775 Elle Moose; TM Elmos. || **Eller** [ˈœlə]. U 1774—75 Eller; K 1782 Ellerlück; Jb 1782 Ellerlük; TM, I 1912 Elle. — Areal ved Vesterskov. Plur. af Kollektivet Elle „Ellebevoksning". „Ellerlück" er ifl. K 1782 samme Lokalitet som Elle. || Ellerbygge [ˈrɔsə œlə|by.x, ˈrnœ·ə œlə|by.x]. TM Ellebyge. — I Nærheden af Eller. || Ellergab. K 1782 Ellgaff; Jb 1782 Ellgaf. — Støder op til Eller ovfr. || **Elleskov** [æ ˈrœl·ˌsgɔs, ˈœlˌsgɔs]. — To forskellige Lokaliteter.

Firkant [æ fjkanŋt]. TM Fiirkant; I 1912 Firkant.

Flovhøj [ˈrfljɔs·ˌhy]. TM Flauhy; I 1912 Flovhyd. — Se u. Flovhøj i Ragebøl, Dybbøl S., 3241.

Foldkær [ˈfo·lˌɟæ]. K 1782, Jb 1782 Fohlkier; TM Foldkjer, Foldskjer; I 1912 Foldkjær. || **Foldsbjærg.** U 1774—75 Oster und Wester Feldbierg, Oster und Wester Feldsbierg; K 1782 Westerfoldsbierre, Osterfoldsbierre; Jb 1782 Osterfoldsbierre, Wester Fohlsbierre; U 1782 Wester Fohldsbierre, Oster Foldsbierre. — Forleddet er antagelig Gen. af Ordet Fold, hvorom se Indl.

Fortebløkke [æ ˈrfo·dˌlyk, æ ˈfo·dˌlyk]. TM Footlyk. — To forskellige Lokaliteter. Forte, se Indl.

Frederiksmade. U 1774—75 Friederichs-May.

Fruekobbel [ˈfʀu.ˌkofəl]. I 1912 Frukobbel. — Ved Fruekobbel i Ullerup, Ullerup S., 3243; s. d.

Fælde [æ ˈfæl·, ˈrɔsəˌfæl·, ˈrnœ·əˌfæl·, æ fæl·]. (Her?) U 1774—75 Feld-Theil; TM Feld. || Fælde Høj. TM Feldhy. || Fælde Made. TM Feldmai. — Subst. glda. fællæ „Svedjeland"; se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3203.

Fælled [ˈfœ·lə, æ ˈfœ·lə]. TM Fellod, Felled; I 1912 Fælled. — To Lokaliteter. Fælled, se Indl.

Førsteløkke [ˈrfø·sdˌlyk]. TM Först Lyk.

Gaaseager [ˈrgå·sˌœxə]. U 1774—75 Goosacker, Gooßagger; Jb 1775 Gaasaggere; TM Gaasager.

Gadeager [ˈgɑ.ˌœxə]. TM Gadager. — Ved V.-Snogbæk By.

Galtemose [gɔlˌdm0s]. U 1774—75 Goldmoos, Goldmoos-Damm; Jb 1775 Golt Moose; K 1782 Nörre-, Sünder Galtmoos, Nörre-, Sünder Gaaltmoos; Jb 1782 Nörre-, Süder-Goldmoos; U 1782 Nörre-, Südergoltmoos, Nörre-, Süder-Gaaltmoos; TM Goldmai, Goldmoi; I 1912 Goldmose. — Dyrenavnet Galt. Placeringen i TM viser, at Goldmai, Goldmoi er s. Lok. som Galtemose.

Gammelfælde [gɑməlˈrfæl·]. U 1774—75 Gammelfeld, Gammelfeldhy, Altfeldbeck, Gamelbyfl. — Jfr. Fælde ovfr.

Gedemose. TM Gedmoos; I 1912 Gedemose.

Graasten [ˈlˌlj· gʀåˈsde.n, ˈsdo·ə gʀåˈsde.n]. TM Graasteen; I 1912 Gråsten. — Agerjord.

Grummesdam [gʀɔməsˈdam]. U 1774—75 Growels Damm, Grommes Dam, Grawes-Dam, Grosmoosdamm; TM Grummersdam; I 1912 Grummes-

dam. — Etymologien er ganske usikker. Muligvis foreligger der en gl. Sammensætning paa -mose (Graamose?), eller en yngre Genitivsform af Mandsn. glda. Grum(m)i (Kok II p. 21 u. Grumme), der indgaar i flere sønderjyske Stednavne.

Guldholm [*ˈgulˌhɔl.m*]. U 1774—75 Gaulholm, Goldholm, Guldholm; TM, I 1912 Guldholm. — Agerjord. Samme Navn som Guldholm, det tidl. Kloster i Nybøl S. ved Slesvig (23/5 1191 (Afskr.) Guldholm). Om Guld- i Stednavne se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

Hagensmose. Jb 1775 Haagens-Moose.

Ham. U 1774—75 Ham, Hæm. — Ham, se Indl.

Hat. U 1774—75 Hut; Jb 1775 Hatten. — Navn efter Lokalitetens Form. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Hat i Sottrup.

Have [*æ ˈhaːs·*]. U 1774—75 Haf (Hof?), Hau, in die Hau; Jb 1775 Haugen; K 1782 Haue; TM Have, Haven. — Agerjord. Have, se Indl.

?Hermansmose. U 1774—75 Herrmanns Moos. — Muligvis *Herremandsmose; jfr. Bøndermose ovfr.

?Herredsabild. U 1774—75 Herres Appel, Herreds Appel, Harreds Appel, Heerreds Appel.

Hesselholm. TM Hesselholm.

Hjulersløkke [*æ ˈjuːɫɔs ˈɫyk*]. TM Hjulers Lyk. — Hjuler „Hjulmand".

Hok [*æ hɔk*]. Jb 1775 Hock; TM Huk. — Lille Areal mellem to Skovstrækninger. Hok, se Indl.

Holmløkke [*æ ˈhɔl.mˌɫyk*]. Jb 1775 Holm-Moose; TM Holm. — Holm, se Indl. || **Holmshøj** [*ˈsdoːə hɔl.msˈy, ˈɫiɫə hɔl.msˈy*]. TM Halmshy; I 1912 Store Holmryd. — Forleddet er Gen. af Mandsn. glda. *Holm, oldn. Hólmr, der forudsættes i det flere Gange forekommende Holmstrup, eller muligvis Appellativet Holm, hvorom se Indl.

Holvej. I 1912 Holvej. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hoved [*æ hoːj*]. TM Hoi. — Højtliggende Agerjord paa Grænsen til Ullerup S. Hoved, se Indl.

Hustoft. K 1782 Haustoft, Huustoft; Jb 1782 Huustoft; TM Hustoft.

Høkær. U 1774—75 Hykier, Hoykier, Hoykier Marck, Hykier Felde; Jb 1775 Hiøkier, Hiøkier Mark; TM Hökjer. || Høkær Toft [*høkæˈtɔst*]. Jb 1775 Hiøkier Toft, Hiøkier Tofter.

Hørløkke [*æ ˈhøˌɫyk*]. TM Hörlyk; I 1912 Hørlyk.

Jendreshok. Jb 1775 Iendres Hock. — Mandsn. sønderjy. Jendre DgP Sp. 240 u. Endrith).

Jørgenstoft. U 1774—75 Iürgens Tofft, Iürgen Tofft; Jb 1775 Iörgens Toft.

Kaj [*æ kaj*]. U 1774—75 Hans Marcussens Kay; Jb 1775 begge Keyne; TM Kai; I 1912 Kaj. || Kaj Led [*ˈkajˌɫæj*]. — Agerjord. Forudsætter formodentlig et ellers ukendt Appellativ glda. *kath. Et Kað, vistnok et Neutrumsord, af ukendt Oprindelse forekommer flere Gange som Stednavn i Norge (NG II p. 81, III p. 84 og IV. 2. p. 87).

Kalleshave [*kalsˈˈhaːs·*]. TM Kallehave. — Forleddet er formodentlig Gen. af et Mandsn., snarest sønderjy. Kalle.

Kapuse [*kaˈˈpuːs*]. Jb 1775 Capusen; TM Capus, Cäpus. — Navn paa et Agerstykke af uregelmæssig Form ved Snogbæk By. Det er sikkert Ordet jy. Kabus „lådden hue, uden skygge med klapper til at slå ned for øren og nakke" (Feilb.), brugt som Sammenligningsnavn. Jfr. Kabusløkke i Skelde, Broager S., 3245.

Kendsøre. Se ndfr. u. Øre.

Kathøj [*ˈkatˌhy*]. U 1774—75 Kathey; Jb 1775 Kathoy; TM, I 1912 Kathy.

Kilroj. Jb 1782, K 1782 Kielroy; TM Kelrög. — Kile, se Indl.

Kirkebro. U 1774—75 Kirchen Brücke. || **Kirkevej** [*kiŋgˈˈvæj·*]. U 1774—75 Kiewey, Kiehwey, Kiehwoy; TM Kirkevei. — Agerjord ved Vejen til Sottrup Kirke.

Knold [*knɔl*]. TM Knold. — Bakke. Knold, se Indl.

Knæk. K 1782 Kneck; Jb 1782 Knek. — Knæk, se Indl.

Korsege. TM Koriege, Korsage; I 1912 Korsige. — Efterleddet er snarest Kollektivet Ege „Egebevoksning".

Krig [*æ kʀi.x*]. U 1774—75 Bag de kreck, Bey dikrik, Krücke; I 1912 Krigtoft. — En smal Dal. Krig, se Indl.

Kringelløkke. TM Kringellyk. — Subst. ænyda. kringle „Ring, Kreds", eller Adj. ænyda. kringel „bugtet" (Kalkar efter Moth).

Krog. Jb 1775 Krogen; TM Krog. — Krog, se Indl.

?Krydsland. U 1774—75 Straßen Ländereyen, Krys-Land genennet. — Synes at være et oprindeligt Appellativ. Hvis Formen er rigtigt overleveret, kunde der maaske foreligge et *Krydsland, der kunde sammenstilles med jy. Krydsvej „Korsvej" (Feilb.).

Kyle. U 1774—75 Küelacker, Kühlacker, Külacker; TM Kyhe; I 1912 Kyle. — Navnet kan sammenstilles med Kyledrav i Rabsted S., 3133, men Oprindelsen er usikker.

Kær. Jb 1775 Kierret. || **Kærløkke.** TM Kjerlyk. || **Kærtoft** [ˈkʲæˌtɔst]. TM Kjertoft. — Kær, se Indl.

Landsled [*lanˀsˈlæj*]. U 1774—75 Landheck, Langs Heck; K 1782, Jb 1782 Lansley; TM Landsla. — Areal ved Østerskov. || **Landsmade.** TM Landsmai. — Ved Landsled. || **Landsryde.** U 1774—75 Lansrüe, Landsröe, Norder Landsröe, Norden Landröe. — Hører antagelig sammen med Landsled.

Langeryg [*lanˈʀøx*]. U 1774—75 Langenrüe; TM, I 1912 Langryg. || **Langflod** [*ˈlanˌflöj., ˈlanˌflöj.*]. Jb 1775 Langflod; TM Langflo; I 1912 Langfløj. — Efterleddet er Subst. glda. *floth; se u. Fløjkule i Løgumkloster Flække, 3118. || **Langholt** [*ˈlanˌhɔlt*]. Jb 1775 Langholt-Krog; K 1782 Langholdt; Jb 1782 Langholt; TM Langholdt; I 1912 Langholt. || **Langløkke** [*æ ˈlanˌlyk, ˈlanˌlyk*]. TM Lang Lyk, Langlyk. — Tre Lokaliteter.

Lavereslag [ˈʳlasəˌslas]. U 1774—75 Mittellauslau; TM Lauslau; I 1912 Lavslav. — Komp. af Adj. lav.

Lerager. U 1774—75 Leerackers Marck; TM Leer.

Lilleknæk. K 1782 Lillekneck; Jb 1782 Lille Knik; U 1782 Lille Kneck. — Agerjord i Vesterskov. Samme Lokalitet som den ene Skovløkke ndfr. || **Lilleløkke.** TM Lil Lyk. || **Lilletoft** [*ˈlilˌ·ˌtɔst*]. Jb 1775 Lille Toft; TM Lille Toft.

Lobæk [ˈʳlo·ˌbæk]. Jb 1775 Lorbeck, Lorbeks Støkker. — Lokalitet i Ø.-Snogbæk By. Er vel, trods Skrivemaaden med r i Jb 1775, af samme Opr. som Lobæk i Tønder-, Højer- og Lø Herreder, 3100, s. d.; muligvis foreligger der ligefrem en Opkaldelse efter dette Navn.

Lysholt. U 1774—75 Lysholdt, Lyshofft; Jb 1775 Lysholt; K 1782 Lüüsholdt, Lüsholdt; Jb 1782 Lüsholt; TM Lysholdt; I 1912 Lysholt. — Jfr. u. Lysemose i Tønder Lands., 3101.

Made [*æ maj*]. Jb 1775 May; TM Mai. — Tre Lokaliteter. || **Madeløkke** [*æ ˈmajˌlyk*]. || **Madeskov.** U 1774—75 Mayschau; TM Maiskov. — Made, se Indl.

Madsgrav [*masˈgʀas*]. I 1912 Madsgrav. — Personnavnet Mads. En Dreng er druknet i et Vandhul her (Opt. 1934).

?Markstoft [*ˈmaɹ.gəsˌtɔst*]. TM Markstoft. — Gen. af Mark eller maaske Mandsn. Markus.

?Meldled. Jb 1775 Nørred Mælleed.

Mellem Bækkene. [*mælˀəˈbæk*]. TM Melebek. || **Mellemtoft.** TM Mellemtoft. || **Mellem Vejene** [*mælˀəˈʳvæj·*]. TM Melevei.

Midtløkke [*ˈmedˌlyk, æ ˈmedˌlyk, ˈmedˌlygə*]. TM Midt Lyk, Midtlyk. — Flere forskellige Lokaliteter.

Mikkelskov [*æ sgɔs, æ ˈmɛgəlˌsgɔs*]. — Sønderjy. Mikkel „Ræv". Har Navn af, at der var saa mange Rævegrave (Opt. 1934).

Mjøholt. Jb 1782 Miöholt; K 1782 Miöholdt; TM Mjödholdt; I 1912 Mjødholt. — Adj. glda. miö(r) „smal".

Molhøj [*mɔlˈhy, ˈlilˌ· mɔlˈhy*]. U 1774—75 Molhoy, Mollhoy; Jb 1775 Malhoyer; TM Molky. || **Molkær** [*mɔlˈlʲæɹ*]. TM Mollekjer; I 1912 Møllekjær. || **?Molmosmade** [*momɔlsˈmaj*]. TM Molmosmai, Melmosmai.

Moltholm. U 1774—75 Moltholm, Montholm, Moetholm; Jb 1775 Moltholm. — Snarest Mandsn. glda. Malti, sønderjy. Molte (Kok II p. 40).

Mose [æ *mo·s*]. TM Moos. — Nu Agerjord.

Munkehøj [ˈ*mʌŋˌhy*]. TM Monkloi; I 1912 Munkehøj.

Mølledam. Jb 1775 Mølldammen. || **Mølleløkke** [ˈʳ*mœl·ˌløk*, ˈ*mœl·ˌløk*, æ ˈ*mœl·ˌløk*]. — Tre forskellige Lokaliteter. I den ene Løkke har der ligget en Mølle (Opt. 1934). || **Møllevej.** U 1774—75 den Mühlenweg.

Nederballeforte [ˈ*nɛ.əˌbalə* ˈʳ*fo·t*]. — Se Nederballe ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Nederløkke** [ˈʳ*næ·əˌløk*]. Jb 1775 Neder Lykke; TM Ned Lyk. || **Nedertoft.** K 1782 Nertoft, Nehrtout; TM Ned. Toft.

Nørreløkke. Jb 1782 Nörrelük; K 1782 Nörrelück. || **Nørretoft** [ˈ*nöˌtœst*]. Jb 1775 Nörre Toft, Nör Toft; K 1782, Jb 1782 Nörretoft; TM Nör Toft.

Odland. U 1778 Ohrland [Grland?], Grland; TM Odland. — Agerjord inde i Landet.

Oksbro. TM Ausbro. || **Okshøj** [ˈ*ɔss*ˌ*hy*, ˈ*ljlə* ˈ*ɔss*ˌ*höj*., ˈʳ*sdo·ə* ˈ*ɔss*ˌ*höj*.]. U 1774—75 Außy Feld, Osy Felde, Ausy Felde, Aus Feld, Ausfeld, Mittelaus und Gammelfeldhy; Jb 1775 Aushoy, Aushoy Mark; TM Oxhoi. || Okshøj Dam. U 1774—75 Aushydam, Aushydamm; TM Aussödam; I 1912 Ovsidam. || Okshøjforte [*ɔssy* ˈ*fo·t*]. I 1912 Ovsi Foet eller Ovshy Foet. || Okshøj Made [*ɔssy* ˈ*maj*].

Oldager [ˈ*ɔlˌaxə*]. — En anden Lokalitet end Olsager ndfr. Navnet er muligvis sekundært i Forhold til Bebyggelsesnavnene paa Olds-; se u. Oldstoft.

Olsager. TM Olsager. — I Nærheden af Osmark ndfr. og rimeligvis oprindelig s. Forled. Jfr. Oldstoft ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Osbæk [ˈ*o.sˌbæk*]. Gst Osbæk. — Bæk paa Grænsen til Ullerup S. Subst. Os „Munding". Samme Navn er Osbæk, Hse i Ketting S., 3257, og Osbæk, Bebygg. i Adelby S., Angel. || **Osmark** [ˈ*o.sˌmaʁg*, ˈ*o.sˌma.ig*]. U 1774—75 Osfeld, Os Marck, As Marck; Jb 1775 Oes Mark; TM, I 1912 Oesmark. — I Nærheden af Osbæk og s. Forled som dette.

Overløkke [æ ˈ*ɔsəˌløk*]. TM Over Lyk, Overlyk.

Paaskeholm. U 1774—75 Paaschholm, Paschholm. — Forleddet er snarest et Slægtsnavn Paaske; jfr. Paaskes i Møgeltønder S., 3102.

Parcel [*pɒˈʳse·l*].

Pile [ʳ*pi·l*]. TM Piil; I 1912 Pile. || **Pileforte** [*pel*ˈʳ*fo·t*]. U 1778 Piilford; TM Peelsootlyk, Paalfootlyk?, (her?) Phalredder; I 1912 Pælfort. — Agerjord. Aabenbart et Kollektiv *Pile „Pilebevoksning". I Sammensætningen Pileforte med Forkortelse af Lydaabning af Vokalen i tryksvag Stilling. || **Piletoft.** Jb 1775 Piel Toft. — Muligvis s. Lok. som Pile.

Povlsskov [ˈ*pɒs.lˌsgɔs*]. U 1774—75 Paus Schau, Paaschau, Pagschau; Jb 1775 Pauls Skau; TM Paulsskov. — Del af Vesterskov.

Prensskifte. U 1774—75 Prehnschifft, Prensschifft. — Slægtsnavnet Pre(h)n. Jfr. Prensmose i Rabsted S., 3133.

Pugmose. TM Pugmos. — Subst. jy. Puge „Tudse".

Raahave [*ʁɔˈhaʊs*]. U 1774—75 Rohoff, Rahoff; TM Raahave. — Købt fra Gaarden af samme Navn (Opt. 1933). Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || Raahave Bjærg. (Her?) U 1774—75 Raunnebiore, Raunnebiorn; K 1782, Jb 1782 Rouhaubierre. — Efter Gaarden Raahave. || **Raahøj.** U 1774—75 Bahy-Feld, Rahy, Lahy-Felde, Raby Feld, Rohy, (her?) Ranny, Rony, Rany; Jb 1775 Rohoy, Rohoy Mark, Rohoytoft; TM Raahy, Rohoitoft; I 1912 Rovitoft.

Ravnemade. U 1774—75 Raunne May. || **?Ravneroj.** K 1782 Raunrödhiörn, Raunrödmoos; Jb 1782 Raunrödhiörn, Rauenrodmoos; U 1782 Rauenrödmoos.

Rejshøj. TM Reishy. — Jfr. Rejshøj i Spandet S., 3083.

Revelshøj. U 1774—75 Revelshoy, Revels hoy, Rövelshy, Rovelshy. — Forleddet er rimeligvis som i mange andre Højnavne Gen. af et Personnavn. Som en Mulighed kan nævnes Tiln. glda. Rævil (Eks. Ako Ræuel d. 1307 SRD IV 304; Jenns Reffuill $^{13}/_{6}$ 1333 (E. Gøyes Jb p. 215)).

Revler [æ ʳ*ʁæs·l*]. — Dal ved Snogbæk. Revl, se Indl.

Ringselled [ˈ*ʁeŋsəlˌlæj*].

Rojmarks Rede [*ʁɔjma.igs* ʳ*ʁe·*]. (Her?) U 1774—75. Romesrüe; TM

Roimarksrede; I 1912 Røjmarkrede. — Betydningen af Rede er uklar. Betydn. „Fuglerede" er vel lidet sandsynlig.

Ryndemose [ˈbʀe· ˈ⌜ʀyŋəmos, ˈsmaɫ· ˈ⌜ʀyŋəmos]. U 1774—75 Rünn-Moos. — Af et Subst. Rynde „Rende". Jfr. Rynde i Uge, Uge S., 3221.

Samtligtoft [ˈsamɫə ˈtɔʊt]. TM, I 1912 Samletoft. — Ved Ø.-Snogbæk By. Adj. jy. samtlig „fælles"; jfr. Udtalen [sam·lə] fra Angel (Feilb. u. samlet).

Skelstrup. Jb 1775 Skelstrup. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kunde der foreligge Navnet paa en forsvunden Bebyggelse, der maatte sammenstilles med Skelstrup, Lb i Hunseby S., Musse H., 781, (1421 (1624 ÆDA III 279) Skelstorpe). Forleddet i dette Navn er formodentlig Tilnavnet glda. *Skælgh, en stærktbøjet Sideform til glda. Skælghi, Skialghi (Oda. Personn. p. 85 u. Skialgi).

?Skidenkær Skifte. TM Skide Kyskift.

Skoleløkke [ˈ⌜sgo·ɫˌɫyk]. TM Skolelykke.

Skovhjørne [ˈsgɔʊˌ⌜jø·n]. || **Skovknæk** [æ ˈsgɔʊˌknæk]. K 1782 Skoukneck; Jb 1782, TM Skovknek; I 1912 Skovknæk. || **Skovløkke** [æ ˈsgɔʊˌɫyk, ˈsgɔʊˌɫyk]. TM Vester Skovlyk, Skovlykker, Skovlyk; I 1912 Skovlykke. — Skovløkke er Navn paa tre forskellige Lokaliteter.

Skræpager. I 1912 Skrepager. — Formodentlig s. Lok. som Skræpager i Sottrup, der ligger paa Grænsen til Snogbæk.

Skt. Hanstoft. I 1912 Sankt Hanstoft.

Skytstoft. TM Skütstoft.

Sletryde [sɫæd ˈ⌜ʀy·]. U 1774—75 Schletterröe; Jb 1775 Slette Rye. — Navn paa en lille Skov ved Sletter. || **Sletter** [⌜sɫæ·də]. U 1774—75 Schleder, Schleter, Schletter; TM, I 1912 Slette. — Slette, se Indl.

Smalforte. Jb 1775 den smalle Forte. || **Smalløkke.** TM Smal Lyk.

Smedeløkke [ˈsmæj·ˌɫyk]. TM Schmiedland, Smeilyk; I 1912 Smedlyk. || **Smedestabel** [ˈ⌜smæj·ˌsdafəɫ]. TM Smeistaffel; I 1912 Smedstabel. — Agerjord paa Grænsen til Ullerup S. Efterleddet er vel snarest Subst. Stabel i Betydningen „Grænsepæl". Som en anden Mulighed maa dog nævnes glda. stapæl „blok (til en ambolt)" (Kalkar), og Navnet kunde da komme af, at der havde ligget en Smedje paa Stedet.

Sned [æ snæj]. — Et lille Stykke Skov paa Grænsen til Sottrup. Sned, se Indl.

Snedkerholm. U 1774—75 Schnickholm-May, Schnickholm-Wieße; TM Snedkerholm. — Da Formerne i U 1774—75 ofte er daarligt overleverede, er Formen i TM formodentlig den rette. Forleddet kunde ellers sammenstilles med det under Snigsbjærg i Varnæs, Varnæs S., 3225, nævnte Tiln. glda. Snīkæ.

Snogbæk Hage [snɔ.bæk ˈ⌜ha·x]. Gst 1857—58 Snogbæk Hage; TGst Schnabek Haken; Gst Snogbæk Hage. — Pynt. Hage, se Indl. || **Snogbæk Skov.** Reg 1604 Schnabeckholdt; Gst Snogbæk Skov. — Om Snogbæk se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Spidstoft [ˈsbesˌtɔʊt, sbesˈtɔʊt]. K 1782, Jb 1782 Spitztoft; TM Spidstoft. — To forskellige Lokaliteter; der er ingen topografisk Sammenhæng med Spidstoft i Sottrup.

Sprættenborg [ˈsbʀædənˌb0ʀə]. TM, I 1912 Sprattenborg. — Areal ved Kystskrænten ned til Als Sund. Navnet er rimeligvis en Omdannelse af det ældre Brattingsborg ovfr., muligvis med Tilknytning til Verb. sprætte. Jfr. iøvrigt Sprattenborg, Hse i Vissenbjærg S., Odense H.

Storeløkke [ˈsdo·əˌɫyk]. TM Stor Lyk, Storlyk. — To Lokaliteter. || **Storemade** [ˈsdo·əˌmaj]. TM Stor Mai. || **Storetoft** [æ ˈsdo·əˌtɔʊt, ˈ⌜sdo·əˌtɔʊt, ˈsdo·əˌtɔʊt]. — Tre Lokaliteter.

Stramsholt [ˈsdʀansˌhɔɫt]. TM Stramsholdt. — Formen i TM er formodentlig den rigtige og indeholder vel Gen. af et Personnavn. Stedet ligger ikke ved Stranden.

Strandryde [ˈsdʀaŋˌʀy.]. U 1774—75 Strandrüe, Strandröe; Jb 1775 Strandrye; TM Strandy. — Skov ved Stranden.

Stærmose [sdæm0s]. U 1782 Stermoos; TM Stermos; I 1912 Stærmose. — Plantenavnet Stær „Star".

Svinehoved [æ ⌜svin·hoj]. — Et trekantet Jordstykke. Stedet maa have

Navn efter sin Form. Der er ingen topografisk Forb. med Svinehoved i Sottrup.

Sønden Huset. K 1782 Sünen e Huus; Jb 1782 Sünden e Hus.

Søndertoft [ˈsʏnəˌtɔst, æ ˈsʏnəˌtɔst]. U 1774—75 Süder-Tofft; Jb 1775 Sønder Toft; K 1782 Sündertoft. — To Lokaliteter.

Søstløkke [ˈˀsø·sˌl̥ʏk]. TM Soslyk, Söslyk; I 1912 Søslyk. — Efter Landsbynavnet Søst i Rise S., 3212, her formodentlig brugt som Familienavn.

Trehøje. U 1774—75 Dreihyen, Drehyen, Drehyn, Drey Hyen, Trehyen; Jb 1775 ved de 3 Høye; I 1912 Trehyd. || ?Trehøje Stætte. U 1774—75 Twee-Höysteedt. — Sammenhængen mellem Trehøje og „Twee-Höysteedt" er tvivlsom. || **Trestene** [tʀɜˈˀsde·n]. TM, I 1912 Tresteen. — Mark.

Triangel [tʀɪjaŋəl]. Jb 1775 Treekant bag Dammen; TM Treangel.

Troldhøj [ˈˀtʀɔl̥·ˌhy, ˈˀiŋə ˈˀtʀɔl̥·ˌhy, ˈˀuʀə ˈˀtʀɔl̥·ˌhy]. K 1782 Trollhöy; Jb 1782 Trollhoy; TM Troldhy; I 1912 Troldhøj. — Areal ved Stranden, hvor der er fundet en Mængde Stenredskaber. Man sagde forhen, at Trolden boede her (Opt. 1934). Trold har den sønderjy. Betydning „Fanden".

Tusselmose [tusəlˈˀmo·s]. TM Tosmooi; I 1912 Tusselmose. — Tusselkan være en Sammensætning af Dyrenavnet Tudse med Subst. Elle „Ellebevoksning".

Tved [tve.d]. TM Tveer. — Udtaleformen skyldes vel Paavirkning fra en ældre Skrivemaade *Tweet el. lgn. Tved, se Indl.

Tørvemose [æ tɔʀəmos, ˈˀɔsə ˈtɔʀəmos, ˈˀnɛ·ə ˈtɔʀəmos]. TM Tormosmai, Tormoslyk.

Tøsbjærg [ˈtø·sˌbjɛɹə, ˈˀɔsə ˈtø·sˌbjɛɹə, ˈˀnœ·ə ˈtø·sˌbjɛɹə]. TM Tösbjerg. — Kunde indeholde et Mandsn. glda. *Tøsti, der forudsættes i Stednavnet Tøsby i Gadbjærg S., Tørrild H., 2324 (udt. [tø·sbyj']); KronSk 8/2 1581 Tostebye) og formodentlig ogsaa i det tre Gange forekommende Tøstrup (Tøstrup i Angel har i VJb 1231 (13. Aarh.) Formen Tøsthorp). Et glsv. Tøste opføres med Tvivl af Lundgren-Brate p. 286. Tøste forekommer iøvrigt endnu som Mandsnavn i Nordslesvig.

Ulkebjærg. U 1774—75 Ulckeberg, Ulkeberg. — Af Tiln. glda. Ulki, der indgaar i Stednavne som Ulkerup, Ulkebøl (Oda. Personn. p. 102).

Ullerup Løkke. TM Ulderuplyk. — Paa Grænsen til Ullerup i Ullerup S., 3243.

Ulverevl [ˈˀul·ˌʀæs.l̥]. TM, I 1912 Ulrevl. — Navn paa en lille Dal. Forleddet er sikkert Dyrenavnet Ulv.

Vaadskifte [ˈvo.ˌsgæ̊st]. TM Wudskift, Wudskist? — Agerjord. Adj. vaad.

Vesterbjærg [æ ˈvæsdəˌbjɛʀə]. || **Vesterløkke** [ˈvæsdəˌl̥ʏk, æ ˈvæsdəˌl̥ʏk]. TM Vesterlyk. — To forskellige Lokaliteter. || **Vestermark** [ˈvæsdəˌmaːig, ˈsdo·ə væsdəˈmaːig, ˈl̥ɪl̥· væsdəˈmaːig, æ væsdəˈmaːig ˈsgɔs]. U 1774—75 Wester-Felde, Westermarck; TM Westermark; I 1912, Gst Vestermark. — Agerjord og Skov. || **Vesterskov** [ˈˀvæsdəˌsgɔs]. U 1774—75 Wester-Holz; Jb 1775 Vester Skau, Schnabeck Wester Holtz; TM Vesterskov, Westerskov; Gst Vesterskov. || **Vestertoft** [ˈvæsdə ˈtɔst, æ ˈvæsdəˌtɔst, ˈvæsdəˌtɔst]. U 1774—75 Westertofft; TM Vester Toft, Vestertoft. — Flere forskellige Lokaliteter.

Vindbjærg [ˈvɪnˌbjɛɹə]. TM Winbjerg; I 1912 Vimbjerg. — Subst. Vind.

Vinkel. TM Winkel.

Visk. TM Wisk. — Se Visk ndfr. u. Sottrup.

Vismades Hage [visˈmaːjs ˈˀha·x]. — Pynt. Betydningen af Vis- er usikker. Det kunde være Gen. af Slægtsnavnet Hvid. Hage, se Indl.

Vrangland [ˈvʀaŋˌl̥aŋ]. TM Wrangeland. — Adj. vrang „skæv".

Øre [æ ø.ə]. (Her?) Mejer 1649 Kendsöer; U 1774—75 auf der sogenanndten Öe; TM Oer; I 1912 Øre. — Areal ved Kysten. Øre, se Indl.

Østerløkke [ˈl̥ɪl̥· ˈo̤sdəˌl̥ʏk, ˈsdo·ə ˈo̤sdəˌl̥ʏk]. TM Oster Lyk, Osterlyk. || **Østermark.** U 1774—75 Oster-Marck. || **Østerskov** [ˈøsdəˌsgɔs]. U 1774—75 Osterholz, Osterschau, Oster Hölzung; Jb 1775 Øster Skau; TM Oster hotz, Osterskov; Gst Østerskov. || **Østertoft** [æ ˈo̤sdəˌtɔst]. U 1774—75 Oster-Tofft; Jb 1775 Øster Toft; TM Ostertoft, Oster Toft.

Sottrup.

Aaløkke [ˈå.ˌløk]. TM Aalykke; I 1912 Aalyk. || **Aaløkke Bæk** [ˈå.løk ˈbæk]. — Aaløkke Bæk er samme Vandløb som Snogbæk ndfr.

Abildgaardsbjærg [afjlgɑ́sˈbjɛ.iə]. Jb 1715 Abelgardbarg, Abelgardtbarg, Abelgarbarg, Norder-, Süder Abelgardberg; TM Abildgaardsbjerg, Lille-, Store Abildgaardsbjerg; I 1912 Abildgaardsbjerg, Afildgaardsbjerre. — Subst. Abildgaard „Frugthave". Der er Sagn om, at Sognets Kirke oprindelig skulde have været bygget her (Opt. 1934).

Agter Kær. Jb 1715 Agter Kier, Achter Kier. — Formodentlig Gengivelse af et dansk *Bag Kær(et).

Almind [ɑl.mjŋ]. Jb 1782 Allmening; U 1782 Alminning, Almening; K u. A. Almening; TM Almningskov; I 1912 Almind. — Navn paa en Skov. Glda. almænning „(udyrket) Fællesjord"; jfr. Almind i Indl.

Amballe [ˈɑmˌbɑlə, ˈsdo·ə ˈɑmˌbɑlə, ˈljl· ˈɑmˌbɑlə]. Jb 1704 Amnisballismarck; Jb 1715 Ammerballe, Lill Ammerballe, Kl. Ammerballe, Ammerballe Feldt, Ammerballie Feld; TM Amballe, Lille Amballe; I 1912 Amballe. — Den gennemførte Skrivemaade med Ammer- i Jb 1715 tyder paa, at man ved Tolkningen bør gaa ud fra denne Form. Navnet maa da sammenstilles med Ammertved i Genner, Ø.-Løgum S., 3204; s. d.

Baaslund [ˈbå.sˌlsŋ]. Jb 1715 Baeslundt, Baeslund; I 1912 Baaslund. — Forleddet kan være Gen. af Subst. Baad, eventuelt brugt som Persontilnavn; jfr. Baadsbøl-Ballum i Ballum S., 3111. En anden Mulighed er Ordet Baas i den sønderjy. Betydning „Stald".

Bag Bygge. Jb 1715 Bag Bügge. — Subst. jy. Bygge „Bygning". || **Bag Gaarden** [ˈbɑx æ ˈgå.ə]. Jb 1782 Bage Gaard; B 1783 Bag-e-Gaerd; K u. A. Bage Gaard; TM Bag Gaard; I 1912 bag Gaard. — Ved V.-Sottrup By. Gaard antagelig i Betydningen „Have" eller „Gærde". || **Bag Kær.** Se ovfr. u. Agter Kær.

Basaa. Jb 1715 Baes Aes; I 1912 Basaa. — Se Basaa ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bennessig. Jb 1715 Benessieg, Bennessieg, Bennissieg, Bennessig, Norder Bennessieg, Bennissig Moes. — Forleddet er Gen. af Mandsn. sønderjy. Benne (DgP u. Benedikt) eller maaske Gen. af Trænavnet Benved. Jfr. Bennesmade ovfr. u. Snogbæk.

Bjærg [æ bjɛ.iə]. Jb 1782 Bierre; K u. A. Biere. — Et lille Stykke høj Agerjord ved Sottrup By.

Blankbjærg Mose [blɑŋgbjɛrə ˈrmo·s]. Jb 1715 Blanckbierre Moes, Blanckbier Moes, Blanckbiere Moes, Blanckbierr, Blankberg Mohr; Jb 1783 Blankbierremoos; K u. A. Blanck bierre Moos; TM Blankbieremoos; I 1912 Blankbjerg mose. — Adj. blank „hvid, skinnende". Jfr. Blankager i Skærbæk S., 3089.

Blærreskifte. Jb 1715 Blerschifft, Weyhau Blerschifft. — Blærre „Kile", se Indl.

Bohøj [bɔˈhy]. Jb 1715 Baedhoy, Baadhoy, Badhoytofft; Jb 1782 Bodhoy; U 1782 Bodhoy, Bödhöy; K u. A. Bodhöy; TM Bohye; I 1912 Bohøj. — Støder op til Bohøj i Ragebøl, Dybbøl S., 3241. De ældre Skriveformer derfra har alle a i Forleddet (Jb 1783 Bahoy, Bahoylük, Bahoylück). Maaske kan første Led i den tryksvage Stilling være udviklet af et oprindeligt *Bathæ-, saa Navnet bliver identisk med Bajhøj i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204; s. d.

Boleg. Jb 1715 Bolleg, Boeleg, N. Bolleg. — Efterleddet er snarest -eg, og Navnet betegner vel oprindelig et enkelt, fritstaaende Egetræ; jfr. Videg ndfr. Andre Vidnesbyrd om Egebevoksning i Sottrup er Egeled og Egsbæk. Forleddet kan være sønderjy. Bolle „Tyr" eller Bul „Stamme".

Borgvej. Jb 1715 Borrewey. — I Jb 1715 et Areal, men maa oprindelig være Navn paa Vejen, der fører til Flensborg. Jfr. Borgvej i Burkal S., 3135.

Bredløkke. Jb 1782 Breelük; K u. A. Brelück; I 1912 Bredlyk. || **Bredmade** [bʁɛˈmaj]. || **Bredsten.** — Se ndfr. u. Brosten.

Brohøj [bʁɔˈhy]. Jb 1715 Brarhoy; TM Brohoi; I 1912 Brohøj. — Vejen fra Ø.-Sottrup til Sottrupskov gaar over et Vandløb her. Forleddet er da

sikkert, trods Skrivemaaden i Jb 1715, Ordet Bro. || **Brosten** [*brʌ0ˈsde.n*]. Jb 1715 Breitstein; TM Brosteen; I 1912 Brosteen. — Agerjord ved en Vej. Formen Breitstein synes efter Placeringen i Jordebogen at skulle henføres hertil. De moderne Former beror da paa en Omtydning, der er begunstiget af den tryksvage Stilling.

Brudeseng. Danske Sagn III p. 345 Brudeseng. — Ifl. Danske Sagn Navn paa et Vandsted ved den østre Side af Vejen mellem Sottrup og Snogbæk. Der er Sagn om, at en Brud er væltet her.

Brændmose [ˈ*brʌæ·ŋmos*]. Jb 1715 Bren Moes, Bren Mohr, Breen Mohr, Norden Breen Mohr, Norden Bren Mohr; TM Brennmoos. — Partcp. af Verb. brænde.

Bul. Jb 1715 Bull, wester Bull. — Snarest Bul med samme Betydning som i det følgende Navn. || **Bulbro.** Jb 1715 Bolbroe, Suden Boelbroe. — Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bygab. Jb 1715 Bügab.

Bæk. Jb 1715 Wischl. in der Beck. — Vistnok en anden Lok. end Bækløkke. || **Bækløkke.** TM Beklykke.

Bønderskov [*æ ˈbyŋəˌsgɔs*]. — Del af Sottrup Skov.

Degneeng. Jb 1715 Küsterswisch. || **Degneløkke.** Jb 1782 Degns-Lük; K u. A. Deinslück; TM Degnlykke; I 1912 Degnlyk. || **Degneskifte.** Jb 1715 Küsterschifft. || **Degnetoft.** Jb 1715 Küstertofft; Jb 1782 Degnstoft; U 1783 Deinstaut; K u. A. Deinstoft.

?Dotsled. Jb 1715 dotz Heck Tofftland.

Dyrehave [*æ ˈdy.əˌhas*]. Jb 1782 Düürhauge; TM Dürehave. — Et lille Areal i V.-Sottrup By.

Dæmningager. Jb 1715 demning Acker, demningst. || **Dæmningbjærg Toft.** TM Dämmbjertoft, Am Dämmbjergtoft; I 1912 Dæmningtoft, Dæmningbjergtoft. — Ved Bebyggelsen Dæmningen.

Egeled [*ɑxəˈlæjs*]. Jb 1715 Jgeley, Jgeleystük; Jb 1782 Jgeleis-Lük; U 1782 Iigeleys Lück; K u. A. Iigeleis lück; TM Aggerläs; I 1912 Agerlei. — Beliggenheden paa K u. A. viser, at de ældre Former skal sammenstilles med den moderne Udtaleform og Formerne i TM og I 1912. Udtalen er aabenbart at opfatte som Ellipse for en ældre Sammensætning med Løkke. Forleddet er Trænavnet Eg eller Kollektivet Ege „Egebevoksning". Overgangen til a-Vokal er betinget af den tryksvage Stilling. || **Egsager** [ˈ*i·sˌɑxə, æ ˈe·sˌɑxə, ˈjɔk0bs ˈe·sˌɑxə*]. Jb 1715 Egs Acker; TM Isaaksagger, Jacobs Isaaksagger; I 1912 Esager. — Forleddet er Gen. af Trænavnet Eg. Jfr. Egser i Roager S., 3084, udt. [*eˈsəɹ, iˈəsəɹ*] ved Siden af [*eˈqsəɹ*]. || **Egsbæk.** Jb 1715 Egsbeck. — Gen. af Trænavnet Eg.

Elbæk. Jb 1715 Lille Ellbeck. || **Elkær.** Jb 1715 Elkierwisch. || **Elløkke.** TM Lille-, Store Ellykke; I 1912 Ellyk. — Trænavnet El.

Endeløs [ˈ*ɔsə ˈæŋ·ləs, ˈmed ˈæŋ·ləs, ˈnœ·ə ˈæŋ·ləs, ˈæŋ·ləs*]. Jb 1715 Mit-, M.-, Nedder-, N.-, Stacke-, Lang Endelöß, Lang Endelöß Triangel; Jb 1782 Ower-, Mitt-, Neer-Ennlös; K u. A. Ower-, Mitt-, Nehr Ennlös; TM Over-, Mitt-, Nehr Enlöös; I 1912 Endløs. — Et langstrakt Agerstykke.

Enghave. TM Enghav; I 1912 Enghaue, Engehav.

Faarefælled. Jb 1715 Faaerfehlet. || **Faarehave.** Jb 1715 Faerhauw.

?Feldløkke. TM Feldlykke, Fandløkke. — Der er ingen Forb. med Finløkke ndfr.

Fikke [*æ fek*]. TM Fick. — Trekantet Agerstykke. Sønderjy. Fikke „Lomme".

Finled. Jb 1715 Finley, Finley Stücker, Finleystücken, Finley Triang. || **Finløkke.** Jb 1782 Fennlük; K u. A. Fennlück; TM Finn Lykke. — Navnene Finled og Finløkke synes efter Placeringen i Jb 1715 at hænge topografisk sammen. Trods Skrivemaaden Fennlük, Fennlük i Jb 1782 og K u. A. er Forleddet da næppe Ordet Fenne. Derimod kunde der foreligge Mandsn. glda. Finni, hvorom se ovfr. u. Fingkær i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211. Jfr. at Slægtsnavnet Finn endnu forekommer paa Egnen; se u. Finnesmose i Bovrup, Varnæs S., 3225. Jfr. dog Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Firkant. TM Fiirkant.

Flinthøj. K u. A. Flinthöy. || **Flintkær.** Jb 1715, Jb 1782 Flintkier;

U 1782 Flint-Kier. — Flinthøj og Flintkær er vistnok samme Lokalitet.

Fruenskær [*fʀu.ns*ˈ*ḳæɹ*]. Jb 1715, Jb 1782, K u. A. Fruenkier; TM Truenkjer; I 1912 Fruenskær. — I V.-Sottrup By. Navnet skyldes vel, at det er gammelt Adelsgods; jfr. Fruens Fenne i Skærbæk S., 3089.

Fuglsang [ˈ*fɔs·l̩*ˌ*saŋ*]. TM Fuglsang; I 1912 Fuglsang, Fovlsang Foet. — Jfr. Fuglsang ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Fælled [ˈ*fæ·l̩ə*]. Jb 1782 Fehled, Klein Fehled; K u. A. Fehled; TM Fehler; I 1912 Fælled. — Fælled, se Indl.

?**Gaardbugtroj.** Jb 1715 Gaerboegtroy, Gaerboegtruy, Gaerboegt Roy, Gardtboegt Roy, Gardtboegtröy, Gardtboegt Ruy, Gardboegtruy, Gardbuchtruy, Gardbucht Röy, Garbucht Ruy, Gardebuchtroy. — Forleddet er muligvis et Gaardbugt, der kunde have Betydningen „Krumning paa et Gærde". En lignende Betydning har vel Ordet gaardtbue i et sjællandsk Dok. $^{20}/_{1}$ 1451 (Afskr. 1624). Gaard, se Indl.

Gadeager. Jb 1782 Gaadager; U 1782 Gadager; K u. A. Gahdager; TM Gaardagger; I 1912 Gaardager. — Forleddet er formodentlig Ordet Gade, hvorom se Indl.

Gammelland. TM Gammelland. || **Gammelløkke.** TM Gammellyk.

Grandesmose [*gʀaŋəs*ˈˈ*mo·s*]. Jb 1715 Grannes Moes, Grannes Mohr; Jb 1783, K u. A. Grannesmoos; TM Grandemoos. — Formodentlig af Subst. Grande „Bymændenes Forsamling". Stedet ligger lidt Syd for V.-Sottrup By.

Grue [*æ* ˈ*gʀu·*]. Jb 1715 in der Grube Norre Mölle. — Slugt. Grue, se Indl.

Græsgaard [*æ gʀæj̩.sgå*]. Jb 1782, B 1783 Greisgaard; TM Grasgaard. — Lille Areal i V.-Sottrup By. Jfr. Græsgaard i Højrup S., 3082. || **Græsløkke, Lille-.** I 1912 Lilgræslyk.

Grøftager. Jb 1715 W. Grufft, Wester Grufft Acker, Mit Grufft A.

?**Gærdebred.** Jb 1715 Giedbre, Giedbr, Giedbred, Giedbredt, Mitt Giedbred, wester Giedbredt. — Synes at være det udbredte Marknavn Gærdebred „Jordstrækning langs Gærde", et Navn, der ofte omdannes paa forskellig Vis. Jfr. Gærdebred paa Samsø DS I p. 79 og 101 f.

Haksbro. Jb 1715 Haxbroe. — Forleddet kan være Gen. af et Slægtsnavn Hak, Hack (Eks. Erick Hack, Præst i Brøns $^{12}/_{7}$ 1473).

Hamptoft. Jb 1782 Hamptoft. — Plantenavnet Hamp.

Harholm. Jb 1715 Haerholm. — Forleddet er antagelig Dyrenavnet Hare. || **Harkær.** Jb 1715 Harkier, Oster-, Öster-, wester-, Mit Harkier; Jb 1782 Hagkier; U 1783 Hahgkier; K u. A., TM Hagkier; I 1912 Hagekjær. — Placeringen i Jb 1715 viser, at Formerne fra denne Kilde maa sammenstilles med de senere paa Hag-. Forleddet er sikkert Ordet Hare. Efter at Navnet er udviklet til [**hɑ·ḳæ*] maa der i saa Fald være sket et Indskud af [*x*]. Hermed kan maaske sammenstilles Lydudviklingen i Pogholm i Kollund, Bov S., 3271, der i de ældste Former har r i Forleddet.

Hat. Jb 1782 Hattlük; TM, I 1912 Hat. — Navn paa et trekantet Jordstykke.

Havrebjærg. Jb 1715 Haberberg, Gr. Haberberg, Groß dito, Klein Haber Berg, Lille-, Kl. Haberberg, Gr. Haberberg May, Haberberg Voracker; Jb 1782, K u. A. Haubierre; TM, I 1912 Haubjerg. || **Havreholm.** Jb 1715 Haberholm, Haberholm tofft; Jb 1782, K u. A. Hauerholm; TM, I 1912 Havreholm. — Plantenavnet Havre.

Havsted. Jb 1715 Hauwstedt, Haustedt, Hawstedt, (her?) der Alte Haustedt. — Forleddet er antagelig Have i Betydn. „Indhegning". Jfr. Havstedløkke i Rise-Hjarup, Rise S., 3212.

Hindspjæld. Jb 1715 Hinspiol, Hindspiol, Süder-, Norder Hindspiold. — Dyrenavnet Hind.

Hjælmhøj [ˈ*jɛl̩.m*ˌ*hy*]. Jb 1715 Hielmerh., Hielmerhoy; TM Jehlenhye; I 1912 Hjelmhøj. — Muligvis af Mandsn. glda. *Hialmi, der bl. a. forudsættes i Stednavnet Hjelmerup, Verninge S., Odense H. ($^{15}/_{3}$ 1383 Hyælmæthorp); Jfr. glsv. *Hiælme i Stedn. En anden Mulighed er Subst. Hjælm efter Højens Form.

Hok [*æ hɔk*]. TM Hock. — Et lille Stykke Agerjord. Hok, se Indl.

Hole. TM Hohl. — Hole, se Indl. || **Holgrøft.** Jb 1715 die hole Grufft.

Holm. Jb 1782, B 1783 Holm. || **Holmland** [*'hʌl.m¡lanˌ*]. Jb 1715 Holmland wischl., Hollmland, Holmlandstücken, Homland wischl., Holmlandst., Holml. Schifft; TM Holmland, Am Holmland; I 1912 Holmland. — Holm, se Indl.

Hoved. U 1782 Höy; Jb 1782, K u. A., TM Hoy; I 1912 Hoj. || Paa Hovedet. U 1782 O e Hode; Jb 1782 Oehode; U 1783 O e hod; K u. A. O e Hood. — Fremspringende Bakkeparti ved Snogbæk. Hoved, se Indl.

Hugholm. Jb 1715 Hugholm. — Maaske af Verb. hugge „slaa Græs" (se Feilb.). I saa Fald en Parallel til Hugeng i Hostrup S., 3131.

Hundehale. Jb 1782 Hundehohl; U 1793 Hundehale, Handehall, Handehaale. — Navn efter Jordstykkets Form. Jfr. f. Eks. Hundhale, Lb i N.-Nebel S., V.-Horne H., 2597 (M 1664 Hund Hall).

Hustoft [*'hus¡tɔst*]. Jb 1704 Haußtofft; B 1783 Huus-Tofft; TM Huustoft.

Hvermandsgab [*værmaŋs'gaf*]. Jb 1782 Wehrmannsgaf; K u. A. Wehrmansgaff; TM Wermanndgaff, Wermanndgriff; I 1912 Venmindsgaf, Vemmingsgafs Foet. — Ved V.-Sottrup By. Rimeligvis Jord, der brugtes i Fællesskab. Jfr. Bygab ovfr. u. Snogbæk.

Højelle. Jb 1715 Hüy Ell, Hoy Ell. — Jfr. Højelle Løkke ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Hønskift. Jb 1715 Hönkifft, Hönkiefft Wischl.

Johansløkke [*jɔ'hanəs 'lʏk*].

Jærnkilde. Jb 1715 Jernkiel, Jernkel, Jernkell. — Subst. Jærn.

Kaadager. Jb 1715 Kaht Acker, Kaeth Acker. — Sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".

Kalvehave. TM Kallehave.

Kappelhøj. Jb 1715 Kappelhöy. — Af Ordet Kapel, der ofte bliver til Kappel- i Stednavne. Jfr. f. Eks. Kappelager i Nordby S., Samsø, DS I p. 104.

Karpeløkke [*æ 'karbəˌlʏk*]. — Agerjord med et lille Kær ell. lgn.; Fiskenavnet Karpe.

Kasmose Dam. Jb 1715 Kaßmosdam, Kaßmoßdamst, Kaßmus damst., Kaßmusdamstük; Jb 1782 Kasmusdamm; U 1782 Kaßmoos damm. — Ved Kasmose Dam i Lundsgaard, Ullerup S., 3243; s. d.

Kattemose [*kadmos*].

Kirkebjærg [*æ 'kiˌigˌbjɛːə*]. Jb 1715 Kirchberg; Jb 1782 Kirkbierre; K u. A. Kirchbiere; TM Kirkbjerg; I 1912 Kirkbjerre. || **Kirkebro** [*kiˌigbʁ0*]. Jb 1715 Kirchbrücke, Osten Kirchbrück; TM Kirkebrand, Kirkebrend; I 1912 Kirkbrand. — Agerjord mellem to Veje. Placeringen i TM viser, at Formerne fra denne Kilde, som I 1912 maa være afhængig af, skal henføres hertil. || **Kirkeled.** Jb 1715 Kirchheck. || **Kirkeløkke.** Jb 1782 Kirklük, K u. A. Kirch lück; TM Kirklykke. || **Kirkesti.** Jb 1715 Kirch-Steg über Kirchberg. || **Kirkevej** [*æ 'kiˌʁgˌvæˌi*]. — Vejen mellem Ø.- og V.-Sottrup.

Klinghøj. Jb 1715 Klinghöy, Klinghoy. — Snarest af Verb. klinge, der kunde sigte til Sang eller Spil i Højen; jfr. om en saadan Folketro Henv. hos Feilb. I p. 740. Jfr. ogsaa Navnet Klingerhøj, Gravhøj i Hallund S., Dronninglund H. (Trap[4] V p. 196).

Kløvertoft. Jb 1782, U 1782 Klever Toft; TM Klövertoft; I 1912 Kløvertoft.

Knudsbro. Jb 1715 Knudsbroe. — Antagelig Gen. af Mandsn. Knud.

Knæk [*æ knæk*]. — Agerjord ved Sottrup Skov. Knæk, se Indl.

Kobbel [*æ kɔfəl*]. Jb 1715 Koppel. — Kobbel, se Indl.

Kokhave [*'kɔgˌhas.*]. Jb 1715 Kokhau, Kockhau, Kockhauw, Kockhaff; TM Kohhave; I 1912 Kokhaue. — Større Areal ved Sottrup Skov. Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

Kors. Jb 1715 Karß. || **Korshøj** [*'kɔisˌhy, jåk0bs 'kɔisˌhy*]. Jb 1715 Karshoy, Karshöy, Korshoy; TM Korshoi, Jacobs Korshoi; I 1912 Korshøj. || **Korsvejløkke** [*æ 'kɔisvæˌiˌlʏk*].

Kraagløkke [*'kʁɔ.xˌlʏk*]. I 1912 Kraglyk. — Se u. Kraagenge i Bylderup S., 3134.

Kraghole [*kʁax'ho·l*]. Jb 1715 Öster-, Wester Kragholl, Kragholstück,

Kragholstücker, Krachholstücker, Kraeghoelstücker, Kraegholstüker, Kraegholstüker, Kragholst., Süd. Kraegholstück, Kragholßacker, Krachhol Lück, Kragholß Acker, Kraegholß Acker, Krachholßager; Jb 1782 Kraagholl, Kragholl; K u. A. Kraghohl; TM Krag Hohl, Kraghohl; I 1912 Kraghul, Kroghol, Kraghoel. — Fuglenavnet Krage.

Kærager. Jb 1715 Kier Acker, Kier Agger. — Vistnok s. Lok. som Kærløkke. || **Kærløkke** [ˈkæˌløk, ˈsəə ˈkæˌløk, ˈnœ·ə ˈkæˌløk]. TM Kjerlykke, Nedre-, Over Kjerlykke; I 1912 Kærlyk. || **Kærmade.** TM Kjermai, am Kjermai; I 1912 Kjærmai. || **Kærstykker.** Jb 1715 Kierstücken, Kierstucken, Kielst. — Kær, se Indl.

Køttersten. Jb 1782, U 1782 Köttersteen; K u. A. Kötter Steen; TM Skyttersteen. — Forudsat at de gamle Kilder, der dog ikke er indbyrdes uafhængige, har den rette Form, er Forleddet Ordet Køter, der i Darum og Agerskov udtales med kort ø (Feilb.). Formen i TM, der ellers kunde tyde paa en Sammensætning med jy. Skytter „Skytte" (Feilb. u. skytte), beror da paa en Fejllæsning.

Ladetoft. Jb 1782 Loytoft; U 1782 Laytoft; U 1783 Laytofft; TM, I 1912 Ladetoft.

Langbjærg. TM Langberg. || **Langforte.** I 1912 e lang Foet. || **Langløkke** [ˈlɑŋˌløk, æ ˈlɑŋˌløk]. Jb 1782 Lang-Lük, Nörre Langlük; K u. A. Langlück, Nörrelanglück; TM Langelykke; I 1912 Langlyk. || **Langmade.** TM Langmai. || **Langmose** [æ ˈlɑŋˌˈmo·s]. || **Langskifte.** Jb 1715 Langschifft.

Legbjærg [ˈle·xˌbjɛrə]. Jb 1715 Legberg, Leegberg, Leegbergtofft, Leegbergdamm; Jb 1782 Leegbierre; K u. A. Leegbiere; TM Leegbjerg; I 1912 Legbjerre. — Areal umiddelbart Øst for V.-Sottrup By. Se u. Leghøj i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. Et Sagn, ifølge hvilket Højen stod paa fire gloende Pæle, findes hos Lorenzen, Gamle og nye Minder fra Sundeved p. 11.

Lerbæk. TM Lehmbak. || **Lerland** [ˈˈle·əˌlan]. Jb 1715 Oster Leerland, Öster-Lerland; TM Leerland, Lehmlandsweg; I 1912 Leerland, Leerlands Foet. || **Lerløkke.** TM Leerlykke.

Lilleløkke [ˈlilˌløk]. TM Lillyk. || **Lillemade.** Jb 1782 Lille-May; TM Lilmai, Lille Mai. || **Lillepers** [liˌlˌpæs]. TM Lilperslyk. — Formodentlig Ellipse for Lille Pers Løkke som i TM. || **Lilletoft** [æ ˈliˌlˌtɔst]. Jb 1782, TM, I 1912 Lille Toft.

Lund. (Her?) Jb 1715 Londe Kopp.; TM Lund, am Lund; I 1912 Lund. — Ved V.-Sottrup By. || **Lund Led.** Jb 1715 bey Londeheck. — Paa Grænsen til Lundsgaard, tidligere Lund, i Ullerup S., 3243.

Lyshøj [ˈlyˌsˌhy, ly·si]. Jb 1715 Lüßhoy, Lüßhuy, Lüßhouy; TM Lyshoi, am Lyshoi; I 1912 Lyshøj. — Antagelig en Høj, hvor man har brændt Blus; jfr. Lysbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204. Der ligger en overpløjet Gravhøj her (Medd. fra J. Raben 1937).

Læspæl. Jb 1782 Leespeel, Leespehl; U 1782 Lehspehl; K u. A. Lehspehl Holzschiften; U 1793 Lehspæll, Lehspell, Leespehl, Leehspehl, Lehspehl; TM Leespeel; I 1912 Lespæl. — Navn paa en Skov. Udtalen er [ˈlœ·sˌpœ·l]; se Bag Læspælen ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er uklart. Det kan maaske sammenstilles med Læsbæk i Tinglev S., 3136.

Løghøj [ˈlø·xˌhy]. Jb 1715 Loghuy, Löghoystücken, Löghoykier, Löghöykier; TM Syhoi, Syghoi; I 1912 Løghøj. — Efter Placeringen i TM maa Formerne Syhoi, Syghoi henføres hertil. Af Plantenavnet Løg.

Made [æ maj]. Jb 1782 May; U 1782 Mahy; K u. A. May; TM Mai. — To Lokaliteter. Made, se Indl.

Marensager. Jb 1715 Marens Ager, Marrens Agger, Marrenager, Öster-, Wester Marens Ager. || **Marensmade.** Jb 1715 Marrens May. — Marensmade nævnes lige efter Marensager i Jb 1715.

Mark Gulds [æ maˌgˈgos]. TM Markguld; I 1912 Markgods. — Agerjord. Navnet er vist, trods den moderne Udtale, Jordmaalet Mark Guld.

Mavenstoft. Jb 1715 Mauenstofft. — Gen. af Mandsn. Mogens, der nu ifl. Kok II p. 40 udtales Moens i Sønderjyll., men som tidligere har haft Formen Mavens (jfr. Koks Former fra LB).

Mellem Vejene. Jb 1782 Melle-Wey; B 1783 Mell-e-Wey; K u. A. Mellewey. — Ifl. K u. A. mellem to Veje.

Midtløkke [ˈmed‚løk, æ ˈmed‚løk]. Jb 1782 Mittlük, Mitt-Lük; K u. A. Mittlück, Mittlük; TM Midlykke, Midtlykke, Mittlyk, Midtlykker; I 1912 Midtlykke. — Flere Lokaliteter.

Mærsk [æ mæsg]. Jb 1782 Mersk; B 1783 Marsch; K u. A. Mersk; TM Marsk; I 1912 Mærsk (Marsk). — Moseagtigt Areal. Mærsk, se Indl.

Møllebæk [æ ˈmœl·‚bæk]. — S. Vandløb som Snogbæk. || **Mølledam** [ˈnæ·ə ˈmœl·‚dam, ˈɔsə ˈmœl·‚dam]. Jb 1782 Nörre Mölldamm, Ower-Mölldamm; K u. A. Ower-, Nehr Mölldamm; TM Over Mölldamm, Nedre Mölldamm; I 1912 Møldam (over og nedre). || **Mølledamsløkke** [æ ˈmœl·‚dams ˈløk]. || **Mølleled.** Jb 1715 Norr Mölley, N. Molley, Norder Mühlheck, Norre Mölheck, Nor Mühlheck. || **Mølleløkke** [æ ˈmœl·‚løk]. Jb 1782 Möll-Lük; K u. A. Möll-Lück; TM Möll Lykke; Nörremölle-Lykke; I 1912 Møllyk. || **Møllestolpe.** Jb 1715 Möhlstalp, Mölstolp. || **Møllestykker.** Jb 1715 Mölstücken. || **Møllerskifte.** Jb 1715 daß Möller Schifft; U 1793 Mühlenskiften. || **Møllertoft.** Jb 1715 Möllertofft, Möllerstofft, Mühlerstofft.

Neden Dammen. Jb 1704 Nedden des Dam; Jb 1715 Nedden der dam, Nedden der damm.

Nederløkke [æ ˈnæ·ə‚løk]. Jb 1782 Neerlük, Neer-Lük; U 1782 Nehrluck, Nehrlück; K u. A. Nehrlück; TM Nedrelykke, West. Nedrelykke; Sönder Nedrelykke. || **Nedertoft** [æ ˈnæ·ə‚tɔst]. I 1912 over og nedre Toft.

Norge [ˈnɔrə]. I 1912 Norre (Norge). — Navn paa et Stykke Agerjord. Formodentlig den nordligste Del af en Gaards Mark.

Nydam [nyˈdam]. Trap[1] Nydam; TM Nydamm; I 1912 Nydamsmose; Gst Nydam. — Mose. || **Nyrode** [nöˈʳʀo·ˌ]. Jb 1715 Nüroy, Nuroy, Nüroywaßer, Süder Nüroy; TM Norroi; I 1912 Nørre røie. — Forleddet er Adj. ny, senere opfattet som Nørre-. || **Nyskifte.** Jb 1715 Neuschifft. || **Nyverden.** Jb 1782 Niewerden; U 1783 Nüewerden. — Vel s. Lok. som Verden ndfr.

Nørreforte. Jb 1715 Norder Furte. || **Nørrehoved.** Jb 1715 Norrehoy; Jb 1782 Nörrehoy, Nörrehoyager, Norrhoyager, Nörrhoyager; U 1782 Nordhodager; K u. A. Nordhoodager. — Fremspringende Bakkeparti ved Snogbæk. Der er ingen topografisk Forbindelse med Hoved ovfr. || **Nørreløkke** [ˈnöi.‚løk]. Jb 1715 Norder Lücke. || **Nørremark** [æ ˈnö‚maʀg]. Jb 1782, K u. A. Nörremark; TM Nörmark, Lang-, Lille Nörremark; I 1912 Nørremark. || **Nørretoft** [ˈnörə‚tɔst, ˈnö‚tɔst]. Jb 1715 Nordertofft; Jb 1782 Nörre Toft; K u. A. Nörre toft, Nörre Toft, Norretoft; TM Nörretoft; I 1912 Nørretoft. — Tre Lokaliteter.

Okkesholm [ɔgsˈhɔl.m]. Jb 1715 Agerholm, Agersholm; TM Aggerholm; I 1912 Aagesholm. — Okkes- er snarest et oprindeligt *Aakær.

Okshøj. I 1912 Aushøj. — Utvivlsomt s. Lok. som Okshøj i Snogbæk, paa Grænsen til Sottrup.

Olkhøj. Jb 1715 Olckhoy, Olkhoy. — Se u. Ulkebjærg i Snogbæk ovfr.

Overløkke [ʳɔsə‚løk]. Jb 1782 Ower-Lük, Ower-Lücke; K u. A. Ower lück; TM Overlyk. || **Overtoft** [æ ˈɔsə‚tɔst, ʳɔsə‚tɔst]. TM Overtoft; I 1912 over og nedre Toft.

Perløkke [pæˈløk]. Jb 1715 Peter Lück; Jb 1782 Perrlük; K u. A. Perlück; B 1783 Peer-Lücke; TM, I 1912 Perlyk. — Mandsn. Per.

Pilebæk [ˈpi·l‚bæk]. Jb 1715 Pielbeck, Pielbek; TM Piilbek; I 1912 Piilbæk. — Trænavnet Pil. || **?Pilevej.** TM Phalweg. — Vej i Nærheden af Pilebæk. Der foreligger antagelig den samme Lydudvikling som i Pileforte i Snogbæk, der udtales [pɛlʳfo·t].

Plomgaardskifte. Jb 1715 Plomgarschifft, Plomgardschifft, Wester Plomgarschifft. — Subst. jy. Plomme „Blomme". Gaard „Have", se Indl.

Raaddenhøj. Jb 1715 Raddenhöy, Radenhoy; B 1783 Rodhoy; TM Raadenhy; I 1912 Raaenhøj.

Raaland [ˈʀɔ‚lan]. TM, I 1912 Rydland. — Subst. Raa i Betydningen „Grænse". Stedet ligger paa Grænsen til Snogbæk.

Ragebøl Skov. TM Ragbölskov. — Areal ved Grænsen til Ragebøl i Dybbøl S., 3241.

Riggelseng. Jb 1715 Regels Eng, Regelß Eng, Norder Regelß Eng, Mitt

dito, Regel Eng; K u. A. Reggelseng; Jb 1782 Röggeleng; U 1782 Röggel Eng, Röggeleng; U 1783 Regul-Eng; TM Regelseng; I 1912 Riggelseng. || **Riggelsgab.** Jb 1715 Regelsgab, Öster Regelßgab. || **Riggelstykke.** Jb 1715 Regelßstück, Regelstück. — Mandsn. sønderjy. Riggel (Kok II p. 45). Efterleddet i det sidste Navn er Stykke eller Tykke, hvorom se Indl.

Rævekaad. Jb 1715 Reuwkahtt, Rewkaht Lofft, Reuw Kahttofft. — Formodentlig et oprindeligt Husnavn. || **?Rævsager.** Jb 1715 Reugsacker, Reugs Acker. — Forleddet er maaske snarere et Rojs-, af Roj, hvorom se Indl.

Rødder. Jb 1715 Rödder, Röder.

Rønsdam. Dok 1554 Raonsdham; Jb 1715 Rönsdam, Rönßdam, Rönsdam Rön, Rönsdams Roy, Rönsdams Röy, Rönsdam Rönn, Rönßdam Rün, Rönsdamshiörn. — Ved Rønsdam i Ragebøl, Dybbøl S., 3241. Forleddet er Gen. af det Røn, der indgaar i Sammensætningen Rönsdam Rön, og som sikkert er identisk med oldn. hraun, n. „Stendynge, Stengrund".

Sadhøj. Jb 1715 Sadhoy, Sadhoykier. — Navnet er maaske identisk med Saddehøj i Rugbjærg, Ø.-Løgum S., 3204.

Saltager [ˈsɔl̥dˌɑxə]. Jb 1715 Saltz Acker; TM Soltagger; I 1912 Saltager. — Agerjord inde i Landet.

Sangis. Jb 1715 Sangis.

Savlad. Jb 1715 Saglay, Saeglay, Öster Saeglay. — Antagelig Subst. jy. Savlad „lad til at save på" (Feilb.).

?Skidtkile. Jb 1715 Schiedkiel.

Skovhjørne. Jb 1715 Schauwiörn, Schauwiorn. || **Skovland.** Reg 1604 Sottrup Schowlandt; Jb 1715 Schouland, Schauland Hiörn, Schaul. Hiörn. || **Skovløkke** [æ ˈsgɔsˌl̥yk, ˈsgɔsˌl̥yk]. TM Skovlykker. — To Lokaliteter. || **Skovskifte.** Jb 1715 Schauschifft, Holtzschifft; Jb 1783 Lange Schauschift; TM Skouskift; I 1912 Skovskifte.

Skrejbjærg. Jb 1715 Schreyberg, Schreiberg. — Nævnes i Jb 1715 umiddelbart før „wisch bey Schnabeck Heck" og maa ligge, hvor Terrænet skraaner ned mod Snogbæk, ved Vejen mellem Sottrup og Snogbæk By. Forleddet er rimeligvis det samme som i Skredhøj i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Skræpager [ˈsgʁæbˌɑxə]. Jb 1715 Schrepagger, Schrep Ager, wester-, Mit-, Lill-, Oster Schrepager; Jb 1782 Schrepager, Lille Schrepager; K u. A. Skrep ager; B 1783 Schrepacker, Lille Schrepacker; TM Skrepager, Over Skrepager; I 1912 Skræpager. — Plantenavnet Skræppe.

Smaa Langmade. Jb 1715 Schmalang May, Smaelang May, Smaalang May, Smaa lang Mays, Smaelang Mays Ak. — Jfr. Langmade ovfr.

Smedeager. Jb 1715 Schmiede Acker. || **Smedeland.** Jb 1782 Smeilahn; K u. A. Smei lahn.

Smedietoft [æ ˈsmiʤəˌtɔst].

Snap. K u. A. Schnap. || **Snaphave.** Jb 1782 Schnaphauge; U 1782 Schnaphaue, Schnaphau; U 1783 Schnabhaue; K u. A. Schnap haue; TM Snaphav; I 1912 Snephaue. — Snap, se Indl.

Sned. Jb 1782, K u. A. Schney; TM Snei. || Sned Ager. Jb 1715 Schney Acker, Schney Acker Ende. || ?Sned Land. TM Schneilen, Schneinilan. || Sned Løkke. TM Sneilykke; I 1912 Snedlyk (Sneielyk). || Sned Stykker. Jb 1715 Schneystück, Schneystücken. || Bag Sned. Jb 1715 Bag Schney, Bagge Schney, Hinter der Schney; Jb 1782 Bag Schney; K u. A. Bag e Schney. || Neder-Sned. Jb Nedder Schney, Nedderschney. || Over-Sned. Jb 1782 Ower Schnay. || Smalle-Sned. Jb 1715 Schmal Sney, Schmal-Schney, Schmalschney Ager. || Ved Sned. Jb 1782, K u. A. Wed Schney. || Vesten Sned. Jb 1715 westen Schney. — Der er næppe topografisk Sammenhæng mellem alle de ovfr. anførte Lokaliteter. Sned, se Indl.

Snogbæk [ˈˈsnɔ·ˌbæk]. Mejer 1649 Sna beck; Gst Snogbæk. — Grænsebækken mellem Sottrup og Snogbæk. Jfr. ovfr. u. Aaløkke.

Soplet. Jb 1782 Sooplett; U 1782 So plett; K u. A. Soplet. — Dyrenavnet So.

Spanbro. Jb 1715 Spanbroe. — Forleddet er antagelig Subst. Spang i Betydningen „Gangbræt over Vandløb". Jfr. m. H. t. Formen Spanbæk i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Spidstoft [*sbes'tɔst*]. Jb 1715 Spitztofft; Jb 1782, K u. A., TM Spitztoft; I 1912 Spistoft.

Stavervraa [*sdaʊ.rə*]. Jb 1715 Staurwrae, Staurwra, wester Staurwra; TM Stavre; I 1912 Stavre, Stavre Foet. || Stavervraa Sø [*sdaʊrə 'sø.*]. — Subst. Staver „Stang".

Stendes [ˈ*lɪl·* ˈ*sdæŋəs*, ˈ*sdo·ə* ˈ*sdæŋəs*]. Jb 1715 Stennes, Stendis, Stendes, Öster Stendis; Jb 1782 Stenndis, Lill Stenndis, Ower-, Mitt-, Neer-Stendis; K u. A. Stendis, Mitt-, Nehr-, Ower-, Lill-Stendis; TM Stendes, Lille-, Sönder-, Nörre-, Store Stendes; I 1912 Stennes. || Stendes Ager. Jb 1715 Stendis Acker. || Stendes Bjærg [ˈ*sdæŋəs,bjɛrə*]. || Stendes Mark. Jb 1704 Stennis marc; Jb 1715 Stendisfeldt, Stendesfeldt, Stennes Feldt. || Stendes Mose. Jb 1715 Stendis Moes; Jb 1782 Stendismoos, Stendis-Moos; TM Stendesmoos; I 1912 Stennesmose. || Stendes Vraa [*sdæŋəs'vrå.*]. Jb 1715 Stendeswrae, Stendis wrae, Stenniswrae, Stenneswrae, Oster Stendeswrae, wester Stendiswrae; Jb 1782 Steenswraa; K u. A. Stenswraa; TM Stendesvraa; I 1912 Stennesvraa. — Rimeligvis et oprindeligt *Stendys(se). Om en Sammensætning Stennæs kan der efter Beliggenheden ikke være Tale. Vraa, se Indl.

Stenstykker. Jb 1715 Stenstücken.

Stodsmade. Jb 1715 Stodts May, Stods May, Stodz May. || **Stodstoft.** Jb 1715 Stodtstofft.

Stokbro. Jb 1715 Stockbroe, Stackbroe, Stackbroestücker, Stockbroeley, Stackbroeley, Stackbroestück. — Subst. Stok „Bjælke".

Storeløkke [ˈ*sdo·ə,løk*]. || **Storemade.** Jb 1782 Store May; TM Storemai. || **Storetoft** [*æ 'sdo·ə,tɔst*]. Jb 1782 Store Toft; I 1912 Stortoft.

Stovgaardsmose [*'sdɔʊgås'mo·s*]. — Se Stovgaard i Dybbøl S., 3241.

Stærkær. Jb 1715 Sterkier. — Plantenavnet Stær „Carex".

Svinehoved [*æ svin·hoj*]. I 1912 Sviinhoved. — Lille, trekantet Ager, hvis Form har givet Anledning til Navnet. Jfr. Svinehoved ovfr. u. Snogbæk.

Søbjærg. Jb 1782 Söhbierre, Lille Söhbierre.

Sømmerholm. Jb 1715 Sömmerholm; TM Simmerholm; I 1912 Sømmeholm. — Første Led kunde være Gen. af et Personnavn, muligvis glda. Sæmund eller Sighmund.

Sønderforte. Jb 1715 Süder Furte. || **Sønderløkke** [*æ 'syŋə,løk*]. Jb 1715 Süderlücke; B 1783 Ower Sunder Lücke; K u. A. Sünder lück, ouer Sünderlück; TM Sönderlyk, Sönderlykke. || **Søndermark** [*æ 'syŋə,maʀg*]. Jb 1715 Süderfeldt, Süder Feldt, Süder Feld. || **Sønderskov** [*æ 'syŋə,sgɔʊ*, *'lɪl· 'syŋə,sgɔʊ*, *æ 'sdo·ə 'syŋə,sgɔʊ*]. Jb 1704 Suder Schau; Jb 1782 Sünderskov; TM Sönderskov, Lille Sönderskov; I 1912 Sønderskov. || **Søndertoft** [*'syŋə,tɔst*]. Jb 1704 Suedertofft; Jb 1715 Südertofft; K u. A. Sünder toft, Sündertoft, Sunder toft; TM Söndertoft; I 1912 Søndertoft. — To Lokaliteter.

Søvnhøj [*'sös.n,hy*]. Jb 1715 Siöffnhoy, Söfnhoy, Söffnhoy; Jb 1782 Sövnhoy; U 1783 Söwenhoy; K u. A. Söwnhöy; TM Sövnhoi. — Subst. Søvn. Navnet har rimeligvis samme Betydning som det oftere forekommende Hvilhøj.

Tidselbjærg. Jb 1715 Tißelberg, Tieselberg; Jb 1782 Tidselbierre; TM Tidselbjerg; I 1912 Tidselbjerre. || **Tidselholm.** Jb 1782 Tidselholm; B 1783 Tidsel-Holm; K u. A., I 1912 Tidselholm. || **Tidselløkke.** TM Tidsellykke; I 1912 Tidsellyk.

Tolvfavne [*tɔl'ʃaj·m*, *'tɔlʃaj.m,sgɔs*]. Jb 1782 Tollfaimskiften, Tollfaimskift, Tollfainskift; B 1783 Tollfaim Schiften; K u. A. Tollfaimskifter; TM Tolofavnskove; I 1912 Tolvfavnskifte. — S. Lok. som Bønderskov ovfr.

Troldens Oldemor. Danske Sagn III p. 379 æ trolds oldemo'r. — Navn paa et Træ i Storskov i Nærheden af Troldsbøg ndfr. Betydningen er aabenbart „Fandens Oldemor"; Trold bruges ifl. Feilb. i Sønderjy. alm. om Djævelen. || **Troldhøj** [ˈ*trɔl·,hy*]. — Bakke paa Vejen ved Sandbjærg Løkke. || **Troldsbøg.** Lorenzen, Gamle og nye Minder fra Sundeved p. 28 Troldbøg; Danske Sagn III p. 379 æ Trolds bøg. — Navn paa en gammel Bøg i Storskov, der saa ud, som den var vokset sammen af flere Stammer.

Ifølge Sagnet (anf. St.) har en Spillemand her spillet for Fanden, der dansede omkring nogle smaa Bøge, og dansede dem sammen til eet stort Træ. || **Troldshjørne** [*æ ˈtrɔlʃs ˈˀjø·n*]. Danske Sagn III p. 379 æ Trolds hjørne, Troldehjørnet. — Navn paa den Del af Storskov, hvor Troldsbøg findes; se ovfr.

Tvillinghøj [*æ ˈtvelˌjŋˌhy*]. Jb 1715 Twillinghoy; TM Tvillinghye; I 1912 Tvillinghøj. || **?Tvillingsløkke.** TM Tvillügslykke.

Tværager. Jb 1715 Twer Acker Baesl. — „Baesl." er Baaslund ovfr. || **Tværskifte** [*ˈtvœ.əˌsgɛ̆st*]. TM Tverskifte.

Ulvegrav. Jb 1715 Ullgrau, Ullgrau Moes, Ulgrautofft, Ullgrautofft, Ulgraff Moes. — Grav til Ulvefangst.

Ved Broen. Jb 1715 Bey der Brügke. || **Ved Grøften.** Jb 1715 bey der Grufft. || **?Ved Struden.** Jb 1715 Wedestrudt, wedestrud. — Sidste Led er formodentlig Ordet glda. strut „Top, Spids" (Kalkar).

Vedhave. Jb 1715 Weyhau. — Kunde muligvis være s. Lok. som det følgende Vedhok. || **Vedhok** [*æ ˈvæjˌhɔk*]. Jb 1782 Weihog; B 1783 Weyhoch; K u. A. Weyhoy. — Agerjord, hvor der ifl. Opt. 1933 tidligere har været Skov. Stedet ligger ikke ved nogen Vej. || **Vedløkke** [*ˈvæj·ˌɬyk*]. Jb 1782 Weilük; B 1783 Witt-Lücke, Wey-Lücke; K u. A. Weylück; TM Weilyk. — Ikke ved nogen Vej. Forleddet er da sikkert Ved som i foreg. Navn; se Indl.

Verden [*æ ˈvæ·n*]. TM Verden; I 1912 Verden, æ Væen. — Agerjord. Jfr. Verden i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Vesterhenne. Jb 1704 Overwesterhennit, Neerwesterhennit; Jb 1715 Niederwester-Henne, Oberwester Henne, Ober Wester Henne, Ober W. Henne, Nieder wester H. — Sidste Led er formodentlig Subst. glda. hæghnæth „Indhegning". || **Vesterholm** [*væsdəˈhɔl.m*]. Jb 1715 Nordertofft oder wersholm; U 1793 Weesholm; TM Vesterholm. — Vester- maa bero paa en senere Omtydning, men det oprindelige Forled er uklart. Muligvis Subst. Vese, hvorom se Indl. || **Vesterløkke.** TM Vesterlykke. || **Vesterpart** [*æ ˈvæsdəˌpaːt*]. Jb 1782, K u. A. Westerpart; TM Vesterpart. || **Vestertoft.** Jb 1782 Westertoft; TM Vestertoft.

Videg. Jb 1715 Wid Eg.

Viedøbbel. Jb 1715 widübbel, wiedübbel, widübel, Süder-, Norder wiedübbel; Jb 1782 Weddöffel, Ower Weddöffel; U 1782 Wed Döffel, Dö Weddöffel; U 1783 weddöffel, Owerweddeffel; K u. A. Wedöffel, Dö wed döffel, Ower wed Döffel; TM Storrevedöffel, Lillevedöffel, Wedöffel, Nörrevedöffel; I 1912 Viedyffel. — Plantenavnet Vidie „Pil".

Vimmelskaft [*æ ˈˀvemələˌsgast*]. — Mark af uregelmæssig Form. Subst. Vimmelskaft „Borsving" forekommer oftere som Betegnelse for krumme, uregelmæssige Jordstykker eller som Gadenavn (Hugo Matthiessen, Gl. Gader p. 61). Jfr. m. H. t. Betydningen Navne som Spigerbor og Naverskaft.

Vindhavn. Reg 1604 Windhauen; TM Winhaven; I 1912 Vindhavn, Vinhaven. — Støder op til Vindhavn i Stovgaard, Dybbøl S., 3241; s. d.

Vindsager. Jb 1715 Winds Agger, winds Ager. — Forleddet kan være Gen. af Tiln. glda. Wind (Eks. Aghi wind, Nigles wind VJb 1231 (13. Aarh.).

Visk. TM Visk. — Eng ved Snogbæk. Hvis Navnet er rigtigt overleveret, kan der foreligge et glda. *wisk, identisk med oldeng. wisc, mnty. wisch, wisk(e) „Eng"; jfr. Zachrisson, English Place-Names and River-Names containing the primitive germanic roots *vis, *vask p. 27 ff. Ordet forudsættes i danske Navne som Viskum, Viskinge. En anden Mulighed er dog et Laan fra ty. Wisch; jfr. Visk u. Bebyggelsesn. i Sønderborg, 3233.

Vraa. I 1912 Vraa. — Vraa, se Indl.

Vrangskifte. Jb 1715 wrangschifft; Jb 1782, K u. A., TM Wrangskift; I 1912 Vrangskift. — Adj. vrang „skæv".

Vredenbæk. Jb 1715 Wreyenbeck. — Adj. vreden i Betydn. „bugtet".

Østerløkke. Jb 1715 Oster Lück; TM Osterlykke. || **Østertoft** [*ˈœsdəˌtɔst*]. Jb 1715 Ostertofft; K u. A. Ostertoft, Öster Toft; TM Ostertoft.

3243. ULLERUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Ullerup, Sb [*uḷəʀsp*]. Reg Cap Slesv 1352 (1661—70) Ugelthorp; Gildebog efter 1390 DiplFl I 88 Wldrup; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Uldorp, Uldorpp; 11/11 1409 (Pavens Kopibog) Vggeldorp; SJb 1436 Vldorp; 24/4 1439 Uldorp; Reg Cap Slesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Uggeltorp; Sk 1483, Sk 1486 Vldorppe; u. D. 1506 (17. Aarh.), 1508 Flensborg Stadbock Vlderup; Sk 1533 Vlderup; Jb 1535 Vlderupp, Vldorpp; Sk 1543 Ulderop, Uldrup, vllerop; Jb 1543, Sk 1543 Vldorpp; Reg 1604 Vldrup; Mejer 1649, Danckw 1652 Ulderup; VSK Ulderup; Gst 1857—58, Trap[1] Ullerup; TGst Ulderup; Postadr9, Gst Ullerup. — Ikke som antaget af A. D. Jørgensen (Sønderjy. Aarb. 1891 p. 50) af et Mandsn. Ulge, af ældre Ulvger, men af Tiln. glda. Uggla „Ugle" (Eks. Anders Vglæ, Borger i Odense 10/12 1435). Af samme Oprindelse er adskillige andre Ullerup'er og Uglerup'er, f. Eks. Uglerup i Hørby S., Tuse H. (22/3 1315 Wglethorp) og Ullerup, S. i Elbo H. (5/8 1291 Vgalthorp).

Agenkær, Gd. VSK Agenkier. — Se Agenkær ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Avnbøl, Lb [ˈ*as.n*ˌ*bo̤ɫ*]. Sk 1483 Auentbull; Sk 1486 Auentbul; udat. (c. 1500 ÆDA V 16) Awenbul; Sk 1533 Auenbul; Jb 1535 Auenbwll; Sk 1543 Aunbuil, affnbøl; Jb 1543 Auennbull; Sk 1543 Auenbull; Reg 1604 Awenbull; Mejer 1649, Danckw 1652 Aunbyll; VSK Aunbøl Bye; Gst 1857—58, Trap[1] Avnbøl; TGst Auenbüll; Postadr9, Gst Avnbøl. — Muligvis samme Navn som Ovnbøl i Torstrup S., Ø.-Horne H. (M 1688 Ogenbølle), der ifl. Mar. Kristensen (Fra Ribe Amt VIII p. 593) indeholder et Mandsn. glda. *Aghni, identisk med glsv. Agne. Samme Navn er maaske glda. Aghen DgP Sp. 12.

Avnbølgaard [*as.nbo̤ɫˈgå.ə*]. Dok 1590 Auenbulgardt; DAtl Auenbüllgaard; VSK Aunbøl Gd.; Gst 1857—58 Avnbøl Gd; Trap[1] Avnbølgaard; TGst Auenbüllgaard; Postadr9 Avnbølgaard; Gst Avnbøl Gd.

Avnbøllund, Gd. Sk 1483 Ime lunde; Sk 1486 Jme lunde; Sk 1533 Auenbullunth; Jb 1535 Auenbullundt, Im lunde; Sk 1541 Im lunde; Jb 1543 Auenbulluntt; Sk 1543 Ambulumte; Dok 1592 Auenbullundt; Schröder 1837 Auenbüllund; Trap[4], Gst Avnbøllund. — Jfr. Lundsgaard ndfr.

Avnbøl Mark. Gst 1857—58 Avnbølmark; Trap[1] Avnbølsmark; Gst Avnbølmark.

Avnbøl Sned, Hs. VSK Skney; Schröder 1837 Schnei; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Avnbølsned. — Se Avnbøl Sned ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Avnbøl Søndermark, Gde. Schröder 1837 Südermark; Gst 1857—58, Postadr9 Avnbøl Søndermark.

Avnbøl Vestermark, Gde. (Her?) VSK Vestermkroe og Huuse; Schröder 1854 Vestermark; Postadr9, Trap[4] Avnbøl Vestermark.

Avnbøløsten, Gde. Postadr9 Ø.-Avnbøl; Trap[4] Avnbøl-Østen; Gst Avnbøløsten.

Avnbøl Østermark, Gde og Hse. (Her?) Schröder 1854 Østermark; Oldekop Österfeld; Trap[4] Avnbøl Østermark.

Bagløkke, Gd. Oldekop Baglükke. — I Avnbøl.

Ballebro, Færgested [*bal'ə'brɔ.*]. U 1768—75, TGst Ballebroe; I 1922, Gst, Postadr9 Ballebro. — Jfr. Snoghøj og Stage ndfr. Navn efter Ballegaard.

Ballegaard, Gd [*bal'ə'gå.ə*]. (Her?) udat. (c. 1500 ÆDA V 14) Paltzgarden; Reg 1604 Balligart; Jb 1649 Balligarde; Mejer 1649 Balligardt; Danckw 1652 Balligard; Dok 1667 Ball- el. Ballegordt; VSK Balle Gd.; Gst 1857—58 Ballegd; Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Ballegaard.

Ballegaardsmark, Gde. Schröder 1837 Ballegaardskoppel; Oldekop Ballegaardfeld; Postadr9 Ballegaardsmark. — Ifl. Schröder Navn paa „mehrere Stellen am Strande".

Balle Mølle. VSK Balle M.; Gst 1857—58 Balleml; Trap[1] Balle Mølle; Trap[4] Ballegd.s Vind- og Vandml.; I 1922 Ballegårds Mølle (Ballemøl).

Bennekro, Kro i Blans [*æ 'bænə,krɔ.*]. I 1922 Bennekro (e Bennekro). — Plantenavnet Benved eller snarere Mandsn. sønderjy. Benne (DgP u. Benedikt).

Blans, Lb [*blan.s*]. [14]/12 1315 (Hvitfeld) Blaanes; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439, [24]/4 1439 Blanse; Gildebog 1470 DiplFl I 247, [26]/8 1483 (1774), udat. (c.1500 ÆDA V 17) Blansse; Sk 1486 Blantze; Slesvig Biskops Gods 1523 Blans; Sk 1533 Blantze; Jb 1535 Blans, Blanssze; Sk 1543 Blanns, Blansß, Blansße, Blantße; Jb 1543, Sk 1543 Blantze; Reg 1604 Blans; Mejer 1648 Blanse; Jb 1649 Blanß; Mejer 1649, Danckw 1652 Blanss; VSK Blans Bye; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Blans. — Sandsynligvis sammentrukket af et oprindeligt Blā-næs, af Adj. blaa „mørk"; jfr. Formen [14]/12 1315. Smlgn. de talrige Navne paa Blaa- i Nabobyen Varnæs. Af samme Oprindelse er muligvis Blans i Stokkemarke S., Lollands Sønder-H. (Mandt 1610 Blanns; udt. [*blans*]).

Blansgaard, Gd [*blans'gå.ə*]. Mejer 1649 Blansgard; Danckw 1652 Blansgarde; VSK Blans Gaard; Gst 1857—58 Blans Gd; Trap[1], TGst, Postadr9 Blansgaard; Gst Blans Gd.

Blansgaardsmark, Gde. Oldekop Blansgaarderfeld; Postadr9, Trap[4] Blansgaardsmark.

Blans Mark. TGst Blansfeld.

Blans Nørremark. TGst Nörmark; Gst Nørremark; Trap[4] Blans Nørremark.

Blansskov, Gde [*blans'sgɔs*]. Dörfer 1805 Blanskau; Postadr9, Gst Blansskov.

Blans Østermark, Gde. Schröder 1837 Ostermark; Gst 1857—58 Blans Østermark; Trap[1] Blans-Østermark; TGst Ostermark; Postadr9 Blans Østermark; Gst Østermark; Trap[4] Blans Østermark.

Braadeborg, Gd. [6]/1 1423 (Kejserproc. 1424) Brodeborg; [19]/1 1423 (Kejserproc. 1424) Brodebork; Dok 1590 Brattborch; Jb 1721 Bradburg; Schröder 1837 Brattburg; Trap[1] Brattborg (forsv.); TM Broborg, Neder-, Over-, Vester Broborg, Broborg Lykke; I 1922 Braadborg, Brodeborg (Brådborre); Postadr9 Braaborg; Gst Voldsted (Braadeborg); Trap[4] Braadeborg. — Tidligere Slot. Braade maa have været Navn paa en større Strækning paa Grænsen mellem Varnæs og Ullerup Sogne; se Braade i Bojskov, Adsbøl S., 3226, og Sammensætningerne med Braade- ndfr. u. Ullerup. Af Subst. glda.. brotæ „noget opbrudt", her vel, som antaget af A. D. Jørgensen i Sønderjy. Aarb. 1891 p. 37, i Betydningen „Forhugning, Forskansning"; jfr. Kalkar I p. 291 f. Samme Ord er no. broti, m. „et opbrudt Stykke Land, særlig om et saadant, hvor de borttagne Træer og Buske dynges sammen og saa brændes for med Asken at gjøde Jorden" (NG Indl. p. 45). Se iøvrigt om Braade i danske Stednavne Steenstrup Indl. Stud. p. 24 f. og Mar. Kristensen i DSt 1931 p. 168 ff., 1932 p. 187.

Brobøl, Gde [*brɔ·føl*]. VSK Provel; Schröder 1837 Brobüll, Brovel; Gst 1857—58, Trap[1] Brobøl; TGst Brobüll; Postadr9 Brobøl; I 1922 Brobøl (Brofel); Gst Brobøl. — Ifl. I 1922 Udflyttergaarde fra Blans. Der kan saaledes næppe foreligge et gammelt Bebyggelsesnavn paa -bøl. Snarest en Sammensætning paa glda. -fællæ „Svedjeland", skønt Navnet udtales med [*l*]. Om Fælde se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

Brobølgaard, Gd. Postadr9 Brobølgaard; Gst Brobøl Gd.; Trap[4] Brobølgd.

Bækgaard, Gd. Trap[4] Bækgd.

Bøgebjærg, Gd [ˈby.xəˌbjɛʀə]. VSK Bøgelberg; Dörfer 1829 Bügelsberg; Schröder 1837 Bögeberg; Gst 1857—58, Trap[1], Postadr9 Bøgebjerg; I 1922 Bøgebjærg (Byggebjerre); Gst Bøgebjærg. — Se Bøgebjærg ndfr. u. Naturnavne i Ullerup.

Bøjer, Gd. Schröder 1837 Boyer; Schröder 1854 Bøier, Boier; I 1922 Bøje (e Bøjl). — Se Bøjer ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Dunnermose, Gd. Duus, Halbinsel Sundewitt 1836 Donnermoos. — I Avnbøl. — Jfr. Naturnavnet Dunnermose i Snogbæk, Sottrup S., 3242.

Egeskovgaard [e.xəsgɔsˈgå.ə]. Schröder 1837, Trap[1] Igeskovgaard; Postadr9 Egeskovgaard; Gst Egeskov Gd. — Gaarden er en Fortsættelse af den gamle Skrandesgaard eller Langeskærlund (Sønderjy. Aarb. 1891 p. 42).

Filipsborg, Gd [ˈfiɫsˌbʊʀə]. Dok 1631 Philipsburg, Philipshoff; Mejer 1649 Philipshoff; Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 Philipsburg, dänisch Filipsborre; VSK Philipsburg; Gst 1857—58, Trap[1] Philipsborg; TGst Philippsburg; Postadr9 Philipsborg; Gst Filipsborg; Trap[4] Philipsborg. — Det oprindelige Filipsborg er opført af Hertug Philip af Glücksburg 1633 (Trap[4] IX p. 582).

Filipsborg Parceller, Hse. Oldekop Philippsburger-Parzellen; Postadr9 Philipsborg Parceller; Trap[4] Philipsborgs Parceller.

Fuglsang, Gd. Gst Fuglsang. — Se u. Fuglsang i N.-Løgum S., 3117.

Gaasborg. — Se Gaasborg Dam ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Grav, Hse [æ gʀaʊ]. Schröder 1837 Sandgraben; Schröder 1854 Sandgraven (Grav), Sandgrav; I 1912 Graven; Postadr9 Grav; I 1922 Grav (e Grav); Trap[4] Graven. — Navnet stammer efter Sagnet fra, at det første Offer for den sorte Død blev begravet her. Efter et andet Sagn er det en Karl fra Ornum, der blev skudt under et Overfald paa Avnbøllund (Heimat-Blätter I p. 15).

Græshøj, Gd [ˈgʀæj̥.sˌhy]. Schröder 1837 Grashöi; Gst 1857—58 Græshøj; Trap[1] Græshøi; TGst Grashoi; Gst, Postadr9 Græshøj. — Se Græshøj ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Grønbæk, Gd. Schröder 1837 Grünbeck; Oldekop Grönnebek (wird selten gebraucht).

Henriksminde, Gd. Gst, Trap[4] Henriksminde.

Hjemly, Hs. Gst Hjemly.

Holmbogaard, Gd [ˈhɔɫ.mˌgå.ə]. Postadr9 Holmbogaard; I 1922 Holmbogård (Holmgård); Gst Holmbo Gd.

Hundepold, Gd [æ ˈhʊŋ·ˌpɔl̥]. — Se Hundepold ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Højryg, Gd [hyˈʀo̤x]. Schröder 1837 Höyrück; Gst 1857—58 Højryg; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Hyryg; I 1912 Høiryg; Postadr9, Gst Højryg. — Se Højryg ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Junkershof [joŋkəsˈhɔf]. Schröder 1837 Junkerkoppel; Schröder 1854 Junkerhof (-kobbel); Gst 1857—58, Trap[1] Junkershof; TGst Junkerhof; Postadr9 Junkersgaard; I 1922 Junkershoff; Gst Junkersgaard; Trap[4] Junkershof. — Bygget paa Junkerkobbel, en Parcel af Filipsborg; se ndfr. u. Naturnavne i Ullerup. Deraf Navnet.

Kalund, forsv. Gde. Mejer 1649 Kalund. — Ifl. Heimat-Blätter IV p. 15 2 Gde, købt af Hertug Hans i 1601 og lagt under Filipsborg.

Kanalhus, Hs. Postadr9 Kanalhus.

Kasmosedam, Gd [kasmosˈdam]. Dok 1759 (Afskr.) Kasmussieg; Ortschaftsverz. Kasmusdamm; Postadr9 Kasmosedam; I 1922 Kasmusdam; Gst Kasmosedam. — Se det følgende Navn.

Kasmose Mølle [kasmosˈʳmo̤ɫ·]. Dok 1555 kußemuß; 1564 Kusemuß; 1588 KronSk I p. 320 Kusmus; Dok 1590 Kaßmuß mölendik; Dok 1618 Kuoßmoße; Dok 1624 (Afskr.) Kueßmoß; Dok 1630 Kaßmuß, Kueßmueß; Mejer 1649 Kasmoeß; Danckw 1652 Kaßmoeß; Jb 1715 Kaßmus Mühle; K 1783 Casmus Mühle; VSK Cosmus Mølle; Gst 1857—58 Korsmoseml; TGst Casmus M.; Postadr9 Kasmose Mølle; Gst Kasmose Ml. — De gamle

Former tyder paa, at Forleddet opr. har u-Vokal, der i senere Tid er gaaet over til [*a*] i ubetonet Stilling.

Kelsbjærg, Gde. Ortschaftsverz. Keelsberg; Postadr9 Keldsbjerg; Trap[4] Kelsbjærg. — Af Mandsn. Keld.

Knarhøj, Gd [ˈ*kna*ˌ*hy*]. VSK Knarhøy; I 1922 Knaghøi (Knahy). — Se Knarhøj ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Knoldgaard, Hs [*knɔl̥*ˈ*gå.ə*]. Kok II p. 227 Knold; I 1922 Knolgård. — Et lille Hus paa Marken Knold i Blans.

Kær, Gd. VSK Kiær.

Ladkær, Gd [*l̥aḳɛɹ*]. Sk 1543 lackergord; 1562 (Fra Sundeved og Als III p. 30) Laikiergaard; Dok 1557 lackergarde; Schröder 1837 Laikjer; TGst Laikier; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Ladkjær; I 1912 Lakær; Postadr9 Ladekær; Gst Lakær; Trap[4] Ladkær. — Se u. Naturnavnet Ladkær Skov i Avnbøl.

Langager, Gd. Postadr9 Langagergaard; Gst Langager Gd. — Se Langager ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Langbro, Hs [*l̥aŋbr0*]. I 1922 Langbro.

Langeskærlund. Udat. (c. 1500 ÆDA V 16) Langeszkerlundt; 16. Aarh. (Fra Als og Sundeved III p. 26) Langeskjerlund (Laikierlund); Trap[4] Langeskærlund. — Et tidligere Navn paa Egeskovgaard (Sønderjy. Aarb. 1891 p. 42).

Lilleeje, Gd. Trap[4] L.-Eje.

Lundsgaard, Gd [*l̥oŋs*ˈ*gå.ə*]. Mejer 1649 Lundsgarde; VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Postadr9, Gst Lundsgaard. — Gaarden er en Fortsættelse af Avnbøllund (Trap[4] IX p. 582); se ovfr.

Lundsgaardsmark, Gde. Schröder 1837 Lundsgaard-Koppeln; Schröder 1854 Lundsgaardsmark; Postadr9 Lundsgaard Østermark, Lundsgaard Vestermark; Trap[4], Gst Lundsgaardsmark. — Parceller fra Lundsgaard, der blev udstykket 1791 (Trap[4] IX p. 582).

Løkke, Gd. VSK Lyk.

Midtby, Gde. Oldekop Midtby. — I Avnbøl.

Midtmark, Gd. Gst Midtmark Gd. — Se Midtmark ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Mose, Gd. Schröder Topographie 1837, I 1922 Moos.

Nørreaa Mølle. Dok 1624 Nordtouwmöhle; Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 die Nordtauw Mühle. — Ifl. Gude p. 63 et ældre Navn paa Kasmose Mølle, nævnt 1523.

Nørregaard. Gst, Postadr 1936 Nørregaard. — I Blans.

Nørreskov, Gde og Hse [*æ* ˈ*nö*ˌ*sgɔs*]. VSK Norreskov; Schröder 1837 Nordskau; Gst 1857—58, Trap[1] Nørreskov; TGst Nörskov; Oldekop Blans Norderholz; Gst Nørreskov. — Se Nørreskov ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Oldemorstoft. — Se ndfr. u. Naturnavne i Blans.

Paulinenau, Gd [ˈ*pasl̥i*ˌ*nas*]. Oldekop Paulinenau; I 1922 Paulinau.

Petersdal. Gst 1857—58 Petersdal; Gst Petersborg; Gst 1936 Petersdal.

Pilgaard, Gd [*pi·l̥gå*]. VSK Piil Gd; Schröder Topographie 1837 Püllgaard; Postadr9, I 1922, Gst Pilgaard; Trap[4] Pilegd.

Pottested, forsv. Hs [*æ* ˈ*pɔd*ˌ*sdæj*]. I 1912 Pottested; I 1922 Potstej (e Potstei). — Her har ifl. Opt. 1934 boet en Pottemager.

Provstegaard, forsv. Gd. $^{24}/_{4}$ 1439 Pravestgarde; s. Dok. (1588 ÆDA V 476) Probstgarde; Trap[1] Pravesgaard; Trap[4] Provstegd. — Ifl. A. D. Jørgensen rimeligvis identisk med det senere Ballegaard. Den var i det 15. Aarh. pantsat til Slægten Daa, hvoraf et Medlem, Palne Daa, var Provst i Vidaa Provsti (se Sønderjy. Aarb. 1891 p. 44).

Præstegaard. VSK Præstegd.; Gst 1857—58 Præstegd; Gst Præstegaard; Trap[4] Præstegden.

Raamose. VSK Raamose.

Rehhof, Gd [ˈ*ʀe·*ˌ*hɔf*]. VSK Rehof; Schröder 1837, Gst 1857—58, TGst, Postadr9 Rehhof; I 1922 Rehhoff; Gst Rehhof. — Af ty. Reh „Raa".

Rufas, Gd. Schröder 1837 Ruhfast; Gst 1857—58 Ruffast; TGst, Postadr9, Gst Rufas. — Tysk Imperativnavn: ruh-fast! „sov fast".

Rødekro. TM Röde-Kro. — Kro i Avnbøl. Opkaldelse efter den bekendte Rødekro i Rise S., 3212.

Saksborg, fhv. Kro [ˈsaʊsˌbʊʀə]. I 1912 Saksborg; I 1922 Sausborre. — Jfr. Saksborg i Burkal S., 3135.

Sandgrav. Se Grav ovfr.

Schönleben. Dok 1729 Schönleben; Schröder 1837 Blansgaard (vormals Schönleben); Trap[1] Schønleben; Trap[4] Schönleben. — Se om dette Navn Trap[4] IX p. 581.

Skifte, forsv. Gd [æ sgæ̊st]. Schröder 1837 Skift; I 1922 Skøvt (e Skøvt).

Skovled, Gd [ˈsgɔsˌlæj̯]. Trap[4], Gst Skovled.

Skrandesgaard, forsv. Gd. 1543 (Trap[4] IX p. 583) Schrandisgaard; Dok 1590 die Schransgarden Leutt; Dok 1624 Schraneßgarde. — Har Navn efter en tidligere Ejer Erik Skrandi (Sønderjy. Aarb. 1891 p. 42). Jfr. Langeskærlund og Egeskovgaard ovfr.

Snoghøj. Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 Schnaghoy; Schröder 1837 Schnaghöi; Schmidt 1852 Snaghøi (Stagen); Gst 1857—58 Snoghøj; Trap[1] Snoghøi Færgegaard; I 1922 Snoghøj. — Samme Lokalitet som Ballebro og Stage. Navnet beror vel paa Opkaldelse efter det bekendte Færgested Snoghøj i Erresø S., Elbo H. (KancBrevb [17]/5 1568 Snobehøj; M 1688 Snoghøy Fergested).

Stabel, Lille-, Gd [ˈlj̯l̥· ˈsdafəl̥]. Gst 1857—58 Lille Stabel; Trap[1] Lille-Stabel; TM Kl. Stabel; Postadr9 L.-Stabel; I 1922 Lille Stabbel (Lil Staffel); Gst Ll Stabel; Trap[4] L.-Stabøl. — Se det flg. Navn.

Stabel, Store-, Gd [ˈsdo·ə ˈsdafəl̥]. VSK Stabel; Dörfer 1805 Stapel; Gst 1857—58 Store Stabel; Trap[1] Store-Stabel; TGst Stapel; Postadr9 St.-Stabel; I 1922 Store Stabbel (Stor Staffel); Gst Ste Stabel; Trap[4] St.-Stabøl. — Gaardene St.- og L.-Stabel er anlagt 1760 (Fra Als og Sundeved III p. 40). Navnet er da utvivlsomt sekundært i Forhold til Naturnavnet; se Stabel ndfr. u. Blans.

Stage, Hs [æ ˹sda·x]. I 1922 e Stag; Trap[4] „e Stag". — Samme Lokalitet som Snoghøj og Ballebro ovfr. Har Navn efter en Pæl, som blev rejst, naar Færgen skulde hente Rejsende (I 1922).

Strannersgaard. Oldekop Strannersgaard. — I Avnbøl. Rimeligvis Fejl for Skrandesgaard ovfr.

Tingvejgaard, Gd. Trap[4] Tingvejgd. — Efter Naturnavnet Tingvej i Avnbøl.

Torsløkke, Gd. VSK Thorslikke; Oldekop Taarslükke; I 1922 Torslykkegaard (Taaslykgåe); Gst Torsløkke; Trap[4] Torsløkkegd. — Se Torsløkke ndfr. u. Naturnavne i Avnbøl.

Treflasker, Kro. Trap[4] Treflasker; Gst Tre Flasker.

Trunbro, Gde og Hse [˹tʀu·nbʀʊ]. Schröder 1837 Thumbroe; Gst 1857—58 Trunbro; Trap[1] Trunbro Kro; Kok II p. 415 Tronbro (Truhnbro); I 1922 Truenbro, Tronbro; Trap[4], Gst Trundbro. — Snarest af Subst. sønderjy. Trune „rodstød af træer" (Feilb. fra Angel).

Ullerup Mark, Gde og Hse. Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Ullerup Mark; Trap[4], Gst Ullerupmark. — Se Ullerup ovfr.

Vold, Hs [æ vɔl̥]. Duus, Halbinsel Sundewitt 1836 e Wold; Postadr9 Blansvold; I 1922 Vold (e Vold); Trap[4] Volden. — Ved Blansgaard. Formodentlig et gammelt Voldsted.

B. NATURNAVNE.

Avnbøl.

Adsbøl Løkke. K 1783 Atzbüller Lück; TM Atzbüll-Lykke. — Ved Grænsen til Adsbøl i Adsbøl S., 3226.

Avnbøl Skov. Reg 1604 Awenbullholtt. || **Avnbøl Sned** [snæj̯]. Dok 1590 Schney; K 1782 Ambelgaard schney; K 1790 Snedet; Schröder 1837 Schnei; Gst 1857—58 Avnbøl Gaards Sned; Trap[1] Avnbølsned; TM Auenbüll-Schnei; I 1922 Avnbølsned (Avnbølsnej); Gst, Trap[4] Avnbølsned. — Sned,

se Indl. || **Avnbøl Sø.** Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 die Auenbüller See. — Se Avnbøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bakkensbro [*ˈbaxəns ˈbʁo.*]. Dok 1590 Backesbroch; I 1912 Bakkens Bro; I 1922 Bakensbro; Gst Bakkensbro. — Af Mandsn. Bakken (DgP Sp. 91). Jfr. m. H. t. Udtalen med [*x*] Bakkensager og Bakkensdrav i Bylderup S., 3134. Ved Broen gaar der ifl. Sagnet „en hovedløs Kalv hver Midnat" (I 1912).

Balleaa Løkke. TM Balle-Aa-Lykke. — Agerjord ved Vandløb. Er s. Lok. som Bojskov Kobbel ndfr.

Balstedbæk [*baɬ·sdəˈbæk*]. K 1783 Balserbeck; Jb 1783 Balser-Beek; U u. A. Balsersbeck; TM Balsted-Baek, Balster-Baek; I 1912 Balstedbæk. — Formen paa -sted skyldes sikkert en senere Omdannelse.

Bjærgløkke. TM Nörre Bjerg Lykke, Sönder-Bjerg-Lykke.

?Blankkær. Dok 1590 Blancker acker; U 1782 Blanskier; K 1782, Jb 1783 Blanskier; K u. A. Blanckier. — Læsningen af den ældste Form er usikker. Snarest vel af Adj. blank „klar, skinnende", brugt om aabent Vand. Da Stedet ligger langt fra Blans, er det mindre sandsynligt, at der foreligger en Sammensætning med dette Bynavn.

Bojskov Kobbel. K 1783 Beuschau Koppel, Beuschau, Beyschau; Jb 1783 Beischau, Beuschau Koppel; U u. A. Beuskou. — Støder op til Bojskov i Adsbøl S., 3226.

Borgepælløkke. K 1783 Borrerpehl-Lück; Jb 1783 Borrerpehl-Lük. — Forleddet er sikkert Ordet Borg. Stedet ligger ikke langt fra Braadeborg.

Bostehave. K 1783 Boste hauge; Jb 1783 Bostehaue; K u. A. Bastehau. — Areal umiddelbart ved Avnbøl By. Forleddet er formodentlig Subst. ænyda. bosted „Gaard, Hus" (Kalkar).

Bovkobbel [*æ ˈbɔs·ˌkɔfəɬ*]. — Se Bovkobbel ndfr. u. Ullerup. Der er ingen topografisk Sammenhæng med denne Lokalitet.

Braatofter [*bʁeˈˀtɔs·t*]. K 1783 Braatoft, Braa-Taut; Jb 1783 Bra-Taut, Wester-, Oster Brataut; TM Brotoft. — Areal med Skrænt ned mod et Vandløb. Forleddet kunde være jy. Braa „Tagskæg", anvendt i en oprindeligere Betydning „Rand, Kant" (jfr. Axel Olrik i NoB 1914 p. 307). Andre Muligheder er dog Ordet Bro eller det under Braadeborg (se ovfr. u. Bebyggelsesnavne) omtalte Subst. Braade eller det tilsvarende Enstavelsesord.

Bredars. K 1783, Jb 1783 Breears; TM Bred-Aas. — Efterleddet er Ordet Ars „Bagdel", i Sundeved udt. [*å·əs*] (Feilb.). || **Bredforte.** I 1922 Bredfoet (Brefoet). — Markvej. || **Bredløkke.** TM Brede-Lykke. || **Bredmade** [*bʁeˈˀma·j*]. K 1783 Breemay; TM Bred-May; I 1912 Bred Mai, Bredmai.

Brændege. K 1783 Breeniger, Breniger; K u. A. Bren Iger; Jb 1783 Brenn Jger; U u. A. Breneger. — Infinit. brænde eller snarest Partcp. brændt. || **Brændroj.** TM Brenrog; I 1912 Brænroi.

Bussehalsbjærg [*æ busəˈhaɬsˌbjɛ.iə*]. TM Bussehelsbjerg, Bussehalsbjerg; I 1912 Busfehavsbjerg; I 1922 Bussehavsbjerg (Bussehavsbjerre). — Under Bussebjærg i Vilsbæk, Holbøl S., 3231, anføres et sønderjy. Busse „laadden Dusk", bl. a. brugt om Blomsterstanden af forskellige Planter. For det samme Begreb kunde man formode et Ord *Bussehale, der maaske kunde indgaa her. Den usikre Overlevering gør dog Tolkningen tvivlsom.

Bødkerløkke [*æ ˈbɶn.gəˌløk*]. I 1912 Bødker Lykke. — Hænger ikke topografisk sammen med Bødkerløkke i Lundsgaard.

Bøgebjærg [*ˈby·xəˌbjɛ.iə*]. U 1782 Bügebierres Lücke; K 1782 Bügebieres-lück; I 1912 Bøgebjerg Toft. — Støder op til Bøgebjærg i Ullerup.

Bøjer [*æ bö̜jə*]. K 1783 Beuer, Bauerager, Baueragger; Jb 1783 Beuer, Beuerager; U u. A. Beuerager; TM Böien, Böie-Lykke; I 1912 Bøier, „e Bøie". — Agerjord, paa K 1783 delvis Eng. Navnet er sikkert Plur. af et Ord Bøje „Bøjning".

Degneløkke [*æ ˈde·nˌløk*]. I 1912 Degne Lykke. || **Degnesti** [*æ ˈde·nˌsdi*]. I 1922 Degnestien (Densti). || **Degnetoft.** TM Over-, Oster-, Vester-Dehntoft; I 1924 Degnetoft.

Dusløkke. TM Duus-Lykke. — Af et Familienavn Duus. Jfr. Dusenborg i Løjt S., 3211, og Duseskobbel ndfr. u. Blans.

Egehoved [*e.xhoj*]. Dok 1590 Eckhöuet; K 1783 Öster-, Wester Egoll; Jb 1783 Wester-, Oster Egoll; TM Eeg-Höi; I 1912 Eghoved, Egehoved. — Agerjord.

Ellemose. K 1783 Ellmoos, Ellenmoos, Ellmous, Ellenmous; Jb 1783 Ellenmoos, Ellmoos. || Spring-Ellemose [*sbʁeŋ ˈrɑl·mos*]. TM Spring-Ellemose. — Spring-Ellemose ligger i Nærheden af Ellemose, saa Udtalen med [ɑ] beror sikkert paa en ren Forvanskning. Spring- er vel Subst. ænyda. spring „Kildevæld".

Enestetoft. TM Eneste-Toft, Emste-Toft; I 1924 Enestedtoft.

Engløkke. TM Store-, Lille Eng-Lykke, Eng-Lykke. || **Engtoft.** TM Eng-Toft, Jeg-Toft; Maalerids Engtoft.

Faareløkke. Jb 1783 Fahrtlük; K u. A. Fahrlück; U u. A. Faahr Lüke. || **Faaretoft.** K 1783 Fahrtoft, Fahr-Taut.

Filipsborgforte. I 1912 Filipsborg Forte. — Se Filipsborg ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forte, se Indl.

Fiskersø. K 1790 Fisker Söe.

?Fodsvendsløkke. TM Fod-Sölv-Lykke. — Ved Fodsvendstoft og antagelig s. Forled. || **Fodsvendstoft.** Jb 1783 Fodswens Taut; TM Fodsvends-Toft. — Har ifl. I 1924 tilhørt en Fodsvend (Retsbetjent, Arrestforvarer) paa Avnbølgaard.

?Fortekile. K 1783, Jb 1783 Fuhrtkiel.

Fredskov [*æ ˈfʁæj̩ˌsgɔs*]. TM Freeskoren, Freaskoren; Gst Fredskov.

Friselle. U 1782 Fries-ell; K 1782 Friesell; TM Frisel; I 1912 Frifellelykke; I 1924 Friséll (Tryk paa Efterl.). — Forleddet er snarest Tiln. Fris.

Fruekobbel [*æ ˈfʁu·ˌkɔfəl*]. K 1790 Frues Kaabel; TM Frue-Koppel, Midt-Frue-Koppel; I 1912 Frue Kobbel; I 1922 Fruekobbel (Frukoffel). — Hørte under Avnbølgaard.

Fukshole [*fʌgˈso·l*]. TM Fuxel; I 1912 Foksol, Fuxhule. — Efterleddet er Subst. Hole, hvorom se Indl.; jfr. Formen Fuxhule i I 1912. Stedet støder op til Rydkær. Navnet er formodentlig identisk med Fokeshole i Uge Uge S., 3221.

Fælled. Jb 1783 Velhet. — Fælled, se Indl.

Gaasborg Dam [*ˈgɔsbʌnə ˈdam*]. I 1912 Gaasborredam; I 1922 Gåsboredam (Gaasborredam). || **Gaasborg Toft.** K u. A. Gaasborrer Taut; Jb 1783 Gaas Borrer Taut. — Gaasborg Toft støder op til Gaasborg Dam, et Gadekær i Avnbøl By. Navnene forudsætter sikkert et forsvundet Husnavn *Gaasborg; jfr. Navne som Hønborg, Kokkenborg etc. || **Gaasefælled.** K u. A. Gaas Fehler; Jb 1783 Gaasfehle, Gaasfehler. — Lille Stykke Agerjord v. Ladkær. || **Gaaseløkke.** K 1783 Gaaslück, Gads Lück; Jb 1783 Gaaslük. || **Gaasholt.** K 1783 Gaasholt; K u. A. Gaarholdt; Jb 1783 Gaasholt; U u. A. Garhold.

Gammelløkke. TM Gammel-Lykke. || **Gammelmose.** K 1783 Gammel Moos, Gammel-Mous; Jb 1783 Gammel Moos. || **Gammeltoft.** K 1783 Gammel Toft, Gammel-Taut; I 1912 Gammeltoft.

Gravforte [*æ ˈgʁɑsˌfo·t*]. I 1912 Grav Forte; I 1922 Gravfoet (e Gravfoet). — Se Grav ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grueløkke. TM (Vester)-Grue-Lykke; I 1912 Grulykke. — Grue, se Indl.

Græshøj. Dok 1590 Greßhuy; I 1922 Græshøj (Græishy). || Græshøjforte. I 1912 Græshoi F. — Græshøjforte og Græshøj Kobbel har Navn efter Bebyggelsen Græshøj; se ovfr. || Græshøj Kobbel [*æ ˈgʁæj̩.sˌhy.ə ˈkɔfəl*]. K 1783 Greesgrau Lück; K u. A. Gressgrau Lücke. I 1912 Græshoi Kobbel. || **Græsmose.** Jb 1783 Grees-Moos; K 1783 Greesmos, Greesmoos; K u. A. Grdsmoos.

Grønforte [*æ ˈgʁönˌfo·t*]. I 1912 Grøn F. || **Grønløkke.** K 1783 Grün-Lück; Jb 1783 Grün-Lük; K u. A. Grön Lük.

Guldager [*æ ˈgulˌɑxə*]. K 1783 Guldager, Guldagger; Jb 1783 Guldager; TM Neder-, Norder-, Over-Guldager; I 1912 Guldager. — Se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118. I Nærheden ligger Sølvtoft og Kobbertoft, sikkert yngre Navne, der er givet i Analogi med Guldager.

Harekær [ˈha·ˌɣæ]. K 1783 Haarkier, Haarkeir; TM Over-, Neder-Harrekjär; I 1912 Over og Neder Harekær, Harkjær.

Hat. K 1783, Jb 1783 Hatt. — Navn paa et trekantet Agerstykke.

Have. TM Have. || **Havemade.** TM Havemai. — Have, se Indl.

Henningsensforte [ˈhænˌiŋsəns ˈfo·t]. I 1912 Henningsens Forte, Henningsensfort; I 1922 Henningsfoet.

Herregaardsforte. I 1922 Herregaardsfoet (Hægaasfoet). — Vej til Avnbølgaard.

Hjortekær. TM Hjortkjär; I 1912 Hjortkjær.

Hok. TM Hok. — Hok, se Indl.

Holgrøft. U 1782 Hollgrüft; K 1782 Hollgruft; TM Hol Gröft.

Horstoft. Dok 1590 horstofft. — Jy. Hors „Hoppe".

Hundsbjærg. TM, I 1912 Hundsbjerg. — Dyrenavnet Hund.

Hvenemose. TM, I 1912 Hvenemose. — Plantenavnet Hvene. Støder op til Hvenemose i Ullerup.

Hældemade. K 1783 Helmay, Hell May, Heel-May; Jb 1783 Hellmay. — Hælde, se Indl.

Højholt [ˈhyˌhɔlt]. TM Öster-, Vester-Hy-Holt; I 1912 Hyholt; I 1922 Nyholdt.

Højryg [hyˈrœxsˌbjɛːə]. Dok 1632 Hürügge; K 1783 Hoyrög, Hoyrüg; Jb 1783 Hoy Rög; Gst 1857—58 Højryg; TM Höi-Ryg, Nederhöi-Ryg, Overhöi-Ryg, Mittelhöi-Ryg; I 1922 Højrygsbjerg (Hyrøgsbjerre); Gst Højryg.

?Jordløkke. K 1783 Iord Lück; Jb 1783 Jordlük.

Kalvekobbel. I 1912 Kalvekobbel.

Karstensdam. K 1783 Kerstens Damm; Jb 1783 Kerstens damm; TM Kirsten-Damms-Lykke. || **Karstensforte** [ˈkæsdəns ˈfo·t]. I 1922 Kærstens Vej (Kæstensfoet). || **Karstenstoft.** K u. A. Cerstens Taut; Jb 1783 Kerstens Taut.

Kielsager. K 1783, Jb 1783 Kielsager. — Formodentlig Gen. af Mandsn. Keld.

Kirkeager. I 1912 Kirkager.

Klingade [ˈkli·nˌga.]. — Vej i Avnbøl By. Af Verb. kline. Navnet er formodentlig af spottende Karakter; jfr. Kronavnet Klinborg i Abild S., 3121.

Klostertoft. Jb 1783 Kloster-Taut.

Kløverløkke [æ ˈklæəˌlyk]. TM Klover-Lykke.

Kobbel [æ kɔfəl]. TM Koblet; I 1912 Kobbel. — Kobbel, se Indl.

Kobberholm Løkke. I 1912 Kobberholm Lykke. — Efter Gaarden Kobberholm i Adsbøl S., 3226. || **Kobbertoft.** TM Kobber-Toft. — Jfr. ovfr. u. Guldager.

Kokmade. TM Kok-May. — Jy. Kok „Hane".

Konstantinopel. Jb 1783 Konstantinopel.

Kortløkke. TM Kort-Lykke. — Adj. kort.

Kragerdam [kʀaxəˈdam]. K 1782, U 1782 Kragerdamm; K 1783 Kragge-Damm, Kragedamm, Krager-Damm; Jb 1783 Krage Damm, Kragerdamm; TM Kragedamm; I 1912 Kragedam; I 1922 Kragedam (Kragdam). || **Kragerløkke** [kʀaxəˈlyk]. K 1783 Kragerlück, Oster Kragerlück; TM Kragelykke. — De to Lokaliteter støder op til hinanden. Forleddet er rimeligvis et sammensat Stednavn, snarest et *Kragager. Der er ingen topografisk Forbindelse med Kraghøj.

Kraghøj. K 1783, Jb 1783 Kraghoy. — Fuglenavnet Krage.

Krog. TM Krog; I 1912 Krogen. — Krog, se Indl.

Kællingmose. TM Kellingmose.

Ladkær Skov [ˈlaɣɛi ˈsgɔʊ]. Dok 1631 Holtzung inn Lackier; U 1782 Lackier; K 1782 Laykier; K 1783 Lack-Kier, Lack Kier; Jb 1783 Lakkier; Gst 1857—58 Lavkær Skov; TM Lakjär, Lackjär; I 1922 Lakjær; Gst Lakær Skov; Trap[4] Ladkær Skov. — Af Fiskenavnet glda. lakæ, oldn. laki „et Slags Ferskvandsfisk" (Fritzner); jfr. sv. Laketjärn (1492 laketiernan), der ligeledes tolkes af Fiskenavnet (Hellquist Sjön. p. 45). Med Hensyn til

Lydudviklingen *Lakækiar > La(k)kær jfr. Mar. Kristensen i NoB 1932 128 f.

Landmaalerløkke [æ ˈlanmå.lə¡løk].

Langager [ˈlaŋˈaxə, ˈbʁe· laŋˈaxə, ˈsmal· laŋˈaxə]. K 1783 Langager; TM Lang-Ager, Öster-, Vester-, Bred-, Smal-Lang-Ager; I 1912 Langager. || Langagersmade. K 1783 Langagersmay; Jb 1783 Langagers May. — Langager er to forskellige Lokaliteter. || **Langdel** [ˈlaŋˈde.l]. TM Lang-Deel; I 1912 Langdel. — Agerjord. || **Langkobbel.** TM Lange-Koppel. || **Langkær Dam.** K 1783 Langkierdamm; Jb 1783 Langkier damm. || **Langløkke** [æ ˈlaŋ¡løk]. TM Lange Lykke, Lange-Lykke, Lang-Lykke. || **Langtoft.** K 1783 Langtoft; Jb 1783 Lang-Taut; TM Norder-Lange-Toft, Sönder-Lang-Toft; I 1912 Lang Toft.

Ledløkke. K 1783 Ley-Lück; Jb 1783 Leilük.

Ler [æ le.ə]. TM Oester-, Vester Leer; I 1912 Læer. || **Lerager.** I 1912 Lerager. || **Lerløkke.** K 1783, Jb 1783 Lehrlück; TM Leer-Lykke.

Lilleløkke [æ ˈlilˑ¡løk]. TM Lille-Lykke. || **Lillemade.** TM Lille-May. || **Lillemark** [æ ˈlilˑ¡ma.ig]. TM Lille-Mark. || **Lilletoft.** K 1782 Lilltoft; K 1783 Lille Toft; K u. A. Lille Taut; TM Lille-Toft.

Lindmose. K 1783 Linnmoos, Linnmous; Jb 1783 Linnmoos. — Trænavnet Lind.

Lortholm. U 1782, K 1782 Lottholm; K 1783 Lurtholm; Jb 1783 Luhrtholm, Lottholm, Lotholm; K u. A. Luhrtholm. — Paa K 1783 delvis Eng.

Lundbjærg. K 1783 Linnbierrer; K u. A. Lun-Bierrer; Jb 1783 Luhn Birrer. || **Lundløkke** [æ ˈlonˌløk]. TM Lund-Lykke; I 1912 Lundlykke. — Samme Lokalitet som Lundbjærg. || **Lundsgaardsforte.** I 1912 Lundsgaards F. — Se Lundsgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Lundsø** [æ ˈlonˌsø.]. K 1783 Lun-Söe; Jb 1783 Lun Söh; K 1790 Lunds-Gaards Söe; Schröder 1837 Lundsee; TM Lundsö; I 1922 Lundsø (Lonsø); Gst, Trap[4] Lundsø. — Paa Grænsen til Lundsgaard, hvis Omraade tidligere hed Lund; se Avnbøllund ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Lærredsager. Dok 1590 Leretz Acker.

?Løkkekær. K 1783 Lükkier. — Støder op til Ladkær Skov og er maaske snarest Fejl for *Lakkier.

Made. U 1782, K 1782, K 1783 May; TM Mayen. — To Lokaliteter. || **Madeløkke** [æ ˈma.i¡løk]. TM May-Lykke. — Made, se Indl.

Mandhøj [ˈmanˌhy]. K 1783 Manhoy; Jb 1783 Mannhoy; K u. A. Mannhöy; I 1922 Manhøj, Mandhøj (Manhy); Gst Manhøj. || Mandhøj Løkke [ˈmanˌhy ˈløk]. TM Manhöi-Lykke; I 1912 Mandhøi Lykke. || Mandhøj Made. K 1783 Manhoy May; K u. A. Mannhöy May. — Korsvej, hvor der ifl. Sagnet i gamle Dage er blevet en nedmanet (I 1922). Forleddet er Ordet Mand eller maaske Personn. glda. Manni.

Marensmade. Jb 1783 Marrens-May.

Mathiesensløkke. TM Matthiesens-Lykke.

Mathiesesmose. Jb 1803 Matthieses Moose; Jb 1833 Mathieses Moose; Jb 1843 Matthieses Mose.

Midterstløkke. K 1783 Mittelst Lück; Jb 1783 Mittelst Lük. || **Midtkobbel.** K 1790 Wester-, Öster-, Over Mit Kaabel; TM Midt-Koppel; I 1922 Midtkobbøl (Midtkoffel), Nedermidt Kobbel (Næemidt Koffel). || **Midtland.** K 1783, Jb 1783 Mittlahn; U u. A. Mittlann. — Paa K 1783 Agerjord omgivet af Mose. || **Midtløkke** [æ ˈmedˌløk]. K 1782 Mittlück; K 1783 Mitt-Lück, Wester-, Öster Mittlück; TM Midt-Lykke; I 1912 Midtlykke. — Flere Lokaliteter. || **Midtskifte.** K 1783 Mitt-Scheut; Jb 1783 Mitt Scheut.

Mose [æ ˈmo·s]. K 1783 Moos, Mous; TM Mose. || **Moseløkke.** TM Mose-Lykke.

Myresned [æ ˈmy·əˌsnæj]. K 1790 Myre Snedet; TM Myre-Schnei. — Agerjord ved Avnbøl Sned. Forleddet er antagelig Insektnavnet Myre.

Mølleforte. I 1912 Mølle F. || **Møllehøj.** K 1783 Möllhoy; K u. A. Molhoy; TM Möllehöi. — Møllehøj ligger ved Kasmose Mølle.

Nederkobbel [ˈnæ·əˌkɔfəl]. K 1790 Wester-, Mit-, Öster Neder Kaabel; TM Neder-Koppel, Midt-, Vester-Neder-Koppel. || **Nederløkke** [æ ˈnæ·ə-

ˌlyk]. K 1783 Neerlück, Nerrelück, Näärlück, Neer Lück; TM Neder-Lykke. || **Nederskifte.** K 1783 Nörr-Scheut, Neer Scheut, Näär-Scheut.

Nisbjærg [*nesˈbjɛrə*]. K 1783 Niesbierer, Niesbierrer; Jb 1783 Niesbirre; K u. A. Nisbirrer; TM Nösbjerg; I 1912 Nisbjærg. — Bakke lige Nord for Byen. Da Nissen vistnok altid i Sønderjyll. hedder Nis Puge, er det snarest Mandsn. Nis, der indgaar her.

Nis Lassens Løkke. Dok 1590 Nißlassens lucke.

Nybøl Toft. K 1783 Nüffel Toft, Nöffel-Taut; Jb 1783 Nöffel Taut. — Støder op til Nybøl, Nybøl S., 3244.

Nørreløkke [*æ ˈnöˌlyk*]. K 1783 Nörr Lück; TM Nör-Lykke. || **Nørremose.** K 1783 Nörremoos, Norrmous; I 1912 Norremos. || **Nørreskifte.** Jb 1783 Nörre Scheut. || **Nørretoft.** K 1782 Nörretoft; K 1783 Nöör-Toft; TM Nord-Toft, Norder-Toft; I 1922 Nørtoft (Nørtovt).

Oldemorskær. K 1783 Allemorskier; Jb 1783 Ollemors Kier; U u. A. Aallemooskier; TM Oldemoskjär; I 1912 Oldemorskjær. || **Oldemorsløkke.** TM Oldemoos-Lykke. — Se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Ole Daas Vej. J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 103 Volle Daaes Vej. — Ifl. Fausbøl en lys Stribe i Muldjorden, der fører fra Braadeborg hen til den gamle Landevej til Sønderborg. Om Slægten Daa se ovfr. u. Provstegaard.

Overkobbel [*ˈɔsəˌkɔfəl*]. || **Overløkke** [*æ ˈɔsəˌlyk*]. K 1783 Auer-Lück, Averlück, Aur-Luck; TM Over Lykke, Over-Lykke, Store-, Lille-Overlykke. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Overtoft** [*æ ˈɔsəˌtɔst*]. K 1783 Auer-Taut, Auer-Toft, Aver Toft; Jb 1783 Awer Taut; TM Over-Toft. — To Lokaliteter.

Paddesig [*paˈsi.x*]. K 1783 Passing; Jb 1783 Paßieg; TM Pasig, Pesig. — Subst. Padde i den sønderjy. Betydning „Frø".

Pelzerhof. K 1783 Pelzer hoff; Jb 1783 Pelzer-Hof. — Et lille Stykke Agerjord ved Avnbøl By. Muligvis et oprindeligt Gaardnavn. Jfr. Gaardnavnet Pelzerhof i Rinkenæs S., 3229.

Per Jakobs Mark. I 1922 Pæ Jacobsmark.

Pilgaard Løkke. K 1783 Pielgaar, Pilgaar; Jb 1783 Pielgaar; TM Piilgaard-Lykke, Piilgaards-Lykke; I 1912 Pilgaard Lykk, Pilgaard. — I Nærheden af Gaarden Pilgaard; Gaardnavnet, der forekommer allerede paa VSK, er formodentlig det primære.

?Pissehøj. U 1782 Peßhöy; K 1782 Pesshöy; K 1783 Pickshoy, Rackshoy; Jb 1783 Pikshoy, Peßhöy; B 1783 Pesthoy; K. u. A. Peshoy. — Skal muligvis sammenstilles med Pissehøj i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Pluskilde. K 1783 Wester-, Mittel-, Öster Pluskehl; Jb 1783 Wester-, Mittelst-, Oster Pluskehl. — Subst. Plus „Dynd"; se u. Pluskær i Frøslev, Bov S., 3271.

Pold. TM Pullen. || **Poldløkke.** TM Pul-Lykke. — Pold, se Indl.

Præsteløkke. I 1912 Præste Lykke.

Rendebjærg. U 1782, K 1782 Rennbierre; K 1783 Rennbierrer, Reenbierrer; Jb 1783 Reen Birrer, Rennbierre. — Se u. Rendebjærg i Vilsbæk, Holbøl S., 3231.

Ringsnap [*æ ˈʀiŋˌsnɑp*]. Dok 1590 Ringsnap; K 1783 Ringschnap; Jb 1783 Ringsschnap, Oster-, Wester Ringsschnap; TM, I 1912 Ringsnap. — Agerjord. Subst. Ring.

Rufas. I 1922 Rufas. — Ifl. I 1922 foruden paa Bebyggelsen ogsaa Navn paa en Bøgeskov. Der kan dog ikke være Tvivl om, at Bebyggelsesnavnet er det primære; se ovfr. || Rufasforte. I 1912 Rufas F. || Rufas Løkke. K 1783 Ruhfas-Lück; Jb 1783 Rufaslük.

Rydkær [*æ ˈʀyˌkæ*]. TM Rykaar; I 1912 Ryekaad. — Skrivemaaden i I 1912 maa skyldes en forkert Gengivelse af Formen i TM. Ryde, se Indl.

Ryesforte. I 1912 Ryes Forte.

Rævehøj. K 1783 Rövhoy; K u. A. Rövhoy r. fra Röhoy; Jb 1783 Röyhoy.

Rørdøbbel. K 1783 Röhr döffel, Röhr Düffel; Jb 1783 Rohrdüffel. || **Rørmose** [*æ ʀø.əmos*]. || **Rørsted** [*æ ˈʀø.əˌsdæj*]. K 1783 Röhrlück; Jb 1783 Röhr-Lük; TM Rörstedt. — Plantenavnet Rør „Phragmites". Rørsted er

s. Lok. som Rørløkke, og Ordet er formodentlig et gammelt Appellativ; jfr. Rørsted paa Barsø, Løjt S., 3211.

Sandgrav [*æ ˈsanˌgʀɑs*]. K 1783 Sanngrau, Sangrau; K. u. A., Jb 1783 Saugrau; TM Sandager.

Siddøbbel [ˈ*siˌdo̤fəl*]. K 1783, Jb 1783 Seidöffel; TM Sie-Düffel. — Adj. sid.

Sigløkke [*æ ˈsixˌløk*]. — Sig, se Indl.

Silgræsløkke. K 1783 Sielgreeslück, Sillgreeslück, Silgreeslück; Jb 1783 Sielgrees Lük. — Mark ved Græshøj.

Silkeløkke. K 1783 Silckelück; Jb 1783 Sielke Lük; U u. A. Silkier Lük. — Agerjord, paa K 1783 tildels Eng. Forleddet er et *Silkær eller snarest et Subst. *Silke, der ogsaa forekommer usammensat som Stednavn; se Silke i Hviding S., 3085.

Skoledam. I 1912 Skoledam.

Skolemesterløkke. I 1912 Skolmester Lykke.

Skovforte [*æ ˈsgɔsˌfo·t*]. I 1922 Skovvej (Skovfoet). || **Skovløkke** [*æ ˈsgɔsˌløk*]. TM Skov-Lykke; I 1912 Skov Lykke. — Del af Ladkær Skov.

Skrandestoft. K 1783 Schrangaards Toft; Jb 1783 Schrangaars Taut; K u. A. Schrangaars Taut; U u. A. Schranagertout; TM Schrantilsch-Toft, Schrentits-Toft, Granaske-Toft, Grenaske-Toft; I 1924 Skrantistoft. — Efter den forsvundne Bebyggelse Skrandesgaard; se ovfr.

Skytterløkke. TM Skytter-Lykke, Neder-, Over Skytte Lykke. — Subst. sønderjy. Skytter „Skytte" (Feilb. u. skytte).

Smalsø. Dok 1590 bey der Schmalen Seh, bey der Schmalen Sehe.

Smedeløkke. K 1783 Schmiede Lück, Schmeide-Lück; TM Smede-Lykke; I 1912 Smedelykke.

Smediedam [*æ ˈsmjʀəˌdɑm*]. || **Smediepold** [*æ ˈsmjʀəˌpɔ̈l*]. I 1922 Smediepold (Smirrepold).

Sned. K 1783, Jb 1783 Schney; TM Sned-Lykke. — Agerjord Syd for Avnbøl. Der er ingen topografisk Forbindelse med Skoven Avnbøl Sned ovfr. Sned, se Indl.

Snedkertoft. TM Snedker-Toft.

Sorrekrat. K 1783 Sörrerkrat; Jb 1783 Sorrer-Kratt. — Subst. jy. Sorrekrat „æble på det vilde æbletræ" (Feilb.), her aabenbart brugt om selve Træet.

Spidsning. TM Spidsningen. — Navn paa et kileformet Engstykke.

Sprænmose. Dok 1590 Sprenmose; Dok 1631 Spreenmoeß, Sprenmaß, Spreenmaes, Spreenmaß; Dok 1632 Spreenmaeß. — Plantenavnet jy. Sprægen „Tørstetræ".

Stakketforte [*æ ˈsdaxəˌˈfo·t*]. K 1783 Stackke Fuhrt, Stakke Fuhrt; Jb 1783 Stacke Fuhrt. — Adj. stakket. Udtalen med [*x*] maa bero paa en Forvanskning.

?Stempeege. K 1783 Stempe Iger, Stompe Iger; Jb 1783 Stompe Iger; U u. A. Stonpeeger. — Hvis e-Formen er den oprindelige, kan Forleddet være Partcp. af Verb. stympe „styne", der kendes fra Als i Formen stempe (Vide fra Elstrup 1686: . . . Træet er stempet og hugget med Rette, ChrK X p. 61). Navnet danner i saa Fald en Parallel til det nærliggende Brændege ovfr. Er o-Formen derimod den primære, maa første Led antages at være Subst. Stump ellers narere Adj. stumpet; jfr. Subst. ænyda. stumperis „Smaakvas" (Kalkar).

Stendes [ˈ*sdæn·s*]. K 1783, Jb 1783 Steens; TM Steens-Lykke; I 1912 Stenslykke. — Agerjord ved Ladkær Skov. Snarest et sammensat Navn *Stendys. Jfr. Bebyggelsesnavnet Stenneskær i Felsted S., 3224, samt Stendes i Nybøl, Nybøl S., 3244.

Stenholm. K 1783, U u. A. Steinholm. || **Stenhøj** [ˈ*sdæn·ˌhy*]. K 1783, Jb 1783 Steenhoy; U u. A. Stennhoy; TM Steenhöi; I 1912 Stenshøi; I 1922 Stenhøj (Stenhy). — Gravhøj. || **Stenløkke.** TM Steen-Lykke.

Stiløkke. K 1783 Stey-Lück; Jb 1783 Steilük; I 1912 Sti-Lykke. — Ved en Markvej.

Stok [*æ sdɔk*]. I 1912 e Stok; I 1922 Stok (e Stok). — Planke over et Vandløb (I 1922).

Storeløkke [æ ˈsdo·əˌløg]. TM Store-Lykke. || **Storetoft** [æ ˈsdo·əˌtʊəd]. K 1783 Store-, Storr Toft; TM Store-Toft.

Stærmose. Dok 1590 Stermoße, Stermose; TM Stor-Mose; I 1912 Stærmose. — Stærmose nævnes i I 1912 i Omgivelser, der viser, at det maa være samme Lokalitet som Stormose i TM. Af Plantenavnet Stær „Carex".

Svinbro [svin.ˈbʁo.]. TM Svine-Bro; I 1912, I 1922 Svinbro. — Agerjord. Ligger ved Stok ovfr.

Sydvestløkke. TM Sydvest-Lykke.

Sølvtoft. TM Sölv-Toft. — Jfr. ovfr. u. Guldager.

Søløkke [æ ˈsøˌløg]. K 1783 Sohllück; Jb 1783 Sohllük, Oster-, Wester Sohllük; K 1790 Söe-Lykke; TM Sö-Lykke; I 1912 Sølykke; I 1922 Sølykke (Sølyk). — Ved Lundsø. Paa den anden Side af Søen ligger Søløkke i Lundsgaard.

Søndergade [æ ˈsyŋəˌga.]. — Vej i Avnbøl By. || **Sønderløkke** [æ ˈsyŋəˌløg]. TM Sönder-Lykke, Neder-, Over Sönder Lykke. || **Søndermade.** K 1783 Sünder May, Sündermay; Jb 1783 Sünner-May. || **Søndermark** [æ ˈsyŋəˌmaːg]. Dok 1631 Suderfelde; K 1783 Sündermarcks Sünder Lück, Sündermarcks Nörr Lück; TM Sönder-Mark. || **Søndermose.** K 1783 Sünder Moos; Jb 1783 Sündermoos. || **Sønderskifte.** K 1783, Jb 1783 Sünner Scheut. — Vistnok s. Lok. som Sønderløkke. || **Søndertoft.** Dok 1630 Kueßmueß Suedertofft; U 1782 Süder Toft; K 1783 Sünder Toft, Sünner-Taut; K 1790 Mit-, Wester Sönder Tofft; TM Sönder-Toft, Sönder Toft; I 1922 Syndetoft (Synnetovt). — Flere Lokaliteter. Se Kasmose ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Taters Guldpotte. K u. A. Tarters Guld Pott; Jb 1783 Tarters Guldpott; U u. A. Tartersguld-Pott. — Navnet maa vel hentyde til (Sagn om) et Guldfund. Jfr. nty. Taterpott „Jydepotte" (Mensing).

Tingvad. K 1783, Jb 1783 Tingway. — Agerjord, paa K 1783 tildels Eng. || **Tingvej** [æ ˈteŋˌvæˌj]. I 1912 Tingvei Forte, Tingvaivei; I 1922 Tenggårdsvej (Tenggårdfoet). — Del af Vejen til Filipsborg. Ligger ved Tingvad og er vel oprindelig et Tingvad Vej; jfr. Tingvaivei i I 1912.

Toftløkke. TM Toft-Lykke; I 1912 Toftlykke.

Torsløkke [æ ˈtɔi.sˌløg]. K 1783 Wester Torslück, Oster Tors-Lück; Jb 1783 Wester-, Oster Torslük; TM Torslykke; I 1922 Torslykke (Taaslyk). || Torsløkke Høj [ˈtʁɔsˌløg ˈhy, tɔʁəsløgˈhy]. U 1782 Torslekülück; K 1782 Torslekylück; Jb 1783 Torslekülük; TM Torslev-Ky, Forslev-Koh, Torsler Koh; I 1912 Drosleky. — Ved Torsløkke i Ullerup. Udtalen tyder paa et Tostavelses-Forled. Dette er muligvis identisk med Forleddet i Torresager i N.-Ønlev, Rise S., 3212.

Tranekær [ˈtʁɑ·nˌkæ]. Dok 1590 Tranckier, Tranckir; K 1783 Nörr Trankier Lück, Bag Trankier, Bag-Traan-Kier, Sünder Trankier Lück, Trankier, Traankier; K 1790 Trane-Kier; TM Trankjär, Over-, Neder Trankjär, Bag-Trankjär, Bag-Tranekjar; I 1912 Tranekær; I 1922 Tranekjær (Trankjær); Gst Tranekær. — Fuglenavnet Trane.

Trolddam [æ ˈtʁɔl̩·ˌdam]. — Navn paa en nu opfyldt Dam, hvor en Heks efter Sagnet er nedmanet med en Pæl igennem sig; den kunde ses endnu i Meddelerens Barndom (Opt. 1934).

Trunbro Løkke [ˈtʁʉ·ənbʁ0 ˈløg]. TM Thronberg-Lykke; I 1912 Truenbrolykke. — Se Trunbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Tværskifte. I 1912 Tværskævt.

Tørvemose [æ tɔʁəmos]. U 1782 Torre moos; K 1783 Torre Moos, Torremoos, Toore-Mous; TM Torvemose, Törvemosen. || Tørvemose Løkke [æ ˈtɔʁəmosˌløg]. TM Törvemose-Lykke; I 1912 Tørvemose lykke.

Udtoft. I 1922 Udtoft.

Vase [æ ˈvɑ·s]. U 1782 Waaß; K 1782 Wahs; Jb 1783 Waaß; TM Wase, Wese; I 1912 Vasen. — Agerjord, paa K 1782 tildels Eng.

Vedkast. U 1782, K u. A. Wiekast. — Subst. Vedkast „sted ved gården, hvor det fra skoven hjemkørte brænde lægges" (Feilb.). Her snarest Appellativ.

Vesterløkke. K 1783 Wester Lück; TM Wester-Lykke. — To Lokaliteter.

|| **Vestermade** [*væsdəˈmaj*]. K 1790 Wester May, Wester Meyen; K 1856 (Fra Sundeved og Als III p. 29) Vester Mai; TM Vester May; I 1922 Vestemaj. || **Vestermark.** Dok 1632 Westerfelde; K 1783 Wester Marck, Westermarck, Öster Westermarck, Wester Marcklück; I 1912 Vestermark. — To Lokaliteter. || **Vestertoft** [*æ ˈvæsdəˌtɔst*]. K 1783 Wester-Toft; TM Vester-Toft.

Vold [*æ ˈvɔlˌgʀɑs*]. TM Volden. — Voldstedet Braadeborg med Omgivelser.

Østerløkke. K 1783 Oster Lück; TM Oster-Lykke. || **Østertoft** [*æ ˈœsdəˌtɔst*]. K 1783 Oster Toft, Öster-Taut, Öster Toft; TM Oster-Toft, Oester-Toft.

Blans

(med Ballegaard og Blansgaard).

Aakrog. K u. A. Aukrog. || **Aaløkke.** TM Aalykke. — Ved Bovrup Bæk, paa Coupon 1872 kaldt „die Aue".

Aasmade. TM Aasmai. — Aas, se Indl.

Abildkobbel. Beskr. 1725 Apfelkoppel.

Agenkær [*ˈaxənˌkʲæ*]. K 1782, B 1783 Agenkier; TM Agenkjär. || Agenkær Knæk. K 1782 Agenkier Kneck; B 1783 Agenkier-Kneck. — Støder op til Agenkær i Ullerup og til Agenkær i Snogbæk, Sottrup S., 3242. Forleddet er snarest Subst. Agern, i Sundeved udtalt [*a·xən*] (Feilb.). Knæk, se Indl.

Andalsløkke. TM Lille-, Store Andahlslykke.

Bagehuskobbel [*æ ˈbaghusˌkɔfəl*]. TM Baghuuskoppel. — Af Subst. sønderjy. Bagehus „huset, hvor bageovnen findes". Jfr. m. H. t. Udtalen Bagehusløkke, udt. [*ˈbakhusˌlʏk*], i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Bag Kaadnerløkkerne [*bax æ ˈkɔ.nəˌlʏgə*]. TM Bagkodnerlykker. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger". Maaske s. Lok. som Bag Løkkerne. || **Bag Kæret.** K 1782 Bag e Kier. || **Bag Løkkerne.** K u. A. Bagelücker.

Ballebro Løkke. TM Balbroelykke. — Se Ballebro ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Balleskov. I 1922 Balleskov. — Tidligere Skov, ifl. I 1922 ryddet for 50 Aar siden. Ligger ved Nørreskov, der før hørte under Ballegaard.

Benneløkke [*æ ˈbænəˌlʏk*]. TM Bennelykke; I 1912 Bennelyke. — Plantenavnet Benved, i Sønderjy. udtalt [*bæn·ət, bæn·ər*] (Feilb.).

Benneshøj. K 1782 Barnhöy; I 1922 Benneshøj (Benneshy). — Gravhøj. Placeringen paa K 1782 viser, at Barnhöy er s. Lok. som Benneshøj i I 1922. Af Mandsn. sønderjy. Benne (DgP u. Benedikt).

Bjærgløkke. TM Bjergelykke.

Blaakrog. Gst 1857—58 Blaakrog. — Ved Blaakrog i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Blansgaard Made. TM Blandsgaardsmade, Blansgaardsmade. — Made, se Indl. || **Blansgaard Mark.** TM Blansgaardfeld. || **Blansgaardsforte.** I 1922 Blansgaardsvej (Blansgaardsfot). — Se Blansgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Blansingerløkke. TM Blausingerlykker, Blausingerlykken. — Af et Indbyggernavn Blansinger „Folk fra Blans" (Gudm. Schüttes Samling af Indbyggernavne i Stednavneudv.).

Blans Løkke. TM Blanslykke. || **Blans Skov** [*æ sgɔs*]. Reg 1604 Blansholtt; Beskr. 1798 Blans Holz; Gst 1857—58, Gst Blans Skov; TM, Trap[4] Blansskov. — Se Blans ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bolmose. K u. A. Bollmoos, Bolmoosschift; B 1783 Bollmoos, Bollmooschifft. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Bovløkke [*æ ˈbɔs.ˌlʏk*]. TM Bovlykke, Banlykke; I 1912 Baulyke.

Bovrups Løkke [*ˈbʌʀsbs ˈlʏk*]. — Efter Nabobyen Bovrup i Varnæs S., 3225.

Bredeløkke. TM Bredelykke. || **Bredeng** [*bʀe.ˈæŋ*]. Beskr. 1798 Breeng-Parcele; TM Breeng; I 1922 Bredeng.

Broból Ager [*ˈbʀo.fəl ˈaxə, ˈbʀo.fəls ˈaxə*]. TM Breböl, Breböls Agre,

Breböls Ager, Brebölagre. — To Lokaliteter. Se Brobøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Broløkke. K 1782 Brolück. — Ved Huset Langbro, hvor Vejen mellem Ullerup og Blans fører over Junkerdam.

Brudehøj [*æ ˈbʁu·jˌhy*]. Fischer Slesvigske Folkesagn[4] p. 256 Brudebjerget; TM Brudhöi; I 1922 Brudehøj (Bruihøj); Gst, Trap[4] Brudehøj. — Gravhøj. Til Stedet knytter sig et Sagn om en Pige, der blev hentet af Fanden paa hendes Brudefærd (Fischer p. 240 ff.).

Brungade [*æ ˈbʁu·nˌgɑ·*]. I 1912 Brungade; I 1922 Brungade (e Brungae). — Vej i Blans By.

Byløkke. K 1782 Bülück; B 1783 Bye-Lück; TM Bylykke. — Mark, der støder op til Byen.

Bækgrene [*bæˈgʁe·n*]. Duus, Halbinsel Sundewitt 1836 Beckgrün, die Beckgreen oder Laxfangaue; TM Bekgreenager, Bekgreenagre; I 1922 Bækgren. — Bro over Bovrup Bæk, hvor den løber sammen med Kajbæk.

Bævreesløkke. TM Beffereslykke. — Trænavnet Bævreesk „Populus tremula", i Sundev. udt. [*beʃ·ɔresk*] (Feilb.).

Bødkerløkke [*æ ˈbɶn.gəˌløk*].

?Bøjlen. TM Böilen; Coupon 1872 Boilen. — Eng og Agerjord ved Møllebæk i Blans By. Støder op til Byløkke ovfr.

Bønneland [*æ ˈbø·nˌlan*]. TM Bönland.

Dam. K 1782, B 1783 Damm. || **Damhale.** TM Damhale. || **Damløkke.** TM Damlykke. — Dam, se Indl.

Davidstoft [*ˈda.vids ˈtɔst*]. TM Davidstoft.

Duseskobbel [*ˈdu.səs ˈkɔfəl*]. Beskr. 1725 Iürgen Dosens Koppel; Beskr. 1798 Duuses-Koppel; TM Duseskoppel, Duseskoppeler; I 1922 Duses Kobbøl (Duses Koffel).

Ellemose. K u. A. Elmoos; B 1783 Ellmoos.

Faarestiløkke. TM Faarstilykke.

Filipsløkke [*ˈfɟl.bəs ˈløk*]. TM Philippslykke.

Fredskov. Beskr. 1798 Friede-Hølzung.

Førsteløkke. TM Förstelykke.

Gadeløkke. TM Gadelykke. — Gade, se Indl.

Galgeløkke [*æ ˈgɑl·ˌløk*]. — I Galgeløkke har der tidligere staaet en Galge (Opt. 1934).

Gammelløkke. TM Gammellykke.

Gerichtsparzel. TM Gerichtsparzel.

Grisekær. TM Grisekjär.

Grønager. B 1783 Grönagger. || **Grønstykker.** K u. A. Grön Stüker.

Gøsholt [*gɶsəlt*]. TM Giösholt. — Forleddet er rimeligvis Gen. af Mandsn. glda. Gøt, der bl. a. indgaar i Stednavnet Gødstrup.

Halmløkke. TM Halmlykke.

Hans Jessens Toft. TM Hans Jessens Toft.

Harhøj. TM Harhöi.

Havløkke [*æ ˈhasˌløk*]. TM Havlykken, Havlykke. — Ved Als Sund.

Havsbjærg [*æ ˈhasˌbjɛʁə*]. TM Havsbjerg. — Forleddet er snarest Gen. af et Personnavn, maaske det samme, som indgaar i Hovslund i Ø.-Løgum S., 3204. Stedet ligger ved Grænsen til Ullerup, langt fra Havet.

Herregaardskobbel. TM Herregaardskobbel. — Hører ifl. TM til Blansgaard.

Hjulertoft. TM Iuhlertoft, Iuhlerstoft. — Sønderjy. Hjuler „Hjulmand".

Hjælmballe [*jθmbalə, æ ˈjθmˌbalə*]. K 1782 Ielmballe, Ielmballemay; B 1783 Ielmballe; TM Hielmballe; I 1922 Jomballe. — Ved Blans By, nu Navn paa et Vejstykke. Forudsat at den moderne Udtale beror paa en sen Omdannelse, er Forleddet snarest Ordet Hjælm „Kornlade"; se Feilb. og H. Ussing, Det gamle Als p. 60. Naturforholdene synes ikke at tillade Hjælm i Betydningen „hjælmformet Bakke".

Hok. TM Hock, Hokk. — Hok, se Indl.

?Hulløkke. TM Huvhllykke. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Voldløkke ndfr.

Hundepold. I 1922 Hundepold (e Hundpol). — I Blans By. Ifl. I 1922 Stedet for Grandestævnet.

Husarhjørne [*æ hu'ˀsɑ·əˌˀjø·n*]. — Agerjord ved Vejknæk.

Husløkke. TM Westerhuslykke, Osterhuslykke. || **Hussted.** K 1782, B 1783 Husted; TM Husstedlykke. — Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". || **Hustoft** [*æ 'husˌtɔsd*]. TM Huustoft.

Hældeager. TM Heldager. — Ved en Skraaning, ikke langt fra Hældeløkke. || **Hældeløkke** [*æ 'hæl·ˌløg*]. — Hælde, se Indl.

Højløkke. TM Höilykke, Höilykker, Store-, Lille Hylykke.

Hørkensholt. K u. A. Hörckensholt, Hörkensholtmoos; B 1783 Hörkens Holt-Moos, Hörckens-Holt-Moos, Hörckens Holtmoos.

Imbjærg. Beskr. 1725 Imberg. || **Imland.** Beskr. 1725 Immland.

Jens Pedersens Løkke [*jæns 'pæ·sɔns 'løg*]. TM Jens Petersens Lykke.

Junkerdam [*æ 'jɔŋgəˌdam*]. K 1782 Iunkers Dam; B 1783 Junkers Damm; TM Junker Dam; I 1912 Jonker Damm; I 1922 Junkedam (e Jonkedam); Gst Junkerdam; Trap[4] Junkersdam. — Eng, tidligere Mose, under Blansgaard.

Kaadnerskov [*æ 'kɔ:.nəˌsgɔs*]. TM Kaadnerskov. || **Kaadnersti** [*æ 'kɔ:.nəˌsdi*]. || **Kaadnertoft.** TM Kaadnertoft, Kaadnerstoft, Kaadner Toft. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kajbæk [*kaj'bæk*]. TM Kaibek, Kaibeks Lykke; I 1912 Kaibek; I 1922 Kajbæk; Gst Kajbæk; Trap[4] Kejbæk. — Bæk. Forleddet er formodentlig af s. Opr. som Kaj i Nabobyen Snogbæk, Sottrup S., 3242.

Kalvekobbel. Beskr. 1798 Kälber-Koppel. || **Kalvemade** [*æ 'kal·ˌmaj*]. K 1782 Kallemay; B 1783 Kalle-May; TM Kalmai.

Katholm. Beskr. 1725 Kattholm.

Kirkeløkke [*æ 'kjɪgˌløg*]. TM Kirkelykke. — Ved Kirkevej. || **Kirkevej.** I 1922 Kirkevej (e Kirkvei). || Kirkevej Løkke. TM Kirkeweilykke. — Vejen fra Blans til Ullerup.

?Kjusbjærg. K 1782 Lill-, Store Kieusbierre; K u. A. Lill Kiüsbierre, Store Kieusbierre; B 1783 Lille-, Store Kius Bierre; Jb 1783 Lille Kieusbierre, Lille Kiusbierre; U 1784 Lille-, Store Kiuesbierre. — Navnets Form er usikker. Maaske kunde Forleddet være Plantenavnet jy. Kys „Centaurea cyanus", der i Bradr. udtales [*ky·s*] ell. [*køj·s*] (Feilb.).

Klavsesmose [*'klɑssəs 'ˀmo·s*].

Kløverløkke. K 1782 Kleverlük; B 1783 Klewer Lück.

Knapager [*æ 'knabˌaxə*]. — Samme Lokalitet som Knapmagerløkke ndfr. Formen er saaledes Ellipse for *Knapmagerager. || **Knapmagerløkke.** TM Knapmagerlykke, Knapmagerstykker; Coupon 1872 Knapmagerlykke.

Knarhøj [*'knaːˌhy*]. TM Knaghöi, Knaghöilykke; Gst Knarhøj. || Knarhøj Bugt [*'knaˌhy 'boxt*]. Gst 1857—58, Gst Knarhøj Bugt. — Forleddet er næppe, trods Beliggenheden ved Kysten, Subst. oldn. knǫrr „Handelsskib", saaledes som antaget Kok II p. 226. Navnet skal antagelig sammenstilles med Knarbjærg i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Knold [*æ knɔl*]. Beskr. 1725 Knoll; Beskr. 1798 Knollkoppel; TM Knoldkobbeler; I 1922 Knol. || Knoldforte [*æ 'knɔlˌˀfo·t*]. I 1922 e Knolfoet. — Bakket Areal. Knold, se Indl.

Kobbel [*æ kɔfəl*]. TM Kobbel. — Kobbel, se Indl.

Kokobbel. Reg 1604 Blans Kokoppell; Beskr. 1725 Kohappel.

Kridbæk. K u. A. Kridbeck, Kriedbeck; B 1783 Kriedbeck. — Subst. jy. Kride „Kridt".

Krobjærg. K 1782 Nehrkrobierre, Overkrobierre; B 1783 Nehr-, Ower Krogbierre; TM Krobjerre. — Forleddet kan være Ordet Krog, hvorom se Indl. Jfr. i saa Fald m. H. t. Lydudviklingen Krabjærg i S.-Skast S., 3109.

Krog. B 1783, K u. A. Krog. — Krog, se Indl.

Kronholm. TM Kronholm.

Krudtgaardskobbel [*æ 'kʀugɑsˌkɔfəl*]. — Ved Blansgaards Have. Subst. sønderjy. Krudtgaard „Blomsterhave", udt. [*krugå*] (Feilb.).

Krumbjærg. TM Krumbjerg.

Kræmmerløkke. TM Krämmerlykke.

Kærløkke [æ ˈkʃæɾˌløkˀ]. K 1782 Kierlück; TM Kjärlykke, Kjärlykker; I 1912 Kjerlyke.

Ladkær. K 1782 Laekier; B 1783 Lackier; TM Nordre-, Söndre-, Over-, Neder Lakjär. — Agerjord. Se u. Ladkær Skov i Avnbøl. Der er ingen topografisk Forbindelse med dette Navn.

Laksfang [æ ˈlɑgsˌfɑŋ]. Gst 1857—58 Laxfangst; I 1922 Laxfang. — Nu Navn paa en Bro over Bovrup Bæk. Jfr. ovfr. u. Bækgrene.

Langager. K 1782, K u. A. Langager. || **Langbro Løkke** [ˈlɑŋ·bʁ0 ˈløkˀ]. TM Langbrolykke, Langbrolykken. — Efter Huset Langbro; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Langhøj** [ˈlɑŋˌhøˀj]. || **Langledshøj.** K 1782 Langleshöy, Bey Langledshoy; B 1783 Langleds Hoy. || **Langløkke** [æ ˈlɑŋˌløkˀ]. K 1782 Langlück; B 1783 Lang-Lück; TM Langelykke. || **Langrygsdel.** K 1782 Langrögsdeel; K u. A. Langrügsdehl. — Agerjord. || **Langslette** [lɑŋˈrslæ·t]. K 1782 Langsleht; K u. A. Lang Schleht; B 1783 Langschleet; TM Langslet.

Lensholt [ˈle.nsˌhɔlˀt]. Beskr. 1798 Leensholdt; TM Leensholt; I 1922 Lensholdt. — Areal ved Ballegaard. Jfr. Lens Eng i Brøns S., 3087. En Betydning „Skraaning" vilde passe med Terrænforholdene.

Lillebjærg. TM Lillebjerg. || **Lilleløkke** [æ ˈlilˀ·ˌløkˀ]. TM Lillelykke. || **Lilletoft.** K u. A. Lilltoft; TM Lilletoft, Lille Toft.

Lyseløkke. TM Lyselykke.

Lysenstoft. K 1782 Lüsenstout; U 1784 Lüsenstoft; Dok 1784 Luns toft; Beskr. 1796 Lüssentoft; Jb 1816 Lüßenstoft; TM Lysentoft; I 1912 Lysens Tout. — Forleddet er formodentlig Gen. af et Personnavn. I saa Fald snarest af Slægtsnavnet Lydersen.

Made [æ maˌj]. K 1782, K 1783 May; TM Maden. — Flere Lokaliteter. Made, se Indl.

Malkested. K u. A. Molckstedt, Molckstedtschift; B 1783 Molckstedt; TM Maalkstedet. — I Blans Skov. Maa være et Sted, hvor Køerne blev samlet og malket. Indhegnede Malkepladser er almindelige paa Als.

Midtbjærg. TM Mitbjerg. || **Midtløkke** [æ ˈmedˌløkˀ]. K 1782 Mittlück; TM Mitlykke, Midtlykke. — Flere Lokaliteter. || **Midtmark.** K 1782 Nehrmittmark, Ower Mittmark; TM Mitmark, Mitmarken. || **Midtslette.** K 1782 Mittsleht; K u. A. Mitt Schleht; B 1783 Mit-Schleet. — Ved Langslette ovfr. || **Midtsned** [æ ˈmedˌsnæˀj]. TM Mitsnei. — Agerjord, der støder op til Ullerup Skov.

Mulebæk [ˈrmu·lˌbæk]. — Bæk paa Grænsen til Ullerup Skov. Snarest af Subst. Mule, brugt om en Terrænformation.

Møllebæk [æ ˈmœlˀ·ˌbæk]. TM Mühlenbach; Coupon 1872 Möllebek; I 1922 Møllebæk (Mølbæk). — Løber forbi Balle Mølle. || **Mølledam** [æ ˈmœlˀ·ˌdam]. Beskr. 1798 Müklendamm; TM Mölledam. — Ved Balle Mølle. || **Møllekobbel** [æ ˈmœlˀ·ˌkɔfəl]. Beskr. 1725 Mühlen-Koppel; K 1782 Möll-Koppel; Beskr. 1798 Mühlen-Koppel; TM Möllekoppel, Overmöllekoppel; I 1922 Møllekobbøl (Mølkoffel). — To forskellige Lokaliteter. Den ene hører til Ballegaard og ligger ved Balle Mølle; den anden ligger ved Blansgaard, ved et lille Vandløb, hvor der tidligere har staaet en Mølle (Opt. 1934).

Nakke [æ ˈrnɑ·k]. TM Nak. — Fremspring paa Kysten. Nakke, se Indl.

Nederbjærg. TM Nedrebjerg. || **Nedereng.** Beskr. 1798 Niedere-Wisch. || **Nederløkke** [æ ˈnæ·əˌløkˀ]. TM Nederlykke, Nedrelykke.

Nykobbel. K 1782 Nie Koppel; K u. A. Nyekoppel. || **Nyløkke** [æ ˈnyˌløkˀ]. TM Nylykke.

Nørreeng. Beskr. 1798 Nordere Wisch. || **Nørregade** [æ ˈnöˌgɑ·]. I 1912 Nørregade; I 1922 Nørgade (e Nørgae). — Vej i Blans By. || **Nørrekobbel** [æ ˈnöˌkɔfəl]. TM Nordkobbel. || **Nørreløkke** [æ ˈnöˌløkˀ]. TM Nörrelykke. || **Nørremark.** K 1782 Nörremark, Nörremarkstoft; B 1783 Nörremarck; TM Nörremark, Nörremarkslykker; I 1922 Nørmark. || **Nørreskov.** Beskr. 1725 Norderholtz; TGst Nörskov; TM Nörreskov; I 1922 Nørskov. || **Nørretoft.** K 1782 Nörretoft; TM Nordtoft.

Oldemorsløkke. TM Oldemoder(s)lykke. || **Oldemorstoft** [*Oløm0s-*

ˌtʊst]. Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778, Schröder 1837 Wolmarstoft. — Se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107. Ifl. Gude p. 68 f. har der paa „Wolmarstoft" staaet en Gaard, der i 1486 var beboet af Wolmar v. d. Herberge.

Osbæk [ˈo.sˌbæk]. Gst 1857—58, Trap[1] Oldsbæk; TM Aalsbeck; I 1912 Osbek; I 1922 Osbæk. — Paa Grænsen til Snogbæk, Sottrup S., 3242; se u. denne By.

Overeng. Beskr. 1798 Obere-Wisch.

Parcel. TM Parzel.

Plesløkke. TM, I 1924 Pleslykke. — Snarest af et Personnavn. Kan maaske sammenstilles med Plesmose i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Pold. TM Pold. — Pold, se Indl.

Portløkke. TM Portlykke.

Postdam. K 1782 Postdamm. — Plantenavnet Post „Pors".

Potløkke [æ ˈpɔdˌløk]. TM Pottelykke. || **Potmade.** K 1783 Pott May.

Pottergade [æ ˈpɔdəˌgɑ·]. I 1912 Pottegade; I 1922 Pottegade (e Potgae). — Vej i Blans By. Af et Subst. Potter „Pottemager". Maaske kunde Navnet være overført fra Pottegade i Aabenraa, 3191.

Povlstoft. TM Paulstoft.

Præsteløkke. TM Prästelykke.

Raaddenbjærg [æ ˈʀɔ·nˌbjɛ.iə] TM Raadenbjerg, Kaadenbjerg. — Jfr. Raaddenbjærg i Rabsted S., 3133.

Ridebane [æ ˈʳʀi·ˌʳba·n]. TM Ridebanen. — Mark, der støder op til Blansgaard.

?Ronnemose [æ ʀɔnəmos]. TM Rönnemoos, Ronnemoos; I 1912 Rønnemos. || ?Ronnemoseforte [æ ˈʀɔnəmos ʳfo·t]. I 1922 Ronnemosfoet.

Runddel [ʀɔnˈde.l].

Rydløkke. TM Rydlykke. — Ryde, se Indl.

Rødabild [ʀɔ̈jˈɑfjl]. Beskr. 1798 Alt-, Neu-Rödabbel; I 1912 Rødaffeld; I 1922 Røjabbel (Røiaffel), ny, gammel Røiabbel (ny, gammel Røiaffel). — Skovstrækning langs Kysten. Jfr. Rødabild i Mjang, Hørup S., 3254. Her synes Forleddet at være omtydet til Roj; smlgn. Rojskræp i Stenderup, Nybøl S., 3244. || **Rødmose.** K u. A. Römoos; B 1783 Rödmoos.

Røgelhøj. K 1782 Röggelhöy, Roggelhoy; K u. A. Regelhoy. — Røgel, se Indl.

Samtligløkke. K 1782 Samledlück; B 1783 Samled-Lücke, Samled-Lück. — Adj. jy. samtlig „fælles". Jfr. Samtlig i Røllum, Ensted S., 3223.

Sibirien [sjˈbi.ɲjən]. — Agerjord paa Grænsen til Ullerup. Jfr. Sibirien ovfr. u. Lundsgaard.

Sidløkke. TM Siehlykke; I 1924 Sidlykke. — Adj. sid.

?Simonshave [sjməns ˈhɑs.]. Beskr. 1725 Siemershagen; Beskr. 1798 Simreshaue; TM Simonshave. — Agerjord umiddelbart ved Ballegaard.

Skelgaard Kobbel. K 1782 Sckellgaards Koppel; K u. A. Skellgaards Koppel; B 1783 Sckielgaards Koppel; Beskr. 1796 Schellgaards-Koppel; TM Skjelgaardskoppeler, Skjelgaardkobbel. — Paa Grænsen til Ullerup; støder op til Skelgaard Løkke i denne By. Gaard i Betydn. „Gærde" eller „Indhegning", se Indl. Kobbel, se Indl. || **Skelmose** [æ sgœl·mos]. TM Skjelmose, Skjeldmose. — Paa Grænsen til Ullerup By.

Skoleløkke [æ ˈsgo·lˌløk]. || **Skoletoft.** TM Skoletoft. — Ved en Skole i Blans By. Ikke samme Lokalitet som det foregaaende Navn.

Skomagertoft. TM Skomagertoft.

Skotmose. TM Skotmose, Skotmoselykken; Gst Skotmose. — Se u. Skotløkker i Kragelund, Bov S., 3271.

Skovbjærg [æ ˈsgɔsˌbjɛ.iə]. TM Skovbjerg. || **Skovled.** K u. A. skouley, Süder Skouley; B 1783 Schau-ley. || **Skovløkke** [æ ˈsgɔsˌløk]. K 1782 Skoulück, Skou lück; B 1783 Schou-Lücke, Skoulück; TM Skovlykken, Skovlykker, Overskovlykke, Skovlykke; I 1912 Skovlyke. — Flere Lokaliteter. Jfr. Ullerup Skovløkker ndfr. || **Skovskifte.** K u. A. Skouskift, Skauskift; B 1783 Schow Schifft, Schou-Schifft. || **Skovvej, Sønder-.** B 1783 Sönder Sckou Weg.

Skrutmose. K u. A. Skrutmoos. — Synes ikke at kunne være s. Lok. som Skotmose ovfr.

Smalskifte. K u. A. Smalskift; B 1783 Schmal Schifft.

Smedeløkke [æ ˈsmæj·ˌløk]. TM Smedelykker.

Smediekobbel [æ ˈsmjɛəˌkʌfəl]. Beskr. 1798 Schmiede-Koppel; TM Smedekobbel.

Sned. TM Snei. — Sned, se Indl.

Snedkerløkke [æ ˈsneɹ.gəˌløk]. TM Snedkerlykke. || **Snedkertoft.** TM Snedkertoft.

Snip. TM Snep; I 1924 Snip. — Snip, se Indl. Ikke topografisk Forb. med Sned ovfr.

Spadeløkke. TM Spadelykke.

Stabel. K 1783 Wester-, Mittel-, Oster Stapel, Stabel; K u. A. Staffelskift; B 1783 Staffel; B 1789 Staffel Schift; TM Stabelslykke, Stabellykke. || Stabel Stætte. K u. A., B 1783 Staffelstedt. — Om Udtalen se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Stabel „Pæl, Stolpe", anvendt i Betydningen „Grænsemærke". Stedet ligger paa Grænsen til Varnæs Sogn; stedt er sikkert Ordet Stætte „Stente", „en fodstis gennemgang gennem et dige" (Feilb.).

Stagekobbel [æ ˈsdɑ·xˌkɔfəl]. TM Stagkoppel. — Efter Stagen ved Færgestedet; se Stage ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Staldfoderløkke. TM Staldfoderlykke.

Stangmade [sdɑŋˈmɑj]. — Ved Stangmade i Ullerup.

Stegsmose [sdægsˈˀmo·s]. Beskr. 1798 Steeges-Moor; I 1912 Stegsmos. — Eng ved Kysten, bevokset med Buske. Forleddet er maaske Gen. af Navnet Stigholt ndfr.

Stemmesbjærg [ˈsdo·ə sdæməsˈbjɛɪə, ˈlɪj· sdæməsˈbjɛɪə]. TM Store-, Lille Stemmensbjerg. — Forleddet er antagelig et sammensat Stednavn, snarest et *Stærmose, af Plantenavnet Stær „Carex". Stedet støder op til Dam ovfr.

Stigholt. Regnsk 1594 datt Sticholdt. — Navnet kan være identisk med Stegholt i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191, og kunde i saa Fald indgaa som Forled i Stegsmose ovfr.

Stiløkke. TM Stilykke.

Stok [æ sdɔk]. — Tidligere Overgang over en Bæk.

Storebjærg [æ ˈsdo·ə ˈbjɛɪə]. TM Storebjerg. || **Storeløkke** [æ ˈsdo·əˌløk]. K 1782 Storlück, Stoorlück; TM Storelykke, Store Lykke. — Flere Lokaliteter. || **Storesned** [æ ˈsdo·əˌsnæj]. TM Storesnei. — Areal, der støder op til Ullerup Skov. || **Storetoft** [æ ˈsdo.əˌtʊst]. TM Store Toft, Storetoft.

Stribbel [æ sdʁɛfəl]. K 1782 Ower-, Nehr Strevel; B 1783 Ouer-, Nehr Strevel; TM Streffel, Over-, Neder Streffel; I 1912 Streffel. || Peder Jensens Stribbel [pe.də ˈjæns ˈsdʁefəl]. TM Peter Jensens Streffel. — Stort Stykke Agerjord. Subst. jy. Stribbel „Strimmel".

Søndergade [æ ˈsyŋəˌgɑ.]. K u. A. Süder Weg, Süderweg; B 1783 Süder Wege; I 1912 Syndegade; I 1922 Søndergade (e Synnegae). — Gade i Blans By. || **Sønderløkke.** TM Sönderlykke. || **Søndertoft.** K 1782 Sünder toft; B 1783 Süder Tofft; TM Söndertoft.

Tadderløkke. Beskr. 1798 Tadder-Lücke. — Plantenavnet jy. Tadder „Boghvede".

Tangløkke. TM Store-, Lille Tanglykke. || **Tangvej** [æ ˈtɑŋˌvæj]. I 1922 Tangvej (e Tangfoet). — Vej til Als Sund.

Taterryde [æ ˈtɑ.dəˀˀɲy·].

Toftkobbel. Beskr. 1798 Toftkoppel; TM Toftkobbel; I 1922 Toft (Tovt). || **Toftmose.** Beskr. 1798 Toftmoor.

Tordenhøj [ˈtɔɹ·nˌhy]. || **Tordenkær.** TM Tordenkjär. — Subst. Torden.

Trappe. Beskr. 1798, TM Trap. — Der er en Trappe ned til Vandet her. || Trappeforte [æ ˈtʁabˌˀfo·t]. I 1922 Trapvej (e Trapfoet). || Trappeløkke. TM Traplykke, Traplykker; I 1912 Traplyke. — Areal ved Kysten. Subst. Trappe. Jfr. Trapskov i N.-Løgum S., 3117.

Trilde. K 1782 Trill.

Tørvemose. TM Torvemoos.

Uderløkke. K 1782 Uderstlück; B 1783 Uder-Lück; TM Olykke. — Olykke i TM er (delvis) s. Lok. som Uderstlück paa K 1782 og rimeligvis en Form af samme Navn.

Ullerup Skovløkker [*ˈulərʌb ˈsgɔəˌløgə*]. TM Ulderup Skovlykke. — Ved Ullerup Skov.

Ulvemose [*ulməs*]. — Samme Lokalitet som Stegsmose ovfr.

Vedkastløkke. TM Weikastlykke. — Se Vedkast ovfr. u. Avnbøl.

Vejløkke [*æ ˈvæjˌløk*]. TM Weilykken.

Vesterkobbel [*æ ˈvæsdəˌkɔfəl*]. TM Westerkobbel. || **Vesterløkke** [*æ ˈvæsdəˌløk*]. TM Westerlykke. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Vestermade.** K 1782 Wester May; B 1783 Wester-May. || **Vesterskov.** TM Westerskov. || **Vestertoft.** K 1782 Westertoft, Wester Tout; Beskr. 1796, TM Westertoft.

Vibemose. TM Wiefmoos.

?Viemose [*vi.mos*]. TM Hvidmose. — Vidie „Pil" eller Adj. hvid.

Vinkelløkke [*æ ˈvɛŋgəlˌløk*]. TM Winkellykke.

Visk [*æ vesg*]. (Her ?) K u. A. bey wisch; B 1783 bey Wisch; TM Store Wisk, Lille Wisk, Lange Wisk; I 1922 Visk. — Mose. Se u. Visk i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Voldløkke [*æ ˈvɔlˌløk*]. — Areal ved Huset Vold i Blans. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Der er ingen topografisk Forbindelse med det følgende Navn. || **Voldmade.** TM Woldmade.

Vrangager. K 1782 Smaa Wrangager; B 1783 Schmaa Wrangagger. || **Vrangbæk.** K u. A. Wrangbeck; B 1783 Wrangbeek; TM Wrangbek; I 1912 Wranbek. — Adj. vrang „skæv".

Væle [*æ ˈvæ·l*]. TM Väel; I 1922 Væel (e Væel). — Ifl. I 1922 „Krat med Vandløb". En Vej fører over Kajbæk her. Væle, se Indl.

?Væverdige. K 1782 Weweredieg; B 1783 Wewern dieg.

Ønskær [*æ ˈɶnsgə*]. I 1922 Ønske (e Ønske). || Ønskærborg Dam ell. Ønskær Dam [*ɶnsgəbʌɔˈdam, ɶnsgəˈdam*]. I 1912 Ønskeborredam. — Ønskær Dam ell. Ønskærborg Dam er Navn paa en Dam i Blans By, Ønskær er Dammen og dens Omgivelser. Sammensætningen Ønskærborg forudsætter maaske et gammelt Husnavn. Forleddet er antagelig Gen. af Mandsn. glda. Øn, Øthun. Jfr. Ønskærmade i Burkal S., 3135.

Østerkobbel [*æ ˈøsdəˌkɔfəl*]. || **Østerløkke** [*æ ˈøsdəˌløk, ˈøsdəˌløk*]. TM Osterlykke. — To Lokaliteter. || **Østermade.** K 1782 Östermay; B 1783 Oster-May. || **Østermark** [*ˈøsdəˌmaːg*]. TM Osterfeld. || **Østertoft.** K 1782 Ostertoft.

Lundsgaard.

Andkær. TM Andkjär. — Ingen topografisk Sammenhæng med Andkær i Ullerup.

Andreasløkke. TM Andreas-Lükke.

?Bakketløkke [*æ ˈbagəˌløk*].

Bjærgløkke [*æ ˈbjɛɪəˌløk*].

Bomløkke. TM Bom-Lükke.

Braatoft Made. TM Brotoftmai. — Ved Braatofter i Avnbøl; s. d.

Bødkerløkke [*æ ˈbø.l.gəˌløk*]. TM Bödker-Lückke. — To forskellige Lokaliteter. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Bødkerløkke i Avnbøl.

Degneløkke. TM Degnelykke.

Ditlefløkke [*æ ˈdedləˌløk*]. — Efter en tidligere Ejer Ditlefsen (Opt. 1934).

Egelund. K 1783 Iger-Lund, Igerlundswisch; Jb 1783 Iger Lund, Iger Lunds Wiese; U 1791 Igelundt; TM Nedre Igelund, Over-Igelund, Igelund-Mai.

?Feddersballe [*ˈfœrisˌbolə*]. K 1783, Jb 1783 Federballig; U 1791 Federballig, Federsballig, Pedersballig; TM Ferris-Ballig. — Udtalen [*-bolə*] beror aabenbart paa en sen Forvanskning. Forleddet er snarest Gen. af Mandsn. sønderjy. Fedder, der i Angel udtales [*Fær·ə*] (Feilb.).

Finkeløkke. TM Finklükke. — Fuglenavnet Finke eller maaske Slægtsnavnet Fink.

Gammelløkke. TM Gammellükke.

Gravforte. Se ovfr. u. Avnbøl.

Grønnegaard. K 1788 Grönngaar. — Ved Kasmose Mølle. Jfr. Feilb. Grønnegaard „lille vænge ved husmandens hus" (Samsø). Her maaske snarest Appellativ.

Hammer [*æ hamə*]. — Agerjord. Snarest Subst. Hammer i Betydningen „(stenet) Bakke". Jfr. Hammerager i Hjerpsted S., 3108.

Herredmade. TM Herredmai.

Jens Jessens Løkke [*jæns ˈjæsəns ˈl̥yk*]. — Efter en tidligere Ejer (Opt. 1934).

Kasmose Dam. K 1783 Kasmus-Damm; TM Kasmusdamm. — Eng, oprindelig en tørlagt Dam (Heimat-Blätter IV p. 15). Se Kasmosedam og Kasmose Mølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kobbel. TM Kobbel. || Kobbelløkke. TM Kobbellykke, Kobbellükke. — Kobbel, se Indl.

Kærsløkke [*ˈl̥æ̝ɾs ˈl̥yk*]. — Efter en tidligere Ejer (Opt. 1934).

Langløkke [*æ ˈlɑŋˌl̥yk*]. TM Lang-Lükke.

Lillekobbel. TM Lille Kobbel. || **Lilleløkke** [*æ ˈl̥il̥·ˌl̥yk*]. TM Lille-Lykke, Lille-Lükke. || **Lilletoft.** Jb 1783 die Kleine Toft.

Lundkobbel. TM Lund-Koppel. — Ingen topografisk Forbindelse med de følgende Navne. || **Lundløkke.** TM Lundlükke. — Ved Lundsø. || **Lundsø.** Se Lundsø ovfr. u. Avnbøl.

Lysen. Beskr. 1791 die Lüüsen.

Made. K 1788 May; TM Mai. — Made, se Indl.

Midtkobbel. Jb 1782 Mittkoppel; K 1783 Mittel-Koppel; TM Midt-Kobbel, Over-Midt-Kobbel, Nedre Midt-Kobbel. || **Midtløkke** [*æ ˈmɛdˌl̥yk*]. TM Midt-Lükke.

Moseløkke. TM Moos-Lükke.

Mølledam. K 1788 Mühlen Teich. || **Møllekobbel.** K 1783 Mühlen-Koppel; I 1922 Møllekobbøl (Mølkoffel).

Nederløkke. TM Nedre-Lükke, Neder-Lükke.

Nyløkke [*æ ˈnyˌl̥yk*]. TM Nyelükke.

Nørreløkke. TM Nör-Lükke. || **Nørretoft.** K u. A. Nörre Taut.

Ottekant. TM Ottekant.

Overløkke. TM Over-Lückke, Over-Lükke.

Povlstoft [*ˈpɔʊ̯.l̥s ˈtɔʊ̯st*]. K 1783 Pauls-Taut; Jb 1783 Pauls Taut; TM Paulstoft.

Præstebjærg. Jb 1783 Prest Birrer; K 1783 Prest-Birrer; Beskr. 1791 Prästbierre; U 1791 Preest Bierre; TM Prästbjerg.

Pæretrækobbel [*æ ˈpæ·ətɾæˌkɔfəl*]. K 1783 Petri-Koppel; Jb 1783 Petri Koppel; TM Petri-Kobbel.

Rødmose [*æ ˈʀ̥ɶmos*]. K 1783, Jb 1783, TM Rödmoos; I 1922 Rødmose (Rødmos). — Opdyrket Mosedrag (I 1922).

Sibirien. TM Ciberien; I 1912 Sibirien. — Et lille Stykke Agerjord langt fra Lundsgaard. Jfr. Sibirien i Skærbæk S., 3089.

Smaaløkker [*æ ˈsmå. ˈl̥ygə*].

Smedeløkke. TM Store Smedelükke, Lille Smede-Lükke.

Storekobbel. TM Store Kobbel. || **Storeløkke.** TM Store Lykke, Store-Lykke, Store-Lükke. || **Storemade.** TM Store-Mai. || **Storetoft.** Jb 1783 Grosse Toft.

Støvleskaft. TM Stovleskaft. — Har antagelig Navn efter Arealets Form.

Søbjærg. K 1783 Söhbirrer, Lille Söhbirrer; Jb 1783 Söhbirer, Lille Söhbirer; U 1791 Sobierre. — Ved Lundsø. || **Søløkke** [*æ ˈl̥il̥· ˈsøˌl̥yk, æ ˈsdo·ə ˈsøˌl̥yk*]. TM Soellükke. — Jfr. Søløkke ovfr. u. Avnbøl.

Tolvskæpsløkke. TM Tolvkjepslykke.

?Tøndeland. TM Tonder-Land, Tonderland; Maalerids Tönder Sand. — Maaske et Areal paa een Tønde Land eller til een Tøndes Udsæd.

Vesterløkke. TM Wester-Lükke, Nedre Vesterlükke, Over-, Nedre Westerlück, Over Vesterlükke.

Vrang [*æ vɾaŋ*]. K 1783, Jb 1783 Wrang; TM Wrang, Vrang-Lükke;

I 1922 Vrangkobbøl (Vrangkoffel). — Agerjord. Om Subst. Vrang se Svend Aakjær i DSt 1922 p. 24 f.

Østerløkke. TM Nedre Österlükke, Over-Osterlükke, Oester-Lükke.

Ullerup

(med Filipsborg).

Agenkær. K 1783 Agenkiers Lück, Aggenckiers-Lücke; Jb 1783 Agenkiers-Lük, Aggenkiers Lücke; TM Agenkjer. — Støder op til Agenkær i Blans; s. d.

Andkær [æ ˈaŋˑˌkʲæ]. K 1783 Anckier; Jb 1783 Ankier; TM Ankjeer; I 1912 Andkjær; I 1922 Andekjær (Andkjær). — Fuglenavnet And.

Arnbjærg. K 1783, Jb 1783 Ahrenbierre; B 1783 Ahrnbiere, Stor Ahrenbirrer, Stor Ahrnbirre, Stor-, Lille Ahrenbiere, Bagahrnbierre, Anbierre Stücker; K u. A. Anbierrestücker; TM Ahnbjerg. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

Bislag [æ ˈbiˌslɑæ]. — Ved Filipsborg. Se u. Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Blokke. K 1783 Blöcken; Jb 1783 Blökken. — Blok, se Indl.

Bonggaard [æ boŋgå]. I 1912 Bonggaard. — Agerjord ved Filipsborg. Forleddet kan være Ordet Bunke; se u. Bunker i Løgumkloster Flække, 3118. En anden Mulighed er Subst. Bund.

Bovkobbel [æ båsˑˌkɔfəl]. K 1783 Kleinbau Koppel, Grosbau-Koppel; TM Baukoppel, Baukoppellykker; I 1912 Bovkobbel; I 1922 Bovkobbøl (Bovkoffel). — Under Filipsborg. Navnet er vel snarest et tysk Baukoppel. Jfr. Bovkobbel i Ladegaard, Kværs S., 3228.

Bovrup Bæk [bOʌsbˈbæk]. L 1768 Baurup Bæcks Marck, Baurup Becks Marck; U 1768—75 Baurup-Beck; TM Baurupbek, Baurup Bach, Baurupbeksmark, Bourupbach; I 1922 Bovrupbæksmark (Borrebæksmark). — Samme Vandløb som Bovrup Bæk i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Braadeager. K 1783 Braracker; Jb 1783 Brarager, Braracker, Baracker; B 1783 Bradagger, Brodagger, Braadager; K u. A. Braadager; B 1789 Braaracker; Dok 1793 Broacker. || **Braadekær.** K 1783, Jb 1783 Brakier; B 1783 Bradkier; TM Brakjeer. || **Braadestykker.** K u. A., B 1783 Braadstücker. — Ikke langt fra Braadeborg og har formodentlig samme Forled; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bredmade. K 1783, Jb 1783 Bremayschift; B 1783 Bree May, Bremay Schift, Bremay schmal Schift, Bremay Storschift.

Brænbjærg. K 1783 Brennbierre; B 1789 Brembierre (r. fra Bremacker); U 1789 Brenbierre, Brennbierre; U 1789—93 Brehnbierre. — Muligvis Plantenavnet Bregne, udtalt [bræˑn]; jfr. Formen i U 1789—93. Der er ingen topografisk Forbindelse med Brændkær ndfr.

Brændkær [ˈbræn̥ˌkʲæ]. U 1768—75 Brenkier, Brendkier; L 1768 Brändkiärs Marck; U 1774 Breenkier; K 1783 Brennkier, Brenckier; Jb 1783 Brennkier; U 1789—93 Bremkier oder Rademachers-Koppel; TM Brendkjer; I 1912 Brændekjer; I 1922 Brændkjær. — Paa K 1783 to forskellige Lokaliteter. Af Verb. brænde.

Buksefikke. Jb 1783 Bausfik. — Maa have Navn efter Arealets Form. Jfr. Fikke ndfr.

Bævreesk. L 1775 Biber-Jsch. — Jfr. Bævreeskløkke ovfr. u. Blans. Der er ingen topografisk Forbindelse mellem de to Navne.

Bøgebjærg [ˈbyˑxəˌbjɛiə]. Dok 1636 Lutke Vnd Norden Bugge berg; L 1768 Bögebiergs Marck; L 1775 Bügebergs-Tofft; K 1783 Bygebierr, Bygebier, Bygge-Byr; Schröder 1837 Buchenberg; TM Bögebjerg, Bögebjergtoft; I 1922 Bøgebjærg (Byggebjerre).

Damløkke [æ ˈdɑmˌlʲyk]. — Dam, se Indl.

Elle. K 1783 Ell, In de Ell; Jb 1783 Ell; TM In de Ell. — To Lokaliteter, den ene Eng. Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Elmtorn. K 1783 Elmtvorn, Wester Elmtvorn; Jb 1783 Elmtworn,

Wester Elmtworn; I 1912 Ellentron. — Trænavnet Elm og Torn i Betydn. „Tjørn". Jfr. en Sammensætning som Eskebøge ndfr.

Engkobbel [*æ ˈæŋˌkɔfəl̥*]. I 1912 Engkobbel; I 1922 Engkobbøl (Engkoffel).

?**Eskebøge.** L 1775 Jschebüge; I 1912 Eskebyge.

?**Fallesløkke.** K u. A. Falledslück; B 1783 Ialleds Lücke.

Femten Favne. B 1783 Femten Feim, Femten Feim Agger, Femten Feim schift.

Fikke. K 1783 Fick; Jb 1783 Fik. — Subst. jy. Fikke „Lomme".

Filipsborg Mark. TM Phillipsburgsfeld. — Se Filipsborg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Foletoft. Dok 1630 Vahlentofft, Klein Vahltofft. — Subst. Fole „Hest", her gengivet ved nty. Vale.

Fruekobbel [*æ ˈfʀu·ˌkɔfəl̥*]. K 1783 Fruen-Koppel; Jb 1783 Fruenkoppel; TM Frukoppel; I 1912 Fruekobbel; I 1922 Fruekobbøl (Frukoffel). — Under Filipsborg.

Fuglebjærg. U 1774 Vogel berg; K 1783 Fuhlbierr, Fuulbyr; Jb 1783 Fulbierre, Fuul Byr.

Gammel Indhegning. L 1768 Gamle jndhegninger, gammel jndhegning, Gammle Jndhegninger. || **Gammelmade Kobbel.** K 1783 Gammel-May Koppel; K u. A. Gammel May Koppel (r. fra Gammel Eng Koppel); TM Gammel-Maikoppel. || **Gammeltoft.** K 1783 Gammel Toft, Gammel-Taut; Jb 1783 Gammel Taut; TM Gammel-Toft.

Graasten. TM Graasteen; I 1922 Gråsten.

Grønforte. TM Grönneweg; I 1922 Grønvej (Grønfoet).

Guldager. TM, I 1912 Guldager. — Se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118. Der er ingen topografisk Forbindelse med Guldager i Nabobyen Avnbøl.

Gustløkke [*æ ˈgosdˌl̥yk*]. — Efter en Mand, der har boet i et nu nedbrudt Hus her (Opt. 1934). [*gosd-*] maa være en Form af Navnet August; jfr. Augustenborg, 3265, udtalt [*ˈgosdənboʀə*]. || **Gustvej.** I 1922 Gustvej. — Vejen fra Ullerup til Snogbæk, der gaar forbi Gustløkke.

Halsbjærg. K 1783 Halsbyr, Halsbier.

Hampegaard. Jb 1783 Hampgaar; I 1912 Hampgaard. — Indhegning til Hamp.

Hat [*æ hat*]. TM Hat. — Et trekantet Stykke Agerjord.

Hembæk. Dok 1636 Hembeck.

Hesselbjærg. K 1783 Hasselbierre; TM Hasselbjerg; I 1922 Hasselbjærg (Hesselbjerre). — Samme Lokalitet som Snedkerløkke ndfr.

Hindkærs Mark [*ˈhi̯ŋk̟ɜɹs ˈmaɹg*]. L 1768 Hindkiärs Marck; L 1775 Hindkiärs-Feld, Hindkiärs-Torf-Mohr; U 1768—75 Hindkiers Feld, Hinkier Felde; K 1783 Hinkkeyrs Moos, Hinckkeyers Mooslück, Hinckkeyrs Lück; Jb 1783 Hinküs-Lük, Hinckkies Lücke, Hinckkeyrs Moos, Hinnkeirsmoos, Hinnkeiersmoos-Lük; TM Hindkjersmark; I 1922 Hindkjærsmark. — Dyrenavnet Hind.

?**Hjulerskobbel.** U 1789—93 Bremkier oder Rademachers-Koppel. — Jfr. Brændkær ovfr.

Hok. K 1783 Hoock, Hock; Jb 1783 Hoock, Hok. — Hok, se Indl.

Humlegaard. Dok 1636 Hummelgardt, Hummelgardes Acker Ende.

Hundsbjærg [*ˈhʁŋsˌbjɛɹə, ˈli̯l̥· ˈhʁŋsˌbjɛɹə*]. K 1783 Hundsbierr, Hunsbiere; TM, I 1912 Hundsbjerg; I 1922 Hundsbjærg (Hunsbjerre). — Dyrenavnet Hund. Jfr. bl. a. Hundsbjærg i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Hvenemose [*ˈve·nmos*]. — Plantenavnet Hvene. Støder op til Hvenemose i Avnbøl.

Hælde. K 1783 Hell, Noor Heel, Mittelst Heel, Sünder-Heel, Wester Hellschift; Jb 1783 Hell, Op Hell, Wester Hellskift, Nörr-, Mittelst-, Sünner Heel; B 1783 Helstüker, Hellstüker; B 1789 Häll, Auf der Hell, Wester Hell Schift. || **Hældemark.** B 1783 Hellmark. — Hælde, se Indl.

Højholt. Dok 1636 Hoyholt; K 1783 Hoyholts Luck, Sünder Hoyholts Luck, Hoyholts-Lücke, Sünner-Hoyholts-Lück; TM Höiholdt. || **Højløkke** [*æ ˈhyˌl̥yk*]. TM Höilykke.

Hørhave. Dok 1630 hörhaw.

Junkerkobbel [æ ˈjoŋgəˌkoɸəl]. K 1783 Iunckers-Koppel; TM Junkerskoppel. — Opr. under Filipsborg. Jfr. Junkershof ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kallesskifte. K 1783, Jb 1783 Kalleschift; B 1783 Kalles Schift. || **Kallestoft.** L 1775 Calles Toft; K 1783 Kallestoft, Kalles-Taut; TM, I 1912 Kallestoft. — Mandsn. sønderjy. Kalle (Kok II p. 30).

Kapellaniløkke. TM Kaplanilyk.

Kobbel. K 1783, Jb 1783, TM Koppel. || **Kobbelvej.** I 1922 Kobbøl Vej (Koffelvej). — Kobbel, se Indl.

Koldbjærg [æ ˈkoˑlˌbjɛːə]. Dok 1630 Kolberg, Kolbergh; K 1783 Kohlbier, Kohlbierre, Kollbiers Lück, Kollbyrs-Lücke; Jb 1783 Kohlbierre, Kolbyrs Lücke, Kollbierres-Lük; TM Koldbjerg, Koldbjerglyk; I 1912 Koldbjerg; I 1922 Koldbjerg, Koldbjerg Vej (Koldbjerrefoet). — Adj. kold.

Korsvejløkke. I 1912 Korsveilykke.

Krobjærg. I 1912 Krobjerg. — Snarest Krobjærg i Blans, der ved en Fejltagelse er blevet placeret i Ullerup i I 1912.

Krumager. B 1783 Krumagger.

Kæmpehøj. K 1783, Jb 1783 Kemperhoy; B 1789 Kämpehüy; B 1789—93 Kiemperhoy.

Kærtoft [æ ˈkæːɹˌtɔst].

Ler [æ leːə]. TM Leer.

Liliekonvalskifte. K 1783 Lillcomfallschift; Jb 1783 Lillcomvallskift; B 1783 Lillecomfall; B 1789 Lillecomfalle Schift; U 1789—93 Lillcomfallschift. — Jfr. Liliekonval i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229, udt. [æ ˈliljəkOmˌfal].

Lilleløkke. K 1783 Lille Lück. || **Lilletoft** [æ ˈlilˑˌtɔst]. K 1783 Lille Toft, Lille Taut.

Listemade. K 1783, Jb 1783 Listemay.

Løkke. L 1768 Lycken; L 1775 in der Lücke. || **Løkkebjærg.** K 1783 Lückbier, Lückbyr; Jb 1783 Lükbierre, Lückbyr. || **Løkkedel.** K 1783 Lückdeel; Jb 1783 Lükdeel, Sünner Lükdeel; TM Lykdeel. || **Løkkekær.** K 1783 Lückkier, Lückyr; Jb 1783 Lükkier; TM Lykkjeer. || **Løkkemose.** U 1774 die Lückmooße.

Made [æ maj]. K 1783 May; TM Mai. — Made, se Indl.

Midtløkke [æ ˈmedˌlyk]. I 1912 Midtlykke. — Tre forskellige Lokaliteter.

Molteshøj [mɔlˌdəsˈhy]. Dok 1630 Moltesshöen; K 1783 Moltes Hoy; K u. A. Molts Höy; TM Molteshy; I 1912 Molteshøj; I 1922 Moldeshøj. || Molteshøjforte. TM Molteshyweg; I 1922 Moldeshøj Vej (Moldeshyfoet). — Gravhøj. Af Mandsn. glda. Malti, sønderjy. Molte.

Møllemose [æ mœlˑmoːs]. L 1768 Möll Moeße Marck; K 1783 Gros-, Klein Möllmoos, Mölmooslück; TM Möllmoos; I 1912 Møllemose.

Nederløkke [æ ˈnæːəˌlyk]. K 1783 Neer Lück, Oster Naer Luck, Näer Lück; TM Ned-Lyk. — Tre Lokaliteter. || **Nedertoft.** K 1783 Näär-Tauts-Lücke, Naar Tofts-Lück; Jb 1783 Neer Tautslük.

Norremose, Skov [æ nɔɐəmoːs]. L 1768 Norr-Moesse, Nor Moeße Marck; K 1783 Nörre-Moos; Schröder 1837 Nörremose; I 1922 Nørremos (Norremos); Trap[4] Nørremose. — Del af Ullerup Skov.

Nytoft. TM Ny Toft.

Nørrekobbel. Reg 1668 Norder Coppell; K 1783 Norder-Koppel; TM Norderkoppel; I 1922 Nørkobbøl (Nørkoffel). — S. Lok. som den ene Nørreløkke. || **Nørreløkke** [æ ˈnöˌlyk]. — To Lokaliteter. || **Nørretoft** [æ ˈnöˌtɔst]. K 1783 Nörr Toft, Nörr Toften, Noor-Tauten, Norder Toft, Nörre Taut, Noor-Taut; TM Norre Toft. — Flere Lokaliteter. || **Nørrevej.** I 1922 Nørrevej (Nørvej).

Overløkke. K 1783 Auer Lück; Jb 1783 Ower-Lük; TM Over-Lyk. || **Overtoft.** K 1783 Auer-Toft, Auer-Taut.

Perstoft. K 1783 Peers Toft, Peers Taut; Jb 1783 Peers-Taut.

Pisselgulv [æ ˈpisəlˌlyk]. K 1783 Pisselgoll; Jb 1783 Piffelgoll; B 1783 Pissel-Goll. — Lille Stykke Agerjord. Oprindelig et Pisselgulv „Gulvet i

Storstuen", der senere er omdannet til Pisselløkke. Det usammensatte Pissel forekommer flere Gange som Marknavn.

Poststi. U 1768—75 der Fuß oder so genante Post-Steig von Ballebroe über Ullerupper Felde nach Auenbüll. — Maa være en gammel Postforbindelse.

Potager. K 1783 Pottager, Pottagger; Jb 1783 Pottager; TM Potager. — Her er i ældre Tid fundet en Mængde Gravkar fra romersk Jernalder (Medd. fra J. Raben 1937).

Profitløkke. K 1783 Profit Lück; Jb 1783 Profit-Lük. — Agerjord ved Ullerup By. Navnet sigter vel til Stedets Frugtbarhed.

Rørgaard. K 1783 Röhrgaard, Roorgaar; Jb 1783 Rohrgaar; TM Rodgaard. — Paa K 1783 Eng. Af Plantenavnet Rør „Phragmites".

Saksborg [ˈsɑɐɜˌbʊʀə]. — Mark, der kaldes saaledes, fordi en Del af den er købt fra den gamle Kro Saksborg (se ovfr. u. Bebyggelsesnavne); hed tidligere Skovskifte (Opt. 1934). || **Saksborg Løkke.** K 1783 Sausborrer Lück; Jb 1783 Saausborrer Lücke, Sausborrer Lük. — Efter Kroen Saksborg, men ikke s. Lok. som det foregaaende Saksborg.

Sandvej [æ ˈsaŋˌvæj̥]. U 1774 Sandwad; K 1783 Sannwey, Sanvey, Wester-, Oster Sannwey, Wester-, Öster-Sanwey; Jb 1783 Sannwai, Oster-, Wester-Sannway; TM Sandvei. — Paa K 1783 tildels Eng.

Skelgaard Løkke. K 1783 Schelgaard Lück; Jb 1783 Schellgaards-Lük, Schelgaarder-Lük; TM Skelgaardslyk. — Ved Skelgaard Kobbel i Blans.

Skelløkker. TM Skjellykker.

Skovforte. I 1922 Skovvej (Skovfoet). — Vejen til Norremose Skov. || **Skovløkke.** Dok 1636 in der Lucke Schouwe, Schouw Lucke. || **Skovmark.** L 1768 Skov Marck. || **Skovskifte** [ˈsgɔɜˌsgæ̊ɜt]. Dok 1636 Koppeln auch Schouw genandt, Schouwschifft; K 1783 Norder-Schauschift, Skovskift, Schau-Scheut, Neu Schau Scheut, Nie Skovskift, Gammel Schau Scheut, Gammel Skovskift, Sunder Skovskift, Sünner Schau Scheut; TM Skovskift, Skovskifter, Ny Skovskift; I 1922 Skovskifte (Skovskøvt). — Flere Lokaliteter. Jfr. u. Saksborg ovfr. || **Skovvej, Store-.** Dok 1793 der grosse Holz Weg.

Skrakær. Dok 1636 Skradkiers Acker; U 1774 Schragkier Heck; K 1783 Schrackkeirs Lück, Schrackeyrs-Lücke; Jb 1783 Schrakkeirs-Lük; TM Skrahljer, Skrakjær; I 1912 Skrakjer. — Antagelig af Plantenavnet jy. Skraad „Skjaller, Rhinanthus crista galli", skønt Feilb. kun har Ordet fra Nørrejylland. Formerne forudsætter et glda. *skrat(æ), der hører til Verb. ænyda. skrade „give raslende lyd, skratte" (Kalkar), sv. skrata; jfr. Navnet Skrassel paa den samme Plante. Stednavnet er saaledes et oprindeligt *Skrat(æ)kiar.

Slotmade. K 1783 Schloss Damm; K u. A. Schlot Damm; TM Slotsmar; Maalerids Slotsmai; I 1924 Slotmai. — Eng ved Slotpold. Placeringen viser, at Slotsmar er samme Lokalitet som Schloss Damm paa K 1783. || **Slotpold** [ˈsl̥ɔˌpʊl̥]. I 1922 Slotsbakke (Slodpol). — Voldstedet af det gamle Filipsborg.

Smalskifte. B 1783 Näär Schmall Schift, Nedder Schmal-Schift, Nedder Schmalscheut, Bremay schmal Schift.

Smedeland. Dok 1636 Schmedelandt; K 1783 Schmeyland; Jb 1783 Schmeiland; TM Schmiedland. || **Smedetoft** [æ ˈsmæj̥·ˌtɔɜt].

Snedkerløkke [æ ˈsneɹ.gəˌl̥yk]. — Samme Lokalitet som Hesselbjærg ovfr.

Snikbjærg [æ ˈsnedˌbjɛɹə]. Dok 1636 Schnickberg; U 1768—75 Schnickberg Heck; K 1783 Snikbierr, Snickbyr, Snickbier, Snickbier Lück; Jb 1783 Schnickbyr, Schnicksbyr, Schnicksbierr, Schnikbierre; B 1783 Schnickbyr; TM Sneckbjer; I 1912 Sneebjerg. — Bakke Nordvest for Byen.

Stabelløkke. K 1783 Staffels Lück, Wester Staffelslück; Jb 1783 Staffels-Lük, Oster Staffels Lük, Wester Staffels-Lücke, Mittelst Staffels Lück; B 1783 Staffel; TM Staffellyk. — Paa Grænsen til Avnbøl. Der er ingen topografisk Forbindelse med Stabel i Blans, men Navnet er af samme Oprindelse.

Stangmade [sdɑŋˈmaj̥] K 1783, Jb 1783 Stangmay; TM Stangmai. — Ved Stangmade i Blans.

Storeløkke [*æ ˈsdo·əˌl̥yk*]. K 1783 Store Lück. || **Storeskifte.** B 1783 Storschift, Stor Scheut, Bremay Storschift. || **Storetoft** [*æ ˈsdo·əˌtɔst*]. K 1783 Stor-Taut, Stor Toft, Stoor-Taut; TM Stortoft. — To Lokaliteter.

Surløkke. K 1783 Suhrlück; Jb 1783 Suhrlük.

Svinehave. K 1783 Schwinn hau; I 1922 Svinehave (Svinhav).

Sønderløkke [*æ ˈsyŋəˌl̥yk*]. K 1783 Sünder Lück; TM Sönderlyk. — Tre Lokaliteter. || **Søndermark.** L 1768 Söndre Marck Bag Trankiär. || Søndermarkforte. I 1922 Søndermarksvej (Synnemarkfoet). || **Søndertoft** [*æ ˈsyŋəˌtɔst*]. K 1783 Sünder Toft, Sünner Taut; TM Söndertoft.

Timianskifte. K 1783 Timianschift; B 1789 Timmejan Schift. — Plantenavnet Timian. I Ullerup Skov.

Toftløkke. TM Toftlyk (r. t. Hat).

Torsløkke. L 1775 Tors-Lücke; TM Taarslyk; I 1912 Thorslykke; I 1922 Torslykke (Taaslyk). — Ved Torsløkke i Avnbøl.

Tranekær. L 1768 Trankiär, Bag Tranckiär; Jb 1783 Trannkier, Bag Traankier, Bag Fraankier, Bag Frankier. — Støder antagelig op til Tranekær i Avnbøl, der ligger paa Grænsen til Ullerup.

Trekant. TM Trekant.

Trædeskifte. U 1774 Trädtschift; K 1783 Træerskift, Threrr-Scheut; B 1783 Threrr-Scheut. — Jy. Træde „Retstrætte, Proces".

Tørvemose. K 1783, Jb 1783 Torrmoos.

Ullerup Skov [*ˈul̥ərɐb ˈsgɔɐˌsgæ̊ɐdə*]. Dok 1630 Vlderup Holt; Gst 1857—58, Gst Ullerup Skov. — Se Ullerup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Ulsdam. Dok c. 1630 Vllesdam, Vlsdam. — Dyrenavnet Ulv eller det tilsvarende Personnavn. En anden Mulighed er, at Forleddet kan være opstaaet af *Ullerups-.

Vejsager. Dok 1630 Weiß Acker.

Vesterløkke. K 1783 Westerste-, Mittelste-, Oster-, Wester-Lück, Westerlück; Jb 1783 Wester-Lük. || **Vestermade.** K 1783 Westermay; Jb 1783 Wester-May; TM Westermai. || **Vestermark.** Dok 1631 Vlderup Westervelde. || **Vestertoft.** K 1783 Wester Toft. || **Vestervej.** B 1783 Wester Wey, Wester-Wey.

Vrangløkke [*æ ˈvʀaŋˌl̥yk*]. — Adj. vrang „skæv", hvad der stemmer godt med Markens Form.

Østerløkke. Dok 1636 Oster Lucke; K 1783 Oster Lück, Öster Lück, Osterlück; TM Osterlyk. — Tre Lokaliteter. || **Østermark** [*æ ˈo̤sdəˌma.ig*]. Dok 1636 Ostermarck; L 1768 Østre Marck; U 1774 Oster Feldt; I 1922 Østemark. || **Østertoft.** Dok 1636 Ostertofft, Oster Toffts Ende; K 1783 Oster Toft.

3244. NYBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Nybøl, Sb [*nɔfəl*]. Herunder ogsaa Former af Herredsnavnet. RegCapSlesv 1352 (1661—70) Nubelherrit; 1/1 1373 Nybilherret; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Nubul; 6/12 1425 Nübelharde; SJb 1436 Nubul; 3/4 1437 Nubul H.; 24/4 1439 Nübylherde; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen c. 1700) Nübelhert, Nubylherd; Sk 1483 Nubul; Sk 1486 Nubel; (her?) 16/12 1500 (Pavens Kopibog) Nybul; udat. (c. 1500 ÆDA V 14) Nubel; u. D. 1506 (17. Aarh.) Nübel; Slesvig Biskops Gods 1523 Nubul; Sk 1533 Nwbel; Jb 1535 Nubul, Nubull, Nubell; Sk 1543 Nubel, Nubull, Nuibel; Reg 1604 Nuebell; Jb 1634 Nübell; Mejer 1649 Nyebol; Danckw 1652 Nyboll; Jb 1660 Nubell; VSK Nübel; Gst 1857—58, Trap[1] Nybøl; TGst Nübel; Postadr9, Gst Nybøl. — Adj. ny.

Baskær, Gd. Gst, Trap[4] Baskær. — Se Baskær ndfr. u. Naturnavne i Stenderup.

Bomhus. Gst 1857—58 Bomhus. — Ved Vejen til Sønderborg.

Brudeseng, Hs [ˈbʁɯ·jˌsœŋ]. Trap[4] Bruseng; Gst Brudeseng. — Se Brudeseng ndfr. u. Naturnavne i Stenderup.

Bøffelkobbel, Gd [ˈbœ̈fəlˌkɔfəl]. Kok II p. 105, Postadr9, Trap[4], Gst Bøffelkobbel. — Se Bøffelkobbel ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

Bøgegaard [ˈby·xə]. VSK Bøgesmark; Gst 1857—58 Bøgegd; Trap[1] Bøgegaard; TGst Begegaard; Oldekop Büge oder Bügegaard; Postadr9, Gst Bøgegaard. — Efter Naturnavnet Bøge i Stenderup.

Dalsager, Gd. Gst, Trap[4] Dalsager. — Se Dalsager ndfr. u. Naturnavne i Stenderup.

Gotfeld, Gd. VSK Gotfeld. — Formodentlig Fejl for Totfælde, skønt dette ogsaa forekommer som Todfel paa VSK.

Grønvang, Gd. Gst, Trap[4] Grønvang. — Sandsynligvis et nyere Navn ligesom Vestervang ndfr. Ingen af disse Navne forekommer som Naturnavn.

Hvidehus, Gd. Trap[4] Hvide Hus. — Fra Herman Bangs Roman?

Højgaard, Gd. Gst Højgaard; Trap[4] Højgd. — Der ligger en Del overpløjede Gravhøje omkring Gaarden (Medd. fra J. Raben 1937).

Jørgensgaard. Gst Jørgensgaard. — Gaard i Stenderup.

Langballegaard, Gd. Gst Langballe Gd.; Trap[4] Langballegd. — Se Langballe ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

Løkkegaard, Gd. VSK Lyk; Gst Løkkegaard; Trap[4] Løkkegd. — Jfr. Naturnavnet Løkke i Nybøl.

Nybøl Mark, Gde og Hse. Schröder 1854 Nybelmark; Gst 1857—58 Nybølmark; TGst Nübelfeld; Gst Nybølmark. — Jfr. Nybøl Øster- og Vestermark ndfr.

Nybøl Mølle. Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 Nübeler Windmühle; VSK Nybel M.; Gst 1857—58 Nybøl Ml; TGst Nübel M.; Postadr9 Nybøl Mølle; Gst, Trap[4] Nybøl Ml.

Nybøl Sned, Gde. Postadr9 Nybøl Sned. — Se Sned ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

Nybøl Vandmølle. Gst 1857—58 Nybøl Vml; Postadr9 Nybøl Vandmølle; Trap[4] Nybøl Vandml.

Nybøl Vestermark, Gde og Hse. Oldekop Nübel-Westerfeld; Postadr9 Nybøl Vestermark; Trap[4] N. Vestermark; Gst Nybøl Vestermark.

Nybøl Østermark, Gde og Hse. Oldekop Nübel-Osterfeld; Postadr9, Trap[4], Gst Nybøl Østermark.

Overballe [ˈɔsəˌbaɫə]. I 1912 Overballe. — Del af Stenderup By.

Paakær, Gde [ˈpå.ˌk̬æ]. Gst, Trap[4] Paakær. — Se Paakær ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

Ravnshøjgaard. Gst Ravnshøj Gd; Trap[4] Ravnshøjgd.

Rundkær, Gd. VSK Rundkier; Postadr9, Trap[4], Gst Rundkær. — Se Rundkær ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

Rønhøj, Gd. Gst Rønhøj. — Her er en overpløjet Gravhøj (Medd. fra J. Raben 1937).

Stenbjærg, Gd. VSK Steenbierg. — Hvis Navnet er rigtigt placeret paa VSK, er der ingen Forbindelse med Naturnavnet Stenbjærg i Stenderup.

Stenderup, Lb [sdæŋərʁp]. (Her?) 31/3 1196 (Kejserproc. 1424) Stenthorp; SJb 1436 Stendorp, Stendorppe; Sk 1483, Sk 1486 Sstendorppe; Slesvig Biskops Gods 1523 Stondorp; Sk 1533 Stendorp; Jb 1535 Stendorp, Stendorpp; Sk 1543 Sthenderoppe, Stendorpp, Stendrup, Stenerop; Reg 1604 Stendrup; Jb 1634, Mejer 1649, Danckw 1652 Stenderup; Jb 1660 Stendrup; VSK Nedre & Øv: Stenderup; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Stenderup. — Navnet Stenderup er meget almindeligt i Jylland. Alene i Sønderjylland forekommer det 6 Gange. Forleddet er Ordet Sten.

Stenderup Mose. Se ndfr. u. Tørvemosegaard.

Stenderupskov, Hs. Oldekop Stenderupholz.

Tavhave, Gd [ˈtasˌhas]. Trap[4], Gst Tavhave. — Gaard i Stenderup By. Det samme Navn synes at forekomme som Marknavn i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. Se Tavhave Pold ndfr. u. Naturnavne i Stenderup.

Totfælde, Gd. VSK Todfel. — Se Totfælde ndfr. u. Naturnavne i Nybøl. Jfr. Gotfeld ovfr.

Tørvemosegaard, Gd [tɔʀəmosˈgå.ə]. VSK Torvmose; Gst 1857—58 Tørvemosegd; TGst Torvemoosegaard; Dirksen, Sogne- og Stedfortegnelse 1893 Stenderupmose; Oldekop Tormosgaard, Torfmoor oder Stenderupmoor; Postadr9 Tørvemose; Gst Tørvemose Gd; Trap[4] Stenderupmose, Tørvemosegd. — Se Tørvemose ndfr. u. Naturnavne i Stenderup. Ifl. Trap[4] IX p. 585 er Stenderupmose „4 Brug paa den i 1860erne nedlagte Tørvemosegd.s Jorder".

Vesterballe [ˈvæsdəˌbaɫə]. I 1912 Vesterballe. — Del af Stenderup By. Jfr. Vesterballe Gade ndfr. u. Naturnavne.

Vesterballegaard, Gd. Trap[4] Vestballegaard; Gst Vestballe Gd.

Vesterled, Gd. Trap[4], Gst Vesterled.

Vestervang, Gd. Gst, Trap[4] Vestervang.

Østerskovgaard, Gd. Gst 1857—58 Østerskovgde; Trap[4] Østerskovgd. — Se Østerskov ndfr. u. Naturnavne i Nybøl.

B. NATURNAVNE.

Nybøl.

Adsbøl Toft. U c. 1768 Atzbüll Toute Theil, Atzbüll Tofft Theil; K 1783 Nörre Atzbüll-Toft, Sünder Atzbüll Toft; TM Wester-, Öster Atzbülltoft. — Paa Grænsen til Adsbøl i Adsbøl S., 3226.

Agertoft. K 1783 Ager Taut; Jb 1783 Agertaut.

Alsingkær. U c. 1768 Allsingkiers Theil, Allsing-Kiers Theil, Wester Allsingkierstheil, Wester Allsing-Kiers Theil. — Subst. Alsing „Beboer af Als".

Arsgab [ˈɔsˌgaf]. — Lille Areal i Nybøl By. Sønderjy. Arsgab „anus".

Artilleripark [a.iteɫəˈʀi̯ˌpa.ig]. TM Artilleriepark. — Her stod Artilleriet i 1864 (Opt. 1934).

Asmussendam. K 1783 Asmusdamm; Jb 1783 Asmussens-Damm; B 1783 Asmussen Dam; Asmussendamm May. || **Asmussenløkke.** U c. 1768 Oster Asmussen Acker Theil, Wester Asmussen, Wester Asmussen Theil; K 1783

Wester-, Oster-, Aver-, Neder Asmussen Lück; Jb 1783 Auer-, Neyer-, Wester Asmussens-Lück, Oster Asmussens Lück; B 1783 Auer-, Neier Asmussen Lük, Wester Aßmussen Lük, Oster Aßmus Lük. — Ved Asmussendam.

Bag Koblet. Se ndfr. u. Bøffelkobbel.

Belleager. U c. 1768 Belle Acker-Theil, Oster Belle Acker-Theil. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kan Forleddet være Ordet Bælg, der anvendes i en lignende topografisk Betydning som det beslægtede Balle. Usammensat forekommer det bl. a. som Landsbynavnet Belle i Stovby S., Bjærge H. Jyll. (udt. [*bœl'ə*]; $^{5}/_{11}$ 1474 Bællæ). Byen ligger paa et højt Terræn, omgivet af dybe Dalstrøg.

Bjærgløkke. K 1783 Bierre-Lück; B 1783 Biere Lük; TM Bjerre.

?Bovled. U c. 1768 Bauley, Bauley-Theil. — Jfr. Bueled i Mølmark, Broager S., 3245.

Bredbæk [*ˈbʁe·ˌbæk*]. Jb 1704 Bredbeckmarck; K 1783 Brebeck, Brebeck Lück; Jb 1783 Oster Breebeck, Wester-Breebeck; TM Bredbek. — Eng. || **Bredløkke** [*æ ˈbʁe·ˌløk*]. TM Bredlük. || **Bredmade.** K 1783 Bree-May; Jb 1783 Breemäy; TM Bredmai.

Brudeseng [*æ ˈbʁu·jˌsæŋ*]. TM Brudseng. — Areal Nord for Byen. Jfr. Brudeseng ndfr. u. Stenderup.

Brøderholm [*ˈbʁø.ʁəˌhɔl.m*]. U c. 1768 Brüderholm Acker Theil; K 1783 Bredeholm Lück; K u. A. Brodeholm Lück; Jb 1783 Brodeholmlück; B 1783 Brodeholm Lük. — Opr. et Pluralisnavn Brøder, af Subst. Brøde, hvorom se Indl., der senere er blevet sammensat med -holm; jfr. Brøder i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204. Forleddet kan ikke være Brødre, der i Sundev. udtales [*bröj·ə*] (Feilb.).

Bulbro. U c. 1768 Bollbruch, Boll-Bruch. — Subst. Bul „Træstamme, Planke". Samme Lokalitet som Bulbro i Stenderup?

Bybæk. TM Dorfbach.

Bøffelkobbel [*ˈbœfəlˌkɔfəl*]. U c. 1768 Böffel-Koppel, Böffel-Koppel-Feld; U 1768 Böffel Koppel; K 1783 Büffel Koppel, Böffel Koppel; Schröder 1837 Büffelkoppel; Gst 1857—58, Trap[1] Bøffelkobbel; TM Böffekoppel; Gst Bøffelkobbel. || Bag Bøffelkobbel. K 1783 Bag Boffel Koppel, Bag Böffel Kovel; B 1783 Bag Kovelet auf Nibeler Feld; K u. A. Bag Kowelet; TM Bag Böffelkoppel. — Skov, der støder op til Østerskov. Ifl. Trap[4] p. 584 er den anlagt i Begyndelsen af det 18. Aarh. Bøffel- er sikkert oprindelig et sammensat Stednavn. Formelt kunde det være et Navn paa -bøl, men er vel snarere en Sammensætning paa glda. -fællæ „Svedjeland" (se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202). Udtalens [*-fəl*] er da ændret til [*-fəl*] under Paavirkning fra Nybøl og andre Bøl-Navne, eventuelt ogsaa fra Endelsen [*-kɔfəl*]. Forleddet kan være Ordet By.

Bøgehøj. U c. 1768 Bügehüj, Bügehüy, Bügehüj-Feld, Büggehy-Feld, Büggehüj-Feld, Büggehüy-Feld; K 1783 Wester-, Oster Bugehöy, Wester-, Oster Bügehoy.

?Bøgeskov. U c. 1768 Bügges Gaws Theil. — Hører sikkert sammen med Bøge i Stenderup, der ligger paa Grænsen til Nybøl.

Damhole. K 1783 Damholl, Damhoel; Jb 1783 Dammhoel. — Engstrimmel. || **Damløkke** [*æ ˈdamˌløk*]. K 1783 Dammlück; Jb 1783 Damm-Lück; TM Dammlük. — Dam, se Indl.

Dybbøl Led. U c. 1768 Düppelleys-Theil, Düppelleys Acker Theil. — Efter Dybbøl, Dybbøl S., 3241. Der er ingen topografisk Forbindelse med Dybbøl Led i Stenderup.

Engløkke. TM Englük, An Englük.

Firkant. K 1783, Jb 1783, TM Vierkant.

Flagager. U c. 1768 Flage Acker-Theil, Flag Acker Theil. || **Flagløkke.** TM Flachlük; I 1924 Fladløkke. — Af Subst. Flage „Laage, Led"; se Mar. Kristensen i DF IV p. 88 ff. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Flagløkke ndfr. u. Stenderup.

Fold. U c. 1768 neben die Fohl, Fohl Acker Theil; Jb 1783 We-Föel, We-Foel; B 1783 We Foel. — „We" i 1783 gengiver et da. Ved æ; jfr. „neben die" i U c. 1768. Fold, se Indl.

Gaasefælled. Jb 1783 Gooßfehler; B 1783 Goes Fehde.

Galgeløkke. U c. 1768 Galgen Felde, Galgen-Felde, Gallgen-Felde; K 1783 Gall-Lück, Galle Lück; Jb 1783 Galle-Lück. || **Galgested** [*æ ˈgaɫə˛sdæj̯*]. Jb 1783 der Gerichts-Platz; Trap[4] Galgebakken; Medd. fra J. Raben 1937 Galgehøj (Gallehøj). — Umiddelbart ved Nybøl By i Nærheden af Tingtoft.

Grue [*æ ˹gʀu·*]. U c. 1768 die Grube. || Grueløkke [ˈ˹gʀu·˛ɫyk]. TM Grulük. — Grue, se Indl.

Grøftevej [*æ ˈgʀæ̊sd˛væj̯*]. TM Gröfteweilük. — Vej og Agerjord.

Hatløkke. K 1782 Hattlück; B 1783 Hatt-Lücke, Wester Hatt-Lücke.

Havetoft. K 1783 Hau Taut, Lille Hau Taut; Jb 1783 Hauetaut, Lille Hauetaut; TM Havtoft. — Ved Nybøl By. Have „Indhegning", se Indl.

Havløkke [*æ ˈhas˛ɫyk*]. TM Havlük. — Ved Nybøl Nor.

Havreballe. U c. 1768 Wester-, Oster Hauerballz Theil, Wester-, Oster Hauerballg Acker Theil.

Hestehøj. U c. 1768 Hestehüy Acker-Theil; B 1783 Heste-Höy, Heste Hoy.

Hikhjørne [*æ ˈhɛk˛˹jø·n*]. U c. 1768 Hick Iörn Ackertheil; K 1782, B 1783 Heickhiörn; TM Hekjörn. — Forleddet synes snarest at være Trænavnet Hæg, oldn. heggr, „Prunus Padus". Æg og Væg udtales ganske vist i Sundev. [*ex*] og [*vex*] (Feilb.), men Ordene med gammelt gg følges ikke altid ad i de sønderjyske Dialekter.

Hok [*æ hɔk*]. TM Hok. — Hok, se Indl.

Holbækskrog. — Se Krog ndfr. || **Holbæksløkke.** K 1783 Holbecks-Lück, Hollbecks-Lück; Jb 1783 Hollbecks-Lück. — Efter Gaarden Holbæk i Adsbøl S., 3226.

Hussted. Jb 1783 Alte Hausstelle; TM Huussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet". || **Hustoft.** Jb 1704 haußtofft; K 1783 Alte Haus Toft, Alte Haus Taut; Jb 1783 Alte Haus-Taut.

Hældeløkke [*æ ˈhæl̥·˛ɫyk*]. TM Hellük, an Hellük. || **Hælderoj.** U c. 1768 Hellroy Ackern. — Hælde, se Indl.

Højbjærg. U c. 1768 Hüjberg, Hüybergs Acker-Theil, Hüjbergs Theil; K 1783 Wester Hoybierre; TM Höibjerre. || Højbjærg Made. K 1783 Hoybierremay; Jb 1783 Höybierremäy. || **Højløkke.** K 1783 Westerhoy-lück; Jb 1783 Westerhöy-Lück. — Ved Højbjærg.

Hørløkke. U c. 1768 Hörrlück Stücken Theil.

Jejskær. B 1783 Oster Jeiskier, Oster-, Wester Jeis-kier, Iiskier. — Muligvis et opr. *Ekiskiar, af Kollektivet glda. ekæ, n. „Egebevoksning", med tidlig Synkope af Mellemvokalen og paafølgende Overgang af ks til js.

Jomfrukrat [*ˈjomfʀu˛kʀat*]. — Agerjord.

Kalvesned. B 1783 Kall Schney, Kall-Schney.

Katteforte [*ˈkad˛˹fo·t*]. — Vej i Nybøl By.

Kildeløkke [*ˈke·l̥˛ɫyk*]. K 1783 Kiellück; Jb 1783 Kiel-Lück.

Kirkemurager. U c. 1768 Kirchen Acker-Theil, Kirchen-Mauer Acker Theil. || **Kirkevej.** TM Kirchweg.

Kloetager. U c. 1768 Kloet Acker.

Kløft. U c. 1768 die Klufft; K 1783 Klüftland; Jb 1783 Kluft Land.

Kobbelløkke. K 1783 Kovellück; Jb 1783 Kovel-Lück. — Kobbel, se Indl.

Kokløkke [*æ ˈkɔg˛ɫyk*]. — Agerjord ved Byen. Fuglenavnet jy. Kok „Hane" eller maaske snarere af et Slægtsnavn. Navnet er formodentlig af nyere Oprindelse; Omraadet synes i alt Fald delvis at falde sammen med Bredmade paa K 1783.

Koled. U c. 1768 Kohley Theil, Kohley Acker-Theil. || **Koskov.** B 1783 Kuh-Holz.

Kommenbed [*æ ˈkʊmən˛bæj̯*]. — Lille Stykke Jord ved Byen. Her skal før være dyrket Kommen (Opt. 1934).

Kortløkke. TM Kortlük. || **Kortmose.** Jb 1783 Kort-Maas; B 1783 Kort Maas.

Krageløkke. K 1783 Krag-Lück; Jb 1783 Oster-Kraglück.

Krog. U c. 1768 Holbecks-Krogs Theil; TM Krog. — Holbæk er Gaarden

H. i Adsbøl S., 3226. || **Krogager.** U c. 1768 Kroge Ackertheil, Krog-Acker, Krog Acker-Theil, Kroge Acker Theil. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Krogager i Stenderup. Krog, se Indl.

Kærløkke [æ ˈkʂæˌɭʏk]. TM Kjerlük.

Ladegaardstoft. Schröder 1837 Laygaardstoft; TM Laigaardstoft. — Ifl. Schröder II p. 114 finder man Mursten og Kalk her, og efter Sagnet skal her have ligget en Herregaard.

Langballe [ˈlɑŋˌˈbɑlə]. Jb 1704 langball; U c. 1768 Langball, Langballe, Langball-Feld, Langballe Feld, Lonnball Acker-Theil; K 1783 Langballe, Lille-, Store Langballe, Mitt-, Nörre Langball Lück, Sünder Langball-Lück, Langballe Nörlück, Landballe Nör Lyck, Langballe Sünderlück, Landballe-Sünner-Lück; Jb 1783 Landballe Nörrelücke, Landballe-Sünderlücke; TM Langballe. || Langballe Made [lɑŋbɑləˈmɑj]. TM Langballemai. || Langballe Vad. U c. 1768 Langball Watt, Langball Wajs Theil. || **Langløkke** [ˈlɑŋˌɭʏk, æ ˈlɑŋˌɭʏk]. K 1783 Lang-Lück; TM Langlük. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Langtoft.** U c. 1768 Langtout, Langtoutetheil, Lilllang Toute Theil, Lilllang toute.

Ler [æ le.ə]. TM Leer. || **Lerager.** U c. 1768 Liier Acker-Theil. || **Lerbjærg.** TM Leerbjerre. || **Lermark** [æ ˈle.əˌmɑ.ig]. U c. 1768 Leim-Feld.

Lillebæk [æ ˈlɭlˑˌbæk]. || **Lillebøge.** U c. 1768 Lill Bügge. — Jfr. Bøgesgab ovfr. || **Lilleløkke.** TM Lilllük. || **Lillemade.** Jb 1783, B 1783 klein May. || **Lilletoft.** K 1783 Klein Toft, Lille Toft; Jb 1783 Lille Taut.

Listerbjærg [lesdə bjɛrə]. U c. 1768 Listerberg Acker-Theil, Lill Listerberg-Theil; K 1783 Listerbierre-Lück; Jb 1783 Listerbiergslück. — Bakke ved Kysten. Forleddet er maaske af samme Oprindelse som det norske Bygdenavn Lister (NG IX p. 204 f.), det blekingske Herredsnavn Lister og sv. Lister- i Listerudden, der muligvis skal sammenstilles med sv. list „Kant" (Hellq. EO p. 413).

Lundager. U c. 1768 Lonnacker, Norder Lonn Acker-Theil, Süder-Lonn Acker Theil, Wester Lonn-Ackertheil; K 1783, Jb 1783 Lundager-Lück; TM Lundager. || **Lundløkke.** TM Lundlük.

Løkke. U c. 1768 die Lück, die Lücke, Lück-Feld. — Løkke, se Indl.

Made. K 1782, Jb 1783 May. — Made, se Indl.

Mandos [manˈdɑs]. K 1783 Mandoses Lück, Mandosses-Lück; Jb 1783 Mandoßeslück; B 1783 Mandosses Lük; TM Mondus. — Snarest et sammensat Personnavn (Maren Dos?) i Forbindelse med Løkke, der senere er bortkastet.

?Markløkke. U c. 1768 Feld-Lücke.

Martensløkke. K 1783 Martens Lück; Jb 1783 Martens-Lück.

Mergelløkke. K 1783, Jb 1783 Mergel-Lück; TM Mergellük.

Midtløkke [æ ˈmedˌɭʏk]. K 1783 Mitt-Lück; TM Mittlük.

Mogenses Kirkegaard. B 1783 Mauens Kieregaard. — Sidste Led er snarest Kirkegaard, ikke Kærgaard.

Moseager [mosˈɑxə]. U c. 1768 Moes Acker-Theil; TM Moosager. || **Moseløkke.** K 1783, Jb 1783 Moos-Lück.

Mølledam. K 1783 Mühlen Teich. || **Mølleforte** [æ ˈmœlˑˌfo·t]. — Vej til Nybøl Mølle. || **Mølleløkke.** K 1783 Möll-Lück, Mählen Lück; Jb 1783 Möhlenlück; TM Möllük. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Møllemark** [ˈmœlˑˌmɑ.ig]. U c. 1768 Mühl-Feld, Mühlen-Felde; K 1782, TM Möllmark. || **Møllesned** [æ ˈmœlˑˌsnæj]. U c. 1768 Möllschney, Möllschney Theil, Möllschney-Zaun, Möll-Schney; B 1783 Mühlenschney Oster schifft, do. Westerschifft; K 1783 Mühlen-Schney; Schröder 1837 Mühlenschnei; TM Möllesnei, Bag Möllesnei; Gst, Trap[4] Møllesned. — Skov. || **Møllestykke.** U c. 1768 Möllstücken. || **Møllevej** [ˈnönə ˈmœlˑˌvæj]. U c. 1768 der Stenderupper Mühlen Weg.

Nakke. U c. 1768 Nack Acker Theil; TM Nak. — Nakke, se Indl.

Nederløkke. Jb 1704 Neirluck; TM Sterlük, Nerlük. || **Nedertoft** [ˈˈnɛ·əˌtɔst].

Nybøl Lund. Reg 1604 Nuebellunde; B 1783 Nibeler Holtz; (her?) Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 Nübelerkrat. || **Nybøl Nor**

[*nọfəl̥ ˈno.ə, æ no.ɹ*]. Mejer 1648 Nybol Noer; Mejer 1649 Nuböll noer; K 1783 Nübüller-Nohr; VSK Nübel Noer; Gst 1857—58 Nybøl Nor; Trap[1] Nybøl-Nor; TM Nübelnoer, an Nübel Nor; Gst Nybøl Nor. — Vig. Se Nybøl ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Nor, se Indl.

Nørreløkke [*æ ˈnö˛l̥yk*]. K 1783 Nörr-Lück, Wester-, Mitt Nörr-Lück; TM Nörlük, Norrelük. — Flere Lokaliteter. || **Nørremark.** TM Nörmark. || **Nørretoft.** K 1783 Nörre Toft; Jb 1783 Nörretaut; TM Nörtoft, Nortoft.

?**Odderslag.** Jb 1704 Otterschlag.

Overløkke. Jb 1704 Overlück; K 1782 Owerlück; K 1783 Averlück; TM Overlük. || **Overtoft** [*ˈʳösə˛tɔst*]. K 1783 Auer-Taut; Jb 1783 Auertaut; TM Overtoft.

Paakær. Reg 1604 Pakehr. — Udtalen af det tilsvarende Bebyggelsesnavn i Nybøl By er [*ˈpå.˛ḳæ*]. Af Tilnavnet glda. Pā „Paafugl" eller muligvis af Appellativet.

Partløkke. TM Partlük; I 1923 Portløkke.

Pileholt. TM Pilholt. || Pileholtsdam Løkke. K 1783 Pieholdams-Lück, Pielholdams-Luck; Jb 1783 Pielholtsdamm-Lück; B 1783 Pielholdams Lük. — Trænavnet Pil.

Præstelund. U c. 1768 Prestlohn Acker-Theil, Prest-Lohn Acker Theil.

Raahøj. U c. 1768 Rahüj, Rahüj stücken, Rahüjs Acker; B 1783 Roh hoy Schift. — Forleddet er snarest Subst. Raa i Betydningen „Pæl, Grænsemærke".

Rojvej [*æ ˈʀɔ̇j̥·˛væj̥*]. — Roj, se Indl.

Roneg. U c. 1768 Ronn eeg, Ronn eeg-Feld, Ronneeg-Feld; U 1768 Roneeg. — Maaske af Adj. raadden.

Rugballe. U c. 1768 klein und gros Rouball, Kein und Groß Rouball Theil, Gros Rouball, Rouball-Theil; K 1783 Rauballe, Rauballe Lück; Jb 1783 Rouballe, Rauballelück; TM Rugballe, Auballe. — „Auballe" støder ifl. Placeringen i TM op til Rugballe, og Formen er utvivlsomt Fejl for dette Navn.

Rundkær. Schröder 1837 Rundkjer; Gst 1857—58 Rundkjærskov; TM Rundkjer; Gst Rundkær Skov; Trap[4] Rundkær. — Skov. Jfr. Sned ndfr.

Rævehøj [*æ ˈʀæ̊s˛höj̥.*].

Rønsager. U c. 1768 Rönns Acker-Theil; B 1783 Röns-Ager, Rönsager; TM Rönsager, Nerrerönsager. — Se u. Rønsdam i Bov, Bov S., 3271.

Sandkuleløkke. TM Sandkuhllük. — Sandkule „Sandgrav". || **Sandløkke** [*æ sa.n̥*]. K 1783 Wester Sand-Lück, Mitt-, Oster Sandlück; Jb 1783 Mitt Sandlück, Oster Sand-Lück; TM Wester-, Öster Sandlük, Mitt-Sandlük. || **Sandmark.** TM Sandmark.

Selleager. U c. 1768 Selle Acker-Theil. — Muligvis s. Lok. som Silleløkke ndfr.

Silleløkke. K 1783 Sille Lück; Jb 1783 Sille-Lück. — Plantenavnet jy. Selje „Pil".

Skafthjørne [*ˈsgast˛ʳjø·n*]. U c. 1768 Schafft Iörn-Theil; K 1783 Schaut Iörn Lück, Schauthiörn Lück, Schauthiorn Lück; Jb 1783 Schautjürnlück. — Agerjord.

Skidenager. U c. 1768 Schieden Acker-Theil; B 1783 Schirren Ager, Schirren Agger. || **Skidenled** [*sgiʀənˈl̥æj̥, sgi.i.nˈl̥æj̥*]. U c. 1768 Schiedenley; TM Skirnled.

Skovled. U c. 1768 Schauley Acker-Theil. || **Skovløkke** [*æ ˈsgɔs˛l̥yk*]. TM Skovlük. — To Lokaliteter.

Skraaning [*æ sgʀå.nj̥ŋ*]. TM Skraaning.

Skrædderløkke [*ˈsgʀæ.ʀə˛l̥yk*]. TM Skredderlük.

Slugop [*ˈslux ˈop*]. TM Slugob. — Det sidste Stykke af Broager-Vejen, før den støder til Graasten—Sønderborg Vejen. Af Verb. sluge.

Smalskifte. U c. 1768 die Schmalen Schifften, die Schmalen Schifften Theil; B 1783 Schmaal Schift, Schmal Schift.

Smediebjærg [*æ ˈsmj̥ʀə˛bjɛʀə*]. TM Schmirrebjerrelük.

Smøl Led. U c. 1768 Schmöelleys Theil, Schmöel Leys Theil. — Efter Landsbyen Smøl i Broager S., 3245. Jfr. Bebyggelsesnavnet Smølled stds.

Sned [æ ˈsdo·əˌsnæj]. U 1768 Schney; U c. 1768 Schney-Feld; U 1771 Nübbel Schley, Schney-Holtze; K 1783 Schney; B 1783 Schneyschifft, Schney Schift. — S. Lok. som Rundkær ovfr. || **Snedledsløkke.** TM Schneiledslük. — Sned, se Indl.

Stenderup Led. U c. 1768 Stenderupslejs Theil, Süder Stenderuplejs Theil. — Se Stenderup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stendes. U c. 1768 Lill Stenners Ackertheil, Lillstenners-Theil, Gros-Stenners Ackertheil, Grosstenners-Theil; K 1783 Nörr Stendis, Nörre Steendös, Stendis Lück, Steendis Lück; Jb 1783 Nör-Stendis, Stendeslück. — Agerjord. Sikkert et oprindeligt *Stendys. || **Stenløkke.** K 1783, Jb 1783 Steen-Lück.

Storebæk [æ ˈsdo·əˌbæk]. || **Storeløkke.** TM Storlük. || **Storeskifte.** B 1783 Stoer-Schift. || **Storesned.** Se ovfr. u. Sned. || **Storetoft.** K 1783 Gros Toft; Jb 1783 Große Toft.

Stykker [æ ˈsdygə]. — Agerjord.

?Stærmose. U c. 1768 Sterrmoes Acker Theil; K 1783 Stormooslück; Jb 1783 Stormons-Lück; B 1783 Stor Moes Lük. — Maaske Plantenavnet Stær „Star, Carex".

Søllesled. U c. 1768 Söllesley, Söllesleis-Theil; K 1783 Sürres Ley Lück, Sürresled Lück; Jb 1783 Sürrensley Lück; B 1783 Sürres Ley Lük; TM Sorredsled. — Samme Lokalitet som Søllesled i Smøl, Broager S., 3245.

Sønderager. U c. 1768 der Süder-Acker; Jb 1783 Sünder-Ager. || **Sønderløkke** [æ ˈsyŋəˌløk]. K 1783 Sünner-Lück, Sünder-Lück; TM Sünnerlük. || **Søndermade.** K 1783 SünnerMay; Jb 1783 Sündermay. || **Søndermark** [æ ˈsyŋəˌma.ig]. Jb 1704 Sudermarck; U c. 1768 Nieder Süder-Feld, Ober Süder Felde; U 1768 Norder Süder-felde; TM Sünnermark. || **Søndertoft.** TM Sünnertoft.

Sørgab [ˈsø..iˌgɑf]. TM Sörgab. — Eng. Af Subst. glda. sōr „Smuds".

Tangsløkke. K 1783 Tangs-Lück; Jb 1783 Tangslück. — Forleddet er Gen. af Ordet Tang „Tange"; se Indl. Stedet ligger ved et Fremspring paa Kysten.

Tingtoft [æ ˈteŋˌtɔst]. TM Tingtoft. — Ved Nybøl Kirke. Herredstinget holdtes her; se Gude, Bericht von der Halbinsul Sundewitt 1778 p. 51. Jfr. ovfr. u. Galgeløkke.

Totfælde [tɔtˈfæl·]. Jb 1704 Totsbüll; U 1767 Tottfeld; U c. 1768 Tottfell, Tottfell-Feld; K 1782 Tottfell; K 1783 Wester Todfelles Lück, Wester Todtfelles-Lück, Mitt-Todfelles Lück, Mitt Todtfelle-Lück; K u. A. Mit Todfell Lück; B 1783 Mit Todfall Lük, Wester Todfelles-Lük; TM Tottfell. || **Totmose** [tɔtˈmo·s]. K 1783 Mitt-Todmoos-Lück; B 1783 Mit Todmaas Lük; TM Tottmos. || Totmose Bjærg [tɔtmosˈbjɛrə]. Jb 1704 holtmoesbierg; U c. 1768 Tottmoes Bergs Theil; K 1783 Todmoosbierre-Lück, Sünder Todmoosbierre; B 1783 Todmaas Bieres Lük, Sünner Todmaas Biere; TM Tottmosbjerre. — Totfælde og Totmose støder op til hinanden. Af Subst. Tot, her maaske som Bakkenavn; jfr. Sammensætningen Totmose Bjærg. Snarere dog vel i Betydningen „Tue". Om -fælde se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3203. Formen paa -büll i Jb 1704 beror sikkert paa en Skrivefejl. Der kan næppe være Tale om en Omdannelse af -bøl til -fælde; jfr. Sidsteledstrykket.

Tresnip. TM Tresnib. — Subst. *Tresnip „Trekant". Jfr. Tresnip i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Trillingsager. U c. 1768 Dreylings Ackern; TM Trillingsager.

Troldens Grue [æ ˈtrɔlʃs ˈgʁu·]. B 1783 Trols-Grube, Trols-Gruf. — Kløft i Møllesned. Trold maaske i Betydningen „Fanden". Grue, se Indl.

Trædeager. U c. 1768 Treede Acker-Theil. — Subst. jy. Træde „Retstrætte, Proces".

Tværskifte. U c. 1768 die Quer-Stücken; B 1783 Nor Tweer Schift, Nör Qwer Schift, Sünner Tweer Schift.

Tørvegrav. U c. 1768 Torf Graben-Theil, Torff-Graben Acker-Theil.

Vagthuspolde [ˈvaxdhusˌˈpɔl·]. — Vejstykke. Navnet stammer vel ligesom Artilleripark og Vognpark fra Krigen 1864.

Vaseager. U c. 1768 Waas Acker-Theil. — Vase, se Indl.

?Ved Bækken. B 1783 Webek. — Jfr. Formen We Foel ovfr. u. Fold.

Vejløkke [ˈvæjˌɫʏk]. TM Weilük.

Vesterløkke. U c. 1768 Mittel Westerlück theil; K 1783 Wester-Lück; TM Westerlük. — Flere Lokaliteter. || **Vesterslet.** B 1783 Wester Schlet. || **Vestertoft.** Jb 1783 Westertaut; B 1783 Wester Taut; TM Westertoft.

Viestub. U c. 1768 Wiestoff Acker Theil, Wiestoff Theil, Wester Wiestoff Theil, Wiestoff Acker Wester Theil. — Plantenavnet Vidie „Pil".

Vognpark. TM Wognpark. — Jfr. Artilleripark ovfr.

Voldløkke. TM Wohllük; I 1923 Voldløkke.

Østerløkke. K 1783 Oster-Lück; TM Österlük. — Flere Lokaliteter. || **Østerskov** [æ ˈœsdəˌsgɔʊ̯]. Jb 1704 Osterschau; U c. 1768 Oster-Schau, Oster Schau Feld; K 1782 Österskou; K 1783 Oster-Skov; Schröder 1837 Osterholz; TM Österskov; Gst Østerskov. || **Østertoft.** Jb 1783 Ostertaut; B 1783 Oster Taut; TM Östertoft.

Stenderup.

Agerløkke. — Se ndfr. u. Løkkeager.

Allemands. U 1768 1 Acker Allmanns genannt. — Maa være Jord, der har været brugt af Bymændene i Fællesskab.

Andenløkke. TM, I 1912 Andenlyk.

Andersensløkke. TM Andersenslyk.

Arnskov. U 1768 Arnschau, Arnschau Theil. — Se u. Arnbjærg paa Barsø, Løjt S., 3211.

Bag Koblet. K 1783 Bag Kowel, Bag Kowelen, Bag Kowelet; Jb 1783 Bag Kowelet. — Agerjord, der støder op til Bag Bøffelkobbel i Nybøl.

Baskær [ˈbasˌɫæ]. U 1768 Batzkier, Batzkier Ackertheil, Batzkier Acker, Batzkier Stücken; TM Baskjeer. || Baskær Sten. Jb 1704 Bascher Stein; U 1768 Batzkiersteen, Batzkierstein, Batzkierstein Feld, Batzkier-Steens-Feld, Batzkierstein-Theil, Batzkiersteins Theil, Oster Batzkierstein; K 1783 Baskiersteen; Jb 1783 Baskier Steen. || **Basvraa.** U 1768 Auer Baßwra, Nejer-Baßwra; K 1783 Oberbaswraa, Nehrbas-Wraa; Jb 1783 Baßwraa; B 1783 Neder Basbraa, Ower Basbraa, Ower Baßbraa, Stor Basbraa. — Snarest af Subst. Bast med Bortfald af t i Trekonsonantgruppe. Jfr. u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bjennebo. U 1768 Biennebo, Biennebo-Feld, Biennebo stücke, Biennebo Acker Theil, Wester und Oster-Biennebo, Wester-, Oster Biennebo Theil; K 1783, Jb 1783 Benebon; B 1783 Beneboe; TM Bjennebö; I 1912 Bjennebo. — Agerjord paa Grænsen til Sottrup S. Forleddet indeholder sikkert den gamle Genitiv biarnar af Dyrenavnet eller snarere Personnavnet Bjørn. Efterleddet er Ordet Bod „Hytte, Skur".

Bjærgløkke [ˈbjɛɪəˌɫʏk]. K 1783, Jb 1783 Bierre Lück; TM Bjerlyk, Bjerglyk. — To forskellige Lokaliteter.

Blærre. U 1768 die Blerre. — Blærre, se Indl.

?Bolsti. U 1768 Osten Bohlsteg; B 1783 Osten Bohlstedt, Osterst Osten Bohlstedt. || **?Boltoft.** U 1768 Bohltofft, Bolltofftley, Bohltofft ley; K u. A. Boytoft, Oster-, Wester Boytoft; Jb 1783 Boytoft, Westerboytoft; B 1783 Boy Tofft, Böy Tofft, Boy Tofft Skau.

Bredager. U 1768 Bre Acker; TM Bredager. || **Bredars** [ˈbʁɛːˌɒs]. U 1768 Brears, Brears-Theil, Brears Acker Theil; K 1783 Breeartz, Breeastz; Jb 1783 Bree Artz, Oster-, Wester Bree Artz; TM Bredaas. — Agerjord. Jfr. Bredars i Avnbøl, Ullerup S., 3243. || **Bredbæk.** U 1768 Brebeck, Bre-Beck, Wiese in Breebeck. — Støder sikkert op til Bredbæk i Nybøl, der ligger paa Grænsen til Stenderup. || **Bredland** [bʁɛˈɫa.nˀ]. TM Bredland. || **Bredløkke** [æ ˈbʁɛːˌɫʏk]. TM Bredlyk. || **Bredskifte.** K 1783 Breeskift; B 1783 das Breite Schift Osten Bohlstedt; TM Bredskifte. || **Bredstykker.** K u. A. Brestucker, Brestücker; U 1793 Oster Breestücker.

Bremager. U 1768 Bremmacker, Bremen-Acker; K 1783 Bremager. ||

Bremager Ryde. K u. A. Bremagerrüh; B 1783 Bremacker Rüe. — Se u. Bremagre i Hviding S., 3085. Ryde, se Indl.

Brudeseng [ˈbʁu·jˌsœŋ]. Danske Sagn III Nr. 2109 Brudesengsplet; I 1912 Brudeseng. — Lille Eng i Stenderup By. En Brudevogn paa Vej hjem fra Nybøl Kirke er ifl. Danske Sagn væltet her; jfr. Brudesengen i Emmerlev S., 3107.

?Brændbjærg. U 1768 Bränberg, Brænberg-Theil, Lillbränberg Theil, Grosbränberg, Gros-Bränberg Theil; K 1783 Brembierre, Nörr-, Süder Brembierre; Jb 1783 Brem Bierre, Nörr-, Süder Brem Bierre. — Det er usikkert, om Forleddet er Bræn(d)- eller Brem-; der er imidlertid ingen topografisk Forb. med Bremager ovfr.

Bulbro. U 1768 Bohl-Bruch, Bollbruch. — Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bygningsløkke. TM Bygningslyk.

Bøffelkobbel. U 1768 Böffel-Koppel-Felde. — Se Bøffelkobbel ovfr. u. Nybøl, med hvilket der maa være topografisk Sammenhæng.

Bøge. Jb 1704 Büge; U 1768 Bügge, Büge, Bügge-Feld; K 1783 Wester-Büge, Nörrbüge; Jb 1783 Nor-, Oster-, Wester Büge; TM Byge. — Udtalen af det tilsvarende Bebyggelsesnavn er [ˈby·xə]; se ovfr. u. Bøgegaard. Da Navnet maa antages at være identisk med Kollektivet glda. bøkæ „Bøgebevoksning", er denne Form paafaldende; man vilde vente en Udtale *[ˈby·x]. Vibøge i Lysabild S., 3252, udtales imidlertid [ˈvi·byxə]. || Bøgesmade [ˈby·xəs ˈmaj]. — Hører til Bøgegaard; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Dalsager. U 1768 Dalls Acker stücken, Dals-Ackertheil, Dalls Acker Theil; K 1783 Dalsager, Nörredals ager, Süder Dalsager; Jb 1783 Wester-, Oster-, Nörre-, Suder Dalsager; TM Dalsager.

Dybbøl Led [døbɔlˈlæj]. U 1768 Düppel Ley, Düppelleys Theil, Düppellejs Stücken; TM Dybolleislyk, Dybbolleislyk; I 1912 Dybbøl Lejslyk. — Paa Grænsen til Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

Egelund. TM Egelund.

Ellekær [ˈœl·ˌkʲæ]. U 1768 Ellkier, Ellkier Acker Theil; K 1783 Ellkier; Jb 1783 Ellkier, Oster Ellkier. || **Elleløkke.** K 1783, Jb 1783 Ell-Lück.

Espager. U 1768 Esbager-[Theil], Essbager Acker Theil. — Trænavnet Esp eller Kollektivet Espe.

Flagløkke. TM Flaglyk. — Se Flagløkke ovfr. u. Nybøl.

Forteløkke [æ ˈfo·tˌlyk]. — Forte, se Indl.

Fraasløkke [ˈfʁå·sˌlyk]. U 1768 Fraaslück Stücken, Fraas Lück Theil, Fras Lück; TM Fröslyk. — Maaske af Verb. fraadse eller Subst. ænyda. fraads „Fraadseri", sigtende til Jordens Godhed. En anden Mulighed er maaske Tilnavnet Frost.

Førsteløkke. TM Förstlyk; I 1912 Førstlyk.

Gaardmade. K 1783 Gaarmay; Jb 1783 Gaar May. — I Stenderup By. Gaard antagelig i Betydn. „Indhegning", se Indl.

?Gaastoft Led. U 1768 Goestofftley; I 1912 Gaardstoftlei.

Gryde [æ ˈgʁy·, ˈljl· ˈgʁy·, ˈsdo·ə ˈgʁy·]. U 1768 die so genannte Grüde; U 1812 Grydlykken; TM Gryde. — Gryde, se Indl.

Grønnevej. U 1768 die Grüne-Strasse.

?Gundbo. U 1768 Gündbo stück, Gundbo stücken, Gündbo-Stücken, Gündbo stücken Theil, Gundbo Mohr, Günd-Bo Mohr; U 1812 Gundbokier. — Efterleddet er formodentlig Subst. Bod „Hytte, Skur". Forleddet kan, hvis u-Vokalen er den oprindelige, være Gen. af Mandsn. glda. Gunni.

Gyeset Otting. SJb 1436 Güeset atting. — Otting, se Indl.

Haardeng. K 1783 Haar-Eng; B 1783 Haar-Eng, Haar Eng. — Adj. haard.

Havreløkke. U 1768 Hauer-Lück; K 1783 Nehr & Over Hauerlück; B 1783 Stor-, Lille Hauer Lück; TM, I 1912 Havrelyk.

Hjortesøle. U 1768 Iorts-Söel Acker-Theil, Jorts Söels Ackertheil. — Jfr. Hjortesøle i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204.

Hjørne. B 1783 Hiörn.

Hok [æ *hɔk*]. U 1768 das so genannte Hack; U 1812 Dammen over Hacket; TM, I 1912 Hok. — Hok, se Indl.

Holm [*æ hɔl.m*]. K 1783, Jb 1783, TM Holm. — Holm, se Indl.

Hugholm. K 1783 Hochholm; B 1783 Hugholm; B 1789 Huchholm, Huchholmstücker; U 1793 Hochholm. — Antagelig af Verb. hugge i Betydningen „slaa Græs". Jfr. Hugeng i Hostrup S., 3131.

?Hulskovl. TM Hulskove; I 1912 Hulskovl. — Kunde maaske være Ordet Hulskovl. I saa Fald efter Arealets Form.

Husager. U 1768 Huss Acker, Huss Acker-Theil, Wester Huss Acker; U 1812 Huusager.

Højdøbbel. U 1768 Hüy Düffel Theil, Hüy Döffel Theil; TM Hydoffel; I 1912 Hydyffel.

Hørgaard. U 1768 Hörrgard Theile, Hörrgard, Hörregard, Hörrgaard-Stücken; K u. A. Horregaar; Jb 1783 Hörre Gaar; B 1783 Hörregaard; I 1912 Hørgaard. — Hørgaard „Indhegning til Hør". || **Hørløkke.** U 1768 Wester-, Oster Hörrlück Theil, Oster Hörrlück Ackertheil, Lill Hörrlück Ackertheil, Lill Hörrlück Theil; K 1783 Store Hörr-Lück, Sture Hörr Lück; Jb 1783 Stor Hör Lück; TM Öster-, Midt-, Vester Hörlyk. || **Hørtoft.** U 1768 Hörrtofft; Jb 1783 Hörr Toft.

Ingmansløkke. TM Ingmanslyk. — Maaske *Ingenmandsløkke.

Kaadnerløkke. TM Kaadnerlyk. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Karsted [ˈ*kɑ·*ˌ*sdæj*]. U 1768 Kaarstey Theil, Kaarstey Ackertheil; K 1783 Ower Karsted, Nedder Karstedt; Jb 1783 Neder Karcksted, Ower Karsted; B 1783 Neder-, Ower Karsted; TM Karstei. || Karsted Led. U 1768 Karstenley, Karsteyley, Korsteiley, Kaarsteyley; K 1783, Jb 1783 Kasteley; B 1783 Kastor Ley, Kastor-Ley, Kort Kastor Leyschifft; U 1793 Kasteley; U 1838 Karsteyley. — Agerjord ved Stenderup Skov. Betydningen er uklar, men der foreligger næppe et gammelt Bebyggelsesnavn paa -sted. Snarere et oprindeligt Appellativ af Typen Rørsted, Damsted etc. Som en Mulighed kan nævnes, at Forleddet i Karsted skal sammenstilles med første Led i Karholm i Nordborg Flække, 3265.

Katryde. K u. A. Kattrüh; B 1783 Kattray; B 1789 Kattrüh, Katelry. — Støder op til Stenderup Skov og er paa K u. A. betegnet som „busch".

Kelsbjærg [ˈ*ḳɛls*ˌ*bjɛɹə*]. (Her?) Dok 1564 ke.berge; Dok 1577 Kelderberge; Jb 1704 Rehlbiergmarc; U 1768 Kellsberg Theil, Kellsberg Acker Theil, Kehlberg, Kehlberg Acker, Kehlberg-Feld, Langkehl-Berg Theil, Kehlbergley, Kehlberg Leis Theil, Kehlberg Leysstücken, Wester Kehlberg stücken, Oster Kehlberg, Oster Kellsberg-Theil, Kellberg Sick, wester Kehlberg Sick Theil oder Türschney Bergs Theil; K 1783 Kielsbirre, Kielsbierre; Jb 1783 Kiels Bierre; TM Kjelsbjerg. — Jfr. Torsned ndfr. Sig, se Indl. || **Kelsmade.** U 1768 Kells-May; TM Kjelsmak. — Mandsn. glda. Kætil.

Kildebæk. Dok 1554 keeldebeck. — Paa Grænsen til Sottrup.

Kirkebjærg [*æ* ˈ*kj̩.ig*ˌ*bjɛʀə*]. Gst Kirkebakken. — Ved Kirken. Der er Sagn om, at Kirken først skulde have ligget her, men Nisserne brød ned om Natten, hvad der blev bygget om Dagen (J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 72 f.). || **Kirkebro** [*kj̩ʀgbʀ0*]. U 1768 der Kirchen-Steig nach Kirchbroley; B 1783 Birkebroe; U 1812 Kirkbrolyk; TM Kirkebroe. — Agerjord ved Kirken.

Klokhøj Stætte [*kl̥ɔghy*ˈ˹*sdæ·t*]. U 1768 Klackes-Street Theil, Klackesstreet Acker-Theil; K 1783 Klockstedt; Jb 1783 Klock Steedt; TM Kolkhystedt. — Se u. Klokkebjærg i N.-Løgum S., 3117. Jy. Stætte „Stænte".

Kobbelvej. I 1912 Kobbelvei.

Kobberhede. U 1768 Kopper Heide Acker Theil, Koper-Heide (-theil). — Snarest af Subst. Kobber med Henblik paa Bevoksningens Farve.

?Kolkær. U 1768 Kollkierstücken, Köllkier stücken.

Koløkke [*æ* ˈ*k0*ˌ*l̥yk*]. K 1783 Ower-, Nedder Kohlück; Jb 1783 Ower-, Neder Koh Lück; TM Kolyk.

Kortløkke. TM Kortlyk.

Kosterdige. U 1768 Kosterdick, Koster dicktheil. — Forleddet er maaske Ordet Degn, oversat til ty. Küster.

Krinkelbæk. B 1783 Bey Krinckelbeck. — Af Subst. ænyda. krinkel

„Kringle, Omvej" (Kalkar), jy. Krinkel „Krog" (i Udtrykket [*kreŋ'klər o kro·q*]; se Feilb. u. krinkelkrog) eller muligvis af det tilsvarende Adjektiv ænyda. krinkel „bugtet" (Kalkar efter Moth).

Krogager. U 1768 Kroge-Acker, Kroge Acker Theil, Kröge Ackertheil, Krogs-Acker-Theil. — Krog, se Indl. Der er ingen topografisk Forbindelse med Krogager i Nybøl.

Kullesroj. U 1768 Kullesroy, Kullesroys Acker Theil. — Jfr. Kullesgab i Abild S., 3121.

?Kælderstykker. U 1768 das Querland Kellerstücken.

Kærløkke. K 1783 Kier Lück; Jb 1783 Kier Lucke. || **Kærtoft.** K 1783, Jb 1783 Oster-, Wester Kier Toft.

Landevejsløkke. TM Landveislyk.

Langager. U 1768 Lang Acker; TM Langager. || **Langballe.** Jb 1704 Langballie may; U 1768 Langball, Langball Acker, Langball-Feld, Langbell-Feld, Langball Acker-Theil, Lanball-Feld; K 1783 Langballig, Oster Lang ballig, Wester Langballig; Jb 1783 Wester-, Oster Langballig. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Langballe i Nybøl. || **Langbøge.** U 1768 Lang Bügges Ackertheil, Langbügges Theil. — Jfr. Bøge ovfr. || **Langforte** [*æ ˈlaŋˌfo·t*]. I 1912 Langforth. || **Langløkke.** K 1783 Lang-Lück; Jb 1783 Wester-, Oster Lang Lück; TM Langlyk. || **Langmade** [*laŋˈmaj*]. K u. A., Jb 1783 Langmay; TM Langmai. — Hvis Navnet er rigtigt stedfæstet, er det moderne [*laŋˈmaj*] ikke identisk med Kortets Langmay, men samme Lokalitet som Stormade ndfr.

Lassesmose. U 1768 Lasses Moese, Lasses Moese Theil.

Lestoft [*lesˈtɔst*]. U 1768 Lins Tofft, Lins Tofft Acker, Linstofft; TM Lestoft.

Lillebro [*liļ·brθ*]. U 1768 Lillbro; U 1812 Lilbroe; TM Lilbrolyk, Lilbrölyk. — Agerjord ved Byen. || **Lilletoft.** K 1783 Lille Toft; Jb 1783 Lille Toft, Lille Taut.

Lunddam. Dok 1554 lundham. || **Lundled.** U 1768 Lonnley Theil, Lonnley Stücken, Lonlejstücken. || **Lundløkke.** U 1812 Lundlykken.

Luskær [*ˈlu·sˌkæ*]. U 1768 Luskier, Lueskier Theil, Lueskier Acker Theil; K 1783 Lüskier; Jb 1783 Luus Kier; TM Luskjer. — Jfr. Luskær i Nabobyen Dybbøl, Dybbøl S., 3241. Der er ingen topografisk Forbindelse med dette Navn.

Løkke. U 1768 Lück-Feld, die Lück oder Rabenholt-Feld, (her?) Tück. || **Løkkeager** [*ˈlykˌaxə*]. U 1768 Lück Acker Theil; K 1783 Ager-Lück; Jb 1783 Agger Lück, Ager Lück; TM Lykager. — Løkke, se Indl. Af K 1783 fremgaar det, at Ager-Lück er s. Lok. som det nuværende Løkkeager.

Made. K 1783, Jb 1783 May. — Made, se Indl.

Mangevendinger. K 1783 Manne Wendinger, Manne Wendlinger; Jb 1783 Manne Wendinger. — Jfr. Trevendinger ndfr. Af Subst. Vending, men Betydningen er uklar. Paa „Forpløjning", i hvilken Betydning Feilb. har Ordet fra Ty, kan man vel næppe tænke her.

Marensborg. U 1768 Marnsburg Theil, Wester Marnsburg, Wester Marnsburg Theil; K 1783, Jb 1783 Marens Burre; (her?) I 1912 Marbjerg. — Agerjord Øst for Byen. Forudsætter vel et gammelt Husnavn.

Markestoft. K 1783 Marckes Toft; K u. A. Marckeds Taut; Jb 1783 Marckeds Toft. — Agerjord i Stenderup By. Forleddet er maaske Gen. af Personnavnet Markvard.

Markusholm [*ˈmaʀkusəs ˈhɔl.m*]. I 1912 Markus Holm.

Matrosesmose [*maˈtʀθ.səs ˈˀmo·s*]. I 1912 Matrosens Mose; J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 71 Matros-Mos. — Ifl. Fausbøl skal efter Sagnet en Matros, der havde gjort Mytteri, være nedmanet her.

Midtgade [*æ ˈmedˌgɑ.ə*]. U 1812 Midtgaden; I 1912 Midtgade. — Vej midt i Stenderup By. || **Midtløkke** [*ˈmedˌlyk*]. TM Midtlyk. || **Midtvej.** K 1783, Jb 1783 Mittwey.

Mikkelskov [*æ ˈmegəlˌsgɔə*]. — Sønderjy. Mikkel i Betydningen „Ræv". Jfr. Mikkelløkke i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Mose [*æ ˈˀmo·s*]. K 1783 Moos-Lück, Moos; Jb 1783 Moos Lücke; TM Mooslyk.

Munkeholm [ˈmoŋg|hɔl.m]. || **Munkeløkke.** U 1768 Lillmuncklück, Lill-Munck-Lück Acker, Wester Muncklück Theil.

Muspyt. U 1768 Musspött Theil; I 1912 Muspøt. — Jfr. Bebyggelsesnavnet Muspyt i Agerskov S., 3074.

Møllebjærg. U 1768 Mühlberg, Mühlberg Theil, Süder Mühlberg Theil, Süder Muhlberg Theil, Mühlberg Mohr, Muhlberg-Mohr; K 1783 Möllbierre; Jb 1783 Möll Bierre; TM Mulbjerg. || **Mølleløkke.** TM Möllyk. || **Møllevej.** U 1768 der Mühlen-Weg.

Mørkforte [æ ˈmö.ig ˈfo·t]. U 1838 Mørkfort; TM Dunkelredder; I 1912 Mørkforth. — Formodentlig en Vej med levende Hegn langs Siderne.

Narlund. U 1768 Narrlon Acker-Theil, Narr Lon Acker Theil oder Oster Batzkierstein; K 1783 Narlun, Narlum; Jb 1783 Narlun, Suder-, Oster-, Wester Narlun; TM, I 1912 Narlund. — Forleddet er muligvis et glda. *natæ-; se u. Nakær i Barsmark, Løjt S., 3211.

Nederløkke. TM Nedlyk.

Nis Jensens Roj. U 1768 daß so genannte Nis Iensens Roy. — Roj, se Indl.

Nybøl Sten. Dok 1618 Nubbellsteen. || Nybølstens Ryde [nọfəl ˈsde.ns ˈʀy·]. K 1783, Jb 1783 Nübelsteensrüh; B 1783 Nibel Steens Rye; B 1789 Nüffel Steenslück; U 1793 Nübelsteensruh, Nübelsteensrüh; TM Nybölsteensrye. — Skov paa Grænsen til Nybøl. Sten sikkert her anvendt om en Skelsten. Ryde, se Indl.

Nyløkke [æ ˈny|ɫyk].

Nørregade [æ ˈnö|ga.ə]. U 1812 Nørregade. — Vej. || **Nørreløkke.** Jb 1704 Norlück; U 1768 Norderlück, Norderlück-Felde; TM Norlyk. || **Nørreskov.** Jb 1704 Norschau; U 1768 Norder-Holtze; K 1783 Nörreskov; K u. A. Norreskau, Norder Holz. || **Nørretoft.** K 1783 Nörre Toft.

Oldemorsløkke. TM Olmoslyk. — Se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Ormeng. K 1783 Store-Wormeng, Lille Wormeng; K u. A. Storwurmeng; Jb 1783 Store & Lille-Worm-Eng; TM Ormeng. || **Ormvraa.** U 1768 in die Warmwra, Warmwra theil; TM Ormoraa.

Overgade. U 1812 Overgaden. || **Overløkke.** TM Overlyk. || **Overmose.** K 1783 Owermoos; Jb 1783 Ower Moos.

Pakær. U 1768 Pakier, Packier; U 1812 Pakierlej. — Formodentlig af Subst. Padde, i Sundev. udt. [pa], i den sønderjy. Betydning „Frø". Næppe af s. Opr. som Paakær i Nabobyen Nybøl, med hvilket der ikke er topografisk Forbindelse.

Parrekenge [paʀɪ̣gˈæŋ]. U 1768 Paddergäng Theil, Padder Gänge Acker-Theil; TM Parigeng. — Af Plantenavnet Padderokke „Equisetum" med Svækkelse af sidste Led til [-ʀəg, -ʀɪ̣g] i den tryksvage Stilling.

Poldløkker [æ ˈpɔl̥|ɫygə]. — Pold, se Indl.

Portløkke. TM Port Lyk.

Pumpeskær. K 1783 Pumpeskier; Jb 1783 Pumpes Kier.

Ragebøl Led. U 1768 Ragbülley, Ragbülleys Theil, Ragbüllejs- und Mühlberg Theil. — Efter Ragebøl i Dybbøl S., 3241.

Ranhave [ˈʀan|haʊ]. TM Ranhav. — I Nærheden af Ravnholt ndfr. Formen i TM, som den moderne Udtale kan være paavirket af, er da muligvis Fejl for *Ravn-.

Ravnholt. U 1768 die Lück oder Rabenholt-Feld, Norder Rabenholt, Norder Rabenholt Theil, Norder Rabens holt Theil, Süder Rabenholt, Süder Rabensholt Theil, Sandley oder Süder Rabenholt Theil, Rabenholtlej, Rabenholt ley, Rabenholt Lejs Theil, Rabenholt Lej, Rabenholtley; K 1783 Raunholl Toft, Raunholt Toft; Jb 1783 Ravnholttoft, Raunholdt Toft.

?**Ravnsløkke.** TM Ravsenlyk; I 1923 Ravnsløkke.

Rojskræp [ˈʀɔ̇j̥|sgʀæp]. TM Rödskreep. — Agerjord. Maaske Plantenavnet Rødskræppe „rumexarter, der ved frømodningen bliver rødagtige" (Feilb.); jfr. Formen i TM. Første Led er da omtydet til det almindelige Roj.

Rolager. U 1768 Roll Acker-Theil; K 1783 Roll-Lück, Röll Lück; Jb 1783 Roll-Lück; TM Rolager. — Ifl. TM er Rolager s. Lok. som Roll-Lück, Röll Lück paa K 1783.

Rugmark. U 1768 Roumarcks Theil, Oster Roumarck Theil, Raumarck Gars Ackerlauf, Oster Roumarck Ackertheil, Roumarckslej; K 1783 Roumarckley, Oster-, Wester Raumarck; K u. A. Roumarkley, Roumarcksley, Lill Roumarckley; Jb 1783 Wester-, Oster Raumarck, Raumarcksley; B 1789 Smaa Roumarksley Schiften; TM Rugenmark.

Rævegravdel. U 1768 Rewgraf-Theil, Reuwgraff Theil, Reuwgraff Acker Theil; K 1783 Raugraudeel; Jb 1783 Raugrau Dehl.

Rødager. U 1768 Röd Acker Theil, Röde Acker Theil.

Rønager [ˈʀön|axə]. TM Rönager. || **Rønmose.** U 1768 Rönnmos Acker, Rönnmoss Acker Theil, Rönnmos Acker-Theil, Rönnmos Stücken; K 1783 Nedder Rönmoos, Rönmoosmay; Jb 1783 Neder Rönmoos, Rönnmoos May; TM Rönmos. — Formodentlig af Trænavnet Røn. Der er ingen topografisk Forb. mellem Rønager og Rønmose. Made, se Indl.

Rørløkke. K 1783, B 1783 Röh-Lück. || **Rørsted.** K 1783 Rödsted, Rölstedt; Jb 1783 Rödstedt, Süder Rödstedt; TM Rorsted, Rorstedlyk. — Agerjord. Se u. Rørsted i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Sand [æ sa.ŋ]. U 1812 Sandet; TM Sand. || **Sandager.** U 1768 Sand Acker Ley; K 1783, Jb 1783 Sannager; K 1838 Sandaggerfort. || **Sandled.** U 1768 Sandlej, Sandley oder Süder Rabenholt Theil, Sandley Acker-Theil. || **Sandløkke** [ˈlɨɟ· ˈsa.ŋ|ɫyk, ˈsdo·ə ˈsa.ŋ|ɫyk]. TM Sandlyk. — Sandager ligger ved Sand og er muligvis egentlig samme Lokalitet. Derimod er der ingen topografisk Forbindelse mellem disse Lokaliteter og Sandløkke med det dermed sammenhængende Sandled.

Savlad. U 1768 Sageley Acker-Theil, Saglej Theil; K 1783, Jb 1783 Sauland; B 1783 Rau-Land; TM Savlailyk. — Subst. Savlad „lad til at save på" (Feilb.).

Sivager [ˈsɥɛə|axə]. K 1783 Lille-Siveager, Store Siveager; Jb 1783 Lille Siveager, Store-Siveager; B 1783 Süve Acker; U 1812 Syvagerlück; TM Syvager. || Sivager Gab [ˈsɥɛə|axə ˈgaf]. U 1768 Sieben Akergabb, Sieben Ackergabb, Sieben-Acker-Gab, Sieben Acker-Gabs theil, Siebenmans Gab; U 1812 Syvagergabs Fort; TM Syvagergrabslyk, Siebenackerslochweg.

Skellevej [sgæɫəˈvæɟ]. TM Skelevei, Skelvei; I 1912 Skillevei. — To forskellige Stykker Agerjord, det ene Nord for Stenderup By, det andet ved en Vejforgrening Øst for Byen.

Skovknæk. TM Scovknek. || **Skovløkke** [ˈsgɔs|ɫyk]. || **Skovskifte.** U 1768 Schau-Schiffte, Schauschifft Theil; K 1783 Skouskift.

Skump. U 1768 die Schompen, Torfmohr Schompen, die der Satrupper Gränze anlaufende so genannte Schumpen; TM Skump. — Se u. Skump i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Skurlund. Dok 1564 Schurlunth; K 1783, Jb 1783 Skuurland; K u. A. Schuhrlund; B 1783 Skur-Lund, Skür-Lund, Skuur Lund; U 1793 Skurland, Skuurland; TM Skurlund. — Agerjord paa Grænsen til Dybbøl Sogn. Af Subst. Skure „Rende, Fordybning" eller muligvis et Subst. glda. *skurth i lignende Betydning.

Skærtoft. U 1768 Scheertoute Theil, Scheer Toute Theil; TM Skjertoft. — Adj. skær, i Sønderjy. brugt om „et stykke jord, frit for ukrudt" (Feilb.).

Smalager. U 1768 Schmal Acker Theil; U 1812 Smalagger; TM Smalager. || **Smalskifter.** U 1768 die Schmalen Schiffte.

Smedeholm. U 1768 Südw. Schmey Holmstücken, Schnejholmlej, Schmeyholmley. || **Smedeløkke** [ˈsmæɟ·|ɫyk]. TM Smeilyk.

Soroj. U 1768 Sooroy Theil, Sooroy Acker Theil, Soroy Acker-Theil; K 1783 Sönroy, Sonroy; Jb 1783 Son Röy; B 1783 Soe Röy; TM Sorrei. — Agerjord.

?**Sottrup Tingsti.** U 1768 der Sattrupper dieg steig. — Efter Nabobyen Sottrup i Sottrup S., 3242; dieg er sandsynligvis Fejl for *ding, og Navnet maa da betegne en Sti, der gaar fra Sottrup over Stenderup til Herredstinget i Nybøl.

Spidsning. TM Spisning; I 1912 Spidsning. — Se Spidsning u. Avnbøl i Ullerup S., 3243.

Stadsvej [æ ˈsdaɟs|væɟ]. U 1838 Stadsvejen; I 1912 Stadsvei. — Vejen til Sønderborg.

Stakketskifte. K u. A. Stackeschift; B 1789 Stackedschift; U 1793 Stacketschift. — Adj. stakket „kort".

Stampager [*ˈsdambˌaxə*]. U 1768 Stamp-Acker; K 1783 Store Stampager; K u. A. Lille Stampager; TM Stampager. || Stampagerforte. U 1838 Stampagerfort; TM Stampfackerredder. — Areal, der støder op til Stenderup Skov. Af Subst. ænyda. stampe „Fælde til Dyrefangst"; jfr. Stamplund i Klovtoft, Hellevad S., 3202. I Stampfackerredder i TM er det danske Forte gengivet ved nty. Redder „enger Feldweg zwischen Knicks" (Mensing).

Stenbjærg [*ˈsdæn·ˌbjɛ.iə*]. U 1768 Oster Stenberg, Oster Stennberg Theil, Wester Stenberg, Wester Stennberg Acker-Theil; K 1783 Wester-, Oster Steenbierre; Jb 1783 Oster-, Wester Steen Bierre; TM Steenbjerg.

Stenderup Skov [*æ sgɔs*]. Reg 1604 Stendrup Holtt; Gst 1857—58, Gst Stenderup Skov. — Se Stenderup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Storemade. K 1783 Sturmay, Stoor-May; Jb 1783 Stor May; TM Stormai. || **Storemose.** TM Store Mose. || **Storeskov.** TM Storskov. || **Storetoft.** K 1783 Store Toft, Sture Toft. — Storetoft er Navn paa tre forskellige Lokaliteter.

Strogager. U 1768 Strog Acker-Theil. — Hvis Formen er rigtigt overleveret, kan Navnet sammenstilles med Strogbjærg i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

Stubløkke. TM Stoflyk.

Svinholm. U 1768 Schwennholm Ackertheil, Schwinnholm Theil, Schwinnholm Ackertheil; K 1783 Süder-, Nörr-, Nörre Schwinsholm; Jb 1783 Nörre-, Nor-, Suder Schwin Holm; B 1783 Nör-, Nörre Schwiin Holm.

Søndergade. U 1812 søndre Gaden. || **Søndermark** [*æ ˈsyŋəˌma.ig*]. Jb 1704 Südermarck; U 1768 Süder-Feld, Süder-Felde; TM Söndermark. || **Sønderskov.** U 1768 Süder-Holtze; K 1783 Sünderskov; K u. A. Sünnerskau, Süder-Holz. || **Søndertoft.** TM Söndertoft; I 1912 Søndertoft. || **Søndervad.** U 1793 Süder-Way.

Tangmade [*taŋˈmaj*]. U 1768 Tang-May, Tang Maye; TM Tangmai. — Eng i Stenderup By. Tang(e), se Indl.

Tatermose. B 1783 Tater Moos, Tater Mooß; I 1912 Tatermose.

Tavhaveforte. U 1812 Tavhavfort; I 1912 Tavhavfort. || **Tavhave Pold.** J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 69 Tavhavpold. — Navn paa Byens gamle Grandested. Ifl. Fausbøl p. 72 stammer Navnet Tavhave fra den Tid, da Stævningen til Grande skete ved en Grandepind, der kaldtes „Tav".

Torsned. U 1768 Tüerschney Theil, Wester Kehlberg Sick Theil oder Türschney Bergs Theil, Tüerschney-Theil, Tuerschney, Oster Tüerschney, Oster Tühschney; K 1783 Torsne. || Torsned Bjærg. K 1783 Oster-, Wester Torsnebierre; Jb 1783 Oster-, Wester Torsne Bierre. || Torsned Holt. K 1783 Torr Sneyholt Lück, Torsneyholt Lück; Jb 1783 Torschney Holt Lück. — Hvis Tor- er den rigtige Form, kan Forleddet være Plantenavnet sønderjy. Torre „Padderokke".

Tranbrønd [*ˈtʁan·ˌbʁɥŋ*]. Jb 1704 Trangbrunmarck; U 1768 Trannbring, Trannbring-Feld, Süder Trannbring, Süder Trannbring Theil, Norder Tranbringen Theil, Trangbring-Feld; K 1783 Graubruch; Jb 1783 Grau Bruch; U 1812 Trandbring; TM Tranbryd. — Af Fuglenavnet Trane. Efterleddet er Ordet Brønd, formodentlig i en lignende Betydning som de af Feilb. anførte: „stor trind fordybning på marken, hvor der samles vand om foråret" (Vends.), „en lav strækning, der står under vand om vinteren" (Sall.). Tranbrønd støder op til Rørsted ovfr.

Trehuk. TM Frehuk; I 1912 Trehuk. — Subst. Trehuk „Trekant". || **Trehøje.** U 1768 Tree-Hüye-Theil; U 1812 Trehøj; TM Nedre Træhöi, Nedre Trohoi. || **Trekant** [*æ tʁekanŧ*]. || **Trevendinger.** U 1768 Treewendung, Trewendung, Treewendung Theil, Neyerdreywendung, Auerdreywendung, Auer 3 Wendung; K 1783 Trewendinger; K u. A. Treewendinger; TM Travending. — Se ovfr. u. Mangevendinger.

Troldholm. U 1768 Trollholm, Trollholm Acker Theil; K 1783 Trollholm;

Jb 1783 Troll Holm, Wester Troll Holm; TM Toldholm. || **Troldsløkke** [ˈtrɔlsˌløk]. TM Trolsdlyk, Frolsdlyk; I 1912 Troldslyk.

Trommelhøj. TM Trommelhöi. — Snarest af Verb. jy. trimle „trille". Jfr. Trimmelsted i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211, udt. [trǫmǝl-] og skrevet Trommested, Trommelstedt i TM.

Tværskifter. U 1768 die Quer-Schiften; K u. A., Jb 1783 Twerskift.

Tytved. U 1768 Tüttwed, Tüttwed Theil, Tuttwed Theil, Tüttwed Acker-Theil; K 1783 Tütwe Lück; Jb 1783 Tütwe Lücke; TM Tyhdved. || Tytvedsmose. U 1768 Tüttesmoese Theil, Tüttesmoes Theil, Tüttesmoes Acker-Theil. — Formen i TM synes at vise, at Forleddet har været udtalt [ty-]. Af Plantenavnet sv. Dial. tjuta „Angelica", jy. Tyde „hule planterødder, vel sagtens mest af tagrør, phragmites; lange, hule planterødder i ler og tørvelag" (Feilb. fra Mors og Vends.). Tytved er lavtliggende Agerjord; jfr. Sammensætningen Tytvedsmose.

Tørvemose. Jb 1704 Torremoes Marc; U 1768 Torf Moese, Torfmoesen Feld, Torffmosen-Feld; K 1783 Sünder-Tormoos, Sünder Torre Moos; Jb 1783 Torremoos, Torre Moos; TM Toromoslyk, Torfmoorweg. || Tørvemose Elle. U 1768 Torfmoes Ell theil, Torfmors Elle Theil, Torfmoes Elle Theil, Torfmoes Ell [theil]. — Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Uglemose [æ oxəlmos]. U 1768 Oggelmos, Oggelmos stücke, Oggelmos Theil, Oggel Mohr stücken; K 1783 Ogemoos; Jb 1783 Oge Moos; TM Ugelsmoos. — Fuglenavnet Ugle, i Sundev. udt. [oxəl] (Feilb.). Om Forekomsten af Mosehornugler i Sønderjyll. se Sønderjy. Maanedsskr. X p. 7.

Ulvestætte. J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn p. 71 Ulstæt. — Ifl. Fausbøl p. 71 f. blev en Pige i gamle Dage overfaldet af en Ulv her.

Vad. K 1783, Jb 1783 Way; TM Wai. — Eng paa Grænsen til Nybøl.

Vejlang. K 1783 Weylang; Jb 1783 Wey Lang; B 1783 Wey-Lang; TM Walang (Wodang?) . — Agerjord langs en Vej. || **Vejløkke.** B 1783 Wey Lück.

Vesterballe Gade. U 1768 Westerbalg Gade, Westerballg gade; U 1812 Vesterballiggade. — Vesterballe er en Del af Stenderup By. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Vestergade.** U 1768 Wester-Gade, die Wester-Strasse, die Westere Garde. — S. Lok. som Vesterballe Gade. || **Vesterløkke.** K 1783 Wester Lück; Jb 1783 Wester Lücke. || **Vestertoft.** K 1783, Jb 1783 Wester Toft; TM Vestertoft.

Vinkel. TM Winkel.

Visk. I 1912 Vidsk.

Væsbæk. K 1783, Jb 1783 Weisbeck; K u. A. Oster-, Wester Weisbeck; B 1783 Weibeck, Weisbeck; TM Hvesbek. || **Væsløkke** [ˈvæ·sˌløk]. U 1768 Groswäs-Lück, Lillwäs Lück; K 1783 Lille-Wehslück, Store-Weeslück; Jb 1783 Store-, Lille Weeslück, Weeslück; TM Hveslyk, Hveslybek; I 1912 Værslyk. — Væsløkke er Agerjord paa Grænsen til Nybøl og støder op til Væsbæk.

Yrt. K 1783, Jb 1783 Ürth; B 1783 Oert; U 1793 Ührt; TM Yhrt. || Yrt Ager. U 1768 Üwert Acker. || Yrt Bro. B 1783 Oertbroe. || Yrtforte [ˈʳy·d ʳfo·t]. U 1838 Yrtfort; I 1912 Yrthforth. || Yrt Kær. K 1783 Urthkier; K u. A. Ührtkier; B 1783 Oertkier; B 1789 Ührtkier; B 1793 Ürthkier; TM Yhrtkjeer. || Yrt Skifte. B 1783 Kort oertschifft. || Yrt Stub. B 1789 Ührt Stuff; U 1793 Ürthstuff. — Kunde maaske være Subst. glda. *yrkt „Dyrkning (især Pløjning) af Jorden", som af Verner Dahlerup (Tidsskr. f. Filol. 3. Rk. XVII p. 44) antages at indgaa i Sammensætningen urctæ fang i Jyske Lov. Beliggenheden tyder dog snarest paa gammelt Skovland, og der er vistnok Mulighed for en Sammensætning paa -with „Skov".

Østertoft. K 1783 Oster-Toft.

3245. BROAGER SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Broager, Lb [*brɔs.ə*]. Dag? 1209 (Rydaarb. Glda. Krøniker I p. 115 og 181) Broakær, Broaker; samme Dok (Pavebrev $^{9}/_{1}$ 1255) Broaker; RegCap Slesv 1352 (SRD IV 576) Broacker; $^{24}/_{5}$ 1357 Broaker; $^{31}/_{8}$ 1357 (Pavens Kopibog) Broack[er]; $^{6}/_{6}$ 1370 Broacker; $^{31}/_{3}$ 1382 Broaker; Dag? 1385 (1598) Broacker; $^{1}/_{10}$ 1385 Bloeacher; $^{1}/_{10}$ 1385 (Ulr. Petersen) Broacker; $^{20}/_{10}$ 1385 Bloacker; Gildebog 1419 (DiplFl I 61), $^{1}/_{10}$ 1423, $^{3}/_{4}$ 1437, RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen), $^{27}/_{3}$ 1455 ($^{22}/_{7}$ 1455), SJb 1462, RegCapSlesv 1466 (Ulr. Petersen) Broacker; $^{2}/_{3}$ 1489 (Pavens Kopibog) Broreker, Bromeker; $^{31}/_{10}$ 1493, $^{17}/_{3}$ 1500 (Pavens Kopibog), $^{16}/_{5}$ 1502 (o. 1600) Broacker; Gildebog 1526 (DiplFl I 81) Broaker; Sk 1533, Jb 1535, Sk 1543, udat. (16. Aarh. ÆDA V 515), Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652, Reg 1661, Reg 1667, VSK Broacker; Schröder 1837 Broacker (Broagger); Gst 1857—58, Trap[1] Broager; TGst Broacker; Postadr9, Gst Broager. — Der er ingen Grund til med Kok (II 98) at antage, at Forleddet er et (ellers ukendt) Mandsn., det er simpelthen Subst. Bro. Broager findes ogsaa som Marknavn i Smøl ndfr.

Apotekgade. Postadr9 Apotekgade. — Gade i Broager.

Bjærg Teglværk. Schröder 1837, Oldekop Berg-Ziegelei.

Blaasand, Gd. Schröder 1837 Blasand; Oldekop Blasand, Blausand.

Borgergade. Postadr 1935 Borgergade. — Gade i Broager.

Borre, Gd [*bɔrə*]. VSK Borris; Schröder 1837, Gst 1857—58, TGst, I 1912, Gst, Postadr9 Borre. — Jfr. Naturnavnet Borre ndfr. i Skelde.

?Borres Færge. K 1782 Burres-Vahren; Jb 1782 Burresjähren. — Samme som Nyfærge i Skelde ved Borreshoved. Iflg. Schröder 1837 gik der siden 1619 fra Stranden en Færge til Angel; Ruten er senere nedlagt.

Bredderskud, Gd. Schröder 1837 Bredderskud; Kok II 95 Brederskud. — Gaard i Skelde. Maaske af Subst. Plur. Brædder og Subst. jy. Skud „tilbygning til et hus" (Feilb.).

Brille, Teglværk. Schröder 1837 die Brille. — Maaske af to runde Lergrave, jfr. Bril i Højst S., 3132 og Brillemose i Perbøl, Kliplev S., 3222.

Broager Land. Oldekop Halbinsel Broacker; Trap[4] Broagerland; Gst Broager Land. — Navn paa Halvøen.

Broager Mark, Gde. Gst 1857—58 Broagermark; Oldekop Broackerfeld; Postadr9 Broager Mark.

Broager Mølle. Gst 1857—58 Broager Ml.; I 1922 Broager Mølle.

Broagerrode, Gd. — Se Rode ndfr.

Broager Vestermark, Gde og Hse. Trap[4] Broager V.-mark.

Broager Østermark, Gde og Hse. Trap[4] Broager Ø.-mark.

Brunsnæs, Gde og Hse [ˈ*brunsˌnɛs*]. U 1773 Brunsnitz; U 1773—74 Brunsnis; Dok $^{7}/_{8}$ 1790 Brunsniss; Schröder 1837 Brunsnes; Schmidt 1852 Brunsnæs; Oldekop Brunsnis; Nik. Andersen [ˈ*brɔnsnɔs*]; Opt. 1921 [*brɔnsnɛs*]; Postadr9, Gst Brunsnæs. — Af Naturnavnet Brunsnæs i Iller ndfr.

Bryggeri, Gd [*æ brʉ·əˈri*]. I 1922 Bryggeriet [æ bruəˈri]. — Jfr. Bryggerikobbel ndfr. i Iller.

Busholm, Gd og Hse [ˈ*buˑsˌhɔlˑm*]. VSK Bustholm; Schröder 1837 Buusholm; Gst 1857—58 Buskholm; TGst Buusholm; Oldekop Budsholm; Trap[4], Gst, Postadr 1935 Busholm. — Af Naturnavnet Busholm i Iller ndfr.

Bækgade. Postadr9 Bækgade. — Gade i Broager.

Bøllemose, Gd [*byl·mosˈgå.ə*]. TGst Büllmoose; 1911 (Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 79) Byllemos' Landsted; Gst Bøllemose; Opt. 1921 [*byl·m0s*]. — Af Naturnavnet Bøllemose i Smøl ndfr.

Bøsbæk, Gd [ˈ*bø.sˌbæk*]. Schröder 1837 Boesbeck; Gst 1857—58 Börsbæk Teglv.; Oldekop Bösbek; Postadr9, Gst Bøsbæk. — Af Naturnavnet Bøsbæk i Skodsbøl ndfr.

Dybkær, Gd [ˈ*dyfˌkæ*]. — Af Naturnavnet Dybkær i Skodsbøl ndfr.

Dynt, Lb [ˈ*dɥn.t*]. Sk 1483 Duntte; Sk 1486 Dunte; Sk 1533 Dunth; Jb 1535 Dunte; Sk 1543 Dunte, Dunthe, Dyntt; Reg 1604 Duntt; Mejer 1649, Danckw 1652 Dont; U 1773—74 B 1783 Dünth; VSK Dünt Bye; Schmidt 1852 Dynth; Gst 1857—58, Trap[1] Dynt; TGst Dünth; Opt. 1921 [*dy·nt*]; Postadr9, Gst Dynt. — Kok (II p. 114) anfører uden Datering Dyndwith og Dyndet som ældre Former af dette Navn, men det beror vist paa Sammenblanding med Dynved i Egen S. paa Als, i hvert Fald har Opgivelsen ikke kunnet kontroleres. Navnet her er en Sammensætning af Adj. dyndet eller Subst. Dynd med Subst. Tved, hvorom se Indl. Tved kan tidlig forkortes som andet Sammensætningsled, saaledes hedder Harte, Lb i Brusk H., i VJb 1231 (13. Aarh.) harthwet, men allerede i RO 1330—48 hartæ, og Humle, Langeland S.-Hrd., ligeledes i VJb 1231 (13. Aarh.) humlæthweth.

Dynt, Gammel-, Gd. Schröder 1837 Gammeldünth.

Dynt, Lille-, Gde og Hse. Oldekop Klein-Dünth; Trap[4] Lilledynt.

Dynt Mark, Gde. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893, Postadr9 Dynt Mark.

Dynt Mølle. U 1773 Dünther-Mühle; U 1773—74 Dyntmühle; Schröder 1837 Dünthmühle, Dünther-Mühle; Postadr9, Trap[4] Dynt Mølle.

Egernsund, Lb [*exənˈso·ŋ, æ so.ŋ*]. Herunder ogsaa Eks. paa Naturnavnet. Mejer 1648 Ekernsundt; Danckw 1652 Eckernsundt; L 1772 Eckensund; Jb 1777 Ekensund, Ekernsund; K 1783 Eckensund; VSK Ekern-Sund; Schröder 1837 Ekensund; Gst 1857—58, Trap[1] Egernsund; TGst Ekensund; Postadr9, I 1912, I 1923, Gst Egernsund. — Af Trænavnet Eg med Afledningsendelsen -ern, jfr. Sognenavnet Mjolden, Mjolden S., 3114. Egernsund kan da forklares som „Sundet ved Egeskoven". Folkeetymologisk forklares Forleddet som Dyrenavnet Egern, „Sundet er saa smalt, at et Egern kan springe derover" (I 1922).

Egeskov, Gd., Teglværk [ˈ*e.xəˌsgɔs, e·xsgɔs*]. VSK Eegeskov; Schröder 1837 Igeskov; Gst 1857—58, TGst Egeskov; Oldekop Egeskov, Egeskau; Postadr9, Trap[4] Egeskov. — Samme Lokalitet som Knasterholm ndfr. Af Naturnavnet Egeskov i Skodsbøl ndfr.

Elager, Gd. Trap[4] Elager. — Gaard i Smøl. Af Trænavnet El.

Elkær, Gd. Schröder 1837 Ellkjer. — Gaard i Skelde. Af Trænavnet El.

Eskefeld, Gd. VSK, TGst Eskfeld; I 1922 Eskefelt. — Samme Gaard som Nejsgaard. Af Naturnavnet Eskefeld i Broager ndfr.

Faskhøj, Gd. I 1912 Faskhøj. — Af Naturnavnet Farskær Høj i Dynt ndfr.

Freileben, Gd. Dok 1729, Dok $^{31}/_{10}$ 1771, U 1773 Freyleben; U 1773—74 Freileben; VSK Freyleben; Schröder 1837, Schmidt 1852, Trap[1] Freileben; I 1922 Frejleben. — Tysk Navn paa Skeldegaard.

Frydendal, Gd [ˈ*fʀy.dənˌdal*]. VSK, Gst 1857—58, TGst, Postadr9, Trap[4], Gst Frydendal.

Frydenhavn, Gd [*fʀy.dənˈhas.n*]. VSK, Gst 1857—58, TGst, TM, I 1912, Postadr9, I 1922, Gst Frydenhavn.

Frydenlund, Gd [*fʀy.dənˈloŋ*]. VSK, Gst 1857—58, TGst, Postadr9, Trap[4] Frydenlund.

Fuglelund, Gd. VSK Fuglelund. — Jfr. Fuglelund, Gaard i Løjt S., 3211.

Gaasebjærg, Gd [ˈ*gå.sˌbjɛɪə*]. VSK Gaasbierg; Schröder 1837 Gaasberg; Gst 1857—58 Gaasbjerg; Oldekop Gaasberg; Postadr9 Gaasebjerg; Gst, Trap[4] Gaasbjærg. — Af Naturnavnet Gaasebjærg i Dynt ndfr.

Gammelbol, Gd [*æ ˈgaməlˈbo.l*]. — Nu nedbrændt Gaard.

Gammelgab, Lb [*gamǝl'gaf*]. 3/4 1437 Ghammelgap; Flensborg Stadbok 1448 (DiplFl I 447) Gammelgapp; Sk 1483 Gamelgaphe; Sk 1486, Sk 1533 Gammelgap; Jb 1535 Gammelgab, Gamelgapp, gamellgapp; Sk 1543 Gammelgap, Gammelgabb; Reg 1604 Gammelgap; Mejer 1649 Gammellgab; Danckw 1652, U 1773—74, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Gammelgab.

Gammelmark, Gd [*'gamǝlˌma.ig*]. Schröder 1837, Gst 1857—58, TGst, Postadr9, Gst Gammelmark. — Af Marknavnet Gammelmark i Dynt ndfr.

Gammelmølle. Mejer 1649 Altmöhll; Schröder 1854 Oldmølle (Gammelmølle); TGst Altmühle; Oldekop Altmühl; Trap[4] Gammelmølle. — Andet Navn paa Skelde Mølle.

Gammel Teglværk. Schröder 1837 die alte Ziegelei; Oldekop Alte Ziegelei.

Grattelund, Gd. Trap[4] Grattelund. — Af Naturnavnet Grattelund i Dynt ndfr.

Grutte [*æ gr0t*]. — Andet Navn paa Nejs Mølle.

Grønland, Teglværk [*grön.lanˌ*]. Schröder 1837 Grönland; Gst 1857—58 Grønland; TGst Grönland; Postadr9 Grønland. — Opført c. 1760 (Fra Als og Sundeved IX p. 103). Jfr. Marknavnet Grønland i Egernsund ndfr., som rimeligvis ligger til Grund for Bebyggelsesnavnet, der er blevet associeret med Landsnavnet Grønland, hvorefter Teglværkerne Island og Jan Mayen parallelt hermed har faaet Navn efter andre Øer i det nordlige Ishav. I 1922 meddeler dog, at Grønland og Island har faaet Navn efter deres Beliggenhed i Sognets nord- og nordvestlige Hjørne. Norge og Sverrig forekommer nu og da som Navn paa nordligt liggende Jordstykker f. Eks. i Emmerlev S., 3107, og i Horsbyg i Egvad S., 3203.

?Hermanstved, Hs. Schröder 1837 Hermestwed; Kok II 174 Hermestved. — Jfr. Naturnavnet Hermanstved i Broager ndfr.

Herregaarden [*æ hægå*]. I 1922 Herregaarden [æ hægå]. — Nedlagt Herregaard, i sin Tid oprettet af en Del Gaarde, der i Svenskekrigen (1658—60) lagdes øde; kaldtes ogsaa Skodsbølgaard eller „Neuhof" (I 1922). Nu Navn paa en Mark.

Hole, Gd [*h0·l*]. — Gaard i Skodsbøl. Hole, se Indl.

Holm, Gd [*æ høl.m*]. VSK, Oldekop Holm. — Af Naturnavnet Holm i Dynt ndfr.

?Hyller Teglværk. 1835 (Heimat-Blätter V 43) Hüllerziegelei.

Høj, Hs [*æ hy*]. Oldekop Hyn; I 1922 Højer. [æ Hy]. — Jfr. Høj u. Naturnavne i Dynt ndfr.

Højvang, Gd. Gst, Postadr. 1936 Højvang.

Iller, Lb ['*iljə*]. Dok 1751 Iller Ziegelhoff; B 1783 Ille; Schröder 1837 Ihlers (Iller, Ihler); Schmidt 1852 Ilers (i daglig Tale Iller); Oldekop Iller, Ihlers; Trap[1], TGst, Postadr9, Gst Iller. — Af Adj. jy. ilde „ond, slet, daarlig" og Subst. Ager, eller maaske Plur. af et Ord svarende til oldn. innlaga „Jordstykke, som er indtaget af Skoven til Dyrkning og indhegnet" (Fritzner). Her har tidligere været Skov. Muligvis er Navnet dog dannet paa lignende Maade som Vodder, 3088, Daler, 3105 og Genner i Ø.-Løgum S., 3204 med en Afledningsendelse germ. -ara, -ura af et Subst., der er beslægtet med Adj. ilde.

Iller Mark, Gde og Hse. Oldekop Illerfeld; Postadr9 Iller Mark.

Illerrode, Gd. Schröder 1837 Roy; Nik. Andersen [*iljə ro·j*]; Postadr9 Illerrode; Trap[4] Iller Rode. — Jfr. Iller Roj ndfr. u. Naturnavne i Iller.

Island, Teglværk [*islanˌ*]. Schröder 1837, Oldekop, Postadr9 Island. — Opført 1764 (Fra Als og Sundeved IX p. 102). Jfr. ovfr. under Grønland.

Jan Mayen, Teglværk. Schröder 1837 Jean-Meyn. — Opført 1792 (Fra Als og Sundeved IX p. 102). Jfr. ovfr. under Grønland.

Jærnbanegade. Postadr9 Jernbanegade. — Gade i Broager.

Jørgensby. I 1922, Postadr 1935 Jørgensby. — Gade og Del af Broager By. Ifl. I 1922 fordi en Mand ved Navn Jørgen ejede flere Huse i denne Bydel.

Karnidderbæk, Hs [*ka.i'nirəˌbæk*]. I 1922 Katnederbæk [Kat'nerəbæg]. —

Nu nedbrudt Hus. Muligvis Kvindenavnet Karen og Subst. jy. Nidder „Luseæg", her anvendt som Tilnavn.

Katrinesminde, Gd og Teglværk. Postadr9 Katrinesminde; I 1922 Kathrinesminde.

Katroj, Hs. Schröder 1837 Katroy; Kok II 216 Katrød, udt. Katröj. — Jfr. Katroj i Gammelgab ndfr.

Kejserdom, Hse [*œ ˈkæjsəˌd0m*]. — Jfr. Naturnavnet Kejserdom i Iller ndfr.

Kirkegade. Postadr9 Kirkegade. — Gade i Broager.

Klør Fire, Hse. Trap[4], Postadr 1935 Klør Fire.

Knasterholm, Teglværk [*knasdəˈhʊl.m*]. Trap[4] Knasterholm. — Andet Navn paa Egeskov ovfr. Af Naturnavnet Knasterholm i Skodsbøl.

Knæk, Gd. VSK Knecken; Tang Kristensen Danske Sagn V p. 23 æ Knæk. — Knæk, se Indl.

Kobbel, Gde. Jb 1774 Koppelgaarden; Oldekop Kobbel. — Kobbel, se Indl.

Kragehøj, Gde og Hse [*ˈkʀa.xˌhy*]. Schröder 1854 Kraghul; Kok II 236 Kraghøj; Oldekop Kraghoi; Trap[4] Kragehøj; Postadr 1935 Kraghøj. — Af Naturnavnet Kragehøj i Skodsbøl ndfr.

Kragemade, Gde og Hse. Gst, Trap[4] Kragemade. — Samme Lokalitet som Lille-Skodsbøl ndfr. Af Naturnavnet Kragemade i Skodsbøl ndfr.

Kragesand, Hse. Postadr9 Kragesand Fiskerhuse. Gst, Trap[4] Kragesand. — Af Naturnavnet Kragesand i Skelde ndfr.

Krammark, Gd [*ˈkʀa.ˌmaːg*]. Sk 1483 Krakemarck; Sk 1486 Krakemark; Sk 1533 Kramarck; Jb 1535 Kramarck, Krammark; Mejer 1649, Danckw 1652 Krammarck; Jb 1778 Krammark; VSK, Schmidt 1852, Trap[1], Gst 1857—58, TGst Krammark; Nik. Andersen [ˈ*kʀa·mmaʁk*]; Postadr9, Gst, Trap[4] Krammark. — Af Marknavnet Krammark ndfr. i Gammelgab. Den optegnede Udtale og de ældste Skriveformer viser, at Navnet er en Sammentrækning af Kragemark af Fuglenavnet Krage. Jfr. Præstegaarden ndfr.

Krammarkskobbel, Hse. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Krammarkkobbel; Postadr9 Krammark Kobbel; Trap[4] Krammarkskobbel. — Jfr. Marknavnet Krammarkskobbel ndfr. i Gammelgab.

Kransmose, Hse. Kok II p. 237, Postadr9, Trap[4] Kransmose. — Af Naturnavnet Kransmose i Skodsbøl ndfr.

Kulholt, Gd. VSK Kulholt. — Af Subst. sønderjy. Kule „gravet Hul" eller snarere Kul „Trækul".

Laagemade, Gde og Hse og Fyr. Schröder 1837 Laagmai; Trap[1] Laagmade; TGst Laagmai; Nik. Andersen [ˈ*lå·xmaj*]; Opt. 1921 [ˈ*lå·xmaj*]; Postadr9, Trap[4], Gst Laagmade. — Den Del af Egernsund, der ligger ved Flensborg Fjord og er udsat for Oversvømmelse. Se Laagemade u. Naturnavne i Egernsund.

Langkær, Gd [*ˈlɑŋˌkʲæ*]. VSK Langkier; Schröder 1837 Langkjer; Gst 1857—58 Langkjær; TGst Langkjär; Oldekop Langkier; I 1912 Langkjær. — Nu nedbrudt. Af Naturnavnet Langkær i Skelde ndfr.

Langroj, Gd. VSK Langrøye; Schröder 1837 Langroy; Kok II 250 Langrød. — Af Naturnavnet Langeroj ndfr. i Dynt.

Lerbæk, Gd. (Her?) L 1772 des Leimbohls; Gst Lerbæk.

Løkke. Oldekop Lyk. — Kro i Iller. Løkke, se Indl.

Maaling, Gd [*må·lɪŋ*]. VSK Maaling; Schröder 1837 Maaling, Maalling; Gst 1857—58, TGst, I 1912, Postadr9, Trap[4], Gst Maaling. — Af Naturnavnet Maaleng i Skelde ndfr.

Mariegaard. I 1922 Mari Court [mari ku·r]; Trap[4] Mariegd.; Postadr 1935 Mariegaard. — Et nyt Navn, minder om Krigen (I 1922), sandsynligvis Opkaldelse efter den franske By Maricourt i Canton Combles, Département Somme, som blev ødelagt i Slaget ved Somme 1916.

Midtballe [*ˈmedˌbalə*]. U 1778 Mittballig; I 1922 Midtballe. — Del af Skelde By.

Midtskov, Gd [*ˈmedˌsgɔs*]. Schröder 1837 Midskov; Gst 1857—58 Midt-

skov; TGst Mitschau; Postadr9, Gst, Trap[4] Midtskov. — Af Naturnavnet Midtskov i Iller ndfr.

Minde, Teglværk [*œ ˈmjŋ.də*]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Minde. — Udtalen er bogstavret.

Møllegade. Postadr9 Møllegade. — Gade i Broager.

Mølmark, Lb [*ˈmǿl.ˌmaig*]. Sk 1483 Mollmarck; Sk 1486 Molmarke; 16/5 1502 (o. 1600) Magelmark; Sk 1533, Jb 1535 Molmarck; Sk 1543 Møgelmarck; Mejer 1649, Danckw 1652 Mullmarck; Jb 1661 Möhlmarck; U 1661 Möhllmarck; Jb 1685 Möllmarck; B 1783 Mölmarck; VSK Mulmark; Gst 1857—58 Mölmark; TGst Möllmark; Postadr9, Gst Mølmark. — Af Adj. jy. møgel, ¡glda. mykil „stor". I ældre Kilder hører Mølmark til Broager, og har rimeligv s oprindelig været Broagers største Mark, hvoraf Navnet.

Mølmarkrode. — Se Rode ndfr.

Mølskov, Gd. VSK Mölschau; Gst 1857—58 Mölleskov; TGst Mölschau; I 1912, Postadr9, Trap[4], Gst Mølskov.

Nederballe [*ˈnœ·əˌbalə*]. U 1778 Niederballig; I 1922, Trap[4] Nederballe. — Nordlige Del af Skelde By.

Nederskov, Hs [*ˈnœ·əˌsgɔs*]. — I Iller. Ligger nede ved Vandet, medens Overskov ligger lidt oppe i Landet.

Nejs, Gde [*næjs*]. U 1773—74, Jb 1774, Dok 7/10 1774 Nix; Schröder 1837 Nix (Neiß); TM Nix; Oldekop Neisz; I 1912, I 1922 Nejs; Postadr 1936 Næsgaarde (Nejsgaarde). — Af Subst. Næs; om den Halvø, hvor Gaardene ligger.

Nejsgaard. Gst Nejsgaard; Trap[4] Nejsgd. — Jfr. Nejs ovfr. Samme Gaard som Eskefeld.

Nejs Mølle, Gd [*ˈnɛjs ˈmǿl·*]. Mejer 1649 Neysmöhl; Danckw 1652 Neissmöhl; Reg 1679 Neesmühl; U 1777 Nix Mühle; Jb 1777 Nix Mølle; K 1783 Nixer Mühle; VSK Neis Mølle; Trap[1] Neis Vand- og Vindmølle; Gst 1857—58 Nejsml.; TGst Neiss M.; Oldekop Neiszmühle; I 1922 Nejs Mølle; Gst Nejsmølle; Postadr 1936 Næsmølle. — Jfr. Nejs og Grotte ovfr.

Neuhof. VSK Nienhof; Schröder 1837 Neuhof; I 1922 „Neuhof". — Samme Gaard som Skodsbølgaard eller „Herregaarden".

Nybøl Nor, Teglværk. Kok II 293 Nybølnor; Postadr9 Nybøl Nor; Gst Nybølnor. — Teglværket har Navn efter Farvandet Nybøl Nor.

Nyfærge. Mejer 1649 Neuefehr. — Ved Flensborg Fjord paa Skelde Bymark. Jfr. Borres Færge ovfr.

Nygade. Postadr9 Nygade.

Overballe [*ˈɔsəˌbalə*]. U 1778 Oberballig; I 1922, Trap[4] Overballe. — Sydlige Del af Skelde By.

Overskov, Gd [*ˈɔsəˌsgɔs*]. Gst 1857—58, Trap[1] Overskov; TGst Oberschau; Oldekop Overschau, Overskov; Nik. Andersen [*ˈɔwəsgɔw*]; Postadr9, Trap[4], Gst Overskov. — Af Naturnavnet Overskov i Iller ndfr. Jfr. Nederskov ovfr.

Paa Klippen, Gde og Hse. Trap[4] Paa Klippen.

Skt. Pauli. TM Sankt Pauly; I 1912, I 1922 Sankt Pauli; Postadr9 Skt. Pauli. — Gade i Broager, opkaldt efter St. Pauli i Hamborg.

Pindsgrav [*pinəsˈgʀas*]. I 1922 Pinesgrav; Postadr9 Pindsgrav. — Gade i Broager. Jfr. Naturnavnet Pinesgrav i Broager ndfr.

Prinsegaarden, Teglværk. Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 103 „Prinsegaarden". — Opført 1750—60 (Fra Als og Sundeved anf. St.).

Præstegaarden. Schmidt 1852 Præstegaarden. — Ifl. Schmidt hed Gaarden Krammark oprindelig saaledes. Gaarden var Præstegd. indtil 1631 (Trap[4] IX p. 593).

Ramsherred. Postadr 1935 Ramsherred. — Gade i Broager. Jfr. Ramsherred, Gade i Aabenraa Købstad, 3191.

Rendbjærg, Gd, Teglværk og Hse [*ˈʁæŋ·ˌbjɛʁə*]. Schröder 1837 Rennberg; Trap[1] Rennberg Teglværk; Gst 1857—58 Renbjerg Teglværk; TGst Rennberg Zgl.; Trap[4], Gst Rendbjærg; I 1922, Postadr 1935 Rendbjerg. — Af Naturnavnet Rendbjærg i Skodsbøl ndfr.

Rendeløb, Gde og Hse. Trap[4], Gst Rendeløb; Postadr 1936 Rendløb. — Af Bæknavnet Rendeløb i Dynt ndfr.

Revninghus. I 1922 Rævninghus [røvniŋˈhus]. — Kaldes nu Sofiedal. Feilb. har et Ord revning fra en Stedremse „de Alstrup revninger", men kender ikke Betydningen.

Ringgade. Postadr9 Ringgade. — Gade i Broager.

Risedal, Gd. VSK Rysedal. — Af Naturnavnet Risedal ndfr. i Dynt.

Rode, Gd [*æ ʀo·j*]. 5/1 1423 (Kejserproc. 1424) Rode; Schröder 1837 Roy; Gst 1857—58 Røj; Trap[1] Rode; TGst Roy; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Broagerrød; Oldekop Broacker-Roi, Roi; Nik. Andersen [*e ˈʀo·j*]; I 1922 Mølmark Roj; Trap[4] Mølmark Rode; Postadr9 Broagerrode; Gst Rode. — Jfr. Rode u. Naturnavne ndfr. i Mølmark.

Rojgaard. Gst Rojgaard. — Samme Gd som Illerrode. Roj, se Indl.

Rojhus, Gd [*ʀɔjˈhu·s*]. Schröder 1837 Roihuus; Gst 1857—58 Røjhus; TGst Royhuus; I 1912 Røjhus; Postadr9, Gst Rojhus; Trap[4] Rodehus. — Gd i Skelde. Roj, se Indl.

Rødegade, Hse. Postadr9 Rødegade (Rendbjerg); I 1922 Rødegade [æ røjga'ə].

Skanderupgaard. U 1773—74 Schanderup-Hoff; Jb 1774 Skanderupgaard. — Skanderup findes som Landsbynavn i Hjelmslev, Gern og Anst H. og er dannet af et Mandsn. glda. *Skandi. Her muligvis Slægtsnavn.

Skelde, Lb [*sgæl·*]. RegCapSlesv 1352 (SRD VI 577) Skelle; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 Schelde; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen) Skelde, Schelle, Sloylle; Sk 1483, Sk 1486, 16/5 1502 (o. 1600), Sk 1533, Jb 1535 Schelde; Sk 1543 Skyelle, Skielle, Schalde, Schellde, Schielde; Reg 1572, Reg 1604 Schelde; Mejer 1648 Scheld; Mejer 1649, Danckw 1652, VSK Schelde; Schröder 1837 Schelde (Skiel); Gst 1857—58, Trap[1] Skjelle; TGst Schelde; I 1922 Skelle; Postadr9, Gst Skelde; Trap[4] Skelle. — Navnet er en i-omlydt Sideform til Subst. Skalle, som i Jy. kan have Betydningen „nøgen lyngbakke mellem kær og hede; øde stykke mark uden plantevækst" (Feilb.), i andre nordiske Dialekter bruges det om stenede Smaabakker (Rietz, Torp NEO).

Skelde Bro, Gd. I 1922 Skellebro; Gst Skeldebro; Trap[4] Skellebro.

Skeldegaard, Gd [*sgæl.ˈgå.ə*]. Mejer 1649, Danckw 1652 Scheldehoff; Reg 1667 Scheldegardt; Jb 1778 Skelgaard; Beskr. 1783 Skeldegaards Marker; Trap[1] Skjelgaard; Schmidt 1852 Skeldegaard; Gst 1857—58 Skjelgd; TGst Scheldehoff; Oldekop Scheldehof; Postadr9 Skeldegaard; I 1922 Skellegaard; Trap[4] Skellegd.; Gst Skelde Gd. — Det tyske Navn paa Gaarden er Freileben.

Skeldegaard Mark, Hse. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Skjellegaardsmark; Postadr9 Skeldegaard Mark.

Skelde Kobbel, Hse [*sgæl.ˈgå.əs ˈʳkɔfəl, æ kɔfəl*]. Gst Skeldekobbel; Trap[4] Skellekobbel; Postadr 1935 Skelde Kobbel.

Skelde Mark, Gde og Hse. Postadr9 Skelde Mark.

Skelde Mølle. Jb 1535 Scheldemole; VSK Schieldemölle. — Andet Navn paa Gammelmølle.

Skelde Vig, Gd og Hse. Postadr9 Skeldevig.

Skodsbøl, Lb [*ˈsgɔsˌbø̜l*]. (Her?) RegCapSlesv 1352 (SRD VI 576) Scaleebul; Gildebog 1377 (DiplFl I 88) Scholdisbvl; RegCapSlesv 1445—50 (Ulr. Petersen) Schottesbüll; RegCapSlesv 1450 (16. Aarh. Liber quodlibeticus, Quellens. VI p. 123) Skalkebüll; 27/3 1455 (22/7 1455), Sk 1483, Sk 1486 Schottesbul; 16/5 1502 (o. 1600) Schotzbull; Sk 1533 Schotzbul; Jb 1535 Schotzbull, Schostbull; Sk 1539 Schotzbull; Sk 1543 Skousßbøl, Skosßbøl, Schosbull, Schotzbul; Reg 1572, Reg 1604 Schotzbull; Mejer 1649 Schottsbyll; Danckw 1652 Schotsbull; VSK Schottsbüll; Schröder 1837 Schottsbüll (Schotzbüll); Gst 1857—58 Skodsbøl; TGst Schottsbüll; Postadr9, Gst Skodsbøl. — Af et Mandsn. glda. Skotti, rimeligvis identisk med Folkenavnet Skotte, her med nyere s-Genitiv. Formen i Gildebog 1377 er, hvis den hører hertil, en Skrivefejl.

Skodsbølgaard. Dok 1742 Schutzbullgaarde; Schröder 1837 Schottsbüllgaarde (Schotzbüllhof, Neuhof); Schmidt 1852, Trap[1] Skodsbølgaard;

Gst 1857—58 Skodsbøl Gd; Oldekop Schottsbüllgaarde; Nik. Andersen [*sgɔsbøl'gå·ə* og *e ˈhægɔ*]; Postadr9 Skodsbølgaard. — Jfr. Herregaarden og Nygaard ovfr.

Skodsbøl, Lille-, Gde og Hse. Trap[4] L.-Skodsbøl. — Samme Lokalitet som Kragemade ovfr.

Skodsbøl Mark, Gde. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Skodsbøl Mark; Oldekop Schottsbüllfeld; Postadr9 Skodsbøl Mark.

Skovbjærg, Gd. VSK Skovbierg; Schröder 1837 Skovberg; Gst 1857—58 Skovbjerg; TGst Skovberg; Trap[4] Skovbjærg.

Skovgaard, Gd [*sgɔsgå*]. Postadr9, I 1922, Gst Skovgaard; Trap[4] Skovgd.

Skovgade, Hse. I 1922, Gst Skovgade. — Jfr. Naturnavnet Skovgade ndfr. i Egernsund.

Skrækkehøj, Gd [*sgnägə'hy*]. Schröder 1837 Skräggehoi; Gst 1857—58 Skræghøj; Kok II 353 Skrækkehoved (Skrækkehøj); TGst Skräggehoi; I 1912 Gst Skrækkehøj; Postadr9 Skrækkehøj (Skræggehøj); Trap[4] Skrækkehøj. — Af Naturnavnet Skrækkehøj i Skelde ndfr. Efterleddet er sandsynligvis -høj, uagtet nogle af de anførte Skrivemaader kunde tyde paa -hoved.

Smaatmose, Hs. VSK, TGst Smaatmoos; Postadr9 Smaatmose. — Af Marknavnet Smaatmose, se under Smaat ndfr. i Broager.

Smalstreng, Gde. VSK, Kok II 360 Smalstreng. — Ukendt i Folkesproget (Kok II 360).

Smøl, Lb [*smǫ.l*]. Sk 1483, Sk 1486 Smole; [16]/6 1502 (o. 1600) Schmoll; Sk 1533 Smoele; Jb 1535 Szmole, Smole; Jb 1543 Smoell; Sk 1543 Smells, Smøle, Smølle; Mejer 1649 Smöell; Danckw 1652 Schmoel; U 1773—74 Schmöl; VSK Schmøel; Schröder 1837 Schmoel (Smaabüll); Schmidt 1852 Smøel; Gst 1857—58, Trap[1] Smøl; TGst Schmöl; Oldekop Schmöl, Smaabüll, Smaaböl; Postadr9, Gst Smøl. — Navnet er identisk med Smøl i Rise-Hjarup, Rise S., 3212, med Betydning „noget afbrændt". De af Schröder og Oldekop anførte Biformer Smaabül, Smaaböl, der af Schmidt og Kok anses for ældre Former, beror paa en fejlagtig Forklaring af Navnet som „lille Høj" eller „lille By" (Schröder).

Smølled, Gde og Hse [*smö'le.ə*]. Schröder 1837 Schmoellehn; Gst 1857—58 Smølled; Kok II 361 Smøller; TGst, Oldekop Schmöllehn; 1911 (Fra Als og Sundeved IX p. 79) Smøller; Trap[4], Gst, Postadr 1935 Smølled. — Af Naturnavnet Smøl Led ndfr. i Smøl. Jfr. Bebyggelsesnavnet Smøl ovfr.

Smøl Mark. Schröder 1837 Schmoelfeld; Gst 1857—58 Smølmark; TGst Schmölfeld; Opt. 1921 [*smø·l ma·rk*]; Postadr9 Smøl Mark. — Jfr. Smøl ovfr.

Smøl Mose, Gd. Schröder 1854 Smøelmose; Kok II 361 Smølmose. — Jfr. Smøl ovfr.

Sofiedal, Gd. I 1922 Postadr9, Trap[4] Sofiedal. — Andet Navn paa Revninghus ovfr.

Sofiesminde, Teglværk. Postadr9 Sofiesminde; Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 103 „Sofies Minde".

Spar Es, Hse og Landingssted. Opt. 1921 Spader Es [*sbaj'œ·s*]; Postadr9, Trap[4] Spar Es.

Springforbi, Gd. VSK Springforbi.

Stenbæk, Gde [*ˈsdæn·ˌbæk*]. VSK, TGst Steenbek; Postadr9, I 1922, Gst Stenbæk. — Af Naturnavnet Stenbæk i Smøl ndfr.

Stenrebel, Hs [*ˈsdæn·ˌræfəl*]. — Af Naturnavnet Stenrebel i Skelde ndfr.

Stensgaard. Gst Stensgaard; Trap[4] Stensg.

Stensigmose, Gde. VSK, TGst Steensigmoos; Opt. 1921 [*sdænˈsi·x*]; Postadr9, Gst Stensigmose; Trap[4] Stensig.

Stenskær, Gd. Gst 1857—58 Stenkjær; I 1912 Stenskjær.

Stien. Postadr9 Stien. — Gade i Broager.

Storegade. Postadr9 Storegade. — Gade i Broager.

Sønder-Færgeri. TM Sönderfärgerie; I 1912, I 1922 Sønder Færgeri. — Færgeri i Brunsnæs.

Sønderskov, Gd. VSK, Schröder 1837 Sønderskov.

Teglgaard. Jb 1774 Teglgaarden. — Jfr. Teglgaardsløkke i Dynt ndfr.

Tornskov, Gd og Teglværk [ˈtɔi.nˌsgɔə]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Tornskov; Opt. 1921 Taarnskov Teglværk; Postadr9 L.-, St.-Tornskov; Gst Tornskov Tglv.; Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 104 Lille-, Store Tornskov. — Af Naturnavnet Tornskov i Skodsbøl ndfr.

Tunmose, Gd. VSK, TGst Thunmoos; I 1922 Tuenmose. — Jfr. Tuemose i Broager ndfr.; Tunmose beror rimeligvis paa Skrivefejl.

Vandstedbæk, Gde og Hse [ˈvaŋsdæˌbæk]. Gst Vandstedbæk Gd; Trap[4], Postadr 1935 Vandstedbæk. — Af Naturnavnet Vandstedbæk i Skelde ndfr.

Vemmingbund, Gde og Hse [boŋ]. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1893 Vemmingbund; TGst, Oldekop Wenningbund; Opt. 1921 [væmiŋ(ˈb0·ən)]; Postadr9, Trap[4], Gst Vemmingbund. — Af Naturnavnet Vemmingbund i Smøl ndfr.

Vemmingtved, Gde [væmiŋˈtve]. Dok 31/4 1789 Wem*m*ingtwedt; VSK Vemmentved; TGst Wenningtwedt; Postadr9, Trap[4], Gst Vemmingtved. — Af Naturnavnet Vemmingtved i Smøl ndfr.

Vesterballe. Trap[4] Vesterballe. — Del af Skelde By.

Vestergade. TM Westerstrasze; Postadr9 Vestergade. — Gade i Broager.

Vestermark, Gde og Hse. Oldekop Westermarck; Trap[4] Vestermark.

Villersholt, Gd [ˈvilʃəshɔlt]. Schröder 1837 Willersholdt; Gst 1857—58 Hvilsholt; TGst Willesolt; Oldekop, Postadr9 Villersholt; Trap[4], Gst Villesholt. — Af Naturnavnet Villersholt ndfr. i Dynt.

Volfsgaard. Gst Volfsgaard. — Af Slægtsn. Wolff.

Ærm, Gd [æ ˈɛɐəm]. Schröder 1837 Aerm; Schröder 1854 Ørme; Gst 1857—58 Ermegd; Oldekop Ärm; I 1922 Ærmet; Postadr9 Ermegaard. — Af Naturnavnet Ærm i Skodsbøl ndfr.

Ødbjærg, Hse [ˈø.bjɛiə]. Trap[4] Ødbjærg; Postadr 1935 Øbjerg. — Af Naturnavnet Ødbjærg i Skodsbøl ndfr.

Østerballe [ˈœsdəˌbalə]. Trap[4] Ø.- og Vesterballe. — De østlige Huse i Skelde By.

Østergade. TM Osterstrasze; Postadr9 Østergade. — Gade i Broager.

Østermark, Gd. Gst Østermark.

B. NATURNAVNE.

Broager.

Bagerløkke. TM Bager Lykke; I 1912, I 1922 Bagerlykke.

Bjørnehøj [ˈbjø·nˌhy]. TM Bjornhoi; I 1912 Bjørnhøj; I 1922 Bjørnehøj.

Boleng. Jb 1774 Boll-Eng; TM Wester-, Osterboleng; I 1912 Boleng; I 1922 Buleng. — Af Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Broager Løkke. TM Broacker Lykke. || **Broager Mark.** TM Broacker Mark, Lille-, Store-, Lange Broacker Mark; I 1922 Broagermark. || **Broager Vig.** Gst 1857—58 Brovig; I 1912 Broager Vig; I 1922 Broagervig; Trap[4], Gst Broager Vig. — Navn paa en Bugt af Flensborg Fjord.

Brombjærg [bʁ0mˈbjɛʁə]. U 1774 Bromberg, Süder Bromberger-Ende; U 1773—74 Bromberg; Dok 27/9 1774 Bromberg, Süder Bromberger Ende; TM, I 1912, I 1922 Brombjerg. — Forleddet er maaske Dialektordet Brum „Blade, Blomster og Frøknopper paa visse Planter, som Lyng, Pors, Humle" (Molbech), eller Adj. brun, hvis det ikke er en Forkortelse af Plantenavnet Brombær. Jfr. Brombærager, Burkal S., 3135, som sandsynligvis er et oprindeligt *Brombjærgager.

Brunbjærg. Jb 1783 Bruhnbierre, Bruunbierre; K 1784 Brunbiere. — Af Farveadj. brun. Ifl. Kortet beliggende c. 500 m V. f. foranstaaende Brombjærg, saa det er næppe samme Navn.

Brændløkke. I 1922 Brændt Lykke. — Partcp. af Verb. brænde.

Bunds Løkke. TM Bonds Lykke; I 1912, I 1922 Bundslykke. — Af Vemmingbund ndfr.

Bysted. B 1783 Büsted; I 1912, I 1922 Bysted. — Rimeligvis Subst. Byggested „Sted, hvor en Bygning har staaet", jfr. Bysted i Brøns S., 3087.

Dam. U 1773—74 Damm. || **Damløkke.** TM, I 1912, I 1922 Damlykke. — Dam, se Indl.

Dynt Mark Løkke. Jb 1783 Düntmarks-Lük, Dunthmarcksluck; B 1783 Dünth Marck Lück. — Efter Nabobyen Dynt, s. d.

Døbbel [*æ doʃəl*, *ˈɔsəˌdoʃəl*, *ˈnœ·əˌdoʃəl*]. TM Döffel, Over-, Neder Döffel; I 1912 Düffel, Over-, Neder Dyffel; I 1922 Dyffel, Øver-, Neder Dyffel. — Forskellige Lokaliteter. || **Døbbelkær.** B 1783 Düffel Kier; Jb 1783 Düffelkierre; I 1912 Dyffelkær; I 1922 Døffelkær. — Døbbel, se Indl.

Egerode. U 1773 Jgerohde Stücker; U 1773—74 Igerode Stücke; I 1912 Igeroj; I 1922 Igerøj. || **?Egsmose.** I 1912 Ismoser; I 1922 Jes-Moser. — Af Trænavnet Eg.

Elsager. Jb 1783, K 1784 Eelsager. || **Elshøj.** Jb 1783 Eelshoy, Eelshue; TM Eilsöe; I 1912 Eilsø; I 1922 Ellesø. — Efterleddet i det sidste Navn er oprindelig -høj. Forleddet kan være Mandsn. glda. Elef (DgP), jfr. Elshøj i Barsmark, Løjt S., 3211.

Engknæk. I 1912, I 1922 Engknæk.

Enkeløkke. TM, I 1922 Enkelykke. || **Enkemade.** TM Enke Mai; I 1912 Enkemai; I 1922 Enkemade.

Eskefeld [*ˈɛsgˌfælt*]. U 1773 Jschfeld-Moese; Jb 1783 Eskefell, Esckefell; K 1784 Esckefell; TM Eskfeld; I 1912 Eskfeldt. — Efterleddet er sandsynligvis glda. *fællæ „Rydning", jfr. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202. Udtalen *fælt* er paavirket af ty. Feld „Mark". || **Eskeløkke.** TM Eske Lykke; I 1912, I 1922 Eskelykke. — Af Trænavnet Esk „Ask".

Faarebro. B 1783 foer Broe; Jb 1783 Foer Broe, Forbro; K 1784 Vorbro; I 1912 Korte-, Lange Faarebro; I 1922 Korte og lange Faarebro. || **Faareløkke.** TM Faare Lykke; I 1912, I 1922 Faarelykke.

Fajmsted. B 1783 We Fayem Stedt; Jb 1783 We Fajem-Stedt. — Af Subst. glda. fathm, sønderjy. [*faj'm*] (Feilb.) „Favn", jfr. Fajmestykke i Horsbyg, Egvad S., 3203.

Fattighusløkke. TM Fattighies Lykke; I 1912 Fattighuslykke; I 1922 Fattiggaardslykke.

Fikke [*æ fek*]. — Sønderjy. Fikke „Lomme", der ofte anvendes som Navn paa Markstykker.

Firkant. TM Firkant, Over-, Neder Firkant; I 1912, I 1922 Firkant. || **Nørre-Firkant** [*æ ˈnö ˈfiikant*]. — Forskellige Lokaliteter.

Fiskedam. TM, I 1912, I 1922 Fiskedam.

Foleager. Jb 1783 Fohlager, Norder Fohlager, Süder-Fohlager; B 1783 Norder-, Süder Fohlager; K 1784 Fohlager; I 1912 Foldager; I 1922 Foleager. || **Folekobbel.** I 1922 Folekobbel. — Af Dyrenavnet Fole „ung Hest", jfr. Folekobbel i Skelde ndfr.

Gammelknæk. Jb 1783 Gammel Knik; B 1783, K 1784 Gammel Knick.

?Gildkløvager. U 1773 Gedklau Acker; I 1912, I 1922 Gildkløvager. — Subst. Gilde, jfr. Gilhøj i Smøl ndfr., og muligvis jy. Kleve „Kammer".

Grueløkke [*ˈgʁuˑˌʧyk*]. TM Grube Lykke; I 1912, I 1922 Grubelykke. — Grue, se Indl.

Gylløkke. I 1922 Gyllykke. — Vel sagtens Fejl for Hyldeløkke ndfr.

Haarholm. B 1783 Hoer holm; Jb 1783 Haarholm; K 1784 Harholm; TM, I 1912, I 1922 Haarholm. — Af Adj. haard.

Hans Filips Løkke. TM Hans Phillips Lykke, Hans Phillipps Lykke; I 1912 Hans Phillips Lykke; I 1922 Hans Fillips Lykke.

Havløkke [*ˈhasˌʧyk*]. TM Broacker Havlykke, Havlykke. — Ved Broager Vig. || **Havmade** [*æ ˈhasˌmaj*]. U 1773—74 Haw-Wiese; TM Havmai, Hav Mai; I 1912 Havmai; I 1922 Havmade. — Ved Vandet.

Havreløkke. I 1912 Haverlykke. — Af Plantenavnet Havre.

Hermanstved. U 1773 Hermannstwedt; U 1773—74 Herrmannsholdt.

Hesselager. B 1783 Heßel Ager, Nör-, Süder Heßel Ager, Nör heßel ager, Süder heßelagger; Jb 1783 Hesselager, Nörre-, Süder Hesselager; K 1784 Hesselager, Süder-, Nörr Hesselager; I 1912, I 1922 Hasselager.

Holm [*œ hɔl.m*]. — Holm, se Indl.

Holtager [ˈ*hɔld¡axə*]. TM, I 1912, I 1922 Holt. — Holt, se Indl.

Hornsløkke [ˈ*h0i.ns¡løk*].

Hovedgade. TM Hovedgade.

Humleløkke. TM Humle Lykke; I 1912, I 1922 Humlelykke.

Husfogedbjærg. I 1922 Husfogdens Bjerg. — Bakke paa tidligere Husfogeds Mark. || **Husfogedløkke** [ˈ*husfɔə¡løk*]. — Husfoged, ifl. VSO „et vist Slags Embedsmænd i Sønderjylland, som have Opsigt over de kongelige Bønder". || **Hussted** [*husdə*]. Jb 1783, K 1784 Husstede; TM Storehüsted, Lillehusted; I 1912, I 1922 Store-, Lille Hussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Hyldegrue. Jb 1783 Hüllegrue; K 1784 Hüllegrüe. || **Hyldeløkke.** TM Hyllykke; I 1912 Hylykke. — Af Trænavnet Hyld.

Højbro. I 1912 Højbro. || **Højløkke** [ˈ*hy¡løk*]. U 1773 Hüylück, Hüjlück; Jb 1774 Hyelück; TM Höilykke; I 1912, I 1922 Højlykke. || ?Højløkke Ris. I 1912 Hylykke Ryes (el. Rues).

Iller Busk. TM, I 1912 Iller Busk; I 1922 Iller Busk [ilə bosg].

Iverhøj. TM Iverhøi, Wester-, Oster Iverhoi; I 1912, I 1922 Iverhøj. — Rimeligvis af Mandsnavnet Iver eller maaske Subst. Yver.

Kamperhoved [*kambəˈho·j*]. Jb 1783 Kamperhoy; K 1784 Kamper Hoy; TM, I 1912, I 1922 Kampehoved. — Første Led maaske et *Kampager eller et Adj. dannet af Subst. Kamp, hvorom se Indl. Jfr. Kampermark i S.-Skast S., 3109.

Kathøj [ˈ*kad¡hy*]. B 1783 Katthuy; Jb 1783 Katthye, Katthüe; K 1784 Katthüy; TM Kathöi; I 1912 Kathy; I 1922 Kathøj.

?Kildeløkke. I 1912 Kelslykke; I 1922 Kildelykke. — Af Mandsn. Keld el. Subst. Kilde.

Kirkeager. B 1783 Kirck Ager, Kirckager, Oster-, Mitlere-, Wester Kirck Ager; K 1784 Wester-, Mit-, Oster Kirkager; TM Kirchenacker, Kirkeager; I 1912, I 1922 Kirkeager.

Knæk. Jb 1783, K 1784 Knick. || **Knækløkke.** TM Knaek Lykke; I 1912, I 1922 Knæklykke. — Knæk, se Indl.

Koldbjærg. I 1912, I 1922 Koldbjerg. — Ufrugtbar Jord (I 1922).

Laaddenmose. I 1912, I 1922 Laadden Mose. — Af Adj. laadden, som sigter til Bevoksning.

Langballe. U 1773 Langballer-Ende; U 1774 Langballig-Ender; Dok $^{8}/_{10}$ 1774 Langballig-Ende; B 1783 Lam Balle Lücke, Lam Balle Ender, Lamballe Lück, Lamballe Ender; Jb 1783 Langballigager, Langballigender, Langballe; I 1912 Langballeager; I 1922 Langballigager. || **Langkær.** I 1922 Langkær. || **Langløkke.** TM Lange Lykke. || **Langsig.** Jb 1783 Langsiek, Langsieck; K 1784 Langsieck; TM Westerlangsi; I 1912 Langsi; I 1922 Langsig.

Lavsemose. TM Lauritz's Mose; I 1912 Lauses Mose; I 1922 Lauses (Laadden) Mose.

Lerløkke [ˈ*le.ə¡løk*]. TM Leerlyk; I 1912 Leerlykke; I 1922 Lerlykke.

Lilleeng. Jb 1783 der kleine Wischhof; TM, I 1912, I 1922 Lille Eng. || **Lilleløkke.** TM, I 1912, I 1922 Lille Lykke. || **Lilletoft.** TM Little Toft, Lille Toft; I 1912, I 1922 Lille Toft.

Lysemose. B 1783 Lüüs Moes Luck, Lüüs Moos Lück; Jb 1783 Lues Moos, Lüesmoos, Lüsmoos-Lük; K 1784 Lüüsmoos; I 1912 Lyse Mose; I 1922 Lysemose. — Se Lysemose i Tønder Landsogn, 3101.

?Madeskær. TM Mai; I 1912 Majes Kær; I 1922 Majes Kær [ˈmai'skjær]. — Made, se Indl.

Mamsel Petersens Løkke. TM Mamsell Petersens Lykke; I 1912, I 1922 Mamsel Petersens Lykke.

Maskinløkke. TM Over-, Neder Maskinlykke. || **Maskinmade.** TM, I 1912 Maskinmai; I 1922 Maskinmade.

Mergelløkke. TM Mergel Lykke; I 1912, I 1922 Mergellykke.

Midtløkke. TM Midt Lykke; I 1912, I 1922 Midtlykke.

Munkeløkke [æ ˈmoŋˌɫyk]. Jb 1783 Munklük; TM Munklykke; I 1912, I 1922 Munkelykke.

Mølleforte. I 1912, I 1922 Mølleforte. || **Møllehøj.** B 1783 Möll Hoy; Jb 1783 Mollhoy, Mollhüe; K 1784 Möllhüy. || Møllehøj Ager. I 1912 Mølhy Ager; I 1922 Mølhøjager. || **Mølleløkke.** TM Möller Lykke; I 1912, I 1922 Møllelykke. || **Møllemade** [æ ˈmǫɫ·ˌmaj]. TM Möllemai; I 1912 Møllemai; I 1922 Møllemade. || **Møllesned** [æ ˈmǫɫ·ˌsnæj]. Jb 1783 Muhlsnei, Muhlsney; K 1784 Mühlsney; TM Mölle Schnei; I 1912 Møllesnej; I 1922 Møllesned.

Nederløkke. TM Neder Lykke.

Nejs Bjærg [ˈnæjs ˈbjɛrə]. I 1912, I 1922 Nejs Bjerg. || **Nejs Eng** [ˈnæjs ˌæŋ]. || **Nejs Mark** [ˈnæjsˌmarg]. U 1773—74 Nix-feld, Nix Felde; U 1773 Nix-feld, Nix-Felde; U 1774 Nix-felde; Jb 1774 Nix-Mark, Nixmark; U 1777 Nixfeld; TM Nixmark, Nix Mark; I 1912, I 1922 Nejsmark. || **Nejs Mølle Flak.** Gst Nejsmølle Flak. || **Nejs Skov.** I 1912 Nejs Skov. || **Nejs Vig** [ˈnæjs ˈvi.ɤ]. Oldekop Neißwig; I 1912, I 1922 Nejs Vig. — Samme som Broager Vig; formentlig en Forveksling med Nejs Vig under Skodsbøl. — Se Nejs ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nydam. U 1773—74 Niedam; TM, I 1912, I 1922 Nydam. || Nydam Stykker. I 1912 Nydam Stykker; I 1922 Nydamstykker.

Nørrehøj. U 1773 Norhuj; U 1773—74 Nörrhye; U 1774 Norhoy; Dok $^{27}/_{9}$ 1774 Nörrhey-Aeker; I 1922 Nørhøj. || **Nørreløkke.** Jb 1783 Nörrlük; TM Nörlykke, Nör Lykke; I 1912 Nørlykke. || **Nørremark.** U 1773 Norderfelde; Jb 1774 Nörremark; TM Nörmark; I 1912 Nørmark; I 1922 Nørremark. || **Nørreroj.** Jb 1783 Nörr Roy, Norroy; K 1784 Nörroy; TM Norroi; I 1912 Nørroj. || Nørreroj Mose. Jb 1783 Nörr Roymoos, Norroy Moos. || **Nørrevold** [ˈnöˌvɔl].

Oldemorsforte. I 1912 Oldemoers Forte; I 1922 Oldemors Forte.

Olsenseng. TM Ohlsens Eng; I 1912, I 1922 Olsens Eng. || **Olsensløkke.** TM Ohlsens Lykke; I 1912, I 1922 Olsens Lykke.

Osbæk [ˈo·sˌbæk]. U 1773 Die Wiese Ausbech; U 1773—74 die Wiese Husbeck, Ausbeck; Dok $^{27}/_{9}$ 1774, Dok $^{6}/_{10}$ 1774, U 1774 Ausbeck; Jb 1774 Aasbeck; Jb 1783 Oasbeek, Oasbeeck; B 1783 Oas beck, Osbek, Osbeck; K 1784 Oas Beck; TM Osbak, Osbäk, Osbaek; I 1912, I 1922 Osbæk. — Ifl. I 1922 andet Navn paa Krumbæk, se Krumbæk i Dynt ndfr.

Overløkke. TM Over Lykke.

Pinesgrav. TM Pimesgrav; Tang Kristensen Danske Sagn V p. 216, I 1912 Pinesgrav. — Navn paa en Lavning Vest for Broager. Efter Sagnet skal her være en Matros nedmanet, der paa Togtet havde dræbt sin Kaptajn (I 1922). Forleddet er rimeligvis et Mandstilnavn jy. Pind. Jfr. Pindsgrav under Bebyggelsesnavne.

Prik. I 1922 Prik.

Præsteland [ˈpræ·sdˌɫanˌ]. || **Præstedam.** TM Prästens Dam; I 1912, I 1922 Præstens Dam.

Ravnekær. Jb 1783 Rauenkier, Raunkier; K 1784 Raunkier.

Rævebjærg [ˈʁöəˌbjɛrə].

Ryer. U 1773, U 1773—74 Rühen; I 1912, I 1922 Ryerne. — Af jy. Ryde „lille Krat".

Røder. I 1912 5 Mands-, 7 Mands Røder; I 1922 5 Mands og 7 Mands Røder.

Rørbæk [ˈʁø.əˌbæk]. Jb 1783 Rohrbeek; K 1784 Rohrbeck; TM Rorbaek; I 1912, I 1922 Rørbæk.

Sadelmagerløkke. TM Sadelmager Lykke; I 1912, I 1922 Sadelmagerlykke.

Sandager. B 1783 Sannager, Sannager Lücke, TM Neder-, Over Sandager; I 1922 Sandager. || **Sandland.** U 1773—74 Sandland. || **Sandløkke.** TM Sand Lykke; I 1912, I 1922 Sandlykke.

Selholm. U 1773—74, TM, I 1912, I 1922 Selholm. || **Selholmsmose.** I 1912 Selholms Mose; I 1922 Selholmsmose. — Af Plantenavnet Selje, „Pil, salix caprea".

Skifter. I 1922 5 og 11 Mands Skifter.

Skodsbøl Løkke. TM Schottsbüll-Lykke; I 1912, I 1922 Skodsbøllykke. — Efter Nabobyen Skodsbøl, s. d. ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovkobbel. Schröder 1837, Oldekop Holzkoppel. || **Skovløkke.** B 1783 Auer-, Nehr Schau Lück; Chr. Wollesen 1854 (Fra Als og Sundeved IX p. 79) Skovlykke; TM Skovlykke, Oster-, Wester Skovlykke; I 1912 Skovlykke. || **Skovskifter.** Dok 1764 Schauland oder Schifft; I 1912 4 Mands-, 8 Mands Skovskifte; I 1922 Skovskifter.

Smaat [*æ små.t*]. B 1783 Auer schmaa Jnnerst; Jb 1783 Awer Schmaa Jnnerst; K 1784 Auer Schmaeinnerst. — Maaske er sidste Led Indersteстykker el. lign. af Subst. sønderjy. Inderst „Indsidder". || Smaat Lykke. TM Smaat Lykke. || Smaat Mose. I 1912, I 1922 Smaatmose.

Smøl Løkker [*ˈsmǫ.tˌtygə*]. TM Schmoel Lykke. — Paa Grænsen til Nabobyen Smøl, s. d. ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Sortestjærne. I 1912 Sorte Stjerne; I 1922 Sorte Sjerne [såd sdjæˈn]. — Stjærne indgaar undertiden som Led i Navne paa Skovpartier, jfr. Neder- og Overstjærnen i Graasten S., 3227.

Spansbæk. B 1783 Spanns beck; Jb 1783 Spannsbeek, Spannsbeeck; K 1784 Spannsbeeck; TM Spansbeck; I 1912, I 1922 Spansk Bæk. — Navnet er antagelig et oprindeligt *Spangsbæk af Subst. Spang „Gangbræt over en Aa", jfr. Spanbæk i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Stakkesborg. I 1912, I 1922 Stakkesborg.

Stabeleng. U 1773 Ober- und Nieder Staffling; U 1773—74 Staffling, Ober- u. Unter Staffling. — Af Subst. Stabel, jfr. Stabelled og Stabelmade ndfr. i Smøl.

Storeeng. TM, I 1912 Store Eng. || **Storeløkke.** TM, I 1912, I 1922 Store Lykke. || **Storemade.** TM Store Mai. || **Storestene** [*sdöiˈˈsde·n*]. TM, I 1912, I 1922 Storsten. || **Storetoft** [*ˈsdo·əˌtʊst*]. TM Store Toft.

Strandvej. TM Strandweg; I 1922 Strandvej. — Samme Vej som Tangvej ndfr.

Svinehøj [*svin·hy*]. — Ligger paa Grænsen til Smøl.

Sønderhave. TM Sönder Have; I 1912 Sønderhave. || **Søndertoft.** TM Sönder Toft; I 1912, I 1922 Søndertoft.

Tang [*ˈɔsəˌtaŋ, ˈnæ·əˌtaŋ*]. TM, I 1912 Over-, Neder Tang; I 1922 Øvre Tang. — Tang(e), se Indl. || **Tangager.** I 1922 Tangager. || **Tangvej.** I 1922 Tangvejen [æ taŋvej]. — Samme Vej som Strandvej ovfr. Navnet sigter rimeligvis til Transport af Tang.

Tatermose. U 1773 Tatter-Moeße; Jb 1774 Tartermose; I 1912 Tatermose; I 1922 Tater-Mose. — Af Folkenavnet Tater eller maaske Plantenavnet jy. Tadder „Boghvede".

Tegløkke. I 1912, I 1922 Tegllykke.

Thohfeldmose. U 1773—74 Thohfeld-Moose.

Tiltoft. U 1773, U 1773—74 Tilltaut. — Af Subst. Tegl i den Biform, der foreligger i glda. tighæl (BrN GG I p. 273), jfr. Tilfenne i Emmerlev S., 3107.

Tingskriverløkke. TM Thingskriverlykke; I 1912, I 1922 Tingskriverlykke. — Ifl. Schröder 1837 var der i Broager Bolig for Herredsfoged og Tingskriver for Nybøl H.

Tornebuskløkke. TM Tornebusk Lykke; I 1912, I 1922 Tornebusklykke.

Trehuk. TM Trehuk; I 1922 Trihuk.

Trekant. TM, I 1912 Trekant.

Trinkær. I 1912, I 1922 Trinkær. — Maaske af Adj. trind „rund", jfr. dog Trinager i Skelde ndfr.

Troldens Tjørnebusk. I 1922 Troldens Tjørnebusk [æ trå'l's två·nbosg]. — Sønderjy. Trold „Fanden".

Trækobbel. Schmidt 1852 Trækobbel. — Voldsted. Efter Sagnet skal her have ligget en Herregaard.

Tuemose. U 1774 Thumoss. || Tuemose Ager. Jb 1783 Thumesager, Thumsager; K 1784 Thumesager. — Tue, se Indl.

Tverteshøj. U 1773—74 Twerteshye, Twerteshöi; Jb 1783 Twershoy; I 1912 Tverteshy; I 1922 Tverteshøj [tvætes ˈhy].

Tvillinghøj. I 1912 Tvillinghy; I 1922 Tvillinghøj.

Tværhoved. B 1783 Tweer Hoy; Jb 1783 Tweerhoy, Twehrhoy; K 1784 Twerhöy; I 1912 Tverhoved; I 1922 Tværhoved. — Af Adj. tvær „hvad der er paa tværs" (Feilb.).

Ulvsgrav. I 1922 Ulvsgrav.

Vejager. I 1912 Vejager. || **Vejløkke** [æ ˈvæjˌɭʏk].

Vemmingbund [*boŋˌbo.ŋ*]. U 1773 Wem*m*ing-Bonde; TM Wenningbond Mark. — Marknavn, tillige Navn paa Bugten Vemmingbund, s. d. i Smøl ndfr.

Vestergade. TM Westerstrasze. || **Vestermark.** U 1773—74 Westerfeld; B 1783 Wester Marck, Wester Morck Lücke; TM Westermark; I 1912 Vestermark. || **Vesterrik.** U 1773—74 Wester-Ricken. — Jfr. Nørrerik i Kelstrupskov, Holbøl S., 3231. || **Vesterskov** [ˈvæsdəˌsgɔs].

Viedøbbel [ˈviˌdœfəl, ˈviˌdœfəl]. Jb 1783 Wiedüffel, Wieduffel; K 1784 Wiedüffel; TM Wide Döffel, Wiedüffel; I 1912, I 1922 Viddyffel. — Af Plantenavnet jy. Vie, oldn. víðir, hty. Weide „Pil".

Vibesmose. U 1773—74 Wiewes Mooß; Jb 1774 Wivesmoos, Wiwes-Moos; I 1912 Vives Mose; I 1922 Vibes Mose [viˑfəs-]. — Af Fuglenavnet Vibe.

Vig [æ *vi.x*]. TM Wiig; I 1912, I 1922 Vig. — Samme som Broager Vig ovfr. || **Vigager** [ˈvi.xˌaxə]. I 1912, I 1922 Vigsager. — To Lokaliteter ved Broager og Nejs Vig. || **Vigeng** [ˈvi.xˌæŋ].

Østerløkke. TM Oster Lykke, Over-, Nörre Oster Lykke; I 1912 Østerlykke. || **Østermark** [ˈœsdəˌma.ig]. U 1773 Oster-felde; Jb 1774 Østermark; TM Ostermark; I 1912 Østermark; I 1922 Østermarken.

Dynt.

Alminding. B 1777 Almeng, Almening, Alming leyet, Alming Ryet, Alming Ryen, Almening Styker, Almeninget under Tycket; U 1778 Almig Rüe; I 1912 Almenning; I 1922 Almending. — Subst. Alminding „landstrækning, som ikke ejes af en enkelt, men henligger udyrket til fælles benyttelse for beboerne af et vist omraade" (ODS I sp. 473), her sammentrukket til Alming.

Andekær [ˈaŋˑˌɭæ]. B 1777 And Kier Mose, And Kiers stycker; B 1783 Anckier Stücker; K 1783—84 Ankier Stücker; I 1912 Andkær. — Af Fuglenavnet And. Samme Navn i Mølmark ndfr., men ikke samme Lokalitet.

Bag Smedehuset. K 1783—84 Bagge Schmeghuset; B 1783 Bag e Schmey hues.

Bag Tofter. Jb 1778 Bag Toffter, bag Tofter.

Banehøj. TM Banehöi. — Maaske Barnehøj el. Bavnehøj. Jfr. Barnehøj i Mølmark ndfr.

Bastedam [*basdəˈdam*]. B 1777 Basterdam ager, Baxterdams öster Dell; B 1783, K 1783—84 Oster-, Wester Basterdamm; TM Bassteddam; I 1912, I 1922 Badsteddam. — Bast synes at kunne betyde Linde- eller Piletræ, da der af disse Træarter kan fremstilles Bast. Baste er et Kollektiv og betyder „Bevoksning med Bastetræer" (jfr. Steenstrup: Indl. Stud. 83, O. Nielsen i UBl I 326—27) eller det er Gen. Plur. af Trænavnet Bast. Jfr. dog Bastekilde i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211, hvis Forled forklares som Subst. Badstue.

Bjærgeløkke [æ ˈbjɛʀəˌɭʏk]. TM Bjerg Lökke; I 1912, I 1922 Bjerglykke.

?Bolbrøde. B 1777 bohl-broden.

Broager Mark [ˈbʀɔsə ˈma.ig]. B 1777 Brocker Marcks gierde. || **Broager Skoleland.** K 1783—84 Broacker Schul Land. — Paa Grænsen til Broager.

Brænballe. B 1777 Brenballe; Jb 1778 Brenballig; I 1912 Brændtballe; I 1922 Brendtballe. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne", i de nyeste Kilder forstaaet som Partc. brændt af Verb. brænde.

Bønnestuv. B 1783 Böhn stuff.

Damsager. K 1783—84 Dammsager; B 1783 Damms Ager; TM, I 1912 Damsager; I 1922 Damsagger. — Dam, se Indl.

Dybdal. B 1777 Dybdal, Dybdals schift; Jb 1778 Dybdahl, Dybdal.

Dynt, Gammel- [*gaməl ˈdyn̥.t*]. U 1777 Gammeldünth; B 1777 Gamel Dünth; Jb 1778 Gammeldönth, Gammeldünth Mark, Gammeldönth Mark; U 1778 Gammeldünth; K 1783—84 Wester-, Oster Gammel-Dünth; B 1783 Oster-, Wester Gammel Dünt; TM Gammel Dynth; I 1922 Gammeldynt. — Højtliggende Agerjord lidt Øst for Byen. || **Dynt Hoved** [*dyn̥t ˈˈho·j, ˈsdo·ə-, ˈlij· dyn̥t ˈˈho·j*]. Mejer 1649 Dönthöuet; B 1777 Öster-, Vester Dünth Hoved, Dynth Howets Moose; U 1778 Dünthhoved, Dünth hoved-Mooß; TM Dynth Hoved; Oldekop, I 1912, I 1922 Dynthoved; Trap[4], Gst Dynt Hoved. — Samme Lokalitet som Sallingshoved ndfr. || **Dynt Høje.** Oldekop Dünther Höhen. || **Dynt Mose.** Jb 1778 Dönth Moose; U 1778 Dünther Mohr, Dünth-Mohr; TM Dynth Mose; I 1912 Dyntmose. || **Dynt Skov.** Jb 1778 Dönth-Skov; U 1778 Dünt-Schau; TM Dynth Skove; I 1912, I 1922 Dyntskove.

Døbbel. B 1783 düfell; K 1783—84 Düfall. — Døbbel, se Indl.

Egeeng. B 1777 Ige Engen. || **Egehøj.** B 1777 Jge Hye; U 1778 Jgehy; K 1783—84 Igehüe; B 1783 Jgehoy Ager; I 1912, I 1922 Igehøj.

Engtoft. B 1783 Wisch hoff; TM Eng Toft; I 1912 Engtoft.

Eskebæk. B 1777 Eskerbecks Maj. || **Eskeroj.** B 1777 Eskeroy; I 1912 Eskeroj. — Af Trænavnet Esk „Ask".

Farskær. B 1777 Fars Kier, Farskiær. || Farskær Brød. B 1783 mit faster Bro stücker, Faste Bro; I 1912 Faskerbryd; I 1922 Faskerbrød [fasgæbry']. || Farskær Dam [*fasgəˈdam*]. TM Faskedam; I 1912 Faskedam, Saskedam; I 1922 Faskedam, Saskedam. || Farskær Hælde. B 1777 Fasker-Held. || Farskær Høj. I 1912 Faskerhøj. — Af Mandsn. glda. Fathir, jfr. Fasløkke i Barsø, Løjt S., 3211.

?Finnessøle. U 1778 Finneshölt; B 1783 Fendes Sööl; K 1783—84 Fendessöhl; I 1912 Finnet Sølv; I 1922 Finnes Sølv. — Muligvis af Mandsn. glda. Finni el. Finwith (DgP) eller Slægtsnavnet Fin, jfr. Finnesmose i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Fuglskær. K 1783—84 Fauelskierre.

Fundler. I 1912 Fundler; I 1922 Fund Ler. — Afskrevet efter ældre Kilder og rimeligvis Fejl for Ondler ndfr.

Fælled [*æ fæˈlə*]. TM Fälled. — Fælled, se Indl.

Gaasebjærg [*gå.sbjɛˈə*]. B 1777 Gaasbierg Moße, Lild Gasbierg, Stor Gaesbierg; K 1783—84 Goosbierre, Nör-, Lille-, Stor Goosbierre; B 1783 Goes Biere, Nör Stuer Goes Biere, Lill Goes biere, Süder stoer Goes biere; TM Store-, Lille Gaasebjerg; I 1912 Gaasbjerg.

Gammelmark [ˈ*gaməlˌma.ig*]. U 1777 Gammelmarc; Jb 1778 Gammel-Mark, den gamle Mark, K 1783—84 Gammel-Mark; B 1783 Gammel Marck, Gammel *Mark* Buschschift oder düfell; TM Gammel Mark. || Gammelmark Klinter. Trap[4] Gammelmark-Klinten, Gammelmarkklinterne. || **Gammelmose.** K 1783—84 Gammel Moos; B 1783 Gammel Moes.

Graarøgel. B 1777 Store-, lild Grarögel, lildgrarygel; B 1783 Lill-, Stoer Gro Rüggel; K 1783—84 Grarüggel, Stor Grarüggel; I 1912, I 1922 Graa Revl. — Af Farveadj. graa, mulig fordi Røglen bestaar af Graasten.

Grattelund [*gʁadəˈlsn̥*]. B 1777 Gratter Londs Helle Dell; K 1783—84 Graterloen; TM Gratebovn; I 1912, I 1922 Gratelund. || **Gratteløkke.** B 1783 Gratter Lück. — Mulig Fejl for Grattelund. Af Adj. jy. grattet „om hvad der har ujævn overflade" (Feilb.), her vel om knoldet Jord.

Grønnevej. B 1777 Gröne Veyen.

?Gunneager. B 1777 Gond Ager; I 1912 Gunner Ager. — Af Mandsn. glda. Gunni, jfr. Gunnetved i Kolstrup, Aabenraa Købstad, 3191.

?Gærdselhug. B 1777 Giedsel Hug. — Af Subst. Gærdselhug i Bet. „Sted hvor man hugger Ris" el. Subst. Gærdsel „Ris til at gærde med" med Efterleddet Høj. Jfr. Gærdselhug i Skelde ndfr.

Haasdal. B 1777 Haassdall. — Af Dyrenavnet Hors „Hoppe, Øg".

Hagelsbjærg [ˈ*hɔsls|bjɛʁə*]. B 1777 Hauels Bierg; Jb 1778 Hagelbierg;

K 1783—84 Hauelsbierre; B 1783 Hauels Biere; TM, I 1912, I 1922 Hagelbjerg. — Jfr. Hagelsbæk i Kolstrup, Aabenraa Købstad, 3191, som muligt indeholder glda. hagelværk „Hegn, Gærde".

Haveløkke [*œ ˈhasˌløkə*]. || **Havested** [*ˈhasəsdæ*]. B 1777 Havsted; TM Havested; I 1912, I 1922 Havsted. — Ingen af disse Steder ligger ved Vandet. Have, se Indl.

Havkløft [*œ ˈhasˌkløəst*]. — Ved Vemmingbund.

Hesselbjærg. B 1777 stor-, lild Hesselbierg; B 1783 Lill Hassel biere; K 1783—84 Lille Hesselbierre; I 1912 Store-, Lille Hasselbjerg. — Af Trænavnet Hessel „Nød".

Hojemeng. B 1777 Hoym Eng; K 1783—84 Hojum Eng; B 1783 Hoyum Eng; I 1912 Højmeng. — Af jy. Hvoddem „en smal strimmel eng på tværs af de andre lange og brede skifter" (Feilb.); jfr. Højumgaard i Tinglev S., 3136 og Hojemeng i Alslev, Hjordkær S., 3213.

Holm [*œ hɔl.m*]. B 1777 Holm; Jb 1778 Holm, Holm Mark; TM, I 1912 Holm. — Holm, se Indl.

Holvej [*hɔl.væj*]. B 1777 Hull-Veyen; I 1912 Hulvejen. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hussted. TM Huussted; I 1912 Hussted; I 1922 Husted. — Hussted „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Hældager [*ˈɔsə-, ˈnœ·ə ˈhæl·ˌaxə*]. B 1777 Heldager, Hellager, Helleager; TM Over-, Nedre Heldager; I 1912, I 1922 Heldager. — Hælde, se Indl.

Højbjærg. U 1778 beidehüeberg; I 1912 Højbjerg.

Indersteager. K 1783—84 Innerstager; B 1783 Jnwerst Ager. — Af Subst. Inderste „Indsidder" el. Superl. inderst efter Beliggenheden nærmest Byen.

Ivershøj. B 1777 Ivers Hye; K 1783—84 Iveshoy; B 1783 Iwes Hoy.

Kaadager. B 1777 Kaadageren, Kadageren. — Subst. sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".

Kalveløkke. TM Halve Lökke; I 1912, I 1922 Kalvelykke.

Karlshøj [*ˈkaːlsˌhy*]. B 1777 Kahls Hye styker, Kahlshye Ager; U 1778 Kaalshy; K 1783—84 Carlshüeager; B 1783 Kall Sig Ager; TM Karlshöi; I 1912 Karlshy; I 1922 Karlshøj. — Af Mandsn. Karl.

Karensdam. B 1777 Karensdam; I 1912 Karens Dam.

?Kirkeled. B 1777 Kierket leyet, Kirke leyet.

Knæk. B 1777 Knæk; B 1783 Knick. — Knæk, se Indl.

Kobbel. TM Kobbel. || **Kobbelets Gærde.** B 1777 Kaabelets Gierde. — Kobbel, se Indl.

Kohat [*œ ˈkɔˌhat*]. B 1777 Kohats Skifter; U 1778 Koohad; Jb 1778, K 1783—84 Kohat; B 1783, Kohat, Kohat Eller schoch; TM Kohalt; I 1912, I 1922 Kohat. — Mark ved Byen. Eller schoch i B 1783 er rimeligvis Fejl for Elleskov.

Krog. B 1777 Krogen. — Krog, se Indl.

Krumbæk [*ˈkrɔmˌbæk*]. Mejer 1649 Krambeck; Schröder 1837 Krumbeck; Gst 1857—58, Trap[1] Krumbæk; TM Krumbach; Oldekop Krumbek; I 1912, I 1922 Krumbæk; Gst Krambæk; Trap[4] Krambækken. — Af Adj. krum. Formen paa Mejers Kort og i Trap[4] er paavirket af Gaardnavnet Krammark; Bækken gaar lige forbi Gaarden.

Ladehøj. B 1777 Layhye bierg; I 1912 Ladehøjbjerg.

Langeroj. B 1777 Langeroy; I 1912, I 1922 Langhøj. || **Langestreng.** I 1912 Langstreng.

Lerbjærg. I 1912 Lerbjerg. || **Lergrav.** B 1777 de sa kaldet leergraver. || **Lerhøj.** I 1912, I 1922 Leerhøj. — Maaske samme Lokalitet som Lerbjærg.

Lilleløkke [*œ ˈljl·ˌløkə*]. || **Lillemark.** TM Lille Marken; I 1912, I 1922 Lillemarken. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

?Linkessig. B 1777 linker Siegs Moße. — Rimeligvis samme Lokalitet som Linkessig i Skelde ndfr. Jfr. Linkeseng i Daler S., 3105.

Lokbjærg [*ˈløgˌbjɛiə*]. U 1777 Lockberg; B 1777 Vester-, Öster lokbierg; B 1783 Lock Biere; K 1783—84 Lockbierre; TM Lokbjerg; I 1912, I 1922

Lakbjerg. — Af et Mandsn. glda. Lokki, jfr. Lokager i Skærbæk S., 3089 og Lokkesløkke i Felsted, Felsted S., 3224.

Lysbjærg. U 1778 Lüsberg Acker. || **Lysbrød** [*ly·sbʁœ̯*]. U 1777 Lüsbroe; B 1777 Lysbröed, Lysbröed Marck, Lysbrod Ager; Jb 1778 Lysbröd-Mark; U 1778 Lüsbroe feld, Lüsbroe, Lüsbröe, Lysbroe; K 1783—84 Lüsbrodager; B 1783 Lüs Brö Ager; TM Lysbröd, Lysbrod; I 1912, I 1922 Lysbryd. — Støder op til Lysbrød i Skelde ndfr., s. d. || **Lyspold.** B 1777 Nør-, Sönder Lues Pold; U 1778 Lües Poll; B 1783 Lüs Poll Busch schift; K 1783—84 Luespoll; TM Lusepol; I 1912 Lusepot; I 1922 Lusepøt. — Lys i Betydningen „Ild, Baal".

Løkke. U 1777, U 1778 in die Lücke; Jb 1778 Lykken; I 1912, I 1922 Lykke. || **Løkkemark.** B 1777 Lycke Marcken; Jb 1778 Lykke-Marken; TM Lökke Marken; I 1912, I 1922 Lykkemarken.

Made. TM May; I 1912 Mai; I 1922 Made. — Made, se Indl.

Midtløkke [*æ ˈmedˌløkˌ*]. TM Midt Lökke; I 1912, I 1922 Midtlykke.

Mosested [*æ ˈmɔsə*]. I 1912 Mosesteds Stykker.

Møllebjærg. B 1777 Mölbierget; U 1778 Mühlberg. || **Mølledal** [*møl·ˌdal*]. B 1777 Mölledall; U 1778 Mühlenthal; B 1783 Oster Möll dall, Möll daal; K 1783—84 Mölldall. || **Mølledam.** B 1777 Möldammen, Mölldammen, Möldamen; K 1783—84 Mühlen Damm; TM Mölledam; I 1912, I 1922, Gst Mølledam. || **Møllemark** [*møl·ˌmaːg*]. B 1777 Mölmark, Möll Marcken; U 1777 Mühlenfelde; TM Möllemark, Over-, Neder-, Lille-, Store Möllemark. || **Mølleskov.** B 1777 Möllskov, Möllschav ager. || **Møllevej.** TM Mühlenweg. || Møllevej Stykker. B 1777 De nedre-, De vestre Mölvey styker.

Nedertoft [*ˈnæ·əˌtɔst*]. Jb 1778 Neder Toft.

Nyskifte. B 1777 Ny-schifts gandske Dell; I 1912 Ny Skifte, Ny Skyds; I 1922 Ny Sjyds.

Nørreløkke [*æ ˈnöˌløk*]. TM Nörre Lökke; I 1912, I 1922 Nørrelykke. || **Nørretoft.** B 1783 Nör Toft.

?Ondler. B 1777 Ondleer, Undlier; TM Uden Leer; I 1912, I 1922 Udenler. — Af Præpos. uden el. muligvis Adj. ond i Betydningen „daarlig" og Subst. Ler. Jfr. Fundler ovfr.

Op for Nis [*ˈɔb fɑ̊ ˈnɛs*]. TM, I 1912, I 1922 Op for Nis. — Stedet ligger ikke ved Kysten. Navnets sidste Led er Mandsn. Nis.

Osbæk. I 1922 Osbæk, Aasbæk. — Andet Navn paa Krumbæk. Se Osbæk i Broager ovfr.

Overtoft [*ˈɔəəˌtɔst*]. Jb 1778, TM Over Toft.

Pugedøbbel. B 1777 Pogdöffel Styker; B 1783 Poch deuel stücker; K 1783—84 Pochdüelstücker. — Af sønderjy. Puge i den fra Angel kendte Betydning „Tudse" (Kok II p. 310), gengivet ved nty. Pogg, Pock.

Pælmand. B 1777 Peel Mand; TM Pelleman; I 1912 Pælmand; I 1922 Pellemand.

Raadsbjærg. I 1912, I 1922 Raadsbjerg.

Raadal [*ˈʁɔ.ˌdal*]. B 1777 Öster Raadal, Vester Radel, Radel; TM Raadal, Vestre Raadal; I 1912, I 1922 Raadal. || **Raahave.** B 1777 Rahavsstii. — Af Dyrenavnet Raa.

Ravnekær. B 1777 öster Ravnkier, den vester Ravn Kier, Ranv Kier Hye; U 1778 Ravenkier; K 1783—84 Raunkier; B 1783 Oster Rauen Kier Ager, Wester Rau Kier Ager; I 1912 Ravnkær.

Rendeløb. I 1912 Rendløb; I 1922 Rendeløb [æ ræn'låf]. — Navn paa en Bæk. Af Subst. Rende „lille Vandløb".

Rendsbjærg [*ˈʳɔəə-, ˈnæ.ə ˈʁænsˌbjɛʁ*]. B 1777 Ringsbierg; TM Rendsbjerg, Ovre-, Nedre Rendsbjerg; I 1912, I 1922 Ringbjerg. — Om Forleddet er Rings- el. Rends- er usikkert. Den optegnede Udtale er næppe uafhængig af TM. Efter Formen i B 1777 at dømme er Forleddet Mandsn. glda. Ring.

?Risedal. B 1777 Nör Rysedall, Rysedalls Forageren, Ryssedals Støkker; U 1778 Rühldahls heck. — Maaske Subst. Ris „Skov, Krat". Formen i U 1778 er vel paavirket af Rülleberg i samme Kilde, se Ryldebjærg ndfr.

Rojbjærg. B 1777 Roeyberg; B 1783 Roy Biere; K 1783—84 Roybierre;

I 1912 Rojbjerg. || **Rojmose** [*rɔj.ˈmo·s*]. U 1778 Roymooß. — Roj, se Indl.

Rolsted. B 1777 Rolstæd, Rold stedt Styker. — Af Mandsn. Rolf, som ogsaa findes i Landsbynavnet Rolsted paa Fyn, 11/11 1328 Rolstath, 16/4 1443 Rolstedh, eller Slægtsnavnet Rolf.

Rugbjærg [*ˈrɔs|bjɛrə*]. B 1777 Rovbiergs Helle Dell, Ravbierg; B 1783 Rau biere; K 1783—84 Raubierre; TM, I 1912, I 1922 Rugbjerg. — Helle i B 1777 er bestemt Form af Adj. hel.

Rullesten. I 1912 Rullesten.

Ryg [*æ ˈrɔ̝x*]. — Højdedrag.

Ryldebjærg. B 1777 Ryldle Bierget; U 1778 Rülleberg. — Af Trænavnet jy. Rylde „risbøg, avnbøg" (Feilb. u. rølle).

Rynder [*rʏnə*]. B 1777 Rönned ager; TM Rönne; I 1912 Rønne, Rønager; I 1922 Rønne. — Af Subst. Rund „et rindende Vand, Bæk" (Molbech, O. Nielsen i UBl I 243), paavirket af nty. Rönn, Rünn „Vandrende", jfr. Rynde i Uge, Uge S., 3221.

Rødeland. TM Rödeled Lökke; I 1912 Rødeland, Rødeland-Lykke; I 1922 Rødeland.

Sadder [*ˈfø·sd ˈsɑ., ˈanən ˈsɑ.*]. U 1777 Sarr; B 1777 Sads Marck; U 1778 Sars; Jb 1778 Saed-Mark, Saed-Marken, Saad Mark; TM Saed; I 1912, I 1922 Sar. — Plur. af jy. Sadde „Græstørv", i Sundeved udtalt [*sar·ə*] (Feilb.). || **Saddesager.** B 1777 Sönder Sads ager; B 1783 Süder Saas Ager; K 1783—84 Süder-, Norder Saasager. || **Saddesled.** B 1777 Sads ley; I 1912 Sarled. || **Saddesmose.** B 1777 Sads Mose. — Af jy. Sadde „Græstørv".

Sallingshoved. Schröder 1854 Sallingshoved; Kok II p. 333 Salling hoved; Oldekop, Trap[4] Salingshoved. — Andet Navn paa Dynt Hoved. Stedet maa have Navn efter en Mand fra Sallinge i Jylland el. Salling Herred paa Fyn.

Sandkobbel [*ˈsanˌ|kɔfəl*]. TM Sandkoppel. || **Sandmark** [*ˈsanˌ|ma.ig*]. B 1777 Sandmark gierde; U 1778 Sandfeldt; TM, I 1912, I 1922 Sandmark.

Sille [*ˈsɛlə*]. I 1922 Selled. || **Silleroj.** B 1777 Sellerroy; I 1912 Sillerroj; I 1922 Sillerøj [seləråi]. — Af Plantenavnet jy. Selje, der bruges om forskellige Pilearter.

Sigkær [*ˈsi.|kæ*]. B 1777 Sik Kier, Sick Kier; K 1783—84 Sickierager; B 1783 Sick Kier; TM Siekjär; I 1912, I 1922 Sigkær.

Sivkær [*ˈsʏsə|kæ*]. TM Sugekjär; I 1912 Sugekær; I 1922 Sugkær.

Skelde Ager. B 1777 scheldeageren. — Dynt Bys Jorder grænser op til Skelde.

?Skolebrød. B 1777 Schudbred; B 1783 Schuel Brei Lück; K 1783—84 Schulbree; I 1912 Skolebryd; I 1922 Skolebrød [sgo'lbry'].

Skovbøl. TM, I 1912, I 1922 Skobøl. || **Skovhoved.** TM, I 1912 Skovhoved. || **Skovløkke** [*ˈsgɔsˌ|løk*]. TM Skov Lökke, Skovlökke. || **Skovmark.** B 1777 Schumarcken, schoumarken; Jb 1778 Skov-Mark, Skau-Marken.

Slapkær [*ˈslɑbˌ|kæ.i*]. B 1777 Slab Kier; TM Slapkjär; I 1912, I 1922 Slapkær. — Forleddet er jy. Slap „hundeæde, når den er flydende" (Feilb.), her om et dyndet Kær, jfr. sv. og no. Dialekt slabb „Søle" (Torp NEO p. 638).

Smaahøje [*smö.iˈhy·*]. U 1777 Schmahye; B 1777 Schmaehye gierde, Schmahye Marck; Jb 1778 Smaehye-Mark, Smaehye, Smaahye-Mark; U 1778 Schmahy; K 1783—84 Wester-, Oster Schmaahüe, Wester-, Oster-, Nörr Schmaahüeager; B 1783 Oster-, Wester Süder schma hoy Ager, Nör schma hoy Ager, Wester-, Oster Nör schma hoy Ager; TM Smaa Höi; I 1912 Smaahy; I 1922 Smaahøj. — I den optegnede Udtale er smaa omtydet til Subst. Smør.

Smedebjærg. TM Smedebjerg Løkke; I 1912 Smedebjerglykke. || **Smedeland.** B 1783 Schmiedeland. || **Smedeløkke** [*æ ˈsmæi.|løk*]. TM Smede Lökke; I 1912, I 1922 Smedelykke. || **Smedestykker.** B 1777 Smeystyker; K 1783—84 Schmey Stücker; B 1783 Schmey stücker.

Stakkelsten. B 1777 stakelsten, Stakelstensager; B 1783 Wester-, Süder Stackel stien; K 1783—84 Wester-, Oster-, Süder Stackelstien; I 1912

Stakket Sten. — Agerjord ved Vejen fra Dynt til Skelde Bro. Maaske efter en Sten, hvor en vejfarende Tigger har hvilet sig.

Stengrav. U 1778 Steingrav. || **Stenrøgel.** B 1777 Steenrögel; U 1778 Steenröffel; K 1783—84 Steen-Rüggel; B 1783 Steen Rüggel. || **Stensig.** B 1777 Stensig Ager, Stensig Mose, Stensigbierg; I 1912 Stensigbjerg; Gst Stensig Bjærg. — Samme Lok. som Stensig i Skelde.

Storeager. B 1783 Stoer Ager. || **Storery.** B 1777 Store Rye. || **Storetoft.** TM Store Toft.

Strandbjærg. B 1783 Strann Biere.

Streng. B 1777 den vester Streng, Öster Streng; U 1778 Strengs Acker; K 1783—84 Wester-, Oster Strengsager; B 1783 Oster-, Wester Strengs Ager; I 1912 Vester-, Øster Streng. — Streng, se Indl.

Stængebjærg. B 1777 Stengebierg; K 1783—84 Stengebiere. || **Stængegrav.** B 1777 stenge Graven, Stenge Gravstyker; I 1912, I 1922 Stengegrus. — Af Verb. stænge „indhegne ved Hjælp af Stænger" eller Subst. Stænge „Indhegning".

Surkær. B 1777 Suurkiers May; I 1912, I 1922 Surkær.

Sølbjærg. B 1777 Sölbiergs Nör Ende, Sülberg; K 1783—84 Wester-, Oster Süllbierre; B 1783 Oster-, Wester Süll Biere; I 1912, I 1922 Sillebjerg. || **Sølstykker.** B 1777 Söll styker. — Af Subst. Sølv, jfr. Sølbjærg i Tønder Landsogn, 3101 og i Brede S., 3116, eller maaske Subst. Sølje „Spænde".

Søndertoft. B 1783 Süder Toft.

Teglgaardsløkker [*œ ˈtæjˌɫgɑ̊s ˈɫygə*]. TM Teglgaardslökke; I 1912, I 1922 Teglgaardslykke. — Her har ligget et Teglværk. Jfr. Teglgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Toftkær. B 1783 Taus Kier.

Torntved. U 1777 Torntwedt; B 1777 Tvarntved, Tvorntved Bek. — Af Plantenavnet Torn „Tjørn".

Trekant [*œ tʁjkanˀt*]. TM, I 1912, I 1922 Trekant.

Tranebærmose [*ˈtʁan·bæˌiˈˌmo·s*].

Tøjreeng. B 1777 Thyr Engen. — Af Verb. tøjre.

Tøretshul. B 1777 Töretz Hull. — Forleddet kunde være Mandsn. Tørrit (Eks. Peter Tørritzen, Sønderborg og Nordborg Amts Register 1604).

Ulvegrav. TM, I 1912 Ulvegrav; I 1922 Ulvsgrav. — Grav hvori man har fanget Ulve.

Vandstedløkke [*œ ˈvanˌsdœˌɫyk*]. TM Wansted Lökke; I 1912, I 1922 Vandstedlykke.

Vedstol. B 1777 Veystohls hele Dell; B 1783 Wey Stoole; K 1783—84 Wey Stohl; I 1912 Vejstol; I 1922 Vedstol [veisdo·'l]. — Et tilsvarende Navn findes i Bjernede, Alsted H. og synes at have samme Betydning som i ældre Dansk Vedhammer „Brændestabel, Brændeplads, Brændehus" (G. Knudsen i „Soranerbladet" XII p. 48).

Vesterdam. B 1777 Vester Dams Ager. || **Vesterholm.** B 1777 Den vestre holms ager; B 1783 Wester holms Ager.

Villersholt [*ˈviɫəshɔlt*]. U 1777 Wildes Holt; B 1777 Villetzolt, Vester Villetzolt, Villetsholts Mark, Velletzohlt; U 1778 Willershofft, Willersholdt, Willersholt; Jb 1778 Villersholt-Mark, Willersholts-Mark; K 1783—84 Williersholdstücker, Williersholddam; B 1783 Willes holt stücker, Willes holt damm, Wester Willes holt stücker; TM Villersholt Lökke, Villerholt Lökke, Villersholt Mark; I 1912 Villersholtlykke; I 1922 Villersholtlykke, Villesholt. — Af Mandsnavnet Villads el. Viller (Kok II p. 441).

Vælebjærg. B 1777 Veelbierg. || **Vælebæk.** TM Veelbak; I 1912 Vælbæk; I 1922 Vaalbæk. — Væle, se Indl.

Østerager. B 1783 stoer Oster Ager; K 1783—84 Stor Oster Ager. || **Østerdam.** B 1777 Øster Dams Ager. || **Østerholm.** B 1777 den østere holms ager; B 1783 Oster Holms Ager. || **Østerkobbel.** B 1777 Öster Kobelet. || **Østerløkke.** TM Oster Lökke.

Egernsund.

Appelsinkobbel. TM Apfelfinnekoppel; I 1912 Apfelsinenkoppel, Appelsinkobbel; I 1922 Appelsinkobbel.

Bagerensforte [*œ ˈba.xəs ˈfo·t*]. — Her har før ligget et Bageri (stedlig Oplysning). || **Bagerløkke.** TM Bäckerlücke; I 1912, I 1922 Bagerlykke.

Bolsløkke. TM Bölslücke; I 1912 Boelslykke; I 1922 Bolslykke. — Maaske af sønderjy. Bol „Gaard" eller Kvindenavnet Bodil, jfr. Bolsbæk i Vodder S., 3088.

Bjærge [*œ bjɛʀə*].

Bødkerløkke. TM Bödkerlücke; I 1912, I 1922 Bødkerlykke.

Bøgeskov. Dok 1662 Bojeschow; U 1776 Boyschau, Løyschau, Beuschau; Jb 1777 Böyskov; U 1777 Beuschau, Beyschau, Boyschau; Jb 1783 Boye-Schau; B 1783 Boyschau, Böyschau; K 1783 Boye Schau; TM Beuskov; I 1912 Beuschau, Bøgeskov; I 1922 Bøgeskov. — Af Trænavnet Bøg. Før c. 1250 maa Navnet have haft Formen *bøkaskogh med ø-Vokal fra Kollektivet, som dernæst er blevet til *bøkskogh. Lydforbindelsen ks er da blevet til js efter Fortungevokalen som i Ordet Økse, der er blevet til øjs (jfr. M. Kristensen i Sønderjy. Maanedsskr. XIII p. 10).

Dusløkke. TM Duuslücke; I 1912 Duuslykke; I 1922 Duslykke. — Af Familienavnet Dus.

Egernsund, Farvand. — Se ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Egeskov. TM, I 1912, I 1922 Iskov.

Firkant [*œ fiikant*]. TM Viereck, I 1912, I 1922 Firkant.

Færgemandsløkke [*œ ˈfɛʀəˌmansˈløk*].

Grue [*œ ˈgʀu·*]. — Grue, se Indl.

Grønland. I 1912, I 1922 Grønland.

Hage [*œ ˈha·x*]. — Den yderste Spids af Næsset, hvorpaa Egernsund By ligger.

Hans Nissens Mark. TM Hans Nissensmark; I 1912, I 1922 Hans Nissens Mark.

Havkløft [*œ ˈhasˌklæst*]. — Ligger ved Vandet.

Hesteknæk. Dok 1764 Norder Pferde-Knick, Norder- und Süder Pferde Knicke; Jb 1777 Hesteknæk, Hæsteknæk; U 1777 Pferde Knick, Pferde Knick Acker; Jb 1783 Sünder-, Nörre-hestknek, Sünderhestknek; K 1783 Hest Kneck, Sünder Hest Kneck; TM Hesteknek; I 1912, I 1922 Hesteknæk. — Skovskifte.

Hustoft. TM Huus-Toft; I 1912, I 1922 Hustoft.

Højløkke. TM Hoilücke; I 1912, I 1922 Højlykke.

Jomfrusti [*œ ˈjomfʀəˌsdi*]. — I Egernsund By. Jfr. Jomfrusti i Sønderborg, 3233, og Jomfrugang i Aabenraa, 3191.

Kaadnerløkke [*œ ˈkɔi.nəˌløk*]. TM Käthnerlücke; I 1912 Kätners-, Kaadners Lykke; I 1922 Kaadnerlykke. || **Kaadnersti** [*œ ˈkɔi.nəˌsdi*]. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kobbel. TM, I 1912, I 1922 Kobbel. || **Kobbelskov** [*œ ˈkɔfəlˌsgɔs*]. TM Koppelholz; Oldekop Koppelhölzung; I 1912, I 1922, Gst Kobbelskov; Trap[4] Egernsund Kobbelskov. — Samme Skov som Storskov ndfr.

Laagemade [*œ ˈlå.xˌmaj*]. TM Laagmai, Lagmai; I 1912, I 1922 Lagmade. — Jfr. Laagebjærg og Laageløkke i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Langeløkke. TM Langelücke.

Lerbjærg. TM Leerbjerg, Lehmberg; I 1912 Lérbjerg; I 1922 Lerbjerg. || Lerbjærg Løkke. TM Leerberglücke; I 1912 Lérbjerglykke; I 1922 Lerbjerglykke. || Lerbjærg Mark. TM Leerbjergmarken; I 1912 Lehmberg, Lerbjergsmarken; I 1922 Lerbjergsmarken.

Lillekobbel. TM Lillekoppel; I 1912, I 1922 Lillekobbel. || **Lilleløkke.** TM Lille-Lücke.

Madeeng. TM Mai; I 1912 Maieng; I 1912 Madeeng. — Made, se Indl.

Midtløkke. TM Midtlücke; I 1912, I 1922 Midtlykke.

Misteløkke. I 1912 Mistlykke; I 1922 Mistelykke. — Forleddet er næppe det samme som i Mistaa i Tønder-, Højer- og Lø Herreder 3100, men Verb.

miste i den sønderjy. Betydning „undvære" (Feilb.), „en Løkke som det er muligt at undvære eller som skal undværes". Jfr. Misteløkke i Gammelgab ndfr. Muligvis er Forleddet dog Subst. *Mist, hvoraf Dyrlund (DSt 1911 p. 102) forklarer det sjællandske Stednavn Møst(en). Det er beslægtet med Verbet miste, Subst. oldn. missir, missa „Skade, Tab", jy. Mist „tab af kreaturer" (Feilb.).

Møllerløkke. TM Müllerlücke; I 1912, I 1922 Møllerlykke.

Nørreskov. Jb 1783 Nörre Schau; B 1783 Nörreschau; K 1783 Nörre Schau.

Overløkke. TM Over Lücke.

Parcelkobbel. TM Parzellenkoppel; I 1912 Parzellen, Parceller; I 1922 Parcellekobbel.

Per Felsteds Grav. Jb 1783, K 1783 Peer Felsteds Grau.

Per Dams Løkke. TM Peter Dammslücke; I 1912 Peter Dams Lykke; I 1922 Per Dams Lykke.

Peter Spillemands Løkke. TM Peter Spillemandslücke; I 1912 Peter-Spillemands Lykke; I 1922 Peter Spillemands Lykke.

Plads. TM, I 1912, I 1922 Pladsen.

Præsteskov. Oldekop Pastorenhölzung.

Rav. Dok 1662 Raw; Jb 1777, U 1777 Rav; Jb 1783, B 1783, K 1783 Raff. || **Ravdøbbel.** I 1912, I 1922 Ravdyffel. || **Ravshøj.** Jb 1783 Raffshoy; B 1783 Rafshoy; K 1783 Raffs Hoye. || **Ravsmark.** TM Ravsmark. || **Ravsmose.** Jb 1783 Raffsmoos; B 1783 Rafsmoos; K 1783 Raffs Möös; I 1912, I 1922 Ravsmose. — Rav er Navn paa et Stykke Agerjord; samme Navn i Smøl ndfr.

Rojløkke. TM Rolücke; I 1912, I 1922 Rojlykke. — Roj, se Indl.

Skifte. TM Skiftet, I Skiftet; I 1912, I 1922 I Skiftet. || **Skifteløkke.** TM Skiftlücke. — Skifte, se Indl.

Skoleforte [*œ ˈsgo·ɫˌfo·t*].

Skovgaardsløkke. TM Over Skovgaards-lücke, Nedre Skovgardlücke; I 1912, I 1922 Skovgaardslykke. || **Skovgade** [*ˈsgɔəˌgɑ·*]. I 1912 Holzstrasse, Skovgade; I 1922 Skovgade. || **Skovkobbel.** TM Holzkoppel; I 1912, I 1922 Skovkobbel. || **Skovland.** Jb 1783 Lang-, Kort Schauland; B 1783 Lang-Schauland, Kort-Schouland; K 1783 Lang Schau Land, Kort Schauland. || **Skovløkke.** TM Skovlücke; I 1912, I 1922 Skovlykke.

Smalforte [*œ ˈsmɑɫ.ˈfo·t*].

Smedeløkke. TM Schmiedelücke; I 1912, I 1922 Smedelykke.

Sortevej [*œ ˈˀso·tˈvæj*].

Stjærnegrund. Gst Stjernegrund. — Grund i Nybøl Nor udfor Egernsund.

Storeskov. I 1922 Storskoven. — Samme Skov som Kobbelskov ovfr. || **Storetoft.** TM, I 1912 Store Toft; I 1922 Storetoft.

Sundgab [*œ ˈsøŋˌgaf*]. — Indløbet til Egernsund.

Tangforte [*œ ˈtaŋˌˀfo·t*]. I 1912 Tangforte; I 1922 Tangvejen. — Vej ned til Stranden. Rimeligvis af Havplanten Tang.

Teglgaardsbjærg. TM, I 1912, I 1922 Teglgaardsbjerg.

ʔTrehuk [*œ ˈtʁiˌhuk*]. TM Twinhuk; I 1912 Tvilhuk; I 1922 Tvivlhuk. — Tvivlsomt, om den optegnede Udtaleform, som ikke er kortlagt, hører sammen med de andre Former.

ʔTvistholt [*œ ˈtveˌsdɔɫ*]. TM Twistall; I 1912, I 1922 Tvistel. — Se Tvistholt i Skodsbøl ndfr.

Tømmermesterløkke. TM Zimmermeisterslücke; I 1912, I 1922 Tømmermesterlykke.

Ved Færgen. I 1912 An der Fähre, Ved Færgen; I 1922 Ved Færgen

Ærm. TM, I 1912, I 1922 Erm. — Samme Lokalitet som Ærm i Skodsbøl ndfr. Samme Navn findes i Skelde ndfr., se dette.

Gammelgab.

Aftægtsløkke. TM Aftägtslykke; I 1912, I 1922 Aftægtslykke.

Andekær. I 1912, I 1922 Andkær. — Ikke samme Lokalitet som Andekær i Dynt ovfr.

Arnhøj. U 1772 Arnhoi Ackertheil; I 1922 Arnhøj [a'nhy']. — Af glda. arnar-. Gen. af Fuglenavnet Ørn eller maaske af den yngre Analogiform glda. arn (Kalkar).

Bagerløkke. TM Bager Lykke; I 1912, I 1922 Bagerlykke.

Bethøj [*pɜˈty·*]. U 1772 Süder und Norder Barthoi; K 1783 Betthue; B 1783 Beethoy, Berthoy; TM Bethøj; I 1912 Bæthøj; I 1922 Bethøj. — Mark som grænser op til Bethøj i Skelde. Et lignende Navn Bethøj findes i Hjordkær, Hjordkær S., 3212.

Bjærgløkke [*œ ˈbjɛʀəˌlyk*]. TM, I 1912, I 1922 Bjerglykke.

Braade [*œ ˈbʀɔ.ə*]. U 1772 Braade Ackertheil, Mittel-, Süder Braade Ackertheil. || Braade Høj. U 1772 Brade Hoi Theil; Jb 1782 Hülstoft oder Brohoy, Bradehüe; K 1783 Bradehüe; B 1783 Hülstoft oder Brohoy. || Braade Løkke. K 1783 Bralück; B 1783 Braad Lück; TM, I 1912, I 1922 Braadelykke. — Af glda. brotæ „Dynge fældede Træer, Forhug", her snarest i Betydningen „ryddet Land".

?Broderbrød. U 1772 Oster-, Mittel-, Wester Bruderbrödstücken. — Muligt af Mandsn. Broder, maaske med den ældre Genitiv -ur.

Bredsten. K 1783 Bredsteen. — Samme Lokalitet som Brændstub ndfr.

Bremming [*bʀæmˌɪŋ*]. U 1772 Süder-, Mittel-, Norder Bremming; Jb 1782 Bremming, Süder-, Norder Bremming, Süder-, Norder-Bremminglük; K 1783 Bremming, Süder-, Norderbremming; B 1783 Roy ager Lück oder Bremming, Bremming Lück, Süder Bremming Lück; TM Bremming, Süder-, Norder Bremming; I 1912, I 1922 Bremming. — Højtliggende Marker; Navnet er rimeligvis en Afledning paa -ing af Subst. Bræm(me) „Kant, Rand", jfr. Bremmingager i Seem S., 2707, eller af ænyda. breme „tornet Vækst".

Brændstub. Jb 1782 Brendstoff, Brendstof; B 1783 Brendstof, Brend Stof; K 1783 Brendstofft, Brendstof oder Bredsteen. — Forleddet er Particip. af Verbet brænde og Efterleddet Subst. Stub „Træstub".

Buskbjærg. Jb 1782 des Stein- und Buschberges; Jb 1783 Busch Berges. || **Buskknæk.** U 1772 Buschknicken. || **Buskløkke.** U 1772 Buschlücke.

Byløkke [*œ ˈbyˌlyk*]. Jb 1782 Lücke für dem Dorfe, Lük fore Bye; B 1783 Neder fore bye Lück, Nier Vor e bye Lück; K 1783 Lücke fürm Dorff.

Bønneland [*œ ˈbø·nˌlanˌ*]. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 Bönnland; B 1782 Bohnland; Jb 1783, TM Böhnland; I 1912, I 1922 Bønneland. || Bønnelandsvej [*ˈbø·nlanˌs ˈvæˌj*]. I 1922 Bønnelandsvej.

Dammade. Jb 1782, K 1783 Dammay; B 1783 Damm May. || **Dammark.** U 1772 Dam-Felde. — Dam, se Indl.

Døbbel. Jb 1782 Düffelsknick, Lüke an Düffel; B 1783 Düffel; K 1783 An Düffels luck; B 1783 Düffel. || Døbbel, Sønder- [*ˈlanˌ synəˈdo̤fəl, ˈsgagəs synəˈdo̤fəl*]. Jb 1782 Langes-, Stackes Sutterdüffel, Stor-, Lill Süder-Düffel; B 1783 Stor-, Lil Süder Düffel; K 1783 Stackessuterdüffel; K 1783 Langessuterdüffel; TM Skaakessuterdüffel, Langessuterdüffel; I 1912 Skokkes Sønderdøffel. — Udtalens *sgagəs* gaar tilbage til en Fejl i TM. Skaakes- i TM og Stackes- i Jb 1782 er Fejl for stacket „kort", der staar i Modsætning til lang i den ene af TM's Former. Jfr. Sønderager ndfr. Døbbel, se Indl.

Eskkær. I 1912, I 1922 Eskkær. — Af Trænavnet Esk „Ask".

Gammelkobbel [*œ ˈgaməlˌkɔfəl*]. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 die alte Koppel; B 1782 Gammel Koffel; TM Gamle-, Gammel Kobbel; I 1912, I 1922 Gamle Kobbel. || **Gammeltoft.** TM Gammeltoft.

Garkhøj. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 Oster-, Süder Gorckhye; B 1782 Süder-, Oster Gaarchoy; Jb 1783 Oster-, Suder-, Norder Garckhoy; K 1783 Norder-Garckhoy, Süder Gaarckhoy, Ostergarckhöy; Dok $^{11}/_{9}$ 1784 Süder Garckhoy; U 1784 Norder-, Oster Garckhoy; Dok $^{21}/_{1}$ 1785 Oster-Garkhye; Dok $^{19}/_{4}$ 1785

Süder Gorghye; Dok $^{26}/_{10}$ 1788 Sydergarghy, Syder Gorghy; Dok $^{14}/_{4}$ 1789 Ostergarckhoy; Beskr. 1789 Oster-, Norder-, Südergarkhoy, Norder-Garkhoy; udat. Beskr. Norder-, Ostergarthoy; TM Norder Garekhøj, Wester Garekhøi; I 1912 Garækhøj; I 1922 Garekhøj. — De ældste Skrivemaader tyder nærmest paa, at Forleddet har u- el. o-Vokal, skrevet aa og o. Forleddet kunde da være Mandsn. Ghorke (Nyrop, Gilde og Lavsskraaer II p. 665) eller maaske Adj. jy. gurket, udtalt *gor'ke* (Feilb. fra Lindknud) „tør, fast" om Jord.

?Gederev. U 1772 Gedere Theil; Jb 1782 Gefred oder Westermarks-Lük; B 1783 Gefred; I 1922 Gederif. — Navnet maa paa en eller anden Maade være forskrevet.

Gegsager. U 1772 Geegs Ackertheil.

Grithøje [*ˈvæsdə-, ˈnönə gʀi̯dˈʳhy·*].

Grønneforte [*æ ˈgʀø·n ˈfo·t*]. U 1772 den grünen Weg.

Hanseslø̈kke. TM, I 1912, I 1922 Hanses Lykke.

Hat [*æ hat*]. — Hat forekommer i danske Stednavne ofte som Navn paa Bakker, om Hat-Navne se G. Knudsen i „Festskrift til Vilhelm Andersen" p. 339 ff.

Havløkke [*æ ˈhasˌɫyk*]. — I Nærheden af Flensborg Fjord.

Hjælmroj. U 1772 Oster und Wester Jelm Roi. — Se Hjælm i Brundlund, Aabenraa Købstad, 3191.

Holkesbjærg [*hɔgəsˈbjɛʀə, hɔɫgåsˈbjɛʀə*]. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 Holckesberg; udat. Beskr. Holkesbierre; B 1782 Holckes biere; Jb 1783 Hölckesbierre; K 1783 Hölckesbier, Hölckesbierre; U 1784 Hölckesbierre; Dok $^{28}/_{2}$ 1788 Holtesberg Koppel; Beskr. 1789 Hölkesbierre, Holkesbierre; TM Høkelesbjerg; I 1912 Hulkærsbjerg; I 1922 Holskesbjerg. — Rimeligvis af Mandsn. Holger eller muligvis Subst. jy. Hol, „Hul" eller Høl, se Indl. Det er i sidste Tilfælde tvivlsomt, om Mellemleddet er Kær eller Gaard.

Holm [*æ hɔl.m*]. U 1772 Holmfeld, Grosz und klein Holmhoi, Holmmark Feld; Dok $^{27}/_{4}$ 1784 Hollm-Lykke; TM, I 1912, I 1922 Holm. — Holm, se Indl.

Hyldstoft. U 1772 Hülstoffß Theil; Jb 1782 Hülstoft oder Brohoy; B 1783 Hülstof, Hülstoft oder Brohoy.

Højløkke. U 1772 Hülück Ackertheil; K 1783 Hüelücke; B 1783 Hoy lück; TM Høilykke; I 1912, I 1922 Højlykke.

Indersteløkke. TM, I 1912, I 1922 Insterlykke. — Af Subst. Inderste „Indsidder", ty. Inste.

Inddiget Eng. Jb 1783, K c. 1783, U 1784 Indiegt Wisch. — Jfr. Indhegnede Løkke i Mellerup, Bjolderup S., 3214.

Jeskær [*jæsˈɬæ.i*]. U 1772 Süder-, Norder Jeskjertheil; Jb 1782 Süder-, Norder Jeskierre, Süder-, Norder Jeßkier-Lük; K 1783 Norder-, Süder-Ieskierre; B 1783 Norder Jeß Kier Luck, Süder Jess Kier Lück; TM Ieskjär. — Af Mandsn. Jes.

Kalvehavegrue. K 1783 Kallhaugrue.

?Katroj. U 1772 Katter Ackertheil. — Jfr. Husnavnet Katroj ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Knæk. Jb 1782 Knick; B 1783 Knick Ackerland, Knick May, Kier Knicken Acker. — Knæk, se Indl.

Kobbel [*æ kɔfəl*]. TM An Kobbel, Kobbel; I 1912, I 1922 Kobbel. ‖ **Kobbelmade.** TM Kobbelmai. — Kobbel, se Indl.

?Koksfløj. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 Kockesfloye; B 1782 Kaks Flag; Jb 1783, K 1783 Kackes Floy; K c. 1783 Kackesfloy; U 1784 Kackes Floy; Dok $^{14}/_{4}$ 1789 Kackesfloy; Beskr. 1789 Kakesfloy; K c. 1790 Kockflod, Kockesflod. — Muligt af Mandsn. el. Familienavnet Kok. Kilderne er næsten alle Afskrifter, saa Forveksling af o og a er meget mulig.

Krammark. TM, I 1912, I 1922 Krammark. — Ogsaa Navn paa en Gaard, jfr. Krammark ovfr. u. Bebyggelsesnavne, hvor ældre Belæg findes. ‖ **Krammarkskobbel.** U 1772 Krammark Koppel; U 1777 Crammarcker Koppeln; U 1778 Krammarcker Koppeln; Jb 1778 Krammarks-Koppel; TM Krammark Kobbel, Krammarks Kobbel; I 1912 Krammarkskobbel;

I 1922 Krammarks Kobbel. — Af Gaardnavnet Krammark ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kær [*æ ɟæɾ*]. U 1772 Kjær Ackertheil; TM Kjär; I 1912, I 1922 Kær. || **Kærum.** U 1772 Oster-, Wester Kjerum; Jb 1782 Kierum, Kierum-Lük; K 1783 Kierum; B 1783 Kierum Lücк, Kjerum Lück; TM Kierum; I 1912 Kærum; I 1922 Kerum.

Lammehave. U 1772 Lammhof; Jb 1782 Lammhof, Lammhauge; K 1783 Lammhoff; B 1783 Lamme Haue, Lam hau; TM Lamhof; I 1912, I 1922 Lamhoved.

Langløkke [*æ ˈlɑŋˌɬyk*]. TM Lange Lykke, Langlykke.

Lerbjærg. U 1772 Lierberg Ackerteil.

Lillekobbel. B 1782 Lill Koffel oder Erm. — Rimeligvis Forkortelse af Lille-Østerkobbel, s. Østerkobbel ndfr. || **Lilleløkke** [*æ ˈlilˌɬyk*]. TM Lille Lykke. || **Lillesig.** TM Lille Sieg; I 1912, I 1922 Lille Sig. || **Lilletoft.** Jb 1782 Lille Toft; K 1783 Lille-Tofft, Lille Tofft; B 1783 kleine Toft. || **?Luspold.** U 1772 Lues-Poll. — Jfr. Luspolde i Tinglev S., 3136.

Midtknæk. K 1783 Mitknick; B 1783 Mitler Knick. || **Midtkobbel.** TM Midt Kobbel. || **Midtløkke.** Jb 1782 Mitt Lück; K 1783 Mitlück; TM Midtlykke.

Misteløkke. I 1912, I 1922 Mistelykke. — Jfr. Misteløkke i Egernsund ovfr.

Møllekobbel [*ˈmœləsˌkɔfəl*]. TM Möllerkobbel; I 1912, I 1922 Møllekobbel.

Nederkobbel. TM Neder Kobbel. || **Nederkær.** TM Nederkjär. || **Nederløkke.** TM Gamle Nederlykke, Nederlykke. || **Nedertoft.** TM Nedertoft.

Notmark. I 1922 Notmark. — Maaske Opkaldelse efter Landsbyen Notmark.

Nørreknæk. Jb 1782 Norderknick, Norder Knikmay; K 1783 Norder-Knick, Norderknick; B 1783 Norder Knick. || **Nørrekær.** TM Norderkjär. || **Nørreløkke.** B 1782 Schmiedeland die Norder Lück. || **Nørretoft.** Jb 1782 Norder Toft; K 1783 Nordertofft; B 1783 Norder Toft.

Oldemorsskov [*ˈɔlˌəmos ˈsgɔs*]. || **Oldemorstoft** [*ˈɔlˌəmos ˈtɔst*]. — Om Oldemor i Stednavne se Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Overkobbel. TM Over Kobbel. || **Overkær.** TM Over Kjär; I 1912, I 1922 Overkær. || **Overløkke.** TM Overlykke, Gamle Overlykke. || **Overtoft.** TM, I 1912, I 1922 Overtoft.

Per Iversens Made [*pɜ-, pɒˈʁjɜsəns ˈmaj*].

Pileeng. U 1772 Piel-Eng Stucken; I 1922 Pileeng.

Pilum [*pi.lɜm*]. U 1772 Oster-, Wester Pielum; Jb 1782 Pilum, Pielum Lück; B 1783 Pielum Lück; K 1783, TM, I 1912, I 1922 Pilum. — Af Trænavnet Pil. Endelsen er maaske oprindelig -holm, hvorom se Indl., som ved Sammensmeltningen med Forleddet Pil er blevet til -lum.

Pletsmade. TM Plettes-, Pletles Mai; I 1912 Plettes Mai; I 1922 Plettes Made. — Plet, se Indl.

Provstetoft [*æ ˈpʁɔs.sdˌtɔst, æ ˈpʁɔs.sdəs ˈtɔst*]. Dok $^{19}/_{12}$ 1781 die Probstentofft; B 1782 Probst Toft; K 1783 Probst-Toft; Jb 1783 Probst-Toft; U 1784 Probst Toft; Beskr. 1789 Probsttoft; TM Probsttoft; I 1912, I 1922 Provstetoft.

Rivekær [*ˈʁjəˌɬæ, ˈʁɥəˌɬæ*]. TM Rüvkjär, Lille-, Store Rüvkjär; I 1912, I 1922 Ryvkær.

Rode [*æ ˈʁo·j*]. U 1772 das Feld Rooye genannt. || **Rodeager.** U 1772 Roy Ackertheil; Jb 1782 Royagerlük; B 1783 Roy ager Lück oder Bremming. || **Rodebusk.** B 1783 Roybusch. || **Rodeløkke** [*ˈʁo·jˌɬygə, ˈɒsdə-, ˈvæsdə ˈʁo·jˌɬyk*]. TM Oster-, Wester Roilykke, Wester Röilykke; I 1912, I 1922 Rojlykke. || **Rodeskov** [*æ ˈʁo·jˌsgɔs*]. || **Rodestub.** Jb 1782 Roystuff, Roystuf, Roystaff; K 1783 Roystuff. — Efterleddet er Subst. Stub, jfr. Brændstub ovfr. || **Rodestykker.** U 1772 Oster-, Wester Roy Stücken; Jb 1782 Roystücker, Roystücker Lük; K 1783 Roystücken; B 1783 Roystücker Lück. — Af glda. *rutha, rotha „Rydning", en Sideform til det mere almindelige Roj, hvorom se Indl. og u. Rode i Brede S., 3116; i oven-

staaende Navnegruppe viser de optegnede Udtaleformer Rode, medens Skriftformerne har Roj.

Sand [*æ sa.ŋ*]. TM, I 1912, I 1922 Sand.

Sig [*æ si.x*]. TM Sieg; I 1912 Sig. || **Sigled.** U 1772 Sickley; I 1922 Sigled. || **Sigmade.** U 1772 Siege-May; K 1782 Siegemay; Jb 1782 Siege May, Sieg-May; B 1783 Sieg May, Süg May. — Sig, se Indl.

Sivmade [ˈ*syəˌmaj*]. || **Sivroj.** Jb 1782 Sieverroy, Süveroy; B 1783 Syveroy, Süveroy; K 1783 Sieverroy; TM Sieverroy, Sieveröi; I 1912, I 1922 Siverroj.

Skarrelund. U 1772 Scharrelundtheil. — Af Fuglenavnet Skarv, oldn. skarfr „Aalekrage".

Skeldemose Ager [*sgæl·mosˈaxə*]. U 1772 Skeldmoos Acker, Schelde Moos Acker; Jb 1782 Stor-, Lille Schelmesager, Store-, Lille Schellensager; K 1783 Store oder Norderschelmesager, Lille oder Süderschelmesager; B 1783 Store-, Lille Schellens Ager; TM Scheldemoseager, Norder-, Süder Scheldemoseager; I 1912, I 1922 Skelmoseager. — Grænser op til Skeldemose Ager i Skelde ndfr.

Skiftemade [ˈ*sgæsdˌmaj*]. TM, I 1912 Skiftemai; I 1922 Skiftemade. || **?Skiftevese.** B 1782, K 1783, Jb 1783 Schift Wisch; udat. Beskr. Schieftewiese; Beskr. 1789 Schiftwiese; TM Schift Wisch; I 1912, I 1922 Skiftevees. — Af Partc. skiftet „udskiftet" eller Subst. Skifte, se Indl. Jfr. Veseløkke ndfr.

Skovbøl [*sgɔsbǫl*]. TM Skovböl; I 1912, I 1922 Skovbøl. || Skovbøl Kær. Jb 1782 Schauball Kierr, Schaubülkier; K 1783 Schaubüll Kierre; B 1783 Schaubülkier, Schauballkier, Schaubalkier, Schauball oder Öhde bolls Kier. || Skovbøl Løkke. Jb 1782 Norder-, Süder-, Wester Schaubüllück, Norder-, Süder-Schauball-Lük; K 1783 Norder-, Süderschaubüllück, Wester-Schaubüllück; B 1783 Schaubal Norder Lück, Schaubal Süder Lück, Wester-, Süder-, Norder Schauball Lück. || Skovbøl Made. B 1783 Schau ball May. || Skovbøl Mark. U 1772 Schaubüll Feld. — Skovbøl maa fra først af have været Navn paa en nu forsvundet Gaard, hvilket fremgaar af, at Skovbøl Kær ogsaa kaldes Ødebolskær, s. d. ndfr. || **Skovløkke** [*æ ˈsgɔsˌłyk*].

Skrædderløkke. TM Skrädderlykke; I 1912, I 1922 Skrædderlykke.

Smedeløkke [ˈ*smæj·ˌłyk*]. Jb 1782 Schmedsluck, Schmeeslük; K 1783 Schmedslück; B 1783 Schmiedeland; TM Smeilykke; I 1912, I 1922 Smedelykke.

Stavning [*sdas.nɨŋ, ˈvæsdə-, ˈǫsdə-, æ ˈłɨł· ˈsdas.nɨŋ*]. U 1772 Stafning Feld; Jb 1782 Stauninglück, Stauningdamm, Stafning-Lük, Stauningdammslück, Stafningdamm-Lük; K 1783 Stauninglück, Norder Stauninglück, Süderstauning Lücke, Stauningdamm, Stauningdamms-Lücke; B 1783 Stafning Lück, Norder-, Süder Stafning Lück, Stafning Damm; TM Stavning, Stavningdam, Lille Stavning; I 1912, I 1922 Stavning, Stevning, Stevningdam. — Stort Stykke Agerjord Øst for Byen, lige Syd for Skovbøl ovfr. Da Skovbøl er en nedlagt Gaard er Navnet her rimeligvis en Afledning paa -ing af Subst. jy. Stavn „Jord hvor een har Bolig", idet Jorden rimeligvis har hørt til den nedlagte Gaard.

Stenager. U 1772 Stenn Ackertheil; Jb 1782 Steenager, Steenagerlük; TM Steenager; I 1912, I 1922 Stenager. || **Stenbjærg.** Jb 1782 des Stein- und Buschberges.

Storeager. U 1772 Grosße Ackertheil. || **Storeknæk.** K 1783 Storknick. || **Storeløkke.** TM, I 1912 Store Lykke. || **Storesig.** TM Store Sieg; I 1912, I 1922 Store Sig.

Strandland. TM Strandland. || **Strandløkke.** TM, I 1912, I 1922 Strandlykke. || **Strandmark.** U 1772 Strande Mark Ackertheil, Wester Strandmark Acker; K 1783 Stranmark. || **Strandvej.** TM Strandweg.

Surløkke. TM Surlykke; I 1912 Sure Lykke; I 1922 Surlykke.

Svinegræsstykker. U 1772 Schwein-gras Stucken. — Rimeligvis Græsstykker til Svinedrift, jfr. dog et Navn som Svinehaar i N.-Løgum S., 3117.

Sønderager. U 1772 Langer Suter, Lang Suter-Acker; I 1922 Langsuder. — Med Hensyn til Skrivemaaden Suter- jfr. Formerne af Sønderdøbbel

ovfr. u. Døbbel. || **Sønderknæk.** Jb 1782 Süderknick, Süder Knik; K 1783 Süder-Knick, Süderknick; B 1783 Süder Knick. || **Sønderbobbel.** TM Sönder Kobbel. || **Sønderløkke.** B 1782 Schmiedeland die Süder Lück; TM Sönder Lykke. || **Søndertoft.** Jb 1782 Süder Toft; K 1783 Süder-Tofft; I 1922 Skokkes Søndertoft. — Skokkes i I 1922 er Fejl for Stakket-„kort", jfr. Sønderdøbbel ovfr. u. Døbbel.

Tapshøj. U 1772 Tappes Hoi Stücken; I 1922 Tappeshøj [tabæshy']. — Af Subst. Tap i Betydningen „Spids, Fremspring, hvad der har Form som en Tap", eller muligt Tiln. Tap (Kok II p. 51).

Toftum. U 1772 Toutem, Mittel-, Süder Toutem Ackertheilen; Jb 1782, TM Toft. — Toft, se Indl.

?Tornvisk [ˈtɔi.nˌmaj]. K 1783 Dove Wisch; Jb 1783 die Dorn Wiese; Beskr. 1789 Dovewisch; TM Dove Wisch, Dovn Wisch; I 1912, I 1922 Tornvisk. — Af Plantenavnet Torn „Tjørn", i Udtaleformen omtydet til Torden. De ældre Kilders Dove- beror dels paa ty. Dorn, dels paa Fejllæsning og deraf følgende Afskriverfejl, idet r og v ligesom e og n let forveksles i „gotisk" Skrift. Visk, jfr. Visk u. Bebyggelsesnavne i Sønderborg.

Træløkke. I 1912, I 1922 Trælykke.

Tørvemose [ˈsdo·ə ˈtɔʀəmos, ˈtjlj ˈtɔʀəmos]. Jb 1782 Torf Moos; TM Store-, Lille Tørvemose. || **Tørvemoseløkke.** Jb 1782 Torfmoos-Lück, Torf Moos Lück; B 1783 Torf Moos Lück, Torfmoos Lücke.

Ukilde [ˈuˌkæl]. TM, I 1912, I 1922 Ukild. — Stedet ligger lige ved Byen, men dog udenfor den, saa Forleddet kan være Adv. ude, jfr. Udmose i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201.

Vasemade. K 1783 Waas-May. — Vase, se Indl.

Vejrløkke. B 1783 Weer Lücke; TM Veirlykke; I 1912 Vejrlykke.

Veseløkke [æ ˈvæ·sˌløk]. U 1772 Weeslykfeld, Weeslück Theil, Mittel Weeslück, Klein oder wester Weeslück Acker, Oster-, Wester Weeslück Theil, Weesluck Feld; Jb 1782, K 1783 Weeslück; B 1783 Weeslück, Wees Lück; TM Weeslykke; I 1912, I 1922 Veeslykke. — Af Subst. Vese, oldn. veisa „Pøl", jfr. Vesegaard i Skelde ndfr.

Vesterknæk. Jb 1782 Westerknick, Wester Knik; K 1783 Westerknick, Wester Knick, Wester-Knick; B 1783 Wester Knick. || **Vesterløkke.** Jb 1782, K 1783 Westerlück. || **Vestermark** [æ ˈvæsdəˌma.ig]. U 1772 Westerfeld, das kleine Wester-Feld; Jb 1782 Gefred oder Westermarks-Lük; K 1783 Westermarkstück; TM Westermark; I 1912, I 1922 Vestermark. || **Vestersig** [æ ˈvæsdə ˈsi.x]. || **Vestertoft.** Jb 1782 Wester Toft; TM Westertoft.

Vrangland [ˈvʀaŋəˌlaŋ]. U 1772 Wester Wrangland, Groß Wrangsland; Jb 1782 Wrangland, Wrangland-Lük; B 1783 Wrangland Lücke; K 1783, TM Wrangland; I 1912, I 1922 Vrangland. — Af Subst. Vrang, en Vekselform til Vraa „Afkrog, Udmark" eller mulig Adj. vrang „skæv" (jfr. DS II p. 40).

Ærm. B 1782 Erm; Jb 1783 Erm oder Lille Osterkoppel; K 1783 Erm oder die zweite Osterkoppel; U 1784 Erm oder Lille Osterkoffel; Dok $^{11}/_{9}$ 1784 Erm; Beskr. 1789 Koppel Erm oder Lille Oster-Koppel. — Grænser op til Ærm i Skelde ndfr., s. d.

Ærteager. U 1772 Erd Ackertheil, Klein Erd-Ackertheil.

Ødebolsknæk. U 1772 das sogenannten Wüstenbohls Knick. || **Ødebolskær** [ˈø.bəls ˈkæ.i]. U 1772 Øbohls-Kjer; K 1783 Ohdebohls oder Schaubüll Kierre, Ohdebohlskierre; TM Oebolskjär; I 1912 Øbolskær; I 1922 Ødebolskjær. — Af Adj. øde og Subst. Bol „Gaard". Sigter til en nu forsvunden Gaard, hvis Navn var Skovbøl, nu kun bevaret som Marknavn, jfr. Skovbøl og de dermed sammensatte Navne ovfr.

Østerknæk. Jb 1782 Osterknick, Osterknik; K 1783 Osterknick, Wester Osterknick, Oster-Knick; B 1783 Oster Knick. || **Østerkobbel** [ˈøsdəˌkɔfəl]. Dok $^{29}/_{12}$ 1781 Oster Koppel; Jb 1783 Erm oder Lille Osterkoppel, Osterkoppel; K c. 1783 Osterkoppel, Lille Osterkoppel; U 1784 Osterkoppel, Erm oder Lille Osterkoffel; Beskr. 1789 Osterkoppel, Koppel Erm oder Lille-Oster-Koppel; TM Oster Kobbel. || **Østerløkke.** K 1783 Osterlück; TM Oster Lykke. || **Østersig** [æ ˈösdə ˈsi.x]. || **Østertoft.** K 1783 Ostertoft.

Iller.

Blaaløkke. TM Blaalükke; I 1912, I 1922 Blaa Lykke.

Brunsnæs. Flensborg Stadsret c. 1250 Brunznes; samme 1284 brunznees; samme, plattysk Oversættelse brunsniis; Aabenraa Stadsret 1335 Brunst niszen; Statutum civitatis Apenradensis Brunsnese; Reg 1604 Brunßnis; Mejer 1649 Brunsenyß; U 1773 Brunsnitz; U 1773—74 Brunsnis; Gst 1857—58, Trap[1], Trap[4] Brunsnæs. — Af Subst. glda. brunn „Brønd, Kilde".

Bryggerikobbel. TM Brauerei Koppel; I 1912, I 1922 Bryggerikobbel. — Jfr. Gaardnavnet Bryggeri ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Busholm. Jb 1783 Auer Busholm, Auer Lusholm-Lük, Busholm May, Lusholm-May, Nedder Busholm, Neer Lusholm; B 1783 Nehr Butzholm, Auer Butzholm Lück, Auer Butzholm May; K 1784 Neder-, Ober Busholm; TM Over-, Nedre-, Bei dem Buusholm; I 1912 Busholm, Ved Busholm. — Af Subst. jy. Bus „fjorgammelt, vissent græs" (Feilb.), jfr. Busholm i Raved, Bjolderup S., 3214.

Døbbelkær. K 1784 Düffelkierre. — Døbbel, se Indl.

Firkant [*æ fiɹ̈kaŋt*]. TM Viereck, Fierkant; I 1912, I 1922 Firkant.

Fredskov. TM, I 1912 Fredeskov; I 1922 Fredskov. — Subst. Fredskov „skov, som skal indhegnes og vedligeholdes; fredet skov" (ODS).

Fælde. U 1773 in die Fielde; U 1773—74 in der Fielde; U 1774, Dok 27/9 1774 Jn der Fielde. || **Fældebjærg** [*ˈfæl̥·ˌbjɛɹ̈ə*]. TM Fjeldbjerg, Store-, Lille Fjeldbjerg; I 1912 Fjeldbjerg, Store-, Lille Fjeldbjerg; I 1922 Fældebjerg, Store-, Lille Fældbjerg; Trap[4] Feltbjærg (Fældebjærg). || **Fældemark.** Jb 1774 Feldemark, Feldemarken, Feledmark, Fældemarken, Fjeldemarken, Fieldemarken; Jb 1783 Jn de fehle Mark, In de Fell Marck; K 1784 In de Fellmark. — Efter Udtalen af Fældebjærg og Skrivemaaderne Fælde-, Felde- at dømme kan Forleddet være glda. *fællæ „Rydning", som flere Gange findes i Stednavne paa denne Egn, jfr. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202. Skrivemaaderne Fielde-, Fjelde stemmer dog ikke med denne Forklaring. De kan være opstaaet ved Association med Subst. Fjæld paa Grund af det bakkede Terræn.

Færgeløkke. TM färgelükke; I 1912, I 1922 Færgelykke. || **Færgemandsknæk.** B 1783 Fähre manns Knick; Jb 1783, K 1784 Fährmanns Knick. || **Færgevej.** Jb 1774 Færge-Weien, Færgeveien; K 1784 Lück süden dem Fährweg. || Færgevej Løkke [*ˈo̤sdə-, ˈvæsdə ˈfæɹ̈.væj̥ˌl̥yk, ˈfæ.ɹvæj̥ˌl̥yk, ˈfæʀəvæj̥ˌl̥yk*]. TM Oster-, Vester Färgeveilükke, Färgeveilükke.

Granskovløkke [*æ ˈgʀansgɔsˌl̥yk*].

Gravløkke. I 1912, I 1922 Gravlykke.

Grue [*æ ˹gʀu·*]. TM Gruve; I 1912, I 1922 Grube; Gst Gruen. — Smal Kløft. || **Grueløkke** [*æ ˈgʀu·ˌl̥yk*]. TM Gruvlükke, Grode Lück; I 1912, I 1922 Grubelykke. — Grue, se Indl.

Guldgrube. TM Süder-, Norder Goldgrube; I 1912, I 1922 Guldgrube.

Havløkke. Jb 1783 Haulük, Hauluck; B 1783 Hau Lück; K 1784 Haulück; TM, I 1912, I 1922 Havlykke. — Ved Flensborg Fjord.

Højløkke [*ˈhyˌl̥yk*]. B 1783 Hoy Lück; Jb 1783 Hüyluck, Huyluck, Hoylük; K 1784 Huylück; TM Hoi Lükke; I 1912, I 1922 Højlykke.

Iller. U 1773 Jller; Jb 1774 Iller. || Iller Krat. TM, I 1912, I 1922 Iller Krat. || Iller Mark. Jb 1774 Jllermark, Illermark. || Iller Roj. I 1922 Iller Røj. || Iller Skifter. U 1773 Jller-Schiften. || Iller Skov [*ˈ˹il̥əˈsgɔs*]. Jb 1783 Jllerschaulander, Illerschau Lander; K 1784 Iller Schaulander. — Se Iller ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kattrumgarn. U 1773 Holz-Schifte Cattrum-Garn; U 1773—74 die kl. Holzschifte Cattrum Garn. — Maaske samme Lokalitet som Katroj i Gammelgab ovfr.

Kejserdom. TM Kaiser Dom; I 1912 Keiserdom; I 1922 Kejserdom. — Marknavn ved Stranden.

Kirkeløkke. TM Nedre-, Midt-, Over Kirkelükke; I 1912 Over-, Neder-, Midt Kirkelykke; I 1922 Nedre-, Midt-, Øvre Kirkelykke.

Korsvejløkke [*æ ˈkɔɹsvæj̩ˌɫyk*]. — Ved Korsvejen lige udenfor Brunsnæs.

?**Landredder.** I 1912 Landrider; I 1922 Landrytter. — Efterleddet er maaske nty. Redder „Markvej". I Stenderup, Nybøl S., 3244 nævnes i Parcelbog 71 Dunkelredder og Stampfackerredder, som paa Dansk gengives ved Mørkeforte og Stampagerforte. Muligvis er Navnet identisk med Landaare i Mølmark ndfr.

Langballe Ager [*ˈo̤sdə-, ˈvæsdə laŋbaɫəˈaxə*]. K 1784 Langballe, Langballiager; TM Oster-, Vester Lambeagge; I 1912, I 1922 Lampeager. || **Langballe Ende.** U 1773 Langballiger-Ende; U 1773—74 Langballer Ende; K 1784 Langballigender; I 1912 Langballeender. || **Langballe Løkke.** B 1783, Jb 1783 Langballe Lück. || **Langled.** TM Langledagger. || **Langløkke** [*æ ˈɫaŋˌɫyk*]. TM Langelükke; I 1912 Lange Lykke; I 1922 Langlykke, Langelykke.

Lerbjærg. TM Leerbjerg; I 1912, I 1922 Lerbjerg.

Lilleløkke. TM Lille Lükke; I 1912, I 1922 Lille Lykke.

Midtløkke [*ˈɔsə-, ˈnæ·ə ˈmedˌɫyk*]. TM Midt-Lükke, Over-, Nedre Midtlükke; I 1912, I 1922 Midtlykke. || **Midtskov** [*ˈmedˌsgɔs*]. U 1773 Mittelholtze; Jb 1774 Midtskov; TM Midtskov, Vester-, Midt-, Oster Midtskov, Oster-, Vester Midt Skov; I 1912, I 1922 Midtskov. || Midtskov Løkke [*ˈo̤sdə-, ˈmedəsd-, ˈvæsdə ˈmedsgɔsˌɫyk*].

Navager [*ˈnasˌaxə*]. TM Navagger; I 1912 Stavager. || Navager Made. TM Naffermai; I 1912 Staffermai, Staffermade; I 1922 Staffermade, Staflemade. || Navagervej. U 1773 den alten Naffer-Weg; U 1773—74 den alten Naffer Weg; Jb 1774 Nafferveien. — Af Subst. Nav „Hjulnav", maaske efter Agerens Form.

Nederløkke. TM Nedrelükke; I 1912, I 1922 Nederlykke. || **Nederskov.** U 1773 Unter-holtze.

Nørreløkke. B 1783 Norder Lücke. || **Nørreskov.** K 1784 Nörr Schau.

Overløkke. TM Overlükke; I 1912, I 1922 Overlykke. || **Overskov.** U 1773 Ober-holtze; K 1784 Auer Schau; TM Overskov, Over Skov, Knak-Overskov; I 1912 Kok-over-Skov; I 1922 Overskov, Kok-over-Skov. — Knak i TM staar for Knæk og Kok i I 1912 og I 1922 er Fejl for Knæk.

Portløkke [*æ ˈpo.dˌɫyk*]. TM Portlükke; I 1912, I 1922 Portlykke. — Ved Indkørslen til Rojgaard.

Raahave. Dok 1751: bey Iller Ziegelhoff belegenes Stück Landes Raehau; U 1773 Rahaff; U 1773—74 Rahoff; Jb 1783 Rahaue; K 1784 Rahau; TM, I 1912, I 1922 Raahauge. || Raahave Skifte [*æ ˈʀɔhasˌsgæ̊st*]. Dok 1765 Raahafs-Schiftung, Rahafs Schifftungen; TM, I 1912 Raahaaskiftet; I 1922 Raahaasskifte. || Raahave Skovland. I 1912 Raahaas Skovlande. — Af Dyrenavnet Raa. || **Raamose** [*ʀsməs*]. Jb 1783 Wester-, Oster Rommers, Wester-Rahmoes, Oster Rahmoos; K 1784 Wester-, Oster Rommers; B 1783 Wester-, Oster Rahmoes, Wester Rahmoß; TM Rommos, Rommoy; I 1912 Rummose; I 1922 Rommose. — Rimeligvis af Dyrenavnet Raa efter Skrivemaaden i nogle af de ældste Kilder at dømme. Der foreligger muligvis Sammenblanding med Remmose ndfr. Den optegnede Udtale tyder dog paa Rummose.

Remmose. I 1912, I 1922 Remmose. — Synes at være en anden Lokalitet end Raamose ovfr., men det er dog ikke udelukket, at det kan være samme Sted, og at Remmose er fremkommet ved Fejllæsning af ældre skriftlige Kilder.

Rodeskov [*ˈʳʀo·j̩ˌsgɔs*]. — Rode, se Rode i Gammelgab ovfr.

Rubjærg. B 1783 Ruhbiere, Kuhbiere; Jb 1783, K 1784 Ruhbierre. — Af Adj. ru i den fra Mellemslesv. kendte Betydning „laadden" (Feilb.). Rubarg [*ruˈba·x*] „Laaddenbjærg" er et meget hyppigt Navn i Sydslesvig. Jfr. Laaddenbjærg, Barsø i Løjt S., 3211.

Rundkær [*ˈʀsŋˌɮæɹ, ˈsdo·ə-, ˈlj̩ɫ· ˈʀsŋˌɮæ*]. B 1783 Ronckier, Runckier, Runkier; Jb 1783 Runkier, Rönnjekierre, Ronnekier, Ronjekierre; K 1784 Rönnjeskierre, Bönnjeskierre; TM Rünnkjer, Lille-, Midt-, Store Rünnkjer; I 1912, I 1922 Lille Rønkær. — Det kan ikke afgøres om Forleddet er Adj. rund, Subst. Rund „et rindende Vand, en Bæk" (Molbech), eller jy. Runne „Krat, Smaaskov".

Rævehuler [æ ˈnæsˌˀhuɬə]. — Agerjord.

Sand [æ ˀsa·n̩]. TM, I 1912, I 1922 Sand. || **Sandager.** I 1922 Sandager. || **Sandkule** [æ ˈsanˌˀku·ɬ].

Skoleløkke [ˈsgo·ɬˌɬygə]. TM Skolelykke, Skolelykken; I 1912, I 1922 Skolelykke. || **Skolemesterløkke.** TM, I 1912, I 1922 Skolemesterlykke.

Skovland. Jb 1783 Kort Schauland, Kort-Schaulander; K 1784 Kort Schaulander. — To Lokaliteter. || **Skovløkke** [æ ˈsgɔsˌɬyk, æ ˈsdo·ə ˈsgɔsˌɬyk]. K 1784 Mit Schaulück; TM Skovlükke; I 1912, I 1922 Skovlykke. — Seks Lokaliteter. || **Skovstykke.** TM Skovstükke.

Skæveled [æ ˈsgæ̆.s ˈɬæˌɬ].

Smedetoft. TM Schmiedetoft; I 1912 Smedetoft.

ʔStavnsgaard. TM Staunsgaard; I 1912, I 1922 Stavsgaard.

Stenrebel [ˈsdæn·ˌʁɛfəɬ]. Jb 1783 Wester-, Oster- Steenrüggel, Wester Steenruffel, Oster Steenrüffel; B 1783 Oster-, Wester Steen Rüggel; K 1784 Wester-, Oster Steenrüffel; TM Steenriffel; I 1912, I 1922 Stenriffel.

Storeløkke. TM Storelükke; I 1912 Store Lykke; I 1922 Storlykke. || **Storemade** [æ ˈsdo·əˌmaˌɬ]. TM, I 1912 Store Mai; I 1922 Store Made.

Søhøj [ˈsøˌhy]. Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 7 „Søhøj".

Sønderknæk. Jb 1783 Süder Knik; B 1783, K 1784 Süder Knick. || **Sønderløkke** [æ ˈsyɳəˌɬygə]. B 1783 Süder Lücke; TM Sönderlükke. || **Søndertoft.** TM Söndertoft; I 1912, I 1922 Søndertoft.

Tomaselle [tɑməsəsˈæɬ·]. Jb 1783 Thamseselle, Thamses-Ell; B 1783 Thamses Ell; K 1784 Thamsesell; TM Thomas Ell; I 1912 Thomas Elle; I 1922 Thomas' Elle. — Af Mandsn. Tomas, jy. [tam·əs] (Feilb.), og Kollektivet Elle „Samling af Elletræer, Ellelund".

Trekant. TM Trikant; I 1912, I 1922 Trekant.

Ulvsløkke. TM Wolfslükke; I 1912, I 1922 Ulfslykke.

Ved Flensborg Fjord [ve ˈflœnsˌbƟʁə ˈfjo.ə]. TM An der Flensburger Föhrde; I 1912, I 1922 Ved Flensborg Fjord.

Ved Stranden. I 1912 Ved Stranden.

Vesterløkke [æ ˈvæsdəˌɬyk]. TM Vesterlükke. || **Vesterslot** [ˈvæsdəˌslɔt]. TM Vester Slodt; I 1912 Vesterlot; I 1922 Vesterslæt. — Jfr. Østerslot ndfr. || **Vestertoft** [ˈvæsdəˌtɔst]. TM Vester Toft; I 1912, I 1922 Vestertoft.

Østerknæk. Jb 1783 Oster Knik; B 1783, K 1784 Oster Knick. || **Østerløkke** [ˈɔsə-, ˈnæ·ə ˈösdəˌɬyk]. TM Over-, Nedre Osterlükke, Oesterlykke. || **Østerslot** [ˈɶsdəˌslɔt]. TM Oster Slodt; I 1912 Østerlot; I 1922 Østerslæt. — Jfr. Vesterslot ovfr. || **Østertoft.** TM Oster Toft.

Mølmark.

ʔAaløkke. I 1912 Olykke.

Agereng. I 1912, I 1922 Agereng.

Andekær [anˌ·ɟæ]. U 1773 Annkier; U 1773—74 Annkier, Ankier, Annkjer, Annkjær; Jb 1774 Andkjær, Ankier, Andkier, Andkær; U 1774, Dok $^{27}/_{9}$ 1774 Annkier; Jb 1783 Anjekierre, Neer Wester Anjekierre; K 1784 Anjekier, Neer Wester Anjekier; TM Andkjär; I 1912, I 1922 Andkær. || Andekær Ager. Jb 1783 Annkierager, Anjekierager; B 1783 Wester und Oster Anckier Ager. || Andekær Dam. Jb 1783 Anjekierdamm, Annjekierdamm, Annjekierredamm, Norder-, Süder Annjekierdamm; B 1783 antjer damm, Süder-, Norder antjer damm; K 1784 Anjeskier Damm. || Andekær Løkke. B 1783 Nehr Wester Anckier Lück. || Andekær Toft. B 1783 Anckier Taut, Aackier Taut; Jb 1783 Annekier Taut, Anjekier Taut; K 1784 Anjeskier Taut. — Af Fuglenavnet And. Jfr. Andekær i Dynt ovfr.

Barnehøj. B 1783 Barnhoy deel, Barn Hoy Deel, Barenhue; Jb 1783 Bahrenhoy, Bahrenhue, Barnhoydeel, Barnhüedeel; K 1784 Bahrenhuy; I 1912 Barnhy; I 1922 Barnhøj. — Af Subst. Barn, jfr. Barnehøj i Brede S., 3116, og i Varnæs, Varnæs S., 3225, eller maaske af Mandsn. glda. Barni (DgP).

Bjærgløkke [æ ˈbjɛʁəˌɬyk]. TM, I 1912, I 1922 Bjerglykke.

Bjørnehøj [ˈbjø·nˌhy]. Jb 1783 Biörnhoy, Biörnhue; B 1783 Biörn hoy;

K 1784 Biörenhuy; TM Bjørnshøi; I 1912 Bjørnshy; I 1922 Bjørnehøj. — Af Dyrenavnet Bjørn.

Bovled. K 1784 Bauleeslück; TM Baulei; I 1912, I 1922 Bovled. — Ved Grænsen mod Gammelgab. Maaske et Led med krumme Stolper, jfr. Bueled i Skodsbøl ndfr.

Busk. TM, I 1912, I 1922 Busk.

Bønneland. B 1783 Nör Böhnland, Nöhrbönland; Jb 1783 Bohnland, Nörre Böhnland, Nörrböhnland; K 1784 Böhnland. || **Bønnelandsvej.** I 1912, I 1922 Bønnelandsvej.

Elleysløkke [ˈœlæjs ˈløyk]. TM, I 1912, I 1922 Elleys Lykke. — Af Slægtsnavnet Elley, jfr. Elleysgade i Graasten, 3227.

Faareløkke [œ ˈfɑ·əˌløyk]. TM, I 1912, I 1922 Faarelykke.

Farbrorsløkke. TM Farbroders Lykke; I 1912 Farbroers Lykke; I 1922 Farbrors Lykke.

Firkant [œ ˈfjiˌkanɣt]. TM Fiirkant; I 1912, I 1922 Firkant. — To Lokaliteter.

Fuglsang [ˈfɔs.løˌsaŋ]. TM, I 1912, I 1922 Fuglsang. — Marknavn. Se Gaardnavnet Fuglsang, Holbøl S., 3231.

Færgevej. B 1783 fähr Weg, fehrweg; Jb 1783 Fahrwege, Fährweg.

Gaaseholm [ˈgɑ·sˌhʌl.m]. TM, I 1912, I 1922 Gaasholm. — Jfr. Godskehus ndfr.

Gammelgab Mark [ˈɔsə-, ˈnœ·ə gaməlˈgafˌmaˌig]. TM Over-, Neder Gammelgabs Mark; I 1922 Gammelgabsmark. — Paa Grænsen til Nabobyen Gammelgab. || **Gammelgabningervej** [gaməlˈgafniŋəˌvæj]. — Forleddet er Indbyggernavnet til Landsbynavnet Gammelgab.

Gavlløkke. I 1912 Gavllykke.

?Godskehus. B 1783 Gosche Hues, Godsche Huus; Jb 1783 Godsche-Huus, Gottschehus, Gottschehuus. — Af Mandsnavnet Gotske. Endelsen -hus findes ogsaa ellers i Marknavne, jfr. Møllehus i Skelde ndfr. Muligvis er Navnet dog blot en Fejlskrift for Gaaseholm ovfr.

Grue. TM, I 1912, I 1922 Gruben. — Grue, se Indl.

Grønnevej [ˈgrönəˌvæj]. TM Grönne Wei; I 1912, I 1922 Grønnevej.

Havgab. U 1773—74 Haupak; B 1783 hau gaf stücker; Jb 1783 Haugaf; K 1784 Haugaff; I 1912 Havgab. || Havgabstykker. I 1912 Havgabsstykker; I 1922 Havgabstykker. || **Havmade** [ˈhɑsˌmaj]. TM Havmai; I 1921 Havmaj; I 1922 Havmade. — Begge Steder ved Broager Vig.

Heidesløkke [ˈhæjdəs ˈløygə]. TM Heides Lykke; I 1912, I 1922 Hejdes Lykke. — Af Familienavnet Heide.

Henninghøj. B 1783 Oster Norder henninghoy, Oster Norder Henning hoy; Jb 1783 Henninghoy, Hellinghue; K 1784 Helling Huy; I 1912 Henninghy; I 1922 Henning Høj. — Af Subst. Hedning.

Hok [œ hɔk]. — Hok, se Indl.

Hyldestub. I 1912 Hyldstup; I 1922 Hyldestup.

Hvilebænk [ˈʳviˑlˌbæŋk]. TM Hvilbänk; I 1912 Hvilbænk; I 1922 Hvilebænk. — Jfr. Hvilepold i Frøslev, Bov S., 3271.

Iller Busk. TM, I 1912 Iller Busk. || **Illersager** [iləsˈɑxə]. Jb 1783 Illersager, Jllersager oder Schauland; B 1783 Jllers Ager; K 1784 Illersager; TM Illersager, Over-, Neder Illersager, Illersager-Eng; I 1912, I 1922 Iller Ager. || **Iller Skov** [ˈʳiləˈsgɔs]. U 1773 Jller Höltzung; K 1784 Iller Schaulander; I 1912 Iller Skov. — Ved Grænsen mod Nabobyen Iller.

Indtægteng. Jb 1783 die Jntecht Wiese.

Kaalsted. I 1912 Kaalsted; I 1922 Kaalsted [kålsdei].

Kobbel. TM, I 1912, I 1922 Kobbel. || **Kobbelmark.** TM, I 1912, I 1922 Kobbelmark.

Korsled [œ ˈkɔsˌlæj]. Jb 1774 Korsledet, Kasledet; B 1783 Cosley Ager, Wester Cosley Ager, Wester Kosley Ager; Jb 1783 Wester-Kortschlaglük, Kortschlaglük; K 1784 Kortschlaglück; TM Korslei; I 1912 Kærsled; I 1922 Korsled.

Landaare. B 1783 Land Ader Lücke oder Kortschauland, Land Ader Lück; TM Oster Landäer, Oster Landoier, Vester Landäer; I 1912 Landøjer.

— Af Subst. Land i Bet. „Mark, Ager", som er kendt fra Sønderjy. og Subst. Aare „Vandaare", jfr. Aare i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204.

Langløkke [*æ ˈlaŋˌløk, ˈlaŋˌløk*]. TM, I 1912, I 1922 Lange Lykke. — Tre Lokaliteter.

Lerbjærg. TM Leerbjerg; I 1912, I 1922 Lerbjerg. || **Lerhøj** [*ˈle.əˌhy*]. U 1773 Lehrhüy; TM Leerhøi; I 1912 Lerhy; I 1922 Lerhøj. || **Lermade.** TM Leermai.

Liager. B 1783 Lie Ager, Lieager; Jb 1783 Lieager; K 1784 Lieager; I 1912 Li-Ager; I 1922 Liager. — Li, se Indl.

Lillemade. TM Lille Mai. || **Lilletoft** [*ˈlɪjl·ˌtɔst*]. B 1783 der kleine Toft; TM Lille Toft.

Midtløkke [*ˈmedˌløk*]. TM Midtlykke. — To Lokaliteter. || **Midtskov.** B 1783 Mit Schau Lücke, Mit Schau Lück; Jb 1783 Mitt-Schaulük. || **Midtstreng** [*æ ˈmedˌsdræŋ*]. TM, I 1912, I 1922 Midtstreng.

Mølmarks Løkke. TM Möllmarks Lykke; I 1912, I 1922 Mølmarks Lykke.

Nederløkke. TM Neder Lykke. || **Nederskov.** Jb 1774 Nederskov, Neederskov; B 1783 Nehr Schau Lück; Jb 1783 Neer-Schau; TM, I 1912, I 1922 Nederskov.

Norderstløkke. B 1783 Nordest Lücke, Norderste Lücke.

Nørretoft. B 1783 Norder Toft, Norder Taut; K 1784 Norder Toft; TM Nörre Toft.

Oldefarsløkke. TM Oldefaders Lykke. || **Oldefarstoft.** TM Oldefaders Toft; I 1912 Oldefaers Toft; I 1922 Oldefars Toft.

Oldemorsløkke. TM Oldemorslykke; I 1912 Oldemoers Lykke.

Osbæk [*ˈo.sˌbæk*]. — Samme Lokalitet som Osbæk i Broager ovfr.

Overskov. U 1773 Oberschau; U 1773—74 Ober-Schau, Oberholz; Dok $^{27}/_{9}$ 1774 Oberschau, Oberholze; Dok $^{7}/_{10}$ 1774 Oberholze; U 1774 Oberholtz, Ober-holtze, Oberschau; Jb 1774 Overskov, Overskoven; Jb 1783 Awer-Schau, Auer Schau; B 1783 Auer Schau Lück; TM, I 1912, I 1922 Overskov. || **Overstreng** [*ˈɔsəˌsdræŋ*]. TM, I 1912, I 1922 Overstreng. || **Overtoft.** TM Ovre Toft.

Rode. U 1773 in der Roye; U 1773—74 in der Roi; Schröder 1837, TM Roi; I 1912 Roj; I 1922 Roj. || **?Rodeland** [*ˈɔsə-, ˈnœ·ə ʀöˈlo.ŋ*]. U 1773 Röhde Land; U 1773—74 Röhde-Land; I 1912 Rølund; TM Over-, Neder Roiland; I 1912 Rojland; I 1922 Rølund [röj'lo·n]. || **Rodeløkke** [*ˈʀoj·ˌløk, ˈʀo·jˌløk*]. Jb 1783 Roylücker; B 1783 Wester und Oster Roy Lücker; TM Roi Lykke, Nord-, Wester-, Oster Roi-Lykke; I 1912, I 1922 Rojlykke. — To Lokaliteter. || **Rodemark.** Jb 1774 Roi-Mark, Roimark, Roimarken. || **Rodemose.** I 1912 Rode Mose; I 1922 Rode Mose [Roi M.). || **Rodeskov** [*ˈʀoj.ˈsgɔs, ˈʀo·jˈsgɔs*]. TM Roi Skov; I 1912 Roj Skov. — Rode, se Indl.

Simonstoft [*sɨm0nsˈtɔst*]. B 1783 Siemons Taut, Simons Toft, Simons Taut; Jb 1783 Siemons-Taut, Siemons Toft; K 1784 Simons Toft; TM, I 1912, I 1922 Simons Toft.

?Skovhøj. B 1783 Schau hug; Jb 1783, K 1784 Schauhug. || **Skovland.** Jb 1783 Jllersager oder Schauland, Schauland, Kort Schauland, Kortschaulander; B 1783 Schauland, Kort Schauland, Schaulander, Land Ader Lücke oder Kortschauland; K 1784 Schauland; I 1912 De store-, De korte Skovlande. || **Skovløkke.** TM, I 1912, I 1922 Skovlykke. || **Skovskifte.** B 1783 Schau Schift, Schauschift.

Skraaløkke [*ˈsgʀɔˌløgə*]. TM Skraae Lykke; I 1912, I 1922 Skraa Lykke.

Smalstreng [*æ ˈsmalˌsdræŋ*]. TM, I 1912, I 1922 Smalstreng.

Smedeland. TM, I 1912, I 1922 Smedeland.

?Snekkested. U 1773—74 Schnickstei Hecke; I 1912 Sniksted; I 1922 Sniksted [snek-]. — Af Subst. ænyda. snekke, mnty. snigge, nty. Snick, Sneck „Snegl".

Snelkær. I 1912 Snelkær. — Jfr. Snelskær i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Snoldtoft [*ˈsnɔl·ˌtɔst*]. U 1773 Schnoll-Taute; TM Snold Toft; I 1912, I 1922 Snoldtoft. — Toft ved Byen. Af Adj. snoldet „om hvad der er smået, fladt" (Feilb.).

Spang. I 1912, I 1922 Spang. — Spang, se Indl.

Storeløkke [ˈsdo·əˌløk]. TM Store Lykke. — To Lokaliteter. || **Storetoft** [ˈsdo.əˌtɔsd]. TM Store Toft.

Svendstved. U 1773 groß Schwens-Twedt; U 1773—74 groß Schwenstedt; B 1783 Schwenns Twee, Schwenns Wee Ager; Schwens Weeager; Jb 1783 Schwens-Twede, Schwonstwede, Schwönstwede, Schwenns Twede; K 1784 Schwönstwede; TM Store-, Lille Swenstwed; I 1912 Lille Svenstved; I 1922 Lille Svendstved. — Fh. Skovland, nu Agerjord. Af Mandsn. Svend.

Søndertoft. B 1783 Süder Toft; Jb 1783 Süder-Toft.

Tang. U 1773 Tang; U 1773—74 die Wiese in Tang. || **Tangforte.** I 1912 Tang Forte. — Tange, se Indl.

Trekant [ˈnɛ.ə-, ˈɔsə ˈtʀɛjkanŋt]. TM Neder-, Over Trekant.

Vejløkke. TM Weilykke; I 1912, I 1922 Vejlykke.

Veseenge. I 1912 Vase Enge; I 1922 Hvees Enge [hve·s-]. — Af Subst. Vese, oldn. veisa „Pøl", jfr. Vesegaard i Skelde ndfr.

Vestermark. U 1773 Westerfelde; U 1773—74 Westerfelde, Wersterfeld; Jb 1774 Westermark, Westermarken. || **Vestertoft.** Jb 1783 Wester Toft, Wester-Taut; B 1783 Wester Taut; K 1784 Wester Toft; TM Wester Toft; I 1912, I 1922 Vestertoft.

Østertoft. B 1783, Jb 1783 Oster Toft, Oster Taut; K 1784, TM Oster Toft; I 1912, I 1922 Østertoft.

Skelde.

Allé [*æ aˈle.*]. U 1778 bey dem Allé; Beskr. 1783 die Allee. — Vejen fra Skelde til Skeldegaard.

Alminding. U 1778 Almining. — Jfr. Alminding i Dynt.

Askon. K 1782 Stor Acksckow; Jb 1782 Stuur Ackschon; B 1783 Stor Agsckiön; TM Askoen, Akskon; I 1912 Agskov, Askon, Askoon, Store Askon; I 1922 Agskov, Askon, Stor Aktion. — Navnet ser ud til at være Subst. Auktion; maaske er Jordstykket solgt ved Auktion, og det er da et moderne Sidestykke til de ældre sjællandske og skaanske Navne, der ender paa -køb. Imidlertid kunde samtlige Former bero paa fejlagtige Afskrifter, og det tilgrundliggende Navn kunde være Askov af Trænavnet Ask el. Asp.

Asnæs Kær. K 1782 Asniskier; Jb 1782 Asniskierre; B 1783 Asnis Kier; TM Asniskjär; I 1912, I 1922 Asniskær, Asnæskær. — Af Subst. jy. As „Aadsel", jfr. Asbjærg i Kværs, Kværs S., 3228, eller Trænavnet Ask el. Asp, jfr. Asset u. Bebyggelsesn. i Løgumkloster Lands., 3119.

Asselkær. U 1778 Atzelkier; I 1912 Asselkjær. — Skovparcel. Af Verbet jy. asle „slide og slæbe, arbejde med besvær" (Feilb.).

Bagerløkke [ˈbɑ·xəˌløk].

Bagersteløkke [*æ* ˈbɑxə ˈløk].

Bagmade [*bɑ.x*ˈ*mɑj*].

Bethøj [*bædhy*]. U 1778 Pertuy; K 1782 Betthue; Jb 1782 Betthü; B 1783 Berthuy; TM Bäthye, Pæthy; I 1912 Bathy, Bæthøj, Pæthøj, Bethy; I 1922 Pæthøj, Bæthøj; J. Raben 1937 Birteshøj. — Jfr. Bethøj i Gammelgab ovfr.

Bjærgløkke [*æ* ˈbjɛi̯ˌløk].

?Boroj [ˈɔsə-, ˈnæ·əˌbo·ʀj]. U 1778 Boroy; K 1782, Jb 1782 Boyroy; B 1783 Boyroy, Borroy, Boröy, Boröd; TM Begroy; I 1912 Begroj, Borrod, Borroj; (her ?) I 1922 Begrøj, Bregroj. — Ligger ved Skelde By og ikke ved Gaarden Borre. Af Mandsn. Bo eller Subst. Bod, se Indl.

Borre. U 1778 Borg; I 1912 Borre. || Borresager. K 1782 Burresaker, Burresager, Burrager; Jb 1782 Buurrager, Burres-Ager, Burrager; B 1783 Bores Ager, Borres Ager; K c. 1783 Nörer oder Burresager; TM Borager; I 1912 Borreager, Borresager, Bosager; I 1922 Bosager. || Borresgab [*bɔʀəsˈgɑf*]. K 1782 Burrsckab, Burrschab; Jb 1782 Burrschaft; B 1783 Bores Gaaf, Borres Gaff; K c. 1783 Burschal; TM Borskab, Borskale; I 1912 Borgskal, Borregab, Borresgab; I 1922 Borgskel. || Borreshoved [*bɔʀəsˈʀho·j*]. Mejer 1649 Børreshöuet; Schmidt 1852 Borris; Gst 1857—58, Trap[1] Borreshoved; TGst Borres-Hoved; Oldekop Borrishoved; I 1912, Gst, Trap[4]

Borreshoved. || Borresled. U 1778 Borgs heck. || Borresmade. U 1778 Norder Borgs Wiese; K 1782 Burresmay; Jb 1782 Burres May; B 1783 Borres May; TM, I 1912 Borresmai; I 1922 Borresmade. || Borresmark. Jb 1778 Borgs-Mark. || Borresmose. U 1778 Borrismohr. — Det vilde ligge nær at antage, at alle Lokaliteterne har Navn efter det Højdedrag, hvis yderste Brink mod Flensborg Fjord hedder Borreshoved; Borre er samme Ord som Borg, en Aflydsform af Subst. Bjærg „Højdedrag, Banke", og Gaarden Borre har da Navn efter samme Højdedrag, jfr. Borre ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Er derimod Gaardnavnet det primære, har alle de andre Lokaliteter Navn efter dette, og indeholder da Subst. Borg „befæstet Gaard", se Indl.

Bosembæk. I 1922 Bosembæk.

Bovløkke [*ˈbɑs.ˌɬyk, ˈbås.ˌɬyk*]. — Af Subst. glda. boghæ „Bue", her brugt om en Forhøjning i Jordsmonnet, jfr. Bovkobbel i Ladegaard, Kværs S., 3228 og Sognenavnet Bov, 3271.

Brandsnæs [*ˈbʁa.ŋs̩ˌnɛs, ˈmed-, ˈɔsə ˈbʁa.ŋs̩ˌnɛs*]. Jb 1782 Nedder-, Bäver Bransnis; K 1782 Nedder-, Bæwer-Bransnis; Beskr. 1783 Ober-, Nieder-, Nedder-, Bäwer-, Bäver-Bransnis, Nedderbransnis; U 1784 Bäver und Nedder Bransnis; TM Brandsnäs; I 1912, I 1922, Trap[4] Brandsnæs. — Af Mandsnavnet Brand. Bäver- i flere Kilder er Nty. og betyder „øvre", jfr. at den optegnede Udtale ogsaa har *ˈɔsə*.

Bredhøj. TM Bredhöi. || **Bredkær.** TM Bredkjär. || **Bredroj.** K 1782 Bredroi; Jb 1782 Bredroy; B 1783 Brieroy; TM Bredroy; I 1912 Bredroj; I 1922 Brederøj.

Bromade. I 1912 Bromaj, Bronmaj.

Brudebrød. K 1782 Brudbrede; Jb 1782 Brudbred; B 1783 Brod Bröde; TM Brudbrede; I 1912 Lille-, Store Brudbrø, Brudbrede, Brudbrød; I 1922 Brudbrøde, Brudebrød [bru'ibry']. — Af Subst. Brud „Kvinde som skal giftes", udtalt [*bruj*]. Udtalebetegnelsen i I 1922 gengiver sikkert Skrivemaaden Brude-. Jfr. Navne som Brudesjøv i Røllum, Ensted S., 3223, og Brudevæle i Ø.-Terp, Bedsted S., 3201.

Brunbjærg [*ˈbʁu·nˌbjɛʁə*]. I 1912 Brunbjerg, Brune Bjærg; Gst Brunbjærg. || **Brunhøj.** Raben 1937 Brunhøj. — En nu forsvunden Langdysse paa Brunbjærg. || **Brunmade** [*ˈbʁun.ˌmaj*]. Jb 1782 Brunnwiese; Beskr. 1783 Brunn-Wiese, die Brunnen-Wiese; I 1912 Bronmaj.

Brænkær [*ˈˈbʁɛ·nˌɬæ*]. U 1778 Brennkier; K 1782 Brenkier; Jb 1782 Brennkierre; I 1912 Brændtkær, Brændkjær; I 1922 Brændt Kær. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne". I 1912 og I 1922 har opfattet Forleddet som Participium af Verbet brænde, hvilket imidlertid forbydes af de ældste Skriveformer. Den optegnede Udtale stemmer hverken med Bræn el. brændt.

Buskskifter. B 1783 Busch Schiften. — Jfr. Gærdselhug ndfr.

Dragsbjærg [*ˈdʁags̩ˌbjɛʁə, dʁagsˈbjɛʁə*]. U 1778 Drachsberg, Dragsbierg theil in Dragsbierg feld, Dragsberg feld; Jb 1778 Dragsbiergs-Mark; K 1782 Dragsbier; Jb 1782 Dragsbierre, Dragsbierr; B 1783 Dragsbiere, Drachsbiere; TM, I 1912, I 1922 Dragsbjerg. — Af Subst. Drage som Navn paa et Fabeldyr, der især tænkes som Vogter af Skatte i Høje og Bakker.

?Dyreroj. K 1782 Duveroy; Jb 1782 Düverroy; B 1783 Dührroy.

Dæmningbjærg. K 1782, Jb 1782 Demmingbier; B 1783 Demmnings Biere; I 1912 Dæmningbjærg, Dæmningsbjerg; I 1922 Dæmningbjerg. || **Dæmningeng.** U 1778 Demning-Wiese. || **Dæmningled.** U 1778 Demningheck. || **Dæmningmade.** U 1778 Demning-May; I 1912 Dæmningmaj.

Egemose. U 1778 Egemoes; K 1782 Igemoos; Jb 1782, B 1783 Jgemoos; TM Igemoos; I 1912 Igemose, Igemos; I 1922 Igemose.

Ellemose. U 1778 Ellernmohr.

Elmstoft [*ˈœlms̩ˌtɔst*]. K 1782, Jb 1782 Elmstuff; B 1783 Elmstuff, Elmstoft; TM Elmstof; I 1912 Elmstup, -stub, Elmstoft; I 1922 Elmstup. — Af Trænavnet Elm. Efterleddet er oprindelig -stub, nu omdannet til -toft.

Engtoft. B 1783 Wisch Hof. — Hof betyder paa Nty. „Toft".

Eskebæk. K 1782 Esckebeck; TM Eskebek; I 1912, I 1922 Eskebæk. ||

Eskeroj. K 1782 Esckeroy; B 1783 Escheröy; TM Eskeroy; I 1912 Eskeroj. — Af Trænavnet jy. Esk „Ask".

Femfjerdingbol [*æ jæmfjæɾɛjŋˈɾboˑl*]. — De Dele af et Jordstykke, som tilkommer Byens Gaarde af Størrelsen $^{5}/_{4}$ Bol. Bol, se Indl. Dette Navn viser, at der tidligere foruden Hel- og Halvbol tillige har været $^{5}/_{4}$ Bol i denne By.

Firemandsgab [*æ ˈfiːəmanˌs ˈgaf*]. — Fire Ejendomme støder her sammen.

Firkant. TM Fiirkant; I 1912, I 1922 Firkant. || **Firkantede Løkke** [*æ ˈfiːikanˌdə ˈløk*]. || **Firkantede Stub** [*æ ˈfiːiˌkanˌdə ˈsdoˀ*].

Folekobbel. U 1778 Fohlen-Koppel; K 1782 Oster-, Wester Fohlen-Koppel; Jb 1782 Wester-, Oster Fohlenkoppel; Beskr. 1783 Osterfahlenkoppel; U 1783 Fahlen Koppel; U 1784 Oster und Wester Fohlen Koppel, Oster-, Wester Fohlkoppel; Gst 1857—58, Trap[1] Folekobbel; Oldekop Fohlenkoppel; I 1912 Folkobbel, Folekobbel; Gst Folekobbel; Trap[4] Folekobbel, Skelle Folekobbel. — Skov. Af Dyrenavnet Fole „ung Hest", jfr. Folehave i Hørsholm S., Frederiksborg Amt (DS II p. 35).

Forteløkke [*æ ˈfoˑtˌløk*]. — Forte, se Indl.

Fredholt. Jb 1782 Fredeholz; K 1782 Fredehold; Beskr. 1783 Fredeholz; U 1784 des Friedeholzes. — Formerne er alle tyske og gengiver maaske dansk Fredskov. || **Fredsholm.** I 1912 Fredsholm.

Gammelbol [*æ ˈgaməl ˈboˑl*]. || **Gammeldam** [*gaməlˈdam*]. U 1778 Gammeldamm; K 1782 Gamm[e]ldam; B 1783 Gammeldamm; TM, I 1912, I 1922 Gammeldam. || **Gammel-Dynt** [*gaməlˈdyŋˌt*]. Jb 1778 Gammeldönth; U 1778 Gammeldønth; K 1782 Gammel-Dünt; Jb 1782 Gammeldünth; B 1783 Gammel Dünt; TM, I 1912, I 1922 Gammeldynt. — Højtliggende Agerjord som støder op til Gammel-Dynt i Dynt ovfr. og som formodentlig engang har hørt til denne By. || **Gammel-Færgebro.** I 1912 Gammelfærrebro. — Marknavn. || **Gammelgabsforte.** I 1912 Gammelgabsforte eller Herrevejen, Gammelgabfort. — Vej. || **Gammelgabs Løkke** [*gaməlˈgafs ˈɾløˑk*]. || **Gammelmose** [*ˈgaməlˌmoˑs, ˈgaməl ˈɾmoˑs*]. TM Gammelmose; I 1912 Gammelmose, Gamle Mose; I 1922 Gammelmose. — Samme Mose som Skelde Mose. || **Gammeltoft.** K 1782, Jb 1782, B 1783 Ohle Toft; TM, I 1912, I 1922 Gammeltoft.

Grav. U 1784 des Grabens; I 1912 E Grav, æ Grav.

Grottehøj. K 1782 Grothüe; Jb 1782 Grothhüe; TM Grothy; I 1912, I 1922 Grottehøj. — Af Subst. Grotte „Stenhule", jfr. Grotten som Navn paa en nu forsvundet Gravhøj i Sønderborg Købstad, 3233.

Grue [*ˈgʁuˑ*]. — Grue, se Indl.

Grummesroj [*ʁɑməsˈʁɔjˌ*]. U 1778 Gromesroy; K 1782, Jb 1782 Grummesroy; B 1783 Grames roy, Gummesroy Busch, Gremmeroy Busch; TM Grummesroy; I 1912 Grimmesroj, Grummesroj; I 1922 Grummesroj. — Af Mandsn. glda. Grummi med nyere s-Genitiv. Den optegnede Udtale beror sikkert paa en Misforstaaelse.

Grødebjærg [*ˈgʁøˑˌbjɛʁə*]. U 1778 Grödeberg; I 1912 Grødbjærg, Grødbjerg. — Jfr. Grødebjærg i Hokkerup, Holbøl S., 3231.

Grøfthøj [*ˈgʁöɔdˌhy, ˈgʁæɔdˌhy*]. U 1778 Griffthy, Griffthöy heck; B 1783 Gruftheoy; I 1912 Grøfthøj; J. Raben 1937 Gravhøj. — Mark Sydøst for Skelde med Tomter af flere Gravhøje (Raben).

Grønbjærg. TM, I 1912, I 1922 Grønbjerg. || **Grønholm** [*ˈgʁönˌhɔl.m*]. Reg 1604, K 1782, Jb 1782, B 1783 Grönholm; TM, I 1912, I 1922 Grønholm. || **Grønhøj.** B 1778 Grünhöy. || **Grønnevej.** U 1778 Grünweg.

?Gærdselhug. B 1783 Iersel Hag oder Busch Schiften. — Jfr. Gærdselhug i Dynt ovfr.

Hasselkær [*hɑsəlˈkæˌɾ*]. K 1782 Hasselkierre; Jb 1782 Haßelkierre; B 1783 Haselkier; I 1912, I 1922 Hasselkær.

Hathøj. I 1912 Store Hathy. — Jfr. Hat i Gammelgab ovfr.

Havested [*ˈhasˌsdæj*]. K 1782 Haustede; TM Hausted; I 1912, I 1922 Havsted. — Ligger ikke umiddelbart ved Vandet, saa Forleddet er vistnok Subst. Have.

Havklit. TM, I 1912, I 1922 Havklit. || **Havløkke** [*ˈhasˌløk*]. || **Hav-**

made [ˈhasˌmaj]. || **Havstrand.** I 1912, I 1922 Havstrand. — Af Beliggenheden ved Havet.

Helts Banke. TGst Helts-Bank; Søkort 1911 Heltsbanke; Gst Helts Banke. — Grund i Flensborg Fjord. Formodentlig efter Admiral Nic. Holt.

Herrevej. Jb 1774 Herre-Weien, Herreveien; I 1912 Gammelgabsforte eller Herrevejen; I 1922 Herrevejen. — Herskabets Vej fra Skeldegaard til Brunsnæs Færge (I 1922).

Herskabelige Sø. I 1912 den herskabelige Sø. — En lille Sø i Gammelmose. Navnet stammer fra, at den Lyksborgske Hertug ved Byens Udskiftning forbeholdt sig Retten til Fiskeri der. Nu tilhører den fire Bønder, men der drives intet Fiskeri mere (I 1912).

Hussted. B 1783 Hausstedt; TM Hausstelle.

Hvalpehjørne. I 1912 Hvalphjørn, Hvalpehjørne, Hvalphjørne. — Marknavn.

Hvenemose. I 1912 Hvenmose. — Af Plantenavnet Hvene „fællesnavn for høje, stive græsarter" (Feilb.).

Højfælde. I 1912, I 1922 Hagenfeldt. — Jfr. Langs Højfælde ndfr.

Hølpesager. K 1782 Hölpes Ager; Jb 1782 Hölpesager; B 1783 Hölpes Ager; I 1912 Hølbesager, Hølpesager, Holbesagre; I 1922 Hølpesager.

Hørfrømose [ˈhöiʃrœˌmo·s]. K 1782 Hörfröe moos; Jb 1782 Hörfröemoos; B 1783 Hörfrö Moos; TM Hørfrømoos, Hørfromoos; I 1912, I 1922 Hørfrømose.

Iller [iljə]. Jb 1778 Jller Mark. || Illerforte. I 1912 Illerforte, Illerfort. — Vej. || Illers Løkke [ˈiljəs ˈløgə]. || Neder-Iller [ˈrnæ·ə ˈrilə]. || Over-Iller [ˈrɔsə ˈrilə]. — Samme Navn som Iller i Iller ovfr.

Indkær. K 1782 Innkier; Jb 1782 Jnnkierre; B 1783 Jinckier. — Jfr. Indmark i Dyrhave, Løjt S., 3211.

Jeppestoft [ˈjebəs ˈtɔst].

Jokums Vandsted [ˈjɔkəms ˈvansdæ].

Jonasplet. I 1922 Jonases Plet.

Kaadnerland. U 1778 Käthner Lücken; Jb 1778 Kaadnerlandet. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kabusløkke [kaˈpu·sˌløg]. — Af Plantenavnet Kabuskaal „Hovedkaal", jfr. dog Kapuse i Snogbæk, Sottrup S., 3243.

Kalvebjærg [ˈkal·ˌbjɛrə]. I 1912 Kalbjærg, Kalkbjerg. || **Kalvehave** [ˈjɔ·sd-, ˈanən ˈkal·ˌhas]. K 1782, Jb 1782, Beskr. 1783 Kallhau; U 1784 Kallhau; TM Kalhave; I 1912, I 1922 Kaalhave. || **Kalvekær.** K 1782 Kallekier; Jb 1782 Kallekierre; B 1783 Kallekier; TM Kalkkjär; I 1912 Kalkkær, Kallekjær; I 1922 Kalkjær.

Kanonløkke [æ kaˈno·nˌløg]. — Her stod Kanoner i 1864.

Kathøj [ˈkadˌhy]. U 1778 Katthüy feld, Catthy feld; Jb 1778 Katthy Mark, Katthye Mark, Kathye Mark; K 1782, Jb 1782 Kathüe; B 1783 Kathöy; TM Kathy; I 1912 Kathy, Kathøj; I 1922 Kathøj.

Kildeløkke [ˈrkeˑlˌløg].

Kirkestiløkke. K 1782 Kirchstieg; B 1783 Kirchsteig Lück; TM Kirkestie; I 1912, I 1922 Kirkesti.

Kirsebærtoft [kisbæɾˈrtɔs.t]. K 1782, Jb 1782 Kisbiertoft; B 1783 Kisbeertoft; TM Kirsebärtoft; I 1912, I 1922 Kirsebærtoft.

Kløftland. Jb 1772 Kluftland.

Kløvertoft. Jb 1782 der kleine Kleeverhof; Beskr. 1783 dem kleinen Kleverhof.

Kobbelskov. U 1778 Koppel-Höltzung; K 1782 Koppelhold; Jb 1782, Beskr. 1783 Koppelholz; U 1784 des Koppel-Holzes; Schröder 1837 Koppelholz; Gst 1857—58 Kobbelskov; TGst Koppel-Holz; Oldekop Koppelhölzung; I 1912, Gst Kobbelskov; Trap[4] Skelle Kobbelskov, Kobbelskov, Kobbelskoven. — Kaldes ogsaa Storskov, som Bebyggelsesnavn Skelde Kobbel. Kobbel, se Indl.

Kokkesbro. U 1778 Kochsbroes-Wiese; I 1912 Kokkesbro. — Af Slægtsnavnet Kok (Kock), jfr. Kokkesbæk i Felstedskov, Felsted S., 3224.

Krabbedal [ˈrkɾaʃdəl]. K 1782, Jb 1782 Kraftelbierre; B 1783 Kraftel-

biere; TM Kraftdöl, Krastebjerg; I 1912 Kraftdøl, -dal, Krafstelbjerg; I 1922 Kraftdøl, Kraftstejlbjerg. — Ved Gaarden Maaling ud mod Stranden.

Krageborg. U 1778 Krageborg. || **Kragebøge.** U 1778 Kraggebügge, Kragebygge feld, Kraggebügge feld; Jb 1778 Kragebyge-Mark, Kragebygge-Mark; K 1782 Krageböge, Kragebüg Ager; Jb 1782 Kragebügager, Kragebüge; B 1783 Kragebüg Ager, Kragebög; TM Kragebøge, Kragebygager; I 1912 Kragebøge, -byge, Kragebygager; I 1922 Kragebøge, Kragebygager. || **Krageeng.** U 1778 Krage-Wiese, Kragge-Wiese, Kragge Wiese. || **Kragemade** [*kʀaxəˈmaj*]. Jb 1778 Kragge-May, Krage-May; U 1778 Kragge-May; K 1782 Süder-Krag May, Norder Krag may; Jb 1782 Süderkragmay, Süder Kragmay, Norderkragmay; B 1783 Krage May, Norder-, Sünder Krage May; TM Kragmai; I 1912 Kragemai; I 1922 Kragemade. || **Krageroj.** K 1782 Kragroi, Kragroi may; Jb 1782 Kragroy, Kragroy May; B 1783 Krageroy; TM Kragroy. || **Kragesand** [*kʀaxəˈˀsa·ŋ*]. Gst 1857—58, TM, I 1912, Opt. 1921, I 1922, Trap[4] Kragesand. — Strandareal ved Flensborg Fjord. || Kragesand Hage. I 1912 Kragesandshage. — Af Fuglenavnet Krage.

Kukborre [*ˈsdo·ə-, ˈlil· ˈkugˌb0ʀə*]. || **Kukmade** [*ˈkugˌmaj*]. I 1912 Kukmaj. — Ligger ved Gaarden Borre og har ifl. stedlig Tradition Navn efter en tidligere Ejer, jfr. Kukkehus i Ø.-Løgum S., 3204.

Kællingballe [*ˈkʏɛlɪŋˌbalə*]. K 1782, Jb 1782 Kiellingballer; B 1783 Kiellingball, Kellingballe, Kielingball may, Rielleballer; U 1784 Kiellingballer, Kiellingbäller; TM Kjellingballe; I 1912 Kærlingballe, Kjellingballe; I 1922 Kærlingballig.

Kær. TM Kjer; I 1912, I 1922 Kær. || **Kærløkke** [*æ ˈkʏæiˌlʏk*]. — Kær, se Indl.

Langballe [*ˈlaŋˌbalə, ˈlaŋˌˀbalə*]. K 1782 Langballe, Langballigender; TM Langballe, Langballigende; I 1912 Langballe, Langballeende; I 1922 Langballigager, Langballigmade. — Jordstykke og Vej. || **Langkær.** U 1778 Langkier; TM Langkjær, Midtlangkjær; I 1912 Langkær. || **Langløkke** [*ˈlaŋˌlʏk*]. — Fire Lokaliteter. || **Langsig.** TM Langsiek; I 1912, I 1922 Langsig. || **Langstykke.** TM, I 1912 Langstyk; I 1922 Langstykke.

Langs Eske [*laŋsˈæsk*]. Jb 1778 Langs-Esk-Mark; U 1778 Langs Esch, Langsesch, Langseschfeld, Langs Eschfeld; K 1782 Langsisck, Langsiscks-lücken; Jb 1782 Langsisckstücken, Langsisck; B 1783 Lang Eschs stücker, Lang Eschk, Langs Eschk, Lang Esch; I 1912 Langsesk, Langesk, Langserk. — Eske betyder „Asketræsbevoksning, Askelund".

Langs Fælde [*laŋs œ ˈˀfæl·*]. Jb 1778 Langsefield Mark; U 1778 Langsfielde feld, Langsfielde Wiese, Langsefielde; K 1782 Langaefel; Jb 1782 Langäfel, Langäffel; B 1783 Langäffel, Langaffel, Langsee feld; TM Langsefeld; I 1912 Langsefeldt, Langsefeldforte, Langsefeltsfort, Langsebeltfort; I 1922 Langsifeldt. || **Langs Højfælde.** Jb 1782 Langshogenfelder Wisch; K 1782 Langeshogenfeld, Langshogenfelder Wisch; B 1783 Langs Ager feld wisch, Langshagen feld beyde. — Fælde, se Fælde i Iller ovfr. Jfr. Højfælde ovfr.

Lerbjærg. U 1778 Leimberg.

Lillebjærg Krog. K 1782 Lillebierkrag; Jb 1782 Lillebierrkrag. || **Lilleeng.** K 1782, Jb 1782 Lütje Wisch; Beskr. 1783 aus der Lütjen-Wiese; U 1784 Lütjen Wiese. || **Lilleløkke** [*ˈlɪlˌlʏk*]. Jb 1782 Die kleine Lück. — To Lokaliteter. || **Lilleskov** [*æ ˈlɪlˌsgɔʊ*]. Nik. Andersen [*e ˈlɪlsgɔw*]. — Del af Folekobbel. || **Lilletoft.** Jb 1782 Klein Toft.

Linkessig. K 1782 Linkesieg. — Jfr. Linkessig i Dynt ovfr.

Lysbrød. Jb 1778 Lyesbröd-Mark, Lysbrödmark; K 1782 Lüsbroede; B 1783 Lüs Bröde; TM Lysbrøde; I 1912 Lysbrød, Lysbryd; I 1922 Lysbrøde. — Støder op til Lysbrød i Dynt ovfr. Rimeligvis et Sted, hvor man har ment at se Lys brænde om Aftenen og Natten, f. Eks. over en nedgravet Skat eller et nedmanet Spøgelse; Lys har spillet en stor Rolle i Folketroen og mange Lys-navne kan henføres hertil, selv om der ved nogle af disse Navne ogsaa er andre Forklaringsmuligheder.

Løgtved [*lø·xtve*]. K 1782, Jb 1782 Lögtwede; B 1783 Lögtweede. — Af Plantenavnet Løg.

Lønner. K 1782 Lönner; Jb 1782 Lonners; Beskr. 1783 Lommer, Lonner. — Plur. af Trænavnet Løn. Jfr. dog Løn i Mjolden S., 3114.

Maaleng. K 1782 Moleng; Jb 1782 Moleng, Molengmay; B 1783 Mahl Eng, Mahl Eng May; TM Mølengmai; I 1912 Maaleng, Møllingmai; I 1922 Møllingmade. — Af Subst. Maal i Betydningen „et opmaalt Stykke Jord", jfr. Maalfly i Skærbæk S. I TM og de af denne afhængige Kilder er Navnet omtydet til Mølleeng.

Midtløkke [*æ ˈmedˌløk*]. TM Midtlyk. — Tre Lokaliteter. || **Midtroj.** I 1912 Midtroj.

Mølledam [*æ ˈmǫl·ˌdam*]. Jb 1778 Skelmöldam, Skelmölldam; K 1782 Mühlendamm; U 1783 der Wiese Mühlen-Damm; U 1784 Mühlendamm; TM Mölledam; I 1912, I 1922 Mølledam. — Eng. || Mølledam Løkke. TM Møldamlyk. || Mølledam Skov. I 1912, I 1922 Mølledamskov. || Mølledam Stykker. [*æ ˈmǫl·dam ˌsdygə*]. K 1782 Mühlendam stücken; Jb 1782 Mühlendammstücken; B 1783 Müledamm stücker. || **?Møllehus.** K 1782, Jb 1782 Millehuse; Beskr. 1783 der Koppel Millehuse; TM Melehuus; I 1912, I 1922 Melhus. — Ved Gaarden Mølskov. Formerne beror rimeligvis paa Fejlskrift. Kilderne er ikke uafhængige af hinanden. || **Møllehøj** [*mǫl·hy*]. U 1777 Müllhüy feld; Jb 1778 Möllhy-Mark, Mölhye-Mark, Möllhye-Mark; K 1782 Möllhue; Jb 1782 Mählhüe; B 1783 Möllehoy; TM Møllehy. || **Mølleskov** [ˈ*mǫl·ˌsgɔə*]. K 1782, Jb 1782 Mühlschau; B 1783 Möllschau; TM Mølskov, Mølleskov. || **Møllevej.** K 1782 Oster-, Wester Mühlweg; Jb 1782 Oster Mühlweg, Westermühlweg; B 1783 Wester-, Oster Möll Weg. — Navn paa et Stykke Agerjord.

Nederholt [ˈ*næ·əˌh0lt*].

Nobiskrog [*n0bəsˈkʀɔ·x*]. — Ligger afsides, langt fra Byen, om Navnet se Nobiskrog i Barsmark, Løjt S., 3211.

Nyskifte [ˈ*nyˌsgæst*]. TM Nyskøvt; I 1912, I 1922 Nyskifte. || **Nyskov.** K 1782 Nieschau; B 1783 Nie Schau.

Nører [*nö·ʀə*]. K 1782 Nörrer, Nörer; Jb 1782 Nörrer; K c. 1783 Nörer oder Burresager; I 1912 Nøhre. — Areal ved Stranden mod Syd. Navnet er vistnok en Sammentrækning af *Nøddeager.

Nørreløkke [*æ ˈnöˌløk, ˈnöˌløk*]. — To Lokaliteter. || **Nørreroj.** K 1782 Norderroi; Jb 1782 Norderroy; B 1783 Norroy; I 1912 Norroj. || **Nørreskov.** U 1778 Norder Schau. || **Nørretoft.** Jb 1778 Nörre Toft.

Onsløkke. U 1778 Ohns Lücke, Auslücker Ecke; I 1912 Onslyk. — Maaske Forvanskning af *Okselykke; den ene af Formerne i U 1778 tyder derpaa.

Opgrøftetløkke [ˈ*obgʀæsdəˌløk*].

Pladsløkke [ˈ*plasˌløk*].

Pokkersmose [*pɔgəsˈˌmo·s*]. — Pokker er i Sønderjy. Betegnelse for Djævelen.

Primaager. I 1912 Primaager. — Maaske af Adj. prima „første Klasses, udmærket".

Pælborg. K 1782, Jb 1782 Pählburr; B 1783 Peelburg; TM Peelborg, Nordpeelborre; I 1912 Pælborg, Pælborre, Nordknelborre; I 1922 Pælborg, Nordgnelborre. — Pæl betyder her muligvis en Jagtpæl, Grænsen for et Jagtdistrikt. Efterleddet Borg betyder „Bakke". Men det kan ogsaa være, at Pælborg er en „Fæstning, dannet af Palissader".

Rakkersmose. I 1912, I 1922 Rakkesmose. — Maaske samme Sted som Rappesmose ndfr.

Rappesmose. K 1782, Jb 1782 Rappesmoos; Beskr. 1783 Rappersmoos; U 1784 Rappesmoos; TM Rappesmoos; I 1912, I 1922 Rappesmose. — Maaske samme Sted som Rakkersmose ovfr.

?Ravnebæk. K 1782, Jb 1782 Raumbeck; Beskr. 1783 Koppel Raunbeck, Raumbeck; U 1783, U 1784 Raunbeck; TM Baumbek; I 1912 Bojombæk.

Rojum [*ʀo·jom*]. U 1778 Royum; K 1782 Royum May, Royom; Jb 1782, B 1783 Rojum; TM Roi, Roiom; I 1912 Rojom, Bojom; I 1922 Rojom. — Roj, se Indl., Endelsen -um, se Indl.

Runt [*æ ʁsŋ.t*]. — Af Subst. jy. Runt „uformeligt stykke træ, træstub, som opgraves i mosen, hvoraf der gøres „lysepinde"" (Feilb.).

Rødepæle [*æ ˈʁɔj. ˌˈpæ·l*]. I 1912 Rodepæl, Rødepæl; I 1922 Røjpælen. — Navn paa en Bro ved Skellet mellem Skelde og Dynt. Maaske er Forleddet ikke Adj. rød, men Subst. Roj, hvorom se Indl.

Sandersmose [*saŋəsˈˈmo·s*]. U 1778 Sandersmohr; K 1782 Sannes Moos; Jb 1782 Sannesmoos, Sannes Moos; B 1783 Sanners May; TM Sannesmoos; I 1912 Sannesmose, Sandersmose; I 1922 Sannesmose. — Skovparcel. Af Mandsn. Sander.

Sappe. K 1782, U 1784 Sappe. — Subst. jy. Sappe betyder „lavt sted i marken, hvor der står vand om vinteren" (Mar. Kristensen i DF IV p. 16).

Satshøj [*sɑtˈsy*]. Jb 1782 Groß-, Klein Sattsühe; K 1782 Gros-, Klein Sattsuhle; Beskr. 1783 Klein-Satshye, Klein-Sattsühn, Gross Sattsühn; U 1783 Grossatshye, Groshatshye; Beskr. 1783 Groß-, Klein-Sattsühn; TM Satsy; I 1912 Sathøj; I 1922 Satsy.

Silleroj [ˈ*sɛl·ˌʁɔj*]. K 1782, Jb 1782 Silleroy; B 1783 Seleroy; TM Silleroy; I 1912, I 1922 Silleroj. — Af Plantenavnet Selje „Pil".

Sivroj. U 1778 Süveroy; K 1782, Jb 1782 Sieverroy; B 1783 Sieweroy, Sieveroy; I 1912 Syverrod, Siverroj, Syverroj.

Skelde Hoved. Mejer 1649 Scheldhöuet; Schmidt 1852 Skeldehoved. — Navn paa en Brink. || **Skelde Kobbel.** Reg. 1604 Schelde Koppell. — Jfr. Kobbelskov ovfr. || **Skelde Mose.** TM Skeldmoos; Gst Skelde Mose; Trap[4] Skelle Mose. || Skeldemose Ager [*sgælsməs ˈɑxə*]. U 1778 Skilmiß Acker; K 1782, Jb 1782 Schelmesager; B 1783 Schelmes Ager; I 1912 Skeldmosager, Skelmesager. || **Skelde Skov.** Reg 1604 Scheldeholdt; U 1778 Schelder-Schau; Schröder 1837 Schelder Hölzung; Trap[1] Skjelle Skov; Nik. Andersen [ˈ*sgæl* ˈ*sgɔw*]. || ?**Skelde Stub.** K 1782 Schellstuff; Jb 1782 Schellstuf; B 1783 Schilstoft, Schellstuff; TM Skeldstof; I 1912 Skælstup; I 1922 Skelstup. — Maaske er det blot Fejl for Skelde Skov ovfr. || **Skelde Vig** [*sgæl* ˈ*vi.x*]. Gst 1857—58 Skjelvig; I 1912, I 1922 Skellevig; Gst Skelde Vig. — En Bugt af Flensborg Fjord.

Skeldegaard Kobbel. Jb 1778 Skelgaards Koppel. || **Skeldegaard Skov.** Dok [19]/6 1784, Dok [16]/9 1784 Schellgaarder Hölzung.

Skoleløkke [*æ ˈsgo·lˌlyk*].

Skovkobbel. Dok [9]/12 1784, Dok [2]/1 1785 Holz-Koppel. || **Skovland** [ˈ*sgɔəˌlaŋ*]. U 1778 in die Schau; Jb 1782 Schauland; K 1782 Schau-Lander, Schauland; B 1783 Schauland; TM, I 1912, I 1922 Skovland. || **Skovløkke** [ˈ*sgɔəˌlyk, æ* ˈ*sgɔəˌlyk*]. — Tre Lokaliteter. || **Skovmark.** Jb 1778 Skau-Marken, Skov-Marken.

Skrækkehøj. K 1782, Jb 1782 Schreggerhüe; B 1783 Schregerhoy; I 1912 Skrækkehøj. — Gravhøj. Af Fuglenavnet jy. Skrække „Bekkasin" eller muligvis af Verb. jy. skrække „kyse", idet Højen kan tænkes at være beboet af Troldtøj el. underjordiske. Ogsaa som Gaardnavn ovfr. u. Bebyggelsesnavne, s. d. || **Skrækkevig.** Fra Als og Sundeved IX 1934 p. 6 Skrækkevig. — Andet Navn paa Vigsmose, af *Skrækkehøjvig, jfr. Skrækkehøj ovfr.

Skølkær. K 1782 Schiöhlkierre; Jb 1782 Schiöhlkierre, Schiöhlkierr Jähren; B 1783 Schölkier, Schölckier; U 1784 Schiöhlkier; TM Skjölkjeer. — Af Verbet skylle, jfr. Skølsig i Nørby, Løjt S., 3211.

Sletager. I 1912 Sletager. || **Sletnæs.** U 1778 Schlett-Neis; Jb 1778 Sletneys-Mark, Slet-Neys-Mark, Sletenis-Mark; K 1782, Jb 1782 Schletneis; B 1783 Schletnis; TM Sletneis, Sletnäs; I 1912 Sletneis; I 1922 Sletnejs, Sletneis. — Af Adj. slet „jævn", jfr. Sletager i Felsted, Felsted S., 3224.

Smaafolksløkker [ˈ*smɔˌfɑ̂lgəs ˈlygə*].

Smedekær. U 1778 Schmedkier; K 1782 Schmedekier; Jb 1782 Schmedekierre; B 1783 Schmey Kier; I 1912 Smedkær, Smedkjær. || **Smedeland.** Jb 1778 Smedelandet; K 1782 Schmideland.

Snekkeroj. K 1782 Schneekeroy; Jb 1782 Schneckeroy; B 1783 Schnitjeroy; K. c. 1783 Schneckerey; TM Snedkerroy; I 1912 Snedkerroj; I 1922 Snækkeroj. — Af Subst. ænyda. snekke „Snegl", jfr. Snekkested i Mølmark ovfr.

Solkær. I 1912 Solkær.

Spang. Gst Spang. — Spang, se Indl.

Sprækmade [*sbnæg'maj*]. K 1782, Jb 1782, Beskr. 1783 Sprickmay; U 1784 Sprinckmay, Sprickmay; TM Spriekmai; I 1912 Sprikmai; I 1922 Sprikmade. — Af Subsst. jy. Spræk „Revne", jfr. Spræk i V.-Vedsted S. 2708, og i Hviding S., 3085.

Stanneshoved [*sdanəs'ho·j*]. K 1782, Jb 1782 Stanneshoy; B 1783 Stans hoy; K c. 1783 Staneshoy; TM Stanneshøi; I 1912, I 1922 Stamershøj. || **Stannesmose.** TM Stannesmoos. — Efter Beliggenheden at dømme kan Mellemleddet være Subst. Næs. Forleddet er maaske Subst. Stang.

Stenbjærg. Jb 1782 des Steinberges. || **Stengrund.** TM Steengrund; I 1912, I 1922 Stengrund. || **Stenrebel** [*'sdæn·ˌræfəl*]. U 1778 Stenrüggelheck; K 1782, Jb 1782 Steenrüggel; B 1783 Steen Rüggel; Beskr. 1783 Steenrüggel; TM Steenryggel; I 1912 Stenriffel (Revl); I 1922 Stenriffel. — Gravhøj. Efterleddet er oprindelig Røgel, i nyeste Tid omdannet til Rebel, der findes som sidste Led i Subst. jy. Tørvereble „lang, lav stak" (Feilb.). || **Stenskær.** I 1912 Stenskjær. — Stedet har Navn efter en enkelt stor Sten eller muligvis Mandsn. Sten. || **Stensig.** K 1782 Steensieck; B 1783 Stein Sick; TM Steensiek; I 1912, I 1922 Stensig. || Stensig Bjærg. TM Steensiekbjerg. — Samme Lok. som Stensig i Dynt.

Storløkke [*œ 'sdo·əˌłyk*]. || **Storskov** [*œ 'sdo·əˌsgɔs*]. U 1778 Storschau; Jb 1782 Stuurschau; B 1783 Stor Schau; K 1782 Stuur Schau; B 1783 Stor Schau; K c. 1783 Stuur Schau; TM, I 1912, I 1922 Storskov. — Andet Navn paa Kobbelskov.

Struktorn. U 1778 Strugtworn; K 1782 Struchtwaden; Jb 1782 Strüchtwaden; B 1783 Strucktworn; K c. 1783 Strüchtwaden; I 1912 Strygtvorn, Struktorn; I 1922 Struktjørn. — Forleddet er rimeligvis mnty. struk „Busk", der findes i Sønderjy. som Laaneord, se Feilb. under struge.

Søbjærg [*'søˌbjɛrə*]. TM, I 1912, I 1922 Søbjerg. || **Søhøj** [*sø'hy*]. U 1778 Soehüy-Wiese; K 1782 Seehüe; Jb 1782 Nör Seehüe, Seehüe; B 1783 Nör Seehoy, Seehoy; TM Søehy; I 1912 Sohøj, Søhøj. — Ved Skelde Mose. || **Sømose.** U 1778 Söemoes, Soemoes; K 1782 Seemoos; Jb 1782 See-Moos; Seemoos; B 1783 Söe Moos, Soemoos, Seemoos; I 1912 Sømose.

Sønderkløft. K 1782 Süder kluft; Jb 1782 Süderkluft; B 1783 Sünder Klift; I 1912 Sønderkløft. || **Sønderroj.** K 1782 Süderroi; Jb 1782 Süderroy; B 1783 Sünderroy; I 1912 Sønderroj.

?Sørenssig. U 1778 Sörnts-Sieg theil.

Tangager [*œ 'taŋˌaxə*]. K 1782, Jb 1782 Tangager; B 1783 Tann ager; Beskr. 1783 Tangagger; TM, I 1912, I 1922 Tangager. — Af Subst. Tange, se Indl., det ligger for langt fra Havet til, at Forleddet kan være Plantenavnet Tang.

Teglgaardsløkke [*'tæj.łgɔs 'łyk*].

Toftmade. Jb 1778 Toft May. — Toft, se Indl.

Tornhøj. K 1782 Tornhü; Jb 1782 Tornhüe; Beskr. 1783 Tornhü; U 1784 Thornhüe. — Af Plantenavnet Torn „Tjørn".

Trindager [*trɨjn'axə*]. K 1782 Trinager; Jb 1782 Trien Ager; B 1783 Trin Ager; TM, I 1912, I 1922 Trinager. — Af Adj. trind „rund", jfr. Trindeng og Trindtoft i Møgeltønder S., 3102, hvis Forled i ældre Tid ligeledes skrives Trin- og Trien-, men hvis Udtale *trɨjn* med palatalt *n* viser, at det er Adj. trind. Den optegnede Udtale af Trindager er næppe helt nøjagtig.

Trekant [*œ trɨjkanţ, œ 'trekanţ*]. — Tre Lokaliteter.

Trædeholm. K 1782, Jb 1782, B 1783 Tredeholm; TM Tredeholm, Tredholm; I 1912 Trædeholm, Træholm; I 1922 Træholm. — Af Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Træhøj. K 1782 Treehüe; Jb 1782 Tradehüe; TM Træhy; I 1912 Træhøj. — Gravhøj.

?Tving. I 1912 Tvæng, Tvang, Tveng. — Navn paa en Vej. Se Tving i Kolstrup, Aabenraa Købstad, 3191.

Tværbøge. K 1782, Jb 1782 Twerdbüge; B 1783 Tweerbügge; TM Tver-

FORELØBIG OVERSIGT OVER DEN ANVENDTE
DANIA-LYDSKRIFT

i, *y*, *u* er Rigssprogets Lyd i ile, ryge, ude.
į, *ų*, *ə* ligger imellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.
e, *ø*, *o* er lidt mere lukkede end i Rigsspr. ene, øde, Ole; de lange Lyd er undertiden ret stærkt diftongerede.
ɛ, *ǫ*, *0*, *œ* ligger mellem *e* og *æ*, *ø* og *ə* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *œ*).
æ, *ɐ*, *å* er undertiden lidt mere lukkede end i Rigsspr. æde, Høne, Aage.
æ, *ɔ̃* er Rigsspr. Lyd i sætte, Søn.
ɔ er i Regelen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.
ä, *ɔ̈* er Rigsspr. Lyd i stærk, grøn; forekommer kun i r-Forbindelser.
ȧ, *ɔ̇* ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ɔ̈*.
a, Rigsspr. a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun foran Palatal og foran vokalisk r; *manʲ* Mand, *gaːʳ* Gader.
ɑ Rigsspr. a i bange.
a er mere aaben og forekommer i Rigsspr. i r-Forb. som Arm.
i, *æ̇*, *å* forekommer kun i Diftongerne *is*, *æ̇s* og *ås* og betegner temmelig variable Lyd, hvis Rigtighedsbredde kan strække sig fra *i* (*į*) til *y* (*ų*), fra *æ* (*œ*) til *o* (*ɐ*) og fra *ɔ* til *a*.
ə er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigsspr. e i tale).
ɜ, *ɻ*, *ɒ* betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af *œ*, *i*, *a*.

p, *t*, *k*, *b*, *d*, *g*, *m*, *n*, *v*, *f*, *s*, *h*, *j*, *l* svarer alle til Rigsspr. Lyd. Dog er p, t, k lidt mindre pustede end i Rigsspr.; den upustede Lyd betegnes altid ved *b*, *d*, *g*: *sdeˈn* Sten.
ƙ, *ɠ* betegner palatale k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigsspr. kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).
ʃ er en palatal Klusil.
ʇ er Rigssprogets t i tjene.
ʂ er en palataliseret s-Lyd, der forekommer i sj-Forbindelsen.
ɋ er Rigsspr. g-Lyd i bage, Dige.
x er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere end ty. ch) i sønderjy. *baˑx* bage, *diˑx* Dige.
w svarer omtrent til engelsk w.
ŋ betegner sidste Lyd i Rigsspr. lang.
ŋ̍, *l̍* er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): *manʲ* Mand, *fɔl̍ˈ* Fald.
ɭ er det hule (kakuminale) l, som udtales med en noget stærkere Hævning af Bagtungen end det engelske l i full.
ɾ betegner snurret og usnurret Tungespids-r.
ʁ betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).
ɹ er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i vestslesv. *sdɔ̈ɹˑ* større.
ɻ er et vokalisk Bagtunge-r som i Rigsspr. varm.

ˑ og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.
ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk ell. Bitryk.
Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, mens Efterleddet er trykløst.
ʳ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med sammensat musikalsk Accent (Tostavelsesaccent, Accent 2).

DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne I,** Indledning og Register.

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne II,** Haderslev Amt.

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne III,** Tønder Amt. (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne IV,** Aabenraa Amt. (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne V,** Sønderborg Amt. (i Trykken).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 3 Kroner for en Levering. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.